

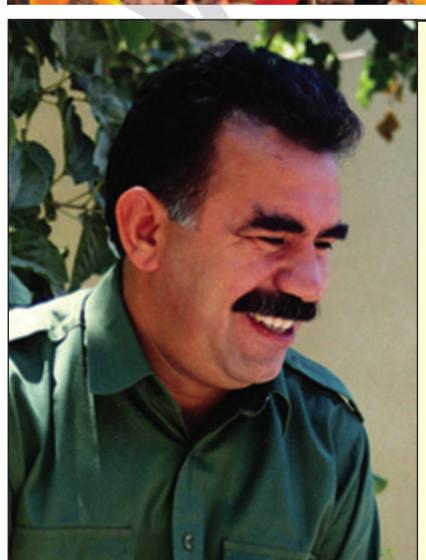
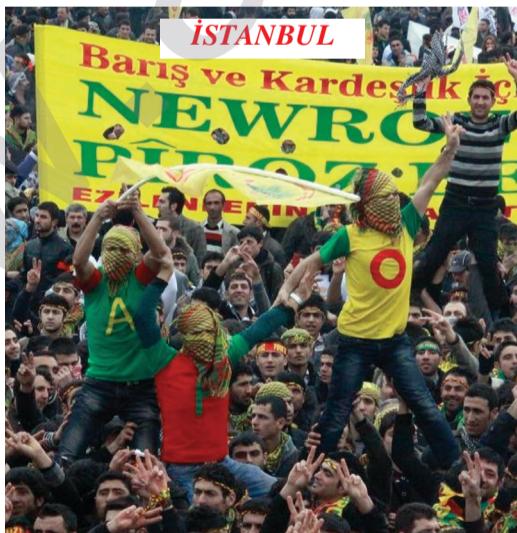
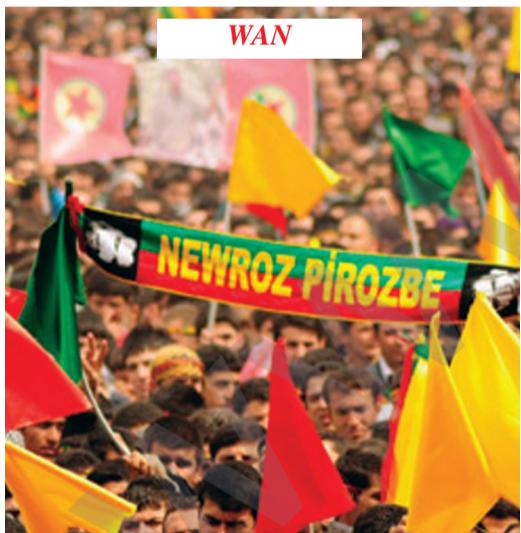
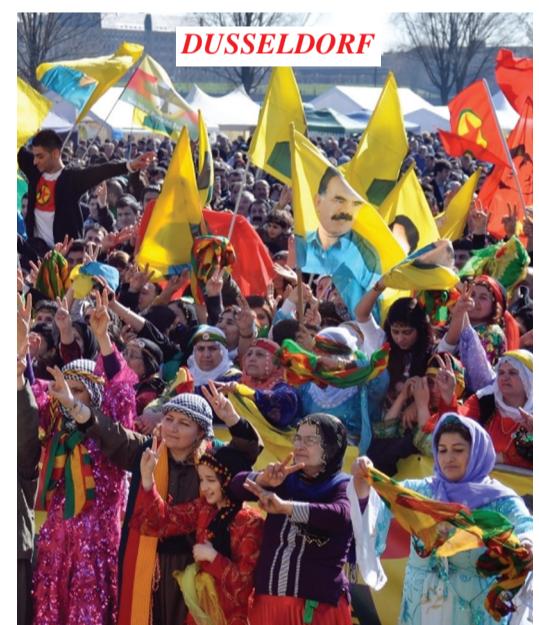
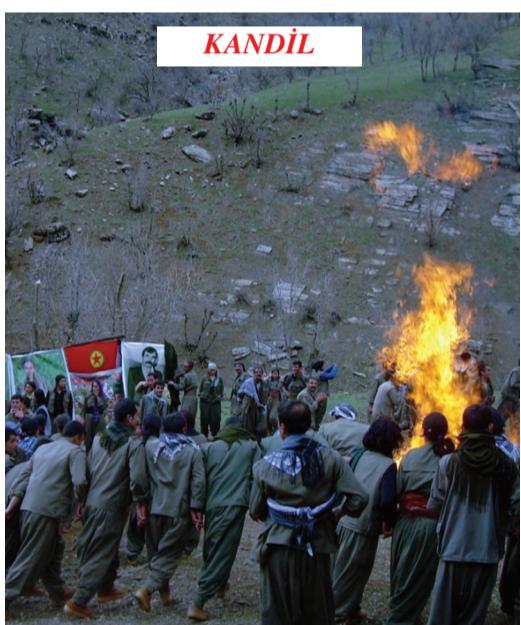
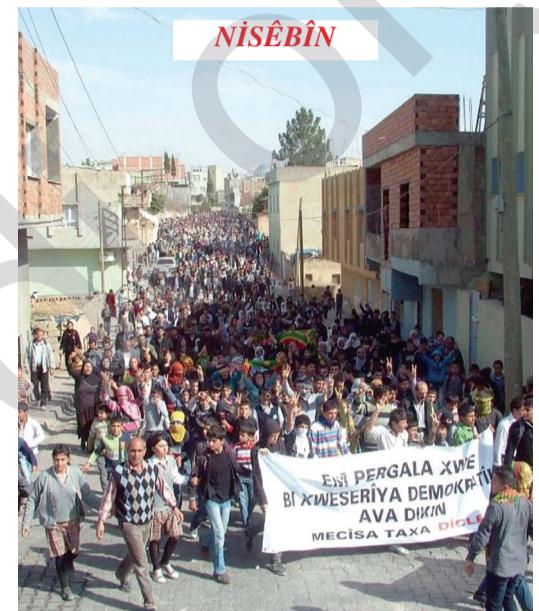

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 30 / Hejmar 351 / Adar 2011

AN AZADÎ AN AZADÎ

**Ben sağ olduğum sürece
kimse Kürtlerin onuruyla oynayamaz**

— ABDULLAH ÖCALAN —

● AKP'nin amacı Kürt sorununu çözmek değildir. Kendine yakın yandaş yaratmaktadır. Amacı Kürtleri tasfiye etmektir. AKP'yi uyarıyorum, artık bu provokasyonlardan, komplolardan vazgeç. Aydınların sözde tehdidi meselesinin sürekli gündemde tutulması, halka yapılan saldırular, devam eden tutuklamalar, işte bu Bengî ve Sebahat'a ilişkin olaylar, son olarak bu Tatlıses olayı, bunların hepsi polis tarafından hazırlanan provo-

kasyondur, komplodur, planlıdır. Bizim türkücülerle Tatlıses'le ne işimiz olur? Önce saldıracaksın, tahrik edecek, sonra da yok işte taş attı, tokat attı diye kıyamet koparacaksın! Sen bir milyonluk ordunla 30 yıldır bu halka soykırımı uyguluyorsun, katlediyorsun, her türlü şiddetti uyguluyorsun, hapsediyorsun, bu ağır saldırı ve tahriklere karşı bir taş-tokat atıldı diye ortalığı ayağa kaldırıyorsun. Bu ahlaksızlıktır.

sayfa 16'da

İÇİNDEKİLER

2011 Newrozu'nda özgürlük ateşi kesin zafer için yakıldı
6'da

Can çeken oryantasyon
ayağa kalkan Ortadoğu
9'da

Güney Kürdistan'da serhildan
14'te

Demokratik ulusal gelişimde
toplumsal hakikat
21'de

Kürtler kapitalist kültürü karşı
PKK ile direnişe geçti
25'te

Şehit Mehmet Camkıç
(Ali yoldaşın amı yazısı)
31'de

AN AZADÎ AN AZADÎ

Türk devleti özellikle 29 Mart yerel seçimlerinden sonra Kurt özgürlük hareketinin demokratik çözüm çabalarına karşılık verme yerine, tasfiye politikası izledi. Barış gruplarına nasıl yaklaştığı bilinmektedir. Kurt halkın milyonlarca ayağa kalkması karşısında ürkmüştür ve bunun sonucu tasfiye politikasını daha da tırmadırmıştır. Böylelikle kendisinin düşündüğü tasfiye politikasını kabul ettirecek iradesi kırılmış bir Kurt gerceği ortaya çıkarmaya çalışmıştır. Siyasi olarak tasfiye politikasından vazgeçmeyince uyarılar yapılmış, ancak dikkate alınmadıkça 31 Mayıs 2010'da Kurt özgürlük hareketi "ulusal varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlamak" hamlesi başlatmıştır. Bu hamleyi Kurt halkı sahiplenmiştir. Kurt halkı bu sahiplenmiş Demokratik Özergülî selamlama serhildanlarıyla ortaya koymustur. Bu gelişmeler karşısında AKP hükümeti sıkışınca Önder Apo'nun yanına giderek referandum öncesi ateşkes ilan edilmesini istemiştir. Önder Apo da hükümetin bu talebi karşısında referandum öncesi eylemsizlik yapmasını istemiş, referandumdan sonra da AKP'nin çözüm için adım atmasını beklemiştir.

AKP'nin çözüm istemini olmadığı açıklıyor

Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; 12 Eylül'deki referandum AKP'nin belli tarihlerinin tersine, yapılan değişiklikler toplum tarafından kabul edilen yeni bir siyasal düzen ortaya çıkarmamıştır. Aksine eski ve yeni haliyle 12 Eylül'deki referandumla birlikte mevcut anayasının ve buna dayanan siyasal sistemin çöktüğü, kabul görmediği netleşmiştir. AKP bu değişikliklerle kendine göre yeni bir anayasayı ortaya çıkarmayı ve buna dayalı olarak kendi sistemini kurarak iktidarı südürmeye düşünmekteydi. Hatırlanacağı gibi referandum öncesi herkes artık 12 Eylül anayasasının zamanını doldurduğunu, yeni bir anayasa yapılması gerektiğini dillendirmiştir. AKP bile "bu değişiklikleri yapıyoruz ama aslında biz de yeni bir anayasadan yanız" diyerek 12 Eylül anayasasının yamalanmış biçiminin de meşruiyetinin kalmadığını itiraf etmiştir. Bu yönyle 12 Eylül'den sonra hem Türkiye'deki anayasının hem de bu anayasaya dayalı siyasal sistemin meşruiyeti kalmamıştır.

Önder Apo 12 Eylül referandumundan sonra yeni bir anayasa için konferans yapılması, Adalet ve Hukukları Araştırma Komisyonu'nun kurulması, KCK tutulkularının serbest bırakılması gibi birkaç maddelik bir yol haritası ortaya koymuştur. Bu temelde de seçime kadar ateşkes olabileceğini söylemiştir. İmralı'ya giden heyetler bu yol haritasını uygun görürken, AKP daha sonra Hukukları Araştırma Komisyonu'nun kurulamayacağı, yine anayasa tartışmalarının seçimden sonra olabileceği biçiminde bir yaklaşım oyalama politikasını südürmüştür.

Bu süreçte anlaşılmıştır ki AKP'nin Hukukları Araştırma Komisyonu'nun kurulmasının nedeni devlet içinden aldığı ciddi uyarılardır. Devletin tümünün karar alıp uyguladığı konularda

araştırma ve soruşturma yapılmayaçağı, ama devletin genelini bağlamayan ve devlet kararı olmayan işlere karışanların soruşturulup yargılanabileceği konusunda bir uzlaşma sağlamışlardır. Kürtlere karşı işlenen suçların büyük çoğunluğu da devletin bütünü tarafından alınan karar doğrultusunda gerçekleştiği için AKP bunların soruşturulmasına yol açacak komisyonunun kurulmasını kabul etmemektedir. Dolayısıyla Ergenekon ya da başka davada yargılananlar devletin aldığı karar doğrultusunda işlenen suçlar nedeniyle değil, devletin onaylamadığı işleri kendi başlarına yaptıklarından dolayı yargılanmaktadır. Bu iki durum arasındaki ayırımı iyi görmek AKP'nin gerçek yüzünü anlamak açısından da çok önemlidir.

Bunun karşısında Önder Apo da KCK de "eğer Türk devleti adımlar atmazsa eylemsizlik durumunu gözden geçirebileceğini" belirtmiştir. Bu konuda KCK defalarca uyarı yapmıştır. Çünkü Türk devleti siyasi soykırımları devam ettirmiştir. Özellikle referandumda Kurt halkın iradesini görerek başta Gever, Çolemêrg, Silopi, Cizre, Nusaybin olmak üzere Botan'daki şehirler ve kasabalar üzerinde bir özel savaş politikası uygulama kararı almışlardır. Bunu da adım adım uygulamaya başlamışlardır. Bu, AKP hükümetinin aslında bir çözüm politikası değil de seçim öncesi bir taktik izlediğini ortaya koymuştur. Öte yandan anayasa konusunda düşüncelerini zaten ortaya koymamaktadır. Çünkü seçimden sonra yapmayı düşündüğü yeni anayasa Kurt sorunun demokratik çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde değil, Türkiye'de oluşan yeni dengeleri anayasal sisteme kavuşturmak amaçlıdır. Kurtlar açısından ise siyasi sömürgeciligi ve kültürel soykırımı yeni koşullarda sürdürecek içerikte olacaktır. Yeni anayasada Kurtların bütün taleplerini boşça çıkarıcı bazı düzenlemeler yapmayı düşündükleri anlaşmaktadır. Kurt halkın kimliğinin anayasal güvenceye alınması yaklaşımına karşı mevcut vatandaşlık kav-

ramındaki Türkük vurgusunu yumuşatacaklardır. Kurt halkın siyasi irade olma ve öz yönetim talebine karşılık ise Kurt halkın siyasi iradesini, öz yönetimini ve Kürtleri bir toplum olarak kabul etme yerine, sadece yerel yönetimlerde bazı hizmetleri yerel yönetimlere devrederek bu talebi de bu biçimde boş bırakacaklar. Anadilde eğitim talebini ise okullarda seçmeli ders biçiminde isteyen öğrenenbilir deyip bu temelde de Kurt sorunun çözüldüğünü iddia edeceklerdir. Kürtler bu talepleri kabul etmediği takdirde de -kuşkusuz kabul etmeyeceklerdir- biz çözüm istiyoruz, ama kabul etmiyorlar diyerek iç ve dış güçlerin desteğini alıp Kurt özgürlük hareketini tasfiye etmeyi planlamaktadırlar.

AKP hükümetinin 1 Mart'a kadarki bütün uygulamaları böyle sinsi plan ve ucuz yaklaşım içinde olduğunu göstermiştir. Oyalama ve aldatmaya yeni bir seçim kazanıp seçim sonrasında CHP'yle de uzlaşarak yapacakları yeni bir anayasa temelinde Kürtler üzerinde siyasal egemenlik ve kültürel soykırımı sürdürcek yeni bir dönem başlatabileceklerdir. Bu nedenle Kurt özgürlük hareketinin en makul yaklaşımına bile cevap verilmemiştir. Seçime giderken %10 barajı korunmuştur. Bu, aşıktan aşıya yeni mecliste de Kürtlerin iradesinin yansımاسını engellemektir, reddetmektir. Kürtlerin iradesinin yeni oluşacak meclise yansımاسını kabul ederek Kurt sorununu kalıcı çözüme kavuşturacak bir yaklaşım benimsedi. Ama böyle bir yaklaşım olmadığı için bir dönem daha AKP kendi iktidarı süürüp Kürtler üzerinde yoğun bir psikolojik savaş yürüterek Kürtlerin iradesini kırabileceğini ve yeni yapacakları anayasayı kabul ettireceklerini düşünmektedirler. Bu yeni anayasaya dayalı sistem kurulduktan sonra baraj da kalksa çok fazla bir anlam ifade etmeyecektir. O zaman farklı yöntemlerle Kürtlerin öz-

gürlik mücadelemini sınırlayacaklardır.

Bunu Önder Apo'nun yol haritasının verilmemesinden de anlıyoruz. 22 Ağustos 2009'da Önder Apo yol haritasını Türk devlette verdiğinde bu yol haritası karşısında anlayışlı davranışın bir çözüm yaklaşımı ortaya koyma yine, yol haritasındaki makul çözüm anlayışlarına cevap vermeyerek nasıl bir politika takip ettiklerini ortaya koymuşlardır. Yol haritası Ocak 2011'de avukatlara verildi. Yol haritası okunduğunda görüldü ki Önder Apo çok makul çözüm önerileri sunmaktadır. Ama buna rağmen bırakılmış yol haritasının verilmesini, yol haritası alındıktan sonra psikolojik savaş başlatmaları, siyasi soykırımları operasyonlarını hızlandırmaları bir çözüm politikaları olmadığını kanıtlamaktadır.

Mücadelemize karşı kirli bir psikolojik savaş yürütülüyor

Son zamanlarda zaten psikolojik savaşı daha da artırmışlardır. Şu "Kürtleri tehdit ediyorlar, şunların üzerinde baskı kuruyorlar" biçiminde kirli bir psikolojik savaş yürütmişlerdir. Ne Önder Apo ne Kurt özgürlük hareketi kimseyi tehdit etmediği halde bazı kişilerin tehdit edildiğini gündeme getirerek bunun üzerinden işbirlikçiliği normalleştirme çalışmaktadır. Kimsenin tehdit edilmediği bir ortamda bunun gündeme getirilmesi aslında bu kişilerin AKP işbirlikçiliği savunularak bu işbirlikçiliğin eleştirilmesinin önüne geçilmeye çalışılmaktadır. Bu psikolojik savaş, işbirlikçiliğe yonelecek toplumsal eleştirileri ve tepkileri önlemeye yönelik. Böylelikle AKP'nin yedegine düşen, işbirlikçilik yapan, AKP politikalarına destek veren, dolayısıyla Kurt özgürlük hareketinin tasfiyesine destek veren kişilerin yaklaşımı normalleştirilmektedir. Kurt özgürlük hareketine saldırular da bu çerçevede normalleşecektir. AKP hükümeti Kurt özgürlük hareketine karşı tasfiye politikalarını bu ortamda daha kolay yürütebileceklerdir.

Kemal Burkay'ın seçimden sonra Türkiye'ye geleceğini söylemesi manidardır. Güvenlik müsteşarlığında Ke-

mal Burkay gibi Kurtlerin Türkiye'ye getirilerek, onlara imkan açılarak Kurt özgürlük hareketine karşı kullanılması kararı alınmıştır. Bu karar gereği içsileri bakanı Kemal Burkay'la konuşmuş, Kemal Burkay da Kurt özgürlük hareketine karşı başlatılan bu psikolojik savaşa doğru bulduğunu ortaya koyarcasına olumlu cevap vermiştir. İçsileri bakanı Kurt özgürlük hareketine karşı yürütülen kirli özel savaşın patronudur. Sorun Kemal Burkay'ın Türkiye'ye gelip gelmemesi değildir. Ama AKP ile ilişkide bir tasfiye projesinin parçası ve aleti olarak Türkiye'ye gelmesi tabii ki kimsenin gözünden kaçmamıştır. Seçimden sonra bunlar getirilerek Kurtlerin üzerinde siyasi egemenliğin ve kültürel soykırımlı ifadesi olan anayasanın destekçisi yapılacak ve bu temelde geliştirecekleri tasfiye planının meşruiyetini bunlara dayandıracıklardır. Nasıl ki 1998'deki uluslararası komploda KDP ve YNK'nın Kurt özgürlük hareketini terörist ilan etmesi üzerinden meşruiyetini sağlayıp harekete geçtiye şimdiden bunlar üzerinden böyle bir meşruiyet sağlamaya çalışmaktadır.

Bunların kullanılış biçimini Kurt özgürlük hareketinin çıkışından beri yürütülen özel savaşın yeni bir aşamasını ifade etmektedir. Özellikle Kemal Burkay gibi bazı işbirlikçiler, kendi güçleriyle artık Kurdistan'da yapacakları hiçbir şey olmadıktan "acaba PKK'ye karşı çıksak Türk devleti bize biraz imkan açar mı" yaklaşımıyla böyle bir tasfiyenin içinde yer almaktadırlar. Aslında bunların tutumlarının siyasi bir yanı da kalmamıştır. Bunlar tamamen patolojik ve psikolojik vakalar haline gelmişlerdir. Kurt özgürlük hareketine karşı 1970'lerin ortalarından beri duydular öfkelerin bugün böyle ortaya konulmasıdır. Onlar kendilerini Kurdistan'ın sahibi sanıyorlardı, ama Kurt özgürlük hareketinin mücadelesi ve örgütlenmesi karşısında gerilemişler, 12 Eylül askeri darbesi gelince de kısa sürede siyasal alandan silinmişlerdir. Çünkü mücadele gücü olan, böyle bir örgüt anlayışı olan hareketler değildir. Bunlar Kurt özgürlük hareketinin, Önder Apo'nun Kurdistan'da etkili olmasını bir türlü içlerine sindirememişlerdir. Mevcut gerçekliği kabul edip Kurt özgürlük hareketine dostluk yapacaklarına, tam tersine sanki kendi kendi Kürt özgürlük hareketi tasfiye etmiş, sanki ellişerindeki ekmeği Kurt özgürlük hareketi almış gibisinden bir ruh haliyle öfkelerini, düşmanlıklarını bugüne kadar sürdürmüşlerdir.

Kendi beceriksizlikleri, yeteneksizlikleri, mücadelezsizlikleri sonucu geldikleri noktada mücadele eden, bu halkın ayağa kaldırın, harekete saygı duyacaklarına, Kurtlerin düşmanlarıyla birlikte, tasfiye politikasını ortak olacak hastalık bir tutum göstermektedirler. Bunların tutumlarını gerçekten artık siyasi olmaktan çok psikolojik olarak değerlendirmek gerekmektedir. Çünkü normal bir Kurt, sıradan bir Kurt bugün onlarca yıldır Türk devlette karşı yürütülen büyük bir mücadeleye karşı eleştirileri olsa bile saygı duyar. Bu mücadelenin hakkını verir, takdir eder, ama eksiklikleri dile getirir, düşüncelerini söyleyip eleştirilerini yapabilir. Ama

bunların yaptığı kesinlikle eleştiri ya da düşunce belirtme değil, tamamen Kurt özgürlük hareketini tasfiye etmek isteyen devletin işbirlikçi haline gelmektedir. AKP hükümeti de bu tür keşimleri toplayarak Kurt özgürlük hareketine karşı çıkarmakla, "işbirlikçiliği meşrulaştırmayı miyim, böylelikle işbirlikçiliğin toplumsal tabanını genişletebilir miyim, buna dayanarak Kurt özgürlük hareketini tasfiye edebilir miyim" düşüncesiyle hareket etmektedir. Ancak onlarca yıldır bu tür özel savaş yöntemleri, bu tür işbirlikçiler herhangi bir sonuç almazı gibi, bunların da Kurt özgürlük hareketi karşısında fazla bir sonuç alması mümkün değildir.

2011 yılı Newroz'u tam anlamıyla demokratik çözüm Newroz'u oldu

Kurt özgürlük hareketi, AKP'nin bir çözüm politikası olmadığını, aksine bir tasfiye peşinde koşturduğunu, yürütüğü psikolojik savaş ve kara propaganda da bu nedenle yaptığına göre şubatın sonunda eylemsizlik kararını kaldırdı. Yaptığı açıklamada da kaldırıldığı eylemsizliğin sorumlusu olarak AKP gösterildi. Kurt özgürlük hareketinin AKP'nin politikaları karşısında eylemsizliği sürdürmesi anlamlı olmazdı. O politikalara rağmen eylemsizliği sürdürmek AKP'nin aldatma politikalarını kabul etmek olurdu. Bu nedenle eylemsizlige son verildi, ama yine de sürecin AKP'nin politikaları tarafından belirleneceği biçimde değerlendirme yaparak özellikle Newroz'daki tutuma bakılacağını söyleyerek bir geçiş süreci ortaya koymuş oldu. Bu nedenle mart ayını bir geçiş süreci olarak değerlendirmek lazımdır. Bu mart ayı içinde AKP herhangi bir çözüm adımı atmazı takdirde, iyi niyetli bir yaklaşımı somut olarak ortaya koymadığı takdirde AKP'nin bu politikalarına karşı direnişin daha da yükselseceği açıktır. Kurt özgürlük hareketi AKP'nin çözümsüzlik politikalarına karşı eylemsizlik kararını kaldırılmış olsa da AKP'nin tutumunun süreci belirleyeceğini söylemiş, bu süreçte de saldırlımadığı takdirde saldırmayan güçlere karşı bir hareket içine girmeyeceğini belirtmiştir.

Bu süreçte 8 Mart tarihi önemliydi. 8 Mart'ta Özgür kadın hareketi ülkenin her tarafında eylemliliklerle gücünü bir kez daha ortaya koydu. Kurt kadınının ve Kurt kadını şahsında Kürdistan toplumunun radikal değişikliklere uğradığı gerçeği bu 8 Mart'ta bir kez daha görüldü. 8 Mart aslında Newroz'un da habercisi olmuştu. Newroz'da Kurt halkın yeniden bir siyasal hamleyle Türk devletini çözüme zorlama politikası izleyeceği anlaşılmıştı.

Kurt özgürlük hareketi de Newroz'un büyük bir demokratik direniş haline getirilmesini, böylece hükümetin çözüme zorlanması istemişti. Eğer Newroz'daki gelişecek demokratik direniş güçlü geçerse Türkiye çözüm için adım atmak zorunda kalacak ve bu da yeni bir savaşın gelişmesinin önüne geçecekti. Aksi halde AKP'nin tasfiye politikaları karşısında Kurt özgürlük hareketinin bir yandan serhildanları diğer yandan gerillayı harekete geçirmesiyle birleşik bir devrimci halk savaşının gelişebileceğini açığa çıkmıştı. Buna karşılık Newroz güçlü geçer ve Kurt halkın demokratik direnişi etkili olursa, böyle bir derinleşmiş devrimci halk savaşına gerek kalmanın da sorunun çözülebileceği ortaya konulmuştu. Kurt halkı işte bu bilinc ve bu hassasiyetle Newroz'da bugüne dek görülmemiş düzeyde meydanları doldurarak taleplerini dile

"PKK Newroz'u canlandıracak aynı zamanda Kurt'ün varlığını canlandırmış, bu temelde bir devrimci direnişi geliştirmiştir. Kurt halkı Newrozları direniş günü yaparak aslında Türk devletinin imha politikalarına en büyük cevabı vermiştir. Newroz'u canlandıracak ve anlamını zenginleştirerek Kurt halkın yok edilemeyeceğini ortaya koymuştur. Bu açıdan Newroz büyük bir ulusal ve siyasal direniş karakteri kazanmıştır"

getirmiştir, "An Azadi An Azadi" diyerek tutumunu ortaya koymuş, artık çözümsüzlüğe bir gün bile tahammülünen kalmadığını vurgulamıştır. Demokratik Özerklik çözümünü ve Kurt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın özgürlüğünü yüksek sesle talep etmiştir. Bu temelde Özgür Kürdistan için mücadele edileceğini çok güçlü bir biçimde meydanlarda hem Türkiye'ye hem de dünyaya duyurmuştur.

Halk Newroz eylemliliklerine sadece Newroz'u kutlamak için değil, kesinlikle demokratik çözümü sağlamak ve bu temelde demokratik bir direniş ortaya koymak için yüksek katılım sağlamıştır. Bu yönüle 2011 yılı Newroz'un siyasal anlamı daha da derinleşmiş ve kapsamlılaşmıştır. Tamamen siyasi karakteri olan ve Kurt sorununun demokratik çözümünü hedefleyen bir Newroz yaşanmış, 2011 yılı Nemwroz'u tam anlamıyla demokratik çözüm Newroz'u biçiminde geçmiştir. Yediden yetmişe herkes ulusal giysileriyle katılım sağlamıştır. Tabii ki bu da önemli bir mesajdır. Yani Kurt halkı ulusal giysileriyle farklılığını ortaya koyup bu farklılığın gerektirdiği temel ulusal ve demokratik haklarının kabul edilmesi mesajını vermiştir. Kurt kimliğini, dilini ve öz yönetimini istediği açıkça ilan etmiştir. Özellikle kadınların bu Newroz'da en ön saflarda olması, Kürdistan'daki toplumsal değişimini ya da bir bütün olarak toplumun iradesinin Newrozlarda ortaya konulduğu anlamına gelmiştir. Yediden yetmişe kadın erkek tüm Kurt toplumu Demokratik Özerklik talebini haykırmış; Önder Öcalan'ın özgürlüğünü istediğini ve Önderliğiyle müzakereler temelinde Kurt sorununun demokratik çözüme kavuşturulması gerektiğini yüksek sesle meydanlarda dillendirmiştir.

Kurt halk tarihinde her zaman bir direniş günü olarak karşılanan Newroz, özellikle PKK'nın ortaya çıkışıyla birlikte daha da canlandırıldı. Çünkü Newroz Kurt halkın bir direniş motifiydi, en temel ulusal motiflerinden biriydi. Türk devletinin Kurtleri yok etme politikası ve uyguladığı kültürel soykırımanın gereği olarak, Kurt halkın kendi kimliğini korumasını sağlayacak ulusal motifler yükü böylesi günlerde yasakanmıştır. Ulusal motifli günlerin halkı direnişe yönelteceği ve direniçi bir karakter kazandıracığı gerçeğiyle unutturulması ve yok oluş sürecine sokulması hedeflenmiştir. Bu aynı zamanda Kurt'ün kendisini unutmasının kültür soykırımı tabi tutulmasıydı. Bu açıdan PKK Newroz'u canlandıracak aynı zamanda Kurt'ün varlığını canlandırmış, bu temelde bir devrimci direnişi geliştirmiştir. Kurt halkı Newrozları direniş günü yaparak aslında Türk devletinin imha politikalarına en büyük cevabı vermiştir. Newroz'u canlandıracak ve anlamını zenginleştirerek Kurt halkın yok edilemeyeceğini ortaya koymuştur. Bu açıdan Newroz büyük bir ulusal ve siyasal direniş karakteri kazanmıştır.

Kurt halk tarihinde her zaman bir direniş günü olarak karşılanan Newroz, özellikle PKK'nın ortaya çıkışıyla birlikte daha da canlandırıldı. Çünkü Newroz Kurt halkın bir direniş motifiydi, en temel ulusal motiflerinden biriydi. Türk devletinin Kurtleri yok etme politikası ve uyguladığı kültürel soykırımanın gereği olarak, Kurt halkın kendi kimliğini korumasını sağlayacak ulusal motifler yükü böylesi günlerde yasakanmıştır. Ulusal motifli günlerin halkı direnişe yönelteceği ve direniçi bir karakter kazandıracığı gerçeğiyle unutturulması ve yok oluş sürecine sokulması hedeflenmiştir. Bu aynı zamanda Kurt'ün kendisini unutmasının kültür soykırımı tabi tutulmasıydı. Bu açıdan PKK Newroz'u canlandıracak aynı zamanda Kurt'ün varlığını canlandırmış, bu temelde bir devrimci direnişi geliştirmiştir. Kurt halkı Newrozları direniş günü yaparak aslında Türk devletinin imha politikalarına en büyük cevabı vermiştir. Newroz'u canlandıracak ve anlamını zenginleştirerek Kurt halkın yok edilemeyeceğini ortaya koymuştur. Bu açıdan Newroz büyük bir ulusal ve siyasal direniş karakteri kazanmıştır.

"Newroz ruhunu, Newroz iradesini kırmak imkansızdır. Kurtler bir yönüle Newroz halkı, serhildan halkı haline getmişlerdir. Artık bütün Kurtlerde Newroz'un doğasında var olan özgürlük arayışı, yeni yaşam arayışı, ulusal varlığına sahiplenme arayışı vardır. Kurtler sadece Newroz'da meydanlara çıkmıyorlar; Newroz'da kendi kimliklerini, kültürlerini ve kişiliklerini yeniden yaratıyorlar. Bu yöntüle Newrozlar, halkı her yıl yeni bir karaktere kavuşturur ve ona yeni özellikler kazandırırken, özellikle bir yıllık mücadelenin muhasebesi temelinde diğer yılın programını ve hedeflerini de ortaya koymaktadır"

Kurt halkı bu Newrozlara direnişle can ve kan vererek gelmiştir

1990'lı yıllarda itibaren halk Newrozlarda kadın çocuk ayağa kalkarak kendi kaderini kendisi ele almış, kara kaderini yıkmış, demokratik devrimini, ulusal devrimini, kültür devrimini gerçekleştirek yeni bir halk gerçekliğini ortaya çıkarmıştır. Kurt Halk Önderi buna Diriliş Devrimi dedi. 1990'lı yıllarda serhildanlar Kurt halkına yeni bir karakter kazandırdı. Kurt halkı bu serhildanlarla yeni değerler, yeni ölçüler kazandı. Bunlar özgürlük ölçüleriydi, direniş ölçüleriydi, ulusal birlik ölçüleriydi, zulme boyun eğmeme ölçüleriydi. Kadın erkek yediden yetmişe herkes bu özgürlük değerleri etrafında mücadele ederek Kurt'ü yeniden yarattı. Serhildanlar Kurt'ü yeniden yoğurdu ve yeni bir Kurt gerçekliğini ortaya çıkardı. Zaten bütün halkların tarihinde böylesi dönemler vardır. Halklar karakterlerini böyle dönemlerdeki dinamizmileyile, yine böylesi dönemlerde yarattıkları yeni özelliklerle kendi gerçek kimliklerini ve farklı özelliklerini ortaya çıkarırlar. Bu açıdan 1990'lı yılların Newrozları da Kurt toplumunun kimliğine ve kültürüne damgasını vurmıştır. Daha sonraki yıllarda Kurt insanı 1990'lı yıllarda yeni değerler yükleyerek kazandığı bu karaktere yaşayacaktır.

Nitekim daha sonra tüm bastırma girişimlerine ve yaşanan zulüm ve zorbalağa rağmen Kurt özgürlük hareketinin direnişi sürmüştür. Bu direniş Kurt Halk Önderi'nin esaretinden sonra yeni bir karakter kazanmış, 2000'lü yılların serhildanları Kurt toplumunun politikleşmesinde ve örgütü hale gelmesini sağlamıştır. Son yılların Newrozlarında her yıl halkın Newrozlara daha fazla katılım sağladığı açıktır. Nitekim bu yıl Kürdistan'ın kalbi olarak kabul edilen Amed'de bir milyondan fazla insan Newroz'a katılım sağlamıştır. İnsanlar Newroz alanına sadece bir bayramı kutlamak için değil, özgürlükçü tavınızı ve demokratik durusunu ortaya koymak için gelmişler, Kurt Halk Önderi'ne ve PKK'ye bağlılıklarını ortaya koymuştur. Özgürlüğe ne kadar sevdalı olduklarını ortaya koymak için alanları doldurmuşlardır.

2011 Newroz'u birçok gerçeklik daha çarpıcı olarak gözler önüne sermiştir. Örneğin Oral Çalışlar Kurt halkın yaşadığı büyük değişimi görerek, Kurtlerin sadece kendilerini değil, Türkiye'yi de kurtaracağını söylemiştir. Ece Temelkuran "Amed'den on Tahrir çıkar" demiş, Ruşen Çakır benzer değerlendirmelerde bulunmuştur. Birçok yazar Amed'te gördükleri karşısında şaşkınlığını dile getirmiştir, bu halk gerçeği karşısında durulamayacağını ifade etmiştir.

Kurt halkı bu Newrozlara direnişle, can ve kan vererek gelmiştir. Newroz'un böyle güçlü direniş karakter kazanması

arkasındaki tarihte ilgilidir. Sadece yakın tarih açısından değil, geçmiş tarihde de Newrozlar Kurtler için hep özgürlük tutkusunun yükseldiği günler olmuştur. Ama PKK ile birlikte bu özgürlük tutkusunu Newrozları özgürlüğün gücünün ortaya konulduğu günler haline getirilmiştir. Bu yönüle geçmiş 2623 yılın direniş mirasının yanında, özellikle son on yillarda halkın yükselen direnişyle bugünlere gelinmiştir. Bu bakımından bu direnişin ayakları yere sağlam basmaktadır. Bu öyle günlük herhangi bir tepkiyle ortaya çıkan bir direniş değildir. Bu açıdan Newroz ruhunu, Newroz iradesini kırmak imkansızdır. Kurtler bir yönüle Newroz halkı, serhildan halkı haline getmişlerdir. Artık bütün Kurtlerde Newroz'un doğasında var olan özgürlük arayışı, yeni yaşam arayışı, ulusal varlığına sahiplenme arayışı vardır. Kurtler sadece Newroz'da meydanlara çıkmıyorlar; Newroz'da kendi kimliklerini, kültürlerini ve kişiliklerini yeniden yaratıyorlar. Bu yöntüle Newrozlar, halkı her yıl yeni bir karaktere kavuşturur ve ona yeni özellikler kazandırırken, özellikle bir yıllık mücadeleının muhasebesi temelinde diğer yılın programını ve hedeflerini de ortaya koymaktadır.

Bu açıdan 2010'da, yani geçen yılı Newroz'da Kurt halkı "Ya demokratik çözüm ya görkemli direniş" demiştir. AKP hükümetini böyle uyarmış; "ya bu sorunu çözceksin ya da görkemli direnişle karşılaşacaksın" uyarısını yapmıştır. Ama AKP gerillanın bütün direnişine ve uyarı mahiyetinde olan 2010 yazındaki birkaç aylık mücadeleşine, halkın geliştirdiği Demokratik Özerkliği sahiplenme eylemlerine, referandumda yüksek boykot tutumuna ve okulların açıldığı gün anadilde eğitim için okulların boykot edilmesine rağmen gelişmeliere kulaklarını tıkamış, kendi bildiğinde israr etmiştir. Zaten karakteri de budur. Nitekim AB'nin bir eleştirisi sırasında Başbakan Erdoğan, "Onlar eleştirir, biz kendi bildiğimizi okuruz" demiştir. Kurtlere yaklaşımı da budur. Kurtler bu kadar direniş gösterir, taleplerini dile getirir ve uyarıda bulunurken, "konuşun, haykırin, ama biz kendi bildiğimizi okuruz" demiştir.

Demokratik direniş ve sivil itaatsizlik yayılarak sürecek

2011 Newrozunda görkemli direnişin ortaya çıkışının nedeni, 2010'da alınan karardır. Demokratik çözüm gerçekleşmediği için 2011'de görkemli direniş ortaya konulmuştur. Bu yönüle AKP kendisine verilen şansı kullanamamıştır. Kurt Halk Önderi ve halk uyarılarıyla, gerilla ise eylemsizliğe gerek bu şansı vermiştir. Ama AKP bu şansı demokratik çözüm için kullanmayı önüne hedef olarak koymuştur. Bu ayları zaman kazanmak ve Kurt özgürlük hareketini tasfiye etmek için harcamıştır.

AKP şimdi de rahat bir ortamda seçime gidip yeniden hükümet olmayı, ondan sonra saldırularını daha da artırmayı planlamaktadır. Bazılarının yaptığı "AKP şimdi adım atmıyor, çünkü önünde seçim var" biçimindeki değerlendirmeye yanlıştır. Aksine seçimden sonra daha kapsamlı bir planlamaya tasfiye saldırularını artıracaktır. Kurt halkı bunu görmüştür, Kurt özgürlük hareketi bunu görmüştür, Kurt Halk Önderi bunu görmüştür. 2010 Newroz'u buna dur deme Newroz'dur; AKP'ye ve devlete "ciddi olun, adım atmazsanız daha kapsamlı savaş gelir" mesajını veren bir Newroz'dur. Şimdi yapılan demokratik direniş, sivil itaatsizlik, halkın demokratik tepkilerini ortaya koymasıdır. Bununla Kurt halkı çözüm için kapıyı aralamak istiyor, böylelikle savaşın önüne geçmek istiyor. Bu demokratik direniş, bu sivil direniş, bu sivil itaatsizlik esas olarak kapsamlı ve derinleşmiş bir halk savaşına gerek kalmadan çözümü yaratma hamlesidir. Bunu herkesin böyle anlaması gerekmektedir.

Kurt halkı kesinlikle özgürlüğünden, kimliğinden ve demokratik yaşamından vazgeçmeyecektir. Bu nedenle dört madde ileri sürülmüştür. Bu dört madde demokratik çözümün kendisi değildir, demokratik çözüm için acil taleplerdir, demokratik çözümün önemini açacak taleplerdir; AKP hükümetinin iyi niyetini ortaya koymasını sağlayacak taleplerdir. Hükümet tarafından bunlar yerine getirilirse iyi niyet ortaya konmuş ve güven sağlanmış olacak, böylelikle demokratik temelde sorunu çözme süreci başlayacaktır. Kurt halkı, Kurt özgürlük hareketi bu eylemle AKP'yi tasfiye politikasından vazgeçip demokratik çözüm kulvarına sokmak istiyor. Şimdi AKP tasfiye yolunda, tasfiye kulvarındadır. Bu direnişin amacı onu bu tasfiye kulvarından çıkarıp demokratik çözüm kulvarına sokmak. Herkesin bu direnişi böyle anlaması gerekmektedir. Halkın bu taleplerinin karşılanması, "ben tasfiyeden vazgeçiyorum, demokratik çözüm için adım atıyorum" anlamına gelecektir. Böylelikle bu adımlar atılırsa, tabii ki daha sonra yapılacak müzakereler sonucunda Demokratik Özerklik gerçekleşecektir, Kurt halkın tam özgürlüğü sağlanacaktır. Yoksa bu talepler demokratik çözümün bütün talepleri değildir, demokratik çözümün kapısını arayan ve hükümetin demokratik çözüm konusunda niyetini ortaya koymasını sağlayacak taleplerdir.

Böylelikle Kurt tarafı hükümete "sen bu talepleri karşılsan ortam yumar, seçime de yumuşak bir ortamda gidilir; seçimden sonra yapılacak demokratik bir anayasalla Kurt sorunu Demokratik Özerklik temelinde çözülür" demektedir. Ama hiç kimse bu makul talepleri karşılamayan, anadilde eğitimin olacağı taahhüdünde bulunmayan bir hükümetin seçimden sonra herhangi bir demokratik çözüm adımı atacağını söyleyemez.

Bu seçim Kurtlerin iradesini dışarıda tutma seçimidir

Yüzde 10 barajıyla seçime gidilir mi? Yüzde 10 barajı demek, "ben BDP'yi seçime sokmuyorum" demektir. Şu anda BDP seçime girmiyor. BDP'nin seçime girmediği bir yerde demokratik çözümden, demokrasiden ya da seçimden sonra Kurtleri de dikkate alacak bir anaya yapılabacağından söz edilebilir mi? Yüzde 10 barajıyla BDP'nin seçime katılması yasaklanmıştır. Tabii ki Kurtler Türkiye sistemi içinde yer alacaklarsa bu seçime gireceklerdir. Devlet "Kurtler Türkiye sistemi içinde

yer alamaz" diyorsa, eski politikaları sürdürüyorsa, Kürt halkın da bu eski politikalara karşı direnen hakkı vardır. Yüze 10 baraj yüz yıllık bir zihniyetin, Kürtlere sistem dışında tutma zihniyetinin bir parçasıdır, Kürtlere iradesini tanıtmama yaklaşımının bir parçasıdır. Bu öyle sıradan bir baraj değildir, Kütlere karşı bir siyasi tavırdır, yüzyıldır sürdürulen politikanın devam ettirilmesidir. Baraj böyle anlaşılmadan yapılabilecekler çok basit değerlendirmeler olacaktır. Sorun herhangi bir baraj sorunu değildir. Buradaki baraj Kürt halkın iradesini tanıtmamanın, Kürtlere sistem dışında tutmanın, iradesiz kılma ve siyasi iradesini tanıtmama politikasının farklı biçimde devamıdır. Kürtlere bunun için demokratik direnişte yüzde 10 barajının kaldırılması talebin ortaya koymuşlardır.

Kürtlere seçime sokmadan, BDP'yi seçime sokmadan seçime gideceksiniz, buna rağmen demokrasiden söz edeceksiniz! Böyle demokrasi olabilir mi, böyle aldatma olabilir mi? Kürtlere bunu reddediyor. Binlerce siyasetçi tutuklayacaksınız, BDP'yi çalışamaz hale getireceksiniz, ondan sonra "seçime gidiyorum" diyeceksiniz! Böyle seçim olabilir mi? Bu seçim Kürtlere iradesini dışarıda tutma seçimidir. İşte bu nedenle bütün tutuklular serbest bırakılmalıdır deniliyor. Öyle 10-15 kişi serbest bırakmakla bu talep karşılmış olmaz. Zaten nisan ayında 20-30 kişi serbest bırakılacak; bazı Belediye Başkanları ve birkaç kişi saliverilecek. Bu da bir aldatmacadır ve Kürt halkı bunu kabul etmeyecektir.

AKP Kütlere karşı oynadığı oyunu artık bırakmalıdır. AKP'nin 1990'lı yıllardaki hükümetlerden hiçbir farkı yoktur. Anlayış ve zihniyeti aynıdır. Geçmişte Kütlere yapılanlar şimdi hukuk terörüyle yapılmıyor. Eskiden faili meçhul cinayetler işleniyor, hukuka gerek duyulmuyor, bu tür siyasetçiler faili meçhul cinayetlerle öldürülüyordu. Dikkat edilirse o zaman demokratik siyasetle uğraşan bu kadar insan cezaevinde değildi. Çünkü öldürülmüyordu. Şimdi bu yöntemler teşhir oldu. Kürt halkı bunları kabul etmiyor, Türkiye kamuoyu kaldırıyor, uluslararası güçler kaldırıyor. Zaten 5 Kasım'da Erdoğan ile Bush görüşmesinde, artık bu tür faili meçhul cinayetlerin olmayacağı konusunda devlet olarak Amerika'ya söz verilmiştir. Şimdi faili meçhul cinayetler eskisi gibi işlenemediğinden, bu sefer hukuk terörü uygulanıyor. Tam bir hukuk faşizmi uygulanıyor. İlkinden ne farkı var? Sadece yöntem değişmiştir.

Anadil için kurslar açma, TRT 6 ile Kürtlere aldatma ve oyalama, Kürtlere iradesini ve toplumsal varlığını tanıtmama, bu süreci böyle götürürüm yaklaşımına bu Newroz'da Kürt halkı dur demisti. Halkımız oynamak istenilen seçim oyununa dur demisti. Doğru seçim olacaktı, siyasi tutusaklar bırakılacaktı, anadilde eğitim konusunda kesinlikle taahhütte bulunulacak ve böyleselikle demokratik çözümün önü açılacaktır. Yoksa Kürt halkı demokratik direnişini sürdürrektir. Kürt halkın temel hakları tanınmadığı takdirde yapılabilecek seçimlerin hiçbir anlamı olmayacağıdır. Hele seçim olacak, sonra anayasa yapılacak yaklaşımı aldatmacalarla yüküdür. Dünyada anayasa türk toplumsal kesimlerin dikkate alınacağı bir biçimde hazırlanır. Örneğin Türkiye'de en temel sorun Kürt sorunudur, Kürt sorununun çözümsüzüğü nedeniyle sistem işlemez hale gelmiştir. Ama yeni anayasanın yapılacağı bir süreçte oluşacak meclise Kürt milletvekillерinin girmemesi için her türlü engel konuluyor. Bir yandan binlerce

"Kürtlere seçime sokmadan, BDP'yi seçime sokmadan seçime gideceksiniz, buna rağmen demokrasiden söz edeceksiniz! Böyle demokrasi olabilir mi, böyle aldatma olabilir mi? Kürtlere bunu reddediyor. Binlerce siyasetçi tutuklayacaksınız, BDP'yi çalışamaz hale getireceksiniz, ondan sonra "seçime gidiyorum" diyeceksiniz! Böyle seçim olabilir mi?"

Bu seçim Kürtlere iradesini dışarıda tutma seçimidir"

siyasetçi tutuklayarak, diğer yandan barajla BDP'nin öne kesiliyor. Bu temelde demokratik çözüm değil tasfiye düşünülüyor. Kürtlere de buna alet olması isteniyor.

Kürtlere buna alet olmayacaklarını Newroz'da gösterdiler. Newroz'dan sonra da demokratik çözüm çadırları kurdular. Demokratik çözüm çadırlarında çözümü tartışacaklar. Hem kısa vadeli acil taleplerini iletecekler, hem de demokratik çözümün nasıl olacağı ve çözümün nasıl gerçekleşeceğini konuşuda görüşlerini ortaya koyacaklar; bütün halkın katılımıyla çözümün tüm topluma mal edilmesi sürecini geliştirecekler. Demokratik çözüm çadırlarının amacı budur. Toplum politikleşecektir. Kürt sorunu nasıl bir sorundur, nasıl çözülür, Türkiye'nin gerçekleri nelerdir, Türkiye'nin gerçekleri içinde doğru çözüm nedir, demokrasi içinde doğru çözüm nedir? Bu konuda birçok çözüm önerisi vardır. Kimi devlet diyor, kimi federasyon diyor, kimi bölgesel özerlikten söz ediyor. Kürt özgürlük hareketi de demokrasi içinde demokratik ulus çözümünü ve bu temelde Demokratik Özberliği öneriyor. Kürt halkı bunların hepsini tartışacaktır. Neden Demokratik Özberlik istediğini, neden demokratik ulus çözümünden yana olduğunu, neden demokratik ulus çözümünün kalıcı bir çözüm tarzi olduğunu tartışacaktır. Kürt Halk Önderi'nin yol haritası tartışılacak ve böyleselikle çözüm konusunda Kürtlere kafası tamamen netleşecektir. Yani bütün toplumsal kesimler çözüm yolunu öğreneceklerdir.

Türkiye artık dönüşmek zorunda

Türkiye'de "Kürtlere talepleri net değil"larından tartışmalar yapılmıştır. Ancak Kürtlere talepleri her zaman net olmuştur. Kürt özgürlük hareketinin talepleri nettir, Kürt Halk Önderi'nin talepleri nettir. Şimdi bu netliği bütün topluma yayılmaya, bütün toplumun talepleri ve çözümü haline getirilmeye çalışılıyor. Dolayısıyla demokratik çözüm çadırlarının, demokratik çözüm direnişinin iki amacı vardır: *Birincisi*, demokratik çözüm için acil talepleri gerçekleştirmek, demokratik çözümün

kapsısını aralamak, bu yönyle Türkiye devletini ve hükümetini demokratik çözüm duraşuna ve kararına getirmek, demokratik çözüm niyetini ortaya koymasını sağlamaktır. Diğer yandan müzakerelerle gerçekleşeceğin demokratik çözümün nasıl olması gereği tartışılacak bilince çıkarılacaktır. Çünkü Kürt halkı adına Kürt Halk Önderi müzakerere ediyor, demokratik ulus çözümünün müzakeresini yapıyor, Demokratik Özberlik çözümünün müzakeresini yapıyor. İşte halk bu demokratik çözüm çadırlarında Kürt Halk Önderi'nin gerçekleştireceği demokratik siyasal çözüm ne olduğunu tartışıp öğrenecek, böyleselikle Önderliğin müzakereleriyle Kürt toplumunun iradesi bireleşecektir. Çözüm böyle gerçekleşecektir.

Bu çadırlarda Kürtlere kendi çözüm iradelerini ortaya koyarken, aynı zamanda çözümü nasıl gördüklerini Türkiye toplumuna, Türkiye halkına da aktaracaklardır. Demokratik çözüm çadırlarındaki tartışmalar sadece Kürdistan'la sınırlı kalmayacak, dalga dalga bütün Türkiye'ye yayılacaktır. Zaten Mersin, Adana, İstanbul gibi metropol kentlerinde de demokratik çözüm çadırları kuruluyor. Burada sadece Kürt halkı ile değil Türk halkıyla, Türkiye'nin diğer halklarıyla demokratik çözüm tartışılacak, demokratik çözüm en iyi biçimde nasıl olacağı ortaya konulacaktır. Kürt Halk Önderi'nin demokratik ulus içinde Demokratik Özberlik çözümü tartışılacaktır. Böyleselikle Türkiye'deki toplumun çözüm iradesiyle Kürt toplumunun çözüm iradesi birleşecek ve Kürt Halk Önderi'nin yürüttüğü müzakereler temelde Türkiye'yi demokratikleştirecek ve Kürt sorununu çözecek olan çözüm modeli ortaya çıkacaktır. Demokratik çözüm çadırlarının en temel amaçlarından biri de budur.

Bu çerçevede yaşanan ve yaşanacak olan eylemELLİK AKP hükümetine ve devlete "artık bu oyalamadan vazgeçin, bu oyalamayla bir yere varamazsınız. Şimdiye kadar yaptınız, ama artık buna dur diyoruz" anlamına gelmektedir. Bu yönyle AKP'nin ve devletin tutumunu artık kesin ve net bir biçimde ortaya koyması gerekiyor. Ya

bu sorunu çözecekler ya da derinleşmiş, kapsamlılaşmış bir savaş gerceği ortaya çıkacaktır. Çünkü çözümlemek demek, halkın demokratik çözüm iradesine ve halkın direnişine kulak vermemek, onu bastırmak ve ciddiye almamaktır. Bu ise savaşın daha da derinleşmesini beraberinde getirecektir. Ancak Newroz'daki halkın ayağa kalkışı, demokratik çözüm çadırlarına saldırılara rağmen halkın bu çadırları yeniden kurması, Türkiye'ye bu sorunun çözülmekten başka yolunun kalmadığını göstermektedir. Polis çadırları da dağıtabilir. Artık bundan sonra Kürt halkı için her meydan özgürlük meydanıdır. Çadır olsa da olmasa da, Kürt halkı meydanlara dolarak, herhangi bir meydanı kendisine çadır haline getirerek bu direnişi sürdürrektir.

Bu direniş aynı zamanda Türkiye'nin dönüşüm sürecine mühalemdir. Türkiye artık dönüşmek zorundadır. 12 Eylül referandumyla birlikte eski anayasaya zaten çöpe atılmıştı. Yamalanmış olduğu da artık anlamsız hale gelmiştir. Mutlaka bir anayasa yapılacaktır. Bu anayasanın kesinlikle demokratik karakterde olması gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyeti kuruluşunda Kürtlere, sosyalistler, islamcılar ve ulusalçı kesimler bir arada yeni Türkiye'yi kurmuşlardır. Yeni Türkiye'nin kuruluşunda ortaklaşa hareket etmişlerdi. Ama daha sonra ittihatçı kılık sosyalistler, Kürtlere ve islamcıları saf dışı ederek tek renkli bir cumhuriyet yaratmaya yöneldi. Böyleselikle cumhuriyetin ilk kuruluşunda, ilk mecliste var olan demokratik karakter cumhuriyetin kuruluşu ve 1924 Anayasası'yla tümüyle ortadan kaldırıldı. Tek renkli, Kürtlere yok etmeyi hedefleyen, solcular ezen, islamcılar sisteme dışında tutan otoriter bir rejim yaratıldı. Böyleselikle o günden bugüne Türkiye'nin bir demokratikleşme sorunu vardır. Oligarşik despot iktidara karşı sosyalistler ve Kürtlere bedelleri ağır mücadeleler yürüttüler. Siyaset islamcılar, sosyalistler, solcular ve Kürtlere kadar ağır bedel ödemeler de, böyle bir direniş göstermeseler de onlar da sistem dışında tutuldular, zarar gördüler. Baskılara maruz kaldılar, cezaevlerinde yattılar. Ekonomik, sosyal, siyasal yaşamın di-

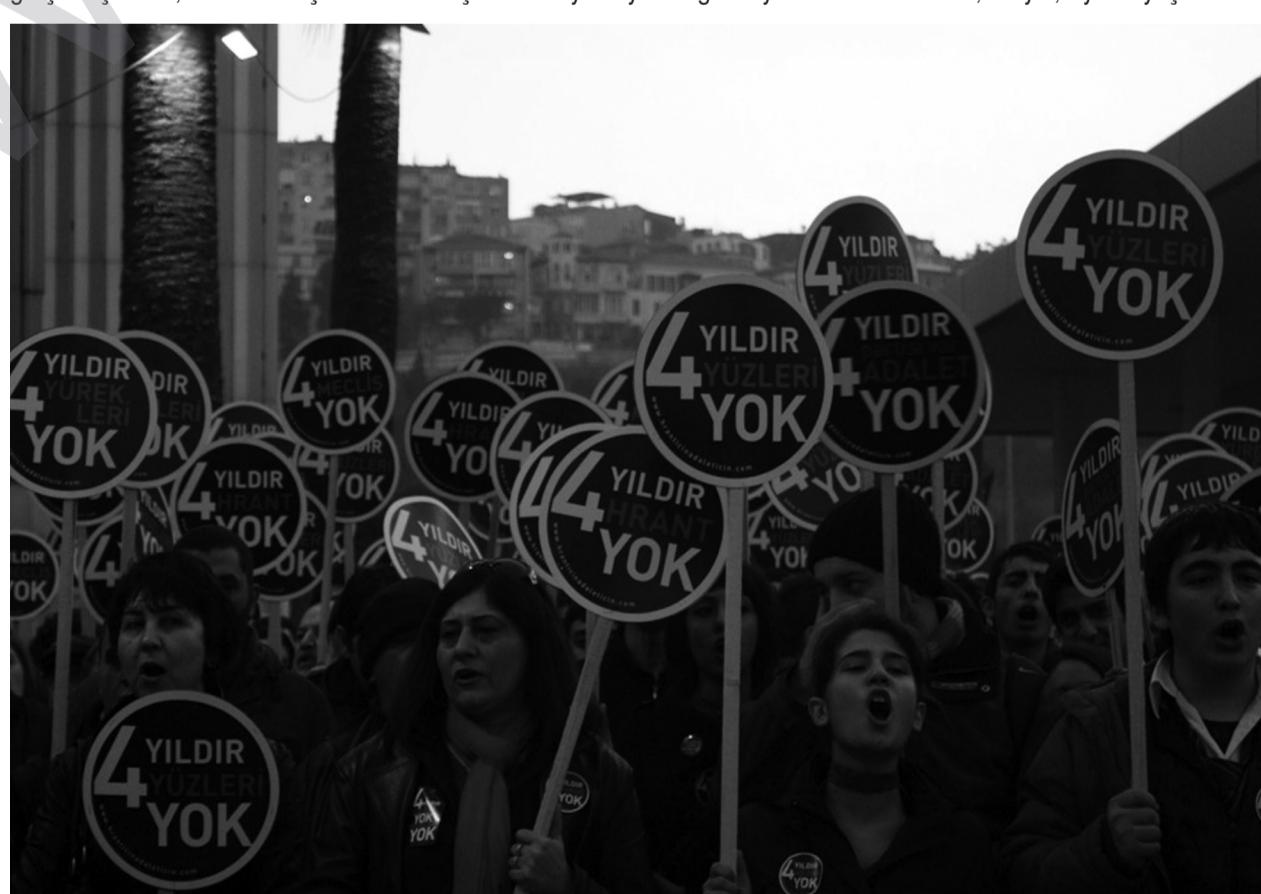
şında tutuldular. Böylelikle Türkiye demokratik olmayan bir rejimle yönetildi.

Bu rejime karşı yürütülen mücadele sonucu gelinen aşamada Türkiye artık 1924 anayasasıyla başlayan solcular, Kürtlere ve islamcıları sisteme dışında tutan rejimin yürümeyeceğini anlaşılmıştır. Tek tip, sadece ulusalçılara dayanan bir sistemin krizden kurtulamayacağı görülmüşür. 1990'lı yıllarda Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla sosyalistler bir tehlike olarak görülmekten çıkışmış ve bu nedenle solculara eskiye göre daha yumuşak bir yaklaşım gösterilse de sürekli baskı altında tutulan politika devam etmiştir. Kuşkusuz demokratikleşmeyen bir ülke en başta da sosyalistlere karşı bir savaş, bir mücadele içinde olacaktır. Zaten Kürt özgürlük hareketi tasfiye edilip Kürt halkı üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırımla politikası yeni koşullarda inşa edilmeye çalışılmaktadır.

Kürtlere ve solcular baskılara maruz kalsalar da siyaset islamcılar sisteme içine alınarak, onlarla uzlaşılarak yeni bir Türkiye kurmak istenilmektedir. Siyaset islamcılarının sisteme içine alındığı bu yeni Türkiye Kürtlere üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırımlının olduğu bir sistem olarak düşünülmektedir. Kuşkusuz bu antodemokratik yaklaşımın bir parçası olarak solcular da sosyalistler de gerçek radikal demokratlar baskı altında tutulmaya devam edilecektir. Siyaset islamcılarla uzlaşma temelinde yaratılmak istenen sistem ve buna dayalı yürütülecek politika Türkiye'yi yeni çıkmazlara sokacak ve çatışmaları derinleştirecektir.

AKP ilk başta sisteme karşı belirli bir muhalefet içindeyken ve çok sınırlı demokratik bir karakter taşıırken, bugün sisteme uzlaşarak bu sınırlı demokratik karakterini iyitmiş, aksine solcular ve Kürt halkına karşı baskı politikasını esas alan despotik, faşizan bir karakter kazanmıştır. AKP, Türkiye'deki demokrasi sorununun sadece kendisinin dışlanmasıyla değil, sosyalistlerin ve Kürtlere de dışlanmasıyla ortaya çıktığını unutarak kendisi sisteme içine alınınca Kürtlere ve solcular üzerindeki baskı politikasını bizzat yürüten hale gelmiştir. Bu şu anlama gelmektedir: 1924'te Kürt halkın, sosyalistlerin ve islamcıların dışlanmasıyla ortaya çıkan demokrasi sorunu devam edecektr.

AKP sosyalistleri ve Kürtlere yok sayarak aslında 1924'ten beri yaşanan demokrasi eksikliğini sürdürür bir iktidar haline gelmiştir. Bunun da tabii ki kendine müslüman kendine demokrat bir yaklaşım olduğu açıklıktır. Demokrasi sorunu Kürtlere, sosyalistlerin, siyaset islamcılarının dışlanmasıyla ve baskı altına alınmasıyla yaşadığı halde kendisi sisteme içine girince bu gerçekliği unutup Kürtler, sosyalistler bir Türkiye yaratmaya çalışmaktadır. Ya da kendine bağlı Kürt ortaya çıkmaya, kendine bağlı bazı liberal, bazı solcular yaratma, bu temelde de 1924 Anayasası'nda dışlanan solculara ve Kütlere yaşam hakkı tanadığını iddia ederek kendine müslüman, kendine demokrat anlayışıyla demokrasi ve özgürlük sorununun çözüldüğünü, böyle bir sorunun kalmadığını söyleyerek kendisine muhalefet eden herkesi bastırmaya yöneliktedir. Şu anda AKP'nin yürüttüğü baskı politikasının mantığı budur. Türkiye'nin ihtiyacı olan demokratikleşmeyi sabote etme yaklaşımıdır. On yillardır yürütülen demokrasi mücadele sine kendisi sisteme içine alınınca artık demokrasi sorunu kalmamış, Türkiye demokrasiye güvenmiş, biçiminde ele alarak en büyük saldırydı yapmış olmaktadır. Hatta Tür-

kiye ileri demokrasiye kavuşmuş diyerek Kürtler, solcuşuz, sosyalistler, gerçek demokratlar bir demokrasi yaratılmaya çalışmaktadır. Bu, gerçekten tehlikeli bir durumdur.

Demokratik ulus bloğuna çok büyük görev düşmektedir

Bu tehlikeli durumun önüne geçmek için öümüzdeki süreçte radikal demokratlar, Kürtlerin, sosyalistlerin, gerçek demokratların, solcuların, hatta vicdanlı liberalerin içinde olduğu bir demokratik ulus bloğu ve hareketi yaratılmak durumundadır. Yeni anayasanın gündemde olduğu, Türkiye'nin yeniden şekillendirilmek istediği bir süreçte kesinlikle bu süreçte müdahale etmek gerekmektedir. Kürtler bugün müdahale etmektedir. Ama Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından sadece Kürtlerin müdahalesi yetmez. Kürtlerin, sosyalistlerin, tüm sol demokratların, bir bütün olarak radikal demokratların birleşerek demokratik ulus hareketiyle gerçek bir demokratik anayasa yaratma sürecini başlatmalıdır. Ya da gerçek bir demokratik anayasa programı ortaya koyarak Türkiye'de sadece islamcılar değil, sosyalistlerin, Kürtlerin özgürlük kazanacağı ve bir bütün olarak Türkiye'nin demokratikleştiği yeni bir anayasa ve bu anayasa dayanarak demokratik bir sistem ortaya çıkarmak gerekmektedir. Bu bakımından demokratik ulus bloğuna çok büyük görev düşmektedir. Böyle bir blok ve buna dayalı demokrasi hareketi yaratmak taktik bir konu değil, stratejik bir ihtiyaçtır. Demokratik ulus bloğu radikal demokratlar, Türkiye'nin değişimle karşı karşıya olduğu bu yeni süreci izleyerek değil de müdahale ederek, parçalı değil de birleserek karşılaşmaları gerekmektedir. Şu anda Kürt özgürlük hareketi bunu tarihi bir sorumluluk olarak görmektedir. Bu nedenle bütün radikal demokratlarla sol sosyalist demokratlarla bir demokratik ulus bloğu yaratarak demokratik bir anayasa çerçevesinde yeni bir Türkiye'yi hedeflemelidirler.

Bu yaklaşım demokratik ulus bloğu oluşturulup yeni bir anayasa yapılmışmasına katılım gösterildiğinde olacak yeni Türkiye'nin şekillenmesinde mutlaka rol alınıcaktır. Kürt halkı zaten "An Azadi An Azadi" diyerek özgürlüğünü istiyor. Nasıl bir demokratik anayasa olması gerektiğini ortaya koyuyor. Demokratik Özberkliğin tanındığı, anadilde eğitimin tanındığı, Kürt kimliğinin anayasal güvenceye kavuştuğu, kuşkusuz düşünce ve örgütlenme özgürlüğü temelinde Kürtlerin demokratik yaşamını özgürce kurmasına engel olunmadığı bir demokratik anayasa istemektedir. Kürt halkın bu taleplerden vazgeçmesi mümkün değildir. Bu taleplerin gerçekleşmesiyle Türkiye'nin demokratikleşmesi birbirini koşullayan etkenlerdir. Bu açıdan Türkiye'nin demokratikleşmesi talepleriyle Kürt sorununun demokratik çözüm taleplerinin iç içe, birbirini güçlendiren biçimde gerçekleşmesi gereklidir. Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü sadece Kürtleri değil, bütün Türkiye halkını ilgilendirmektedir. Bu açıdan demokratik ulus bloğu Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından çok önemli bir adım olacaktır.

Kuşkusuz gerçek demokrasi anlayışı ortaya çıktığında Kürt sorununun çözümünü gerektiren bütün maddelerin de anayasal güvenceye kavuşturulması sağlanacaktır. Tabii ki demokratik bir anayasanın olması açısından ilk üç maddenin değiştirilmesi gerekmektedir. İlk üç maddenin değiştirilmesi gerekir derken tabii ki cumhuriyet olacaktır, sosyal devlet olunacaktır, hukuk devleti ol-

"Yeni anayasanın gündemde olduğu, Türkiye'nin yeniden şekillendirilmek istediği bir süreçte kesinlikle süreçte müdahale etmek gerekmektedir. Kürtler bugün müdahale etmektedir. Ama Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından sadece Kürtlerin müdahalesi yetmez. Kürtlerin, sosyalistlerin, tüm sol demokratların, bir bütün olarak radikal demokratların birleşerek demokratik ulus hareketiyle gerçek bir demokratik anayasa yaratma sürecini başlatmalıdır"

nacaktır. Yine gerçek bir özgürlük olacaktır. Bunlara kimsenin itirazı yoktur. Ama tek bayrak deyip Kürt halkın sembollerine saldırmak, tek dil deyip Kürt halkın anadilinde eğitimim olmasını engellemek, vatanın birliği deyip Kürtlerin demokratik siyasi yönümü ve öz iradesini reddetmek kabul edilecek şeyler değildir. Bu açıdan anayasanın söz konusu maddeleri yeniden demokratik Türkiye çerçevesinde düzenlenebilir. Oradaki bazı değerler yine maddeler içine konulabilir. Ama bugünkü biçimde kesinlikle tek tipleştirici, faşist bir karakterdir. Onlar değişmeden anayasanın genel ruhu değişmez. Genel ruhu değişmeyince de Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü mümkün olmaz. Bu açıdan AKP'nin TÜSİAD'ın önerisi karşısında hemen itiraz etmesi, biz ilk üç maddenin değişiminden yana deriliz demesi, yine CHP'nin bu üç madde değişmez demesi aslında seçim sonrası AKP ile CHP'nin nasıl bir anayasa düşünüklerini ortaya koymaktadır. Zaten tasfiye planına temel olacak anayasa konusunda seçimden sonra CHP ve AKP'nin ulaşması beklenmelidir.

Şu anda bir kavga içinde görünseler de seçimden sonra böyle bir uzlaşma gerçekleşecektir. Bu uzlaşma temelinde Türkiye yeniden şekillendirilmeye çalışacaktır. Ergenekon davasından yakananların bir kısmı da seçimden sonra bırakılacaktır. CHP-AKP ittifakı gerçekleşecektir, Ergenekon'daki önemli bir kesim de bırakılacak ve bu temelde oluşturulacak yeni ittifak temelinde Kürt özgürlük hareketi tasfiye edilmek istenecektir. MHP'den söz etmek istemiyorum. MHP her zaman zaten şovenist olacaktır, her zaman Kürt karşıtı olacaktır, her zaman demokrasi karşıtı olacaktır. Onun görevi odur. O görev ona devlet tarafından verilmiştir. Devletin derinlikleri her zaman Türkiye'de MHP gibi bir partinin olmasını isteyecektir.

Her zaman her şeye muhalif eden bir gücün varlığını kendi çıkarları için görmektedirler. Bu bakımından MHP'nin yaklaşımlarına göre kimse politika bellilemelidir. MHP şöyle diyor diye AKP ya da CHP iyidir demek, devletin, özel savaşın, psikolojik savaşın tuzağına düşmektedir. MHP her zaman aynı söylemi devam ettirecek. O bakımından

MHP'nin tutumunda herhangi bir değişiklik beklememek gereklidir. AKP, CHP ve Ergenekon'un bir kısmıyla uzlaşılığında bile MHP buna itiraz edecektir.

AKP'nin, CHP'nin ve belirli kesimlerin ittifakıyla Türkiye'nin yeni koşullarda antidermokratik bir sisteme dönüştürülmesinin önüne simdiinden geçilmesi gerekmektedir. Bu açıdan nasıl bir demokratik anayasa bilincin toplumda geliştirilmesi önemlidir. Toplumun gerçek bir demokratik anayasanın nasıl olması gereği konusunda bilinçlenmesi gereklidir ki AKP demokratik olmayan, Kürt sorununu çözmemen bir anayasa ortaya attığında halk ve sivil toplum örgütleri bu anayasayla Türkiye demokratikleşmez, Kürt sorunu çözülmeye itirazını ortaya koymamalıdır. Bu anayasa 1924'ten bu yana süren demokrasi sorununu devam ettirir biçiminde tavrı gösterebilmelidirler. Kürtler üzerinde siyasi egemenliği ve kültürel soykırımı sürdürün bir anayasa toplumun önüne konulduğunda demokrasi güçleri ve halk, bununla Kürt sorunu çözülmeye, çatışmalar devam eder, bu da Türkiye'nin çıkarına değildir diyebilirler. Böyle bir anayasa sadece Kürtler açısından değil, sosyalistler başta olmak üzere tüm radikal demokratlar üzerinde baskısı sürdürme anlayışına gelir diyerken tutum gösterebilmelidirler. Böyle bir toplumsal bilincin ortaya çıkarılması da çok önemlidir. Eğer böyle bir toplumsal bilinc olursa AKP CHP'nin uzlaşarak ortaya attığı anayasa toplum içinde benimsenmez. Bu da demokratik ulus bloğunun istediği demokratik bir anayasanın yapılması koşullarını olgun hale getir.

AKP Kürdistan'dan silinmeli

Kuşkusuz seçimler önemlidir. Ancak yüzde 10 barajı nedeniyle seçimlerin önemini fazla abartmamak gereklidir. Çünkü yüzde 10 barajının olması durumunda Kürt halkın iradesi sonuçlara yansımayacaktır. BDP seçime girmiş olmayacağından BDP'nin seçime girmediği bir meclisinde de öümüzdeki dönemde siyasette yenilikler yapması, demokratik bir anayasa yapması zordur. Ama buna rağmen seçim sürecinin demokratik serhildanlar haline getirilmesi önemlidir. Bu seçim sürecinde demokratik zihni-

bunun sonucu da Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünden başka yol kalmayacaktır. Çünkü aldatma ve oyalamayı, demagojiyi en iyi yapan AKP'nin çıktığu yerde artık Kürt halkın ve demokrasi güçlerini hiçbir gücün aldatması, oyalaması, Türkiye'nin demokratikleşmekte kaçınması mümkün olmayacağındır.

Özgür Kürdistan gerçeği elle dokunulacak kadar yakındır

Sonuç olarak Kürt halkın kırk yıla yakındır sürdürdüğü özgürlük mücadelesi giderek başarıyla taçlanacaktır. Kürt halkı kırk yıllık mücadelede içinde pekişmiştir. Bilinci derinleşmiştir. Zulüm ve baskılara karşı direnç kazanmıştır. Bir günün ya da bir yılın anlık ayaklanmaları sonucu harekete geçen bir halk değildir. Bu halk kırk yılın zorlu mücadelede içinde olgunlaşarak, bilişerek, pişerek, iradesini ve azmini artırarak günlere gelmiştir. Artık birkaç kuşak bu mücadelede içinde yetişmiştir. Mücadele içinde yetişen, ülkesine, halkın bağlı olan birkaç kuşak vardır. Geçen on yılın inkar ve imha siyasetiyle ve asimilasyonla yetişen kuşaklar yerine, günümüzü özgürlük ve demokrasi mücadeleyle açan, büyük şehitlerin, özgür Kürdistan, özgür halkın dierek mücadele ettiği bir tarih içinde büyüyen bir gençlik kuşağı vardır. Bir orta yaş kuşağı vardır. Daha doğrusu mücadeleyi en dinamik biçimde yürüten bir halk gerçeği ortaya çıkarmıştır. En önemli de özgürlüğün derinliğini, demokrasının derinliğini ve kapsamını ortaya çıkarın, bu temelde de özgürlüğe sevdalı bir halk yaratılmasına temel etken olan bir özgür kadın hareketi gerçeği vardır. Kürt kadın, özgürlüğün ve antidermokratik yaşamın üzerinde yarattığı baskının bilincinde daha derin, daha özgürlük bir demokrasi bilincine varmıştır. Özgür kadın hareketinin mücadele toplumun özgürlük ve demokrasi bilincini derinleştirmesini ve kapsamlılaştırılmasını payı vardır.

Bu açıdan özgürlük ve demokrasi bilinci derinleşmiş, kırk yıllık mücadele içinde her türlü zorluklar karşısında ayakta kalmasını bilmüş halkın "An Azadi An Azadi" diyerek zaferde doğru yürümektedir. Artık özgür Kürdistan gerçeği el uzatıldığında yakalanacak kadar yakınlaşmıştır. Özgürlik meydanlarında Kürt halkın kararlılığı bu gerçeği göstermektedir. Newroz'da başlayan demokratik çözüm serhildanları bütün baskılarla rağmen demokratik çözümü sağlayacak, bu temelde özgür Kürdistan, demokratik Türkiye gerçeği ortaya çıkaracaktır. Özgür Kürdistan, demokratik Türkiye gerçeği aynı zamanda demokratik ve özgür Ortadoğu'yu yaratma gerçeğidir. Bugün Ortadoğu haklarında bir uyanış, bir diriliş vardır. İşte bu uyanış, bu dirilişi de özgür Kürdistan ve demokratik Türkiye gerçeğiyle mayalayarak bu halkın ayaklanmalarını daha demokratik bir karaktere kavuşturarak Ortadoğu'yu tarihinde olduğu gibi yenden dünyada insanlığın örnek aldığı, bütün insanlığa ışık saçacak bir coğrafya haline getirme imkanı artmıştır. Ortadoğu'nun böyle bir geleceği olduğunu şimdiden söylemek gerekmektedir.

2011 Newrozu'nda özgürlük ateşi kesin zafer için yakıldı

Yeni bir Newroz Özgürlük Bayramı sürecini yaşıyoruz. Bu Newroz'da halk olarak özgürlük iddia ve umudumuzun her zamankinden çok daha güçlü olduğu ve özgürlüğe her zamankinden daha yakın olduğumuz kesindir. Newrozlaşan halk olarak 2011 baharını halkların özgürlük baharı haline getirme iddiamız tamdır. Bu inançla başta özgürlük Önderi Rêber Apo olmak üzere halkımızın ve tüm yoldaşların Newroz özgürlük bayramlarını kutluyoruz. Çağdaş Kawa Mazlum Doğan ve ulusal kahramanımız Mahsum Korkmaz olmak üzere tüm Özgürlük mücadeleleri şehitlerini saygı ve minnetle anıyoruz. Önümüzdeki Newroz yılında özgürlük ve demokrasi için mücadele eden herkese mücadelelerinde üstün başarılar diliyoruz.

2011 Newrozu'na her zamankinden daha ağır bir görev ve sorumluluk altında giriyoruz.

1 Mart'tan itibaren Kurt özgürlük hareketinin yeni bir süreçte girmiş olduğu ortadadır. Bu sürecin temel karakterini, 13 Ağustos 2010 tarihinden itibaren Kurt sorununun barışçıl siyasi çözümünün önünü açması için yürütülen eylemsizlik sürecini, AKP hükümetinin gereklerini yerine getirmeyen politika ve tutumlarının boşça bırakılmış olması belirlemektedir. Böylece KCK Yönetimi'nin de net olarak vurguladığı gibi, 13 Ağustos'tan itibaren uygulanmakta olan eylemsizlik sürecinin uygulanma koşulları kalmamış ve süreç geçersiz ve anlamsız hale getirilmiştir.

Bu durumda Kurt özgürlük hareketi yeni bir mücadele sürecine girmiş bulunuyor. Elbette bu sürecin nasıl gelişeceği, ne tür pratik adımların ortaya çıkacağı gelişmelerle, özellikle de AKP hükümetinin tutumuyla belli olacaktır. Gelişmelerle göre daha aktif mücadele etmenin, daha etkili taktik uygulamanın, daha zengin mücadele yöntemlerine başvurmanın önünü açmayı ifade ediyor.

AKP hükümeti Türkiye'nin demokratikleştirilmesi ve Kurt sorununun barışçıl-siyasi çözümü için adım atmak, çaba harcamak, buna niyet etmek, proje geliştirmek bir yana, tamamen kendi çıkar ve iktidar hegemonyasını kurabilmek için her türlü oyuna, hileye, aldatmaya başvurup zaman kazanmaya çalışmaktadır. Kurt sorununun barışçıl siyasi çözümünün önünü açacak hiçbir adım atmamakta, en ufak bir çaba bile harcamamaktadır. Onun bütün derdi Kurt özgürlük hareketinin nasıl oyalanacağı, etkisizleştirileceği ve bu temelde kendi iktidar ömrünün uzatılmasının yedeği durumuna düşüreleceği hususudur. AKP hükümetinin ve onun yönlendirdiği çevrelerin bunun dışında herhangi bir düşünceleri ve çabalari kesinlikle yoktur. Bir süreden beri Kurt Halk Önderi'yle çeşitli biçimlerde yapılan ve diyalog adı verilen, Kurt sorununun çözümünün önünü açabilen diye birçok çevrenin değerlendirdiği, tartışığı görüşmelerin böyle bir nitelik taşıdığı ve onun ötesine geçmediği net bir biçimde görülmüşür. KCK yönetimi bu kararı aldıktan sonra, Kurt Halk Önderi'yle yeniden diyaloga geçti, bazı umutlar verilmeye çalışıldığı anlaşıyor. Bu noktada Kurt Halk Önderi henüz diyalogların net bir biçimde olumlu ya da olumsuz diyebileceğimiz sonuca

ulaşmadığını ifade ediyor. Zayıf da olsa hala çözüm umudunun var olduğunu belirtiyor ve bu çabaların izlenmesini istiyor. Elbette bu çok değerlidir. Kurt özgürlük hareketi Kurt Halk Önderi'nin taleplerinin gereğini pratikte şimdide kadar olduğu gibi bundan sonra da eksiksiz yerine getirecektir. Ancak öyle anlaşılıyor ki, böyle bir diyalogla sorunu çözme umudu çok zayıf ve cılız bir düzeydedir. Gerçekte ise oyalayıcı, engelleyici, hile içeren, zaman kazanmaya çalışan yaklaşımalar ağır basan tutumlar olmaktadır. Özellikle de AKP hükümetinin tutumunun bu olduğu net bir biçimde anlaşılıyor. Bazı çevrelerin olumlu, iyi niyetli, çözüm arayan yaklaşımının olduğu, ancak AKP başta olmak üzere siyasi oligarsının çözümün önünü açmak bir yana, çözüm üzerinde en büyük engel oluşturduğu güncel gelişmelerde net bir biçimde açığa çıkıyor.

Tayyip Erdoğan gittikçe Kenan Evrenleşmeye başladı

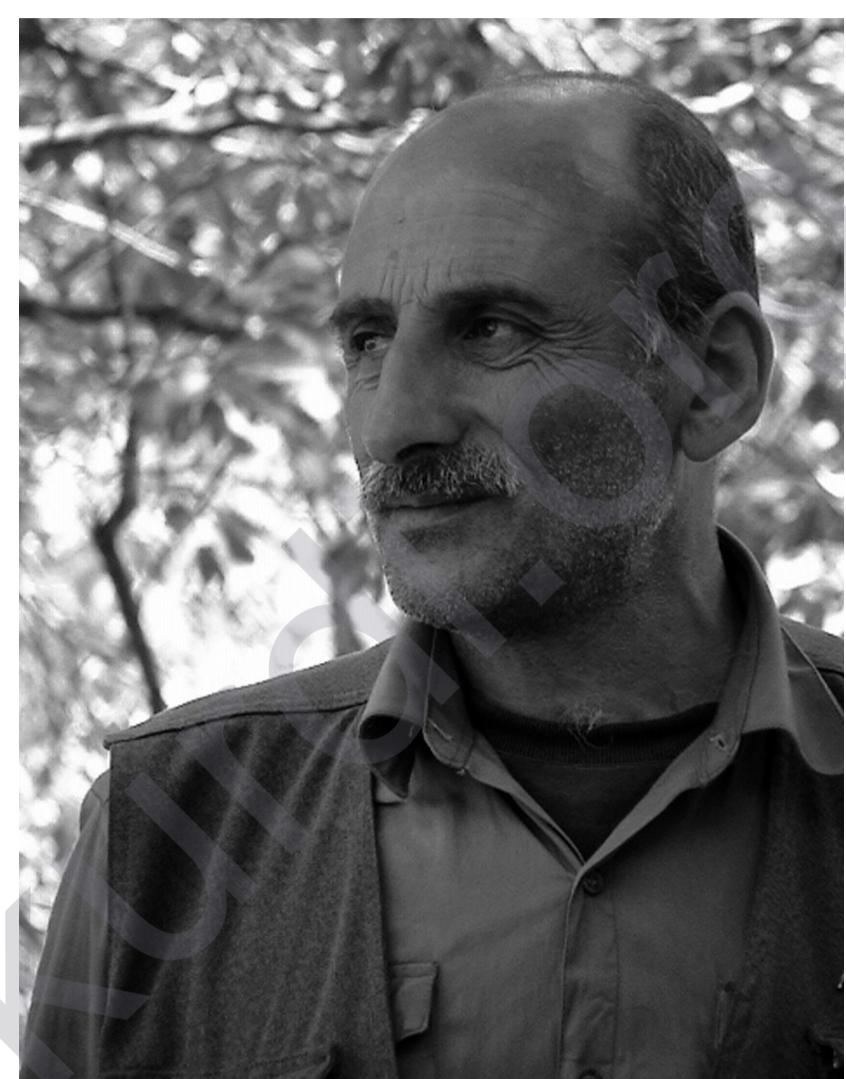
Kurt özgürlük hareketi, Kurt Halk Önderi'nin çağrıları üzerine 13 Ağustos 2010 tarihinde yeni bir eylemsizlik süreci başlattığını kamuoyuna ilan etti. Ardından 16 Eylül 2010 tarihinde İmrali'da Kurt halk Önderi ile yapılan görüşmeler temelinde 20 Eylül'den itibaren bu sürecin önce bir ay, daha sonra da koşullar ve gelişmeler temelinde eğer uygun yaklaşılsa seçimlere kadar uzatılacağı ilan edildi. 16 Eylül tarihli İmrali görüşmesinde Kurt Halk Önderi, önemli hususların tartışıldığı, Kurt sorununun barışçıl ve siyasi çözümünün önünü açılması doğrultusunda ciddi umutların bellidği yönünde değerlendirme ve açıklamalarda bulundu. Bu noktada adeta yeni bir yol haritası ya da çalışma perspektifi sundu. Bu durumun değerlendirilmesi için sürecin uzatılmasını Kurt özgürlük hareketinden talep etti. Kurt özgürlük hareketi de bütün bunları ciddiye aldı, önemdedi ve bu temelde Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kurt sorununun demokratik siyasi çözümünün önünü açılmamasının sağlanması için eylemsizlik sürecini uzattı. Fakat daha sonraki süreçte görüldü ki, bu uzatma kararı verildikten hemen sonra AKP, sanki oyunda başarılı olmuş, aradığını veya istedığını bulmuş gibi hemen bütün söyleşiklerini bir bir geri almayla ve tersüz etmeye yöneldi. Hem İmrali'da yapılan görüşmelerde verilen vaatler bir bir yok edildi, hem de Kurt sorununun çözümü yönünde bazı temel çalışmaların yapılması konusunda tam bir karşı tutum içine girildi. Her şeyden önce de 12 Eylül referandumu akşamı bütün halka, topluma Başbakan Tayyip Erdoğan tarafından, vaat edilen yeni demokratik anayasa hazırlama çalışmaları kendi gündemlerinde olmadığı, ancak Haziran 2011 seçimlerinden sonra böyle bir şeyin gündeme gelebileceği söylendi. Bu temelde demokratikleşme ve Kurt sorununun çözümünün gerçekeştirilmesi yönünde herhangi bir olumlu söz ve davranış içine girmedikleri gibi, bir de olumsuz, engelleyici, tıkatıcı, baskıcı, faşizan terör ve uygulamalarını demokratik siyaset üzerinde, Kurt halkı, kadınları ve gençleri üzerinde gün geçtikçe artırmaya başladilar. Her yerde

polis operasyonları, baskılar, saldırılar, tutuklamalar gittikçe daha da arttı.

Bütün bunları dikkatle izleyen KCK yönetimi zaman zaman yaptığı açıklamalarda bu olumsuz tutumlardan vazgeçilmesi yönünde somut uyarılarla bulunduğu gibi, giderek bunların dikkate alınmamasının gözlemlenmesi sonucunda da, mart başında yeniden bir durum değerlendirmesi yapacağını kamuoyuna duyurdu. Bu çerçevede şubat ayı boyunca bütün alanlarda yürütülen değerlendirmelerin sonuçlarını toplayarak mart başından itibaren, artık AKP hükümetine inanarak, ondan beklenili olarak eylemsizlik tutumu içinde olmanın hiçbir gereğinin ve anlamanın kalmadığını açıkladı. Çünkü bu sürecin devam etmesi demokratikleşme ve Kurt sorununun çözümü yönünde kısmi de olsa bazı adımların atılmasıına bağlanmıştı. Eylemsizlik süreci eylül ve ekim başında uzatılırken, güven verici adımların atılması şart koşulmuştu. Oysa AKP ve onun hükümeti tarafından değil güven verici adımlar atmak, olumluğunu içeren bir çift söz söylemek bile bu geçtiğimiz süreçte gerçekleşmedi. Adeta her şeyi kendilerine bağlayan, her şeyi kendi eserlerimiş gibi gösteren, işte savaşı durdurduklarını, Kurt sorununu çözüklərini, Türkiye'yi demokratikleştirdiklerini iddia eden, kendilerini adeta haddinden fazla abartarak putsatıran bir tutumun içine girdiler. Somut, açık gözlemlenen bu oldu. Tayyip Erdoğan, -benzetmek gibi olmasın ama- gittikçe Kenan Evrenleşmeye başladı. Her şeyi kendinde gören, durmadan konuşan, her şeye burnunu sokan, ama gerçekten de Türkiye'nin yüzüze bulunduğu ağır soruların demokratik çözümü için ciddi hiçbir adım atmayan bir tutum sergilemeye başladı. Türk ordusunun en kültürsüz subaylarından olan Kenan Evren'in kompleksine benzer bir kompleksli tutumu siyasette gittikçe öne çıktı. Öyle ki, tüm görev ve sorumluluklar kendi üzerinde olduğu halde, bu doğrultuda hiçbir şey yapmazken, bir de sağa solu, başkalarını, bunun içinde de Kurt Halk Önderi'ni ve Kurt özgürlük hareketini, Kurt halkını Kurt demokratik siyasetini tahrif edici sözlerle suçlayan bir ıslubun ve tutumun sahibi haline geldi.

12 Haziran seçimi mevcut Türk siyasetinde ciddi bir değişiklik yaratmayacak

Bu doğrultuda sorunların çözümüne hizmet edecek temel hususlarda yapılan pratikler biliniyor. Örneğin, yüzde 10 seçim barajı düşürülmeli ve böylece BDP ve onun etrafında oluşan demokratik ulus bloğunun seçimlere girmesi engellendi. Şimdi BDP ve demokratik güçler bağımsız adaylar göstererek 12 Haziran 2011 seçimlerinde yarışmak durumunda kaldılar. Bazıları bunun da seçimde katılmak olduğunu söyleyolar veya sanıyorlar, halbuki bu öyle değildir. Doğru olan, gerçek olan partinin seçimde katılmasıydı, yüzde 7-8 oranında oy alan bir partinin bu oy oranının meclise yansımısydı. Oysaki bağımsız aday göstererek seçimde gitme çerçevesinde bu yansımıza gerçeklemez. Mevcut hâliyle BDP'nin ortaya çıkışmış oy oranı barajine takılmasa yetmiş civa-

rında milletvekili çıkarabilekmektedir. Eğer yüzde 10 barajı olmasa ve BDP de mevcut oy oranında seçimde sonuç alsı meclise bu kadar vekil sokabilecektir. Halbuki bağımsız adaylarla ancak yirmi civarında bir küçük grup oluşturacak milletvekili kazanabilmektedir. Geriye ellinin üzerinde bir milletvekili kalıyor. İşte bunu da AKP bedavadan kazanıyor. Aslında yüzde on seçim barajının olması Kurt demokratik siyasetinin gücünün meclise yansımاسını engellerken, AKP'nin de bedavadan milletvekili kazanarak tek başına iktidar olma durumunu devam ettirmesini sağlıyor. Böylece de BDP aslında seçimde sokulmamış oluyor, Kurt demokratik siyaseti seçim dışı tutuluyor, Kurt halkın iradesinin meclise yansımıası engelleniyor. Çok net bir biçimde böyle bir baskıcı, engelleyici politika var.

İşte bunun bilinerek seçim barajının düşürülmemesi, mevcut barajla seçimde girilmesi durumu AKP tarafından bilincli bir biçimde sürdürülülmüştür. Böyle gerçekleşecek bir seçimden herhangi ciddi bir siyasi sonuç çıkmayacaktır. 12 Haziran seçimi mevcut meclis aritmetiğini çok fazla değiştirmeyecek bir seçim olacaktır. AKP, CHP, MHP üç aşağı beş yukarı benzer bir milletvekili oranında kalacak, BDP de çok yoğun çaba harcasa bile ancak mevcut düzeyi koruyabilecektir. Bu da gösteriyor ki, 12 Haziran seçim sonuçları mevcut meclis yapısında, Türk siyasetinde herhangi bir tablo değişikliğine yol açmayacağı. Ancak BDP seçime katılabileceğidi ve BDP'nin aldığı oy oranını meclis aritmetiğine yansıtayıpse hem milletvekili dağılımı açısından, hem de siyasi tutum açısından seçim sonrasında bir değişiklik, yenilik ortaya çıkabilir. Fakat şimdiki tablo 12 Haziran seçimlerinden sonra da devam edecektir. O halde şu anki meclis nasıl bir politika izliyor, hangi zihniyeti taşıyor, demokratikleşme ve Kurt sorununun

geçmeyeceği açıktır. Çünkü AKP herkesi dinliyor gibi görünse de aslında bu görüntünün öte bir anlam ifade etmemektedir. Sözde herkesi dinliyor, öneri alıyor görünüyor, ama gerçekte ise kendi politikalarını tek tek hakim kılmak, bu temelde AKP hegemonyasını yaratıyor, AKP gladiosunu inşa etmeye çalışıyor. Dolayısıyla da seçimden sonra da mevcut meclis aritmetiği ortamında yapılacak anayasada AKP gladiosunun anayasal inşaya kavuşturulacağı tartışmasızdır. Bunun demokratikleşme ve Kurt sorununun çözümü olmayacağı, tam tersine bunların öünü daha fazla tıkanan gelişmeler olacağı açıktır. O halde mevcut seçimlerin bir siyasal çözüm iradesini ortaya çıkarmayacağı, tam tersine AKP'nin iktidar hegemonyasını perçinlemekten ve uzatmaktan öteye bir sonuç vermeyeceği şimdiden belliidir. Dikkat edilirse AKP tarafından seçim barajı düşürülmemekten yeni seçim daha şimdiden Kurt halkı ve demokratik güçler açısından çok fazla önem arz etmeyen bir duruma düşürülmüşür.

Eylemsizliğin devamını sağlayacak hiçbir adım atılmadı

Eylemsizlik sürecinin devam ettirebilmesi için gerekli olan güven verici diğer adımların atılması yönünde de AKP'den olumlu hiçbir yaklaşım gelmemiştir. Örneğin, Kurt Halk Önderi'nin koşullarını iyileştirmek siyasi çözüm çalışmalarına daha aktif katılımının sağlanması yönünde hiçbir adım atılmadığı gibi, tam tersine avukatlarıyla haftalık görüşmelerini bile neredeyse iki haftaya çıkartan bir pratik yaşanır hale gelmiştir. Avukatları ile bile doğru dürüst haftalık görüşmeler yapılmamaktadır. Son dönemde sanki sinsi bir politikayla görüşmeler iki haftaya sarkıtmaktadır. Yani tersi uygulamalar geliştirilmiştir. Yine sahte KCK davasının durdurulması, tutuklanmış binlerce Kurt demokratik siyasetçisinin serbest bırakılması, KCK adı altında yapılan operasyonlara son verilmesi yönünde iyileştirici hiçbir gelişme olmamıştır. KCK davası tipki 12 Eylül mahkemesine benzer bir biçimde sürdürmeye çalışılmış, tutuklulara anadilleri Kurtçe ile kendilerini savunma hakkı bile verilmemiş, bir tek tutuklu bile serbest bırakılmıştır. Dahası bu temeldeki operasyonlar hızını kesmeksiz devam etmiştir. Her hafta otuz-kırk kişi gözaltına alınmaktadır, ondan fazla kişi ise tutuklanarak mevcut tutuklu sayısına eklenmektedir. Nitekim altı ay önceki tutuklu sayısına bu geçen süre içerisinde beş yüz kişi daha eklenmiştir.

Bir diğer husus, geçmiş otuz yılın kirli olaylarını aydınlatacak ve çözümleyecek bir çalışma yapması öngördelen Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonu'nun kurulması yönünde de AKP hiçbir adım atmamıştır. Kurt Halk Önderi, 1 Mart'tan itibaren eylemsizliğin sürüp sürmemesinin Adalet ve Hakikatleri Araştırma Komisyonu'nun kurulmasına bağlı olduğunu açıklamasına rağmen, böyle bir komisyon oluşturma yönünde hükümet de, meclis de herhangi bir girişimde bulunmamış, ciddi bir çalışma yürütmemiştir. Kisaca AKP hükümeti Türkiye'nin demokratikleşmesinin ve Kurt sorununun siyasi çözümünün öünü açacak ciddi hiçbir çalışma yapmamıştır. Bu temelde eylemsizliğin sürdürülmesi için gerekli görülen güven verici adımlardan hiçbirini atmamıştır. Tersine Özgürlik hareketini tasfiye etmeyi ön-gören planlı saldırıları bu dönemde de eksiksiz bir biçimde sürdürmüştür. Kis nedeniyle biraz azalmış olsa da gerilla dönük askeri operasyonlar sürülmüş, özellikle gençliğe ve halka dönük polis terörü, operasyonları hiç hızını kesmemeyeceği açıktır. Çünkü AKP herkesi dinliyor gibi görünse de aslında bu görüntünün öte bir anlam ifade etmemektedir. Sözde herkesi dinliyor, öneri alıyor görünüyor, ama gerçekte ise kendi politikalarını tek tek hakim kılmak, bu temelde AKP hegemonyasını yaratıyor, AKP gladiosunu inşa etmeye çalışıyor. Dolayısıyla da seçimden sonra da mevcut meclis aritmetiği ortamında yapılacak anayasada AKP gladiosunun anayasal inşaya kavuşturulacağı tartışmasızdır. Bunun demokratikleşme ve Kurt sorununun çözümü olmayacağı, tam tersine bunların öünü daha fazla tıkanan gelişmeler olacağı açıktır. O halde mevcut seçimlerin bir siyasal çözüm iradesini ortaya çıkarmayacağı, tam tersine AKP'nin iktidar hegemonyasını perçinlemekten ve uzatmaktan öteye bir sonuç vermeyeceği şimdiden belliidir. Dikkat edilirse AKP tarafından seçim barajı düşürülmemekten yeni seçim daha şimdiden Kurt halkı ve demokratik güçler açısından çok fazla önem arz etmeyen bir duruma düşürülmüşür.

den devam etmiştir. Kurt demokratik siyaseti ve örgütlenmesi polis operasyonlarıyla sürekli darbelenemeye, Kurt demokratik güçleri tutuklanarak zindanlara doldurulmaya devam edilmiştir. AKP'nin ABD ile birlikte bölgede ve dışarıda Kurt özgürlük hareketini tecrit etme ve kuşatma çabaları hiç yavaşlamadan sürdürmüştür. Bu durumda AKP'nin Türkiye'yi demokratikleştirecəğine ve Kurt sorununun siyasi çözümünü gerçekleştireceğine dönük hiçbir emare ortada yoktur. O halde PKK niçin eylemsizlik içinde olsun? Niye kendisini bağlaşın ve mücadeleşiz kalsın? Bu biçimde neyi bekleyecek? Böyle olmak ve böyle beklemek kurbanlık koyun gibi imhayı beklemek olmaz mı?

Direnisten başka çözüm yolu kalmadı

Gelişmeler bu çerçevededir. Eylemsizliğin sürdürülmesinin şartları olarak öngördelen hiçbir çalışma yapılmamıştır. 12 Haziran seçimlerinin sonuçları şimdiden bellidir ve eğer

gelleşici ve tasfiye edici niteliktir. Bu konu netleşmiş durumdadır.

Diğer siyasi güçlerin durumu da AKP'den farklı değildir. İşte CHP'nin Wan toplantıları ve sonuç açıklamaları ortadadır. O da tipki AKP gibi, BDP'nin tasfiye edilmesi temelinde Kurt sorununu çözecegi iddiasında bulunmaktadır. Yani Kurt sorununu çözmeye değil de, özgür Kurt'ü yok etmeye, Kurt özgürlük hareketini tasfiye etmeye esas almaktadır. Bu konuda AKP ile CHP'nin yaklaşımları arasında ciddi bir fark gözükmemektedir. Bu nedenle de büyük olasılıkla 12 Haziran seçimleri ardından bu iki parti Kurt özgürlük hareketine karşı bir ittifak yaparak ortak saldırdı bulunabilirler. Bunun ihtimali hiç az da değildir. Bu nedenle şimdiden çok duyarlı ve dikkatli olunmalıdır. Onun dışındaki partiler için zaten söylemeyeceğiz söz yok. MHP'nin nasıl bir faşist cellatlık rolü oynamak istediği ortadadır. Genel başkanlarından tutalım sözcülerine kadar ağızlarından adeta küfürler çıkmakta, salyalar akmaktadır. Bırakalım Kurt sorununun çözümünü, Kurt varlığını bile kabul etmeye yanaşmamaktadır.

pamıyoşlar. Nitekim bu durumu itiraf da ediyorlar. Kurt özgürlük hareketinin mevcut tutumu karşısında söyleyecek sözlerinin olmadığını, PKK'den artık barışçıl çözümün öününe açılması için herhangi bir talepte bulunamayacaklarını kendileri de söylüyorlar. Demokratik Toplum Kongresi'nden Barış Meclisine, çeşitli aydınlar, sanatçılara, yazarlara kadar birçok sivil toplum örgütünün takındığı tutum bu olmuştur. Onlar kendi güşsüzlükleri, zayıflıkları içerisinde çaresiz kalmaktadırlar. Artık söyleyecek sözleri kalmamıştır. Hükümetten de herhangi bir çözüm geliştiremediklerine göre, ciddi bir etkinlikleri yoktur ortada. Bütün bunlar değerlendirildiğinde aktif mücadele yürütülmekten başka Türkiye'yi demokratikleştirecek ve Kurt sorununu çözücek gelişmeler yaratmanın yolu, yöntemi, imkanı kalmamış gibidir. Direnmek tek çare haline gelmiştir. AKP hükümetinin tutumu kesinlikle Kurt sorununun çözümü için, genel demokratikleşmenin geliştirilmesi için yeni ve etkili mücadeleleri gerektirmektedir. Böyle mücadeleler olmadan ne demokratikleşme olur ne

"Bu koşullarda artık Kurt özgürlük hareketinin eylemsizlik içerisinde olmasının da hiçbir gereklisi kalmamıştır. Çünkü eylemsizlik çağrıları yapan çevreler çağrılarının gereğini yapamamışlardır. Aydınlar, yazarlar, çeşitli politik çevreler geçen süre içerisinde barışçıl siyasi çözümün öününe açılması yönünde ciddi bir varlık göstermemişlerdir. Devlet üzerinde, hükümet üzerinde herhangi bir ciddi etkileri olmamıştır. O halde onların da Özgürlik hareketinden isteyecekleri bir şey yoktur"

"Bu Newroz'a birlikte halkımızın serhildanı da yirmi ikinci yılina girmektedir. Yirmi bir yıldır Kurt halkı kesintisiz bir biçimde ayakta ve özgürlük için direniş mücadeleyi yürütmektedir. Kuşkusuz yirmi bir yıllık kesintisiz direniş az değildir, küçümsenemez. Diğer halklar yirmi bir gün, yirmi bir hafta bile direnemezken, Kurt halkın kesintisiz yirmi bir yıldır serhildan konumunda bulunması, özgürlük için gece gündüz demeden sürekli yürüyüş halinde olması elbette ki çok önemli ve değerli bir durum olmaktadır"

BDP parti olarak seçimlere giremezse herhangi bir çözüm siyasetinin çıkış olasılığı yoktur. Diğer yandan, İmralı'daki görüşmeler devam etmiş, ama ciddi, kalıcı bir gelişmeye ulaşmamıştır. Daha çok oyalamaya, tatlı sözlerle eylemsizlik içerisinde tutmaya dönük bir yaklaşım gösterilmiştir. Dikkat edilirse, görüşme yöntemiyle veya seçimle Kurt sorununun çözümünün öünü açılmayacaksı, o halde direnişten başka çözüm yolu kalmamaktadır. Çok zayıf olan görüşmelerle çözümün öünü açılmamasının gerçekleşmesi bile ancak hareket ve halk olarak sağlam, etkili durur ve güçlü bir mücadele geliştirirse mümkün olabilir. AKP'nin tutumu kesinlikle çözümleyici değil, tıkatıcı, en-

Demokratik sol güçlerin ise çok zayıf oldukları, siyasi yaşam üzerinde ciddi etkilerinin bulunmadığı ortadadır.

Bu koşullarda artık Kurt özgürlük hareketinin eylemsizlik içerisinde olmasının da hiçbir gereklisi kalmamıştır. Çünkü eylemsizlik çağrıları yapan çevreler çağrılarının gereğini yapamamışlardır. Aydınlar, yazarlar, çeşitli politik çevreler geçen süre içerisinde barışçıl siyasi çözümün öününe açılması yönünde ciddi bir etkileri olmamıştır. Devlet üzerinde, hükümet üzerinde herhangi bir ciddi etkileri olmamıştır. O halde onların da Özgürlik hareketinden isteyecekleri bir şey yoktur. Çünkü Kurt özgürlük hareketi onların istediklerine uydu, onları açtı, ama kendileri bir şey ya-

bir biçimde yirmi bir yıldır serhildan konumunda bulunması, özgürlük için gece gündüz demeden sürekli yürüyüş halinde olması elbetteki çok önemli ve değerli bir durum olmaktadır. Bu gerçeki çok iyi, doğru anlamak ve bunun üzerimize yüklediği görev ve sorumlulukların bilincine derinliğine varmak gerekiyor. Unutmayalım ki, yirmi bir yıldır Kurt gençleri, Kurt kadınları her türlü baskiya, zulme rağmen büyük cesaret ve fedakarlık gösterdiler, onlarca hatta yüzlerce şehit, binlerce tutuklu verdiler. Ağır baskı ve işkenceler gördüler. Fakat bunların hiçbir de halkımızı korkutmadı, sindiremedi; Kurt gençliğini, kadınlarını özgürlük ve demokrasi mücadeleinden alıkoyamadı; bu faşist soykırımı düzeni yıkmaya ve özgür demokratik toplum yaşamını inşa etme he-definden alıkoyamadı. Kurt halkı, gençleri ve kadınları bu uzun mücadele içerisinde büyük değerler yarattılar, bilinçlendiler, örgütlendiler, tecrübe kazandılar. Kendi kendilerini yönetecek bir demokratik örgütülük sistemi ortaya çıkardılar. Asla bu çabadan ve mücadelede geri durmadılar, yılmadılar, usanmadılar, yıpranmadılar; tam tersine her zaman kendilerini sürekli yenileyerek daha büyük hamleler yapmak için serhildanı her zaman daha da büyütmek, her Newroz'da Amed'in özgürlük meydânını daha büyük bir kitleyle doldurabilmek için büyük bir gayret ve çaba içinde oldular. Yepyeni bir halk duruşunu, Kurt duruşunu, demokratik ulus duruşunu ortaya çıkardılar.

Kuşkusuz bunlar tarihte eşi bulunmaz gelişme ve ilerlemelerdir. Kurt halkın kendini kendini yönetme gücü, iradesi ve bilincini kazanmış olmasıdır. Hem de bunu hiçbir baskı ve sömürü sistemine ihtiyaç duymadan, ondan medet ummadan yapabilecek düzeye gelmemesidir. İşte bu yıl da mart ayına halk bu temelde girdi. 1 Mart'tan itibaren 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü kutlamaları Kürdistan'ın dört parçasında, yurtdışındaki Kurtlerin bulunduğu her yerde, köyde, kasabada, şehirde günlerce, hatta haftalarca sürdü. Kurt kadınları yirmi ikinci büyük mücadele yılına girmenin coşkusunu yaşadılar. Yeni yıl mücadeleinin ilk adımlarını attılar, serhildanı ortaya çıkardılar. Dünya kadınlarına örnek öncülük oluşturdular gibi, Kurt halkın bu yirmi ikinci yılda da özgürlüğü için nasıl mücadele yürüteceğini ilk örneğini ortaya çıkarıp, tüm topluma daha büyük direniş için çağrıda bulundular.

Bu halk direnişi artık bizden başarı istiyor zafer istiyor

Halk olarak bu yeni Newroz'a bu temelde giriyoruz. Halkımız 2623'üncü Newroz'u bu temelde karşıladı. Özgür ve demokratik yaşam kararlılığı tamdır. Özgürlik için mücadele etmede cesaret ve fedakarlığı en yüksek düzeydedir. Bilinçlendirme ve örgütlenmiştir ve bu mücadelede artık sonuç istiyor. Bütün bu çabalarını kalıcı bir demokratik toplum yaşamına dönüştürmeyi arzuluyor. Bu mücadeleyi artık bu yirmi ikinci yılda kalıcı bir sonuca götürmek, Demokratik Konfederalizm sistemini inşa ederek özgür ve demokratik yaşama sağlam bir biçimde ulaşmak istiyor. Kisaca bu halk direnişi artık bizden başarı istiyor, zafer istiyor. Yirmi iki yıldır kesintisiz bir biçimde direnen Kurt halkı özgürlüğü, demokratik yaşamı, bu uğurda başarıyı, zaferi fazlaıyla hak etmiş bulunuyor. İşte bu durum bize büyük görevler, sorumluluklar yükliyor. Halkın bu istemine cevap vermeyi, bu sonucu elde edecek bir öncülükle başarıyla yinele getirmeyi gerektiriyor. O halde

yirmi ikinci serhilden yılında halk serhildanının böyle bir sonuca gitmesi için gerekli öncülük görevlerini başarıyla yerine getirecek durumda olmak lazım. Bunun gereklerine göre kendimizi hazırlamamız, halk serhildanının çağrılarına başarıyla cevap verecek bir öncülük konumunu her alanda, her çalışmada yeterli ve başarılı bir biçimde yerine getirmemiz gerekmektedir.

Ortadoğu'da ulus devlet tıranlıklarını dağıtılmıyor

2011 yılının bölgesel düzeyde de yeni gelişmelere sahne olduğu açıktır. Ortadoğu halkları onlarca, yüzlerce yıllık birikimi adeta 2011 yılında kalıcı sonuca götüremek gibi bir ayağa kalkışı yaşıyor durumdadır. Özellikle Arap halkın ayağa kalkışı, isyan edişi gerçekten de ciddi, önemli, takdire şayan, dikkatle değerlendirilmeyi gerektiren bir konumdadır. Tunus ve Mısır'dan başlayan halk isyanları giderek bütün Arap aleminde yayılmış durumdadır. Gün geçmiyor ki yeni bir alanda isyan patlak vermesin. Gün geçmiyor ki yeni bir Arap bölgesinde halk ayağa kalkmasın ve çatışmalar yaşanmasın. Giderek neredeyse birçok alanda iç savaşa benzer bir durum ortaya olmuş bulunuyor. Bu ne demektir? Çok açık ki, Ortadoğu halkları Kurt halkını daha büyük zaferler kazanacak sonuçlar elde edecek direnişte davet ediyor. Unutmayalım ki, Arap alemindeki ve genelde Ortadoğu bölgesindeki yaşayan bu yoğun gelişmelerde yirmi bir yıllık halk direnişimizin, otuz sekiz yıllık parti mücadeleinin çok köklü etkileri vardır. Bütün bunların ortaya çıkmasında Kurt özgürlük mücadele çok büyük etkide bulunmuş, önemli rol oynamıştır. Kürtistan'daki mücadelede de etkilenecek ayağa kalkmış olan Arap halkı Kurt halkından destek istiyor, kardeşlik istiyor, ortak mücadele istiyor. Yirmi bir yıldır kesintisiz sürdürdüğü özgürlük direnişini daha büyük eylemlere dökmeye, daha sonuç alıcı direnişlere dönüştürmeye çağırıyor.

Mevcut Ortadoğu direnişi içerisinde elbetteki kapitalist modernite sistemini yeniden restorasyona uğratmak isteyen çevreler var. Bu hareketler içerisinde kapitalist modernite sistemini restore etmek isteyen güçler olduğu gibi, bunu aşmak, yeni bir toplumsal sistem yaratmak isteyen demokratik modernite güçlerinin var olduğu da tartışmasızdır. Bu noktada son iki yüz yıllık kapitalist modernite saldırları döneminde Ortadoğu coğrafyası üçüncü kez siyasi ve toplumsal bir yapılanma yaşıyor.

Birinci yapılanma dönemi, 19. yüzyıl boyunca yürütülen mücadelelerin gelip dayandığı I. Dünya Savaşı içinde ve sonrasında gerçekleşti. Savaşın galibi olan İngiltere ve Fransa'nın çatıları doğrultusunda Kürtistan ve Arabistan parçalarına bölündü, bölge yirmi beşen fazla ulusal devlet sisteminin içine alındı. İlkinci dönem, II. Dünya Savaşı ardından bu sistemde yaşanan siyasi değişiklik ve yapılmadır. O zamana kadar daha çok dış kaynaklı olan ve dıştan saldırı olarak gelişen kapitalist modernite sistemi, II. Dünya Savaşı'ndan sonra bölgelinin tüm devletlerinde yaşanan siyasi askeri hareketlerle adeta içselleşti, içsel bir olgu haline geldi, yerlesitti. 1950'den itibaren bunun Türkiye'de nasıl geliştiği ve nasıl bir faşist oligarşik diktatörlüğe dönüştüğü biliniyor. Yine İran'da şahlık monarşisinin Fars milliyetçiliği birleşerek nasıl kapitalist modernitenin uzantısı haline gelmeye çalıştığı, bunu başaramayınca da mevcut İslam cumhuriyetinin devreye girmesiyle bunun tamamlanmak istediği görülen bir ger-

çekir. Arap aleminde ise 1952 Misir darbesinden başlayarak Suriye, Irak BAAS darbelerinden Libya'ya, Cezayir savaşa kadar giden, geriye kalan krallıkların da milliyetçilikle uzlaşmasını getiren yoğun bir milliyetçilik hareketlerinin, darbelerinin yaşandığı bilinmektedir. Büttün bunlar kapitalist moderniteyi içselleştirerek bir siyasi askeri gelişmeye işaret etti. Ulus devlet fasizmi adeta bütün bölgede kurulmuştur. Ulus devletçi diktatörlükler başta Arap alemin olmak üzere her yere yayıldı.

Bu kadar baskıya, sömürüye, fasizme maruz bırakılan toplumlar işte şimdi ayaklanıyorlar. Bu faşist despotik ulus devlet yapılarını yıkımıya çalışıyorlar. Ulus devlet tıranlıklarını dağıtıyorlar, parçalıyorlar. Elbette ifade ettigimiz gibi bunun içinde kapitalist moderniteyi restore etmek isteyen güçler olduğu gibi, onu aşmak, demokratik moderniteyi hakim kılmak isteyen güçler de var. Yine kapitalist moderniteyle kısmen çelişkili, kısmen uzlaşmalı olan radikal İslami akımlar da var. Sonuçta hangisi gelişecek, hangi alanda hangi güç etkili olacak, ne tür uzlaşmalar ve çelişkiler ortaya çıkacak kuşkusuz bunları yaşayan mücadelenin sonuçları belirleyecektir. Şimdi kimse bir şey diyemez. Fakat şu tartışmasız bir gerçek ki, bölge artık bir yeniden yapılanma süreci içine girmiştir. Sovyet

laşmaları mı ortaya çıkacak bunları elbette önumzdeki mücadele süreci içerisinde ve sonunda göreceğiz. Neyin gerçekleşeceğini yaşanacak mücadeleler belirleyecektir. Ama şu bir gerçek ki, bölge artık böyle bir değişim süreci içe里斯ine girmiştir ve bunu hiç kimse durduramayacaktır. Mevcut ulus devlet tiaranlıkları dağılacak, aşılacak, en azından kapitalist modernitenin hegemonyasının uygun gördüğü biçimde restore olacaktır. Hiç kimse artık süreci geriye döndüremez, var olanı sürdürmez. Değişim başlamıştır ve devam edecektir. 2011 yılı bu temelde hem Arap aleminde, hem bölgede gittikçe yayılan halk isyanlarına, yeni siyasi arayışlara sahne olacaktır. Mevcut gelişmeler bunu çok net ve açık bir biçimde gösteriyor.

2011 yılı Ortadoğu'da yeniden yapılanma yılı oluyor

İşte bu gelişmeler Kürtistan'daki halkın direnişini alevlendiriyor, körkläüyor, Kurt halkını daha büyük direnişlere, serhildanlara teşvik ediyor. Kurt halkına coşku, moral veriyor, halkın umutlandırıyor, cesaretlendiriyor, onunla ittifak, dayanışma gücü olarak güç ve moral veriyor. Fakat aynı zamanda Kurt halkından ve Özgürk kareketinden daha büyük direniş, daha büyük başarı istiyor, daha büyük,

Bir de böyle bölgesel gelişmeye ve tarihsel görevle yüz yüze bulunuluyor.

Çok açık ve net bir biçimde görülmektedir, 2011 yılı Ortadoğu genelinde ve Kürtistan'da büyük devrim ve yeniden yapılanma yılı oluyor. En azından 2011 yılı itibarıyle böyle köklü bir değişim süreci başlamış bulunuyor. Bunun 2011 yılında nereye varacağı, daha sonraki yıllarda nasıl sarkacağı, bölge genelinde ve Kürtistan'da ne tür gelişmelere yol açacağı yaşanacak mücadeleyle belirlenecektir. Hangi güç yeterli, etkili, doğru mücadele yürütürse, hiç kuşkusuz sonuçlarda o güç daha etkili olacaktır. Özellikle Ortadoğu genel açıdan bu durum geçerliliğini korumaktadır. Kapitalist modernite unsurları da bölgedeki değişimi kendi Büyük Ortadoğu Projeleri doğrultusunda eski restore edecek bir sonuca götüremek için yoğun çaba harcarken, radikal İslami unsurlar da etkileyebildikleri kadar, bu süreçten sonuç alıcı çıkabilmek için yoğun bir çaba içinde bulunuyorlar. Radikal İslam unsurlarının kapitalist moderniteden tam kopuk olduğunu düşünmemek gerekir. Bu konuda tipki ulus devlet statükoculuğu gibi bir durumu yaşıyorlar. Biraz çelişki, biraz da uzlaşma halindedirler. Çelişkileri oranda çatışacaklar, ayrı kalarak, çelişkileri zayıfladığı oranda da ulaşacak, ittifak yapacaklardır. Ni-

"Dört parçada şimdiden kadar geliştirilen direnişle bölge toplumları nasıl ki özgürlük ve demokrasi yönünde bilinçlendirilip, mücadeleye teşvik edildiyse, şimdiki bunu mevcut isyanlar ortamında daha da çok yönlü kılarak, geliştirerek Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi çizgisinde sonuca gidecek gelişmelere ulaşımak için çaba harcamak gerekiyor. Bir de böyle bölgesel gelişmeye ve tarihsel görevle yüz yüze bulunuluyor"

sisteminin çözülüyü ardından Körfez savaşıyla başlayan Üçüncü Dünya Savaşı yirmi yıldır, Afganistan ve Irak savaşlarıyla bir düzeye geldi. Yine bölgedeki halkın uluslararası direnişler Filistin ve Kürtistan direnişle önemli bir düzey kazandı. Şimdi artık bu sonuçlar, bu mücadelelerle ortaya çıkan birikimler siyasi şiddet içeren eylemlilikler temelinde siyasi yapılanmaya dönüştürmek isteniliyor ya da bölge artık böyle bir süreci yaşıyor. Askeri çatışmalar yaşanacağı kadar yaşanmıştır, gerisi bunların ortaya çıkardığı birikim üzerinde siyasi şiddet içeren eylemlerle yeni bir siyasi yapılanmanın yaratılması olacaktır. Bu siyasi yapılanma kapitalist modernitenin restorasyonu biçimde mi olacak, yoksa Demokratik Konfederalizm sistemi mi gelecektir. Halklar gerçek demokrasie mi ulaşacak ya da bunların çeşitli biçimlerdeki uz-

daha etkili direnişe çağırıyor. Kürtistan'da özgürlük ve demokrasi mücadelemini daha da büyüterek, güçlendirerek ve sonuç alıcı kılarak Ortadoğu'daki bu isyanların halkın yararına gerçek bir demokrasiye ulaşırılmasını bekliyor. İşte bu da herkese önemli, tarihi görev ve sorumluluklar yükliyor. Bu gelişmelerden olumlu etkilenildiği gibi, onlar arasında sorumluluğa sahip de bulunuyor; mücadeleyi büyütme ve başarıya görme sorumluluğu taşımak gerekiyor. Dört parçada şimdiden kadar geliştirilen direnişle bölge toplumları nasıl ki özgürlük ve demokrasi yönünde bilinçlendirilip, mücadeleye teşvik edildiyse, şimdiki bunu mevcut isyanlar ortamında daha da çok yönlü kılarak, geliştirerek Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi çizgisinde sonuca gidecek gelişmelere ulaşmak için çaba harcamak gerekiyor.

Diğer yandan, başta Kürtistan olmak üzere bölge bütününde gerçek bir halk demokrasisini ortaya çıkarabilemek için düşünce ve eylem geliştirmeye çalışan birçok güç mevcuttur. Elbette bu mücadele Kürtistan'da teorik ve stratejik olarak, yine gerilla ve halk direnişi bakımından çok örgütlü, sistemli bir düzeye ulaşmıştır. Diğer yerlerdeki güçlerin durumu Kürtistan'daki gibi net ve dizeyli değildir. Fakat unutmayalım ki Türkiye'de, İran'da, Arap aleminin her

alanında Kürtistan'daki kadar net, saf ve örgütlü olmasa da yine de gerçek demokrasi isteyen aydın hareketleri, gençlik grupları, siyasi akımlar mevcuttur. Böyle bir mücadele içerisinde bu akımların düşünce ve eylem alanında gelişme şansları çok daha güçlür. Eğer iyi değerlendirilirse, bölgesel bir dayanışma geliştirilirse aktif mücadele içerisinde gerçek demokrasi akımlarının çok daha güçlenip gelişeceği, kapitalist modernite unsurlarından daha fazla bu gelişmeleri yönlendirme ve sonuç alma iddia ve iradesine sahip olacaktır.

Hedefi büyük olanın çabası da büyük olur

Elbette Kürtistan'daki durum bundan çok çok farklıdır. Kürtistan'da her şey önemli ölçüde demokratik modernite çizgisinin düşünce ve pratiği temelinde gelişmektedir. Demokratik modernite çizgisini kapitalist modernite sistemini düşündere ve politikada etkisiz kıldığı gibi, onun çeşitli mezhepleri biçiminde var olan akımları da etkisizleştirmeyi, yanılışlarını ortaya çıkararak halkın nezdinde itibarsız duruma düşürmeye başlamıştır. Dolayısıyla Kürtistan devrimi bir demokratik modernite devrimidir, Demokratik Konfederalizmi hedefleyen bir devrimdir. Kürt sorununun Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesi temelinde Demokratik Özberklik çözümünü öngörecek bir çizgiye ulaşmıştır. Mevcut bölgesel gelişmeler bir yandan Kürtistan'daki mücadele düzeyini daha da ileri götürüp kalıcı sonuçlara ulaşırı, yani Demokratik Konfederalizm çözümünü, sistemini hakim hale getirmeyi dayatırken, diğer yandan bölgesel gelişmeler Kürtistan'da böyle bir sonuç alınarak kendilerine öncülük edilmesi, gerçek demokrasi hareketlerine düşünce ve pratikte güç ve destek verecek gelişmelerin Kürtistan'da yaşanmasını istemekte ve beklemektedir. Bu da Kürtistan devrimini 2011 yılı açısından çok daha önemli, acil, yakıcı hale getirmektedir. Kürtistan devrimini her zamankinden daha fazla bir bölgesel devrim durumuna çıkarmaktadır. Kürt devrimi olduğu kadar, bir Türkiye devrimi, İran devrimi, Arap devrimi, dolayısıyla Ortadoğu devrimi düzeyine ullaştırmaktadır. Bu gerçekleri de iyi görüp değerlendirderek 2011 mücadeleşine yaklaşım şarttır.

Kürtistan'daki mücadele ve özelde savaş artık kesinlikle eskisi gibi olmaz ve olmayacağıdır. Özgürlik hareketi tarafından bu konuda ciddi bir değişim ve yeniden yapılanma yaşanmıştır. Koşullar değişmiş, Kürtistan devriminde gelişmeler yaşanmış, bütün bunlar da PKK hareketinde köklü bir paraigma değişimine ve ideolojik yenilenmeye yol açmıştır. Dolayısıyla yeni dönemdeki mücadeleyi eskisi gibi görmek, eski alışkanlıklarla ve tecrübeyle, bilinc düzeyiyle yürütüleceğini sanmak ciddi bir yanlışlığı olduğu kadar, mücadelenin gelişimi önünde de en büyük engel oluşturmaktadır.

Hedefi büyük olanın çabası da büyük olur. Onun için her yerde hedeflerimizi büyük tutacağız. İddiamız büyük olacak, aynı şekilde tabii ki çabamız da büyük olacak. Herkesi de büyük çaba harcayaçık biçimde örgütleyeceğiz, görev ve sorumluluk altına alacağız. Doğru çalışma budur, Önderlik tarzı bunu gerektiriyor, şehitlerimizin izinde yürümek, 2011 yılını kahraman şehitlerimizin anısına gerçek bir devrim yılı haline getirmek kesinlikle böyle olmayı gerektiriyor.

Bu temelde bir kez daha tüm halkımızın Newroz özgürlük bayramlarını kutluyor, 2011 devrimsel atılımında tüm yoldaşlara üstün başarılar diliyoruz.

CAN ÇEKİŞEN ORYANTALİZM AYAĞA KALKAN ORTADOĞU

Ortadoğu halkları açısından yeni bir tarih başlamıştır. Artık Ortadoğu'nun halk gerçekliğinin ve siyasal durumunun bu eylemler öncesindeki durumda kalamayacağı; siyasi, sosyal ve tarihsel sonuçları olacağının kesindir. Bu açıdan da bu eylemlerin hem tarihsel temelinin iyi irdelenmesi hem de bu eylemlerin nasıl ortaya çıktığını iyi tespit etmek ve bu çerçevede önumüzdeki dönemde Ortadoğu'da gelişecek olası gelişmeleri ortaya koymak gerekmektedir.

Ortadoğu yakın tarihini şekillendiren dört temel dönemden söz edebiliriz. *Birincisi* 18. yüzyilla birlikte Ortadoğu'ya giren kapitalist modernite ve onun zihniyetinin yarattığı sonuçlardır. *İkincisi*, Birinci Dünya Savaşı sonucu ortaya çıkan dünya siyasal koşullarına uygun yeni bir Ortadoğu statükosunun kurulmasıdır. *Üçüncüsü*, bu statükonun ikinci Dünya Savaşı sonrası gelişen soğuk savaş döneminin karakterine uygun yeni bir biçimde kavuşmasıdır. *Dördüncüsü* ise, bugünkü gelişmelerin yaşanmasına yol açan 1990'lı yılların başında Sovyetler Birliği ve Batı dünyası arasındaki dengelere dayanan soğuk savaşın son bulmasıdır. Soğuk savaşın son bulmasıyla 20. yüzyılda şekillenen sistemin dağılması, yeni dengeler ve statüko arayışının ortaya çıkmasıdır.

Bu dört temel etken ve içine girdiği yeni dönemi anlamak, kavramak, ona göre değerlendirmek ve bu çerçevede doğru çözüm yollarını ortaya koymak açısından 18. yüzyılın başından itibaren Ortadoğu'ya giren demokratik modernitenin karakterini ve Ortadoğu'ya etkilerini ortaya koymak gerekmektedir. 19. yüzyılın başına kadar Ortadoğu çeşitli imparatorlukların siyasi egemenliği içinde yaşamış olsa da, kendi kültürel gerçekliği içinde bütünlük bir yaşama sahiptir. Kuşkusuz Ortadoğu'ya hakim olan güçler halklara baskı yapmışlar ve halklara acı çektimişlerdir. Sömürmeye tabii tutmuşlardır, halkların kültürel ve sosyal değerlerinde bozulmalar yaratmışlardır. Bu açıdan iktidarı ve devletçi güçler halkın ahlaki-politik toplum gerçekini ve komünal toplum yaşamını sürekli bastırıp dağıtmışlardır. Bu değerlerin bastırılması ve parçalanması sonucu halkları güçten düşürüp kendi egemenliğini sürekleştirmişlerdir. Tarih boyunca, özellikle Sümer'den bugüne Ortadoğu'da iktidarı devletçi sistemlerin halklara hangi zararları verdiği, Ortadoğu halklarının bugün geri kalmasında, tarihsel ve toplumsal değerlerinden kopuk olmasında bu güçlerin ne kadar payı vardır, kuşkusuz kapsamlı araştırılması ve değerlendirilmesi gereken bir konudur. Kaldı ki Kurt Halk Önderi, Ortadoğu halklarının tarihini hiç yapılmadığı kadar gerçekçi biçimde analiz etmiş, sorunların nedenlerini ortaya koyduğu gibi çözüm yollarını da göstermiştir. Bu açıdan şuna da biz bunları irdelemeyeceğiz. Geçtiği kadar üzerinde duracağız. Ama esas konumuz mevcut Ortadoğu'daki olaylar, bunun tarihsel arkası planı ve nereye evrileceğini göstermeye çalışmak olacaktır.

Şu açıktır ki kapitalist modernite en fazla da karakteri gereği toplumsallağa saldırmaktadır. Toplumsallığa

saldırarak kendini yaşatmaktadır. Bu açıdan kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya girişi toplumsallığın anavatani olan, tüm değerlerini toplumsallık içinde yaratmış olan Ortadoğu gerçekliğine büyük bir saldıri haline gelmiştir. Kapitalist modernitenin zihniyetinin bölgeye girmesiyle birlikte toplumsal değerleri aşındıran yeni bir tarih başlamıştır. Bu durum, toplumsallığı ve ilk insanlığı yaratayan; yarattığı toplumsal değerlerle sadece Ortadoğu'ya değil, tüm insanlığa çok şey katan Ortadoğu'nun gerçek karakterinin ve gerçek dengelerinin bozulmasına, bu temelde de toplumsal sorunların, siyasal sorunların, ekonomik ve kültürel sorunların ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Kapitalizm ekonomi karşıtı bir sistemdir

Kapitalist modernitenin üç temel ayağı vardır. Bunlar kapitalizm, uluslararası devlet ve endüstriyalizmdir. Kapitalizm, doğası gereği toplumsallığı dağıtan, bütün olaylara ve olgulara kar anlayışıyla bakan, bu kar güdüsüyle topluma ne olmuş, insana ne olmuş, doğaya ne olmuş, bunların hiçbirini dikkate almayan bir zihniyetin dayatılmasıdır. Bu yönyle bırakılmış ekonomik sistem olmayı, ekonomi karşıtı bir sistemdir. Bunun yanında 19. yüzyilla birlikte kapitalizm ve onun ulus devlet anlayışından kaynaklı bir milliyetçilik Ortadoğu'ya fitne olarak sokulmuştur. Ortadoğu halkları tarihinde farklı devletler altında yaşamış olsalar da, belirli sınırlar çizilmiş olsa da hiçbir zaman tarihsel, toplumsal ve kültürel bütünlüğünü kaybetmemiştir. Ortadoğu tarih içinde bir insan gövdesinin, organlarının bütünlüğü gibi bir bütünsel yaşama kavuşmuştur. Ancak ulus devlet anlayışıyla birlikte Arap, Türk, Fars uluslararası milliyetçilik sokularak bu bütünlüğün parçalanmasına, böylelikle sağıksız bir Ortadoğu gerçekinin ortaya çıkmasına yol açılmıştır. Kuşkusuz kapitalizmin halkları, toplulukları, uluslararası birbirine düşüren ulus devlet ve milliyetçilik fitnesi sadece hakim uluslararası değil, Kurtlar ve bölgedeki Ermeni ve Süryaniler içine de sokulmuştur. Bu milliyetçilik fitnesinin sokulmasıyla birlikte tüm milliyetçiliklerin kendilerini ulus devlet yapma arayışı ortaya çıkmış, bunun sonucu bugün ağır insanı toplumsal ve siyasal sorunlar çıkaran bir Ortadoğu gerçekliğiyle karşılaşmıştır. Bu milliyetçilikten esas olarak Ermeniler, Süryaniler ve Kurtlar zararlı çıkmış olsa da o günden bugüne Türkler de, Farslar da, Araplar da iflah olmamışlardır. Sürekli sorunlar yaşamışlardır.

Uluslararası devlet zihniyeti ve milliyetçilik fitnesi sonucu Ortadoğu'nun kadim halklarından olan Ermeniler neredeyse tümde yok edilir hale gelmiştir. Süryaniler de benzer bir acıyi çekmişlerdir. Kurtlar de uluslararası devlet zihniyeti ve milliyetçiliğin Ortadoğu'ya girmesiyle birlikte acı çeken halkların başında gelmektedir. Yalnız kültürel soykırımı değil, fiziki soykırımlara da uğratılmaktadırlar. Arapların, birakılmış ulus devlet zihniyeti kendilerini kurtarması ve gelişme yaşamamasını, 20 parçaya bölünmüşlerdir. İran'da da,

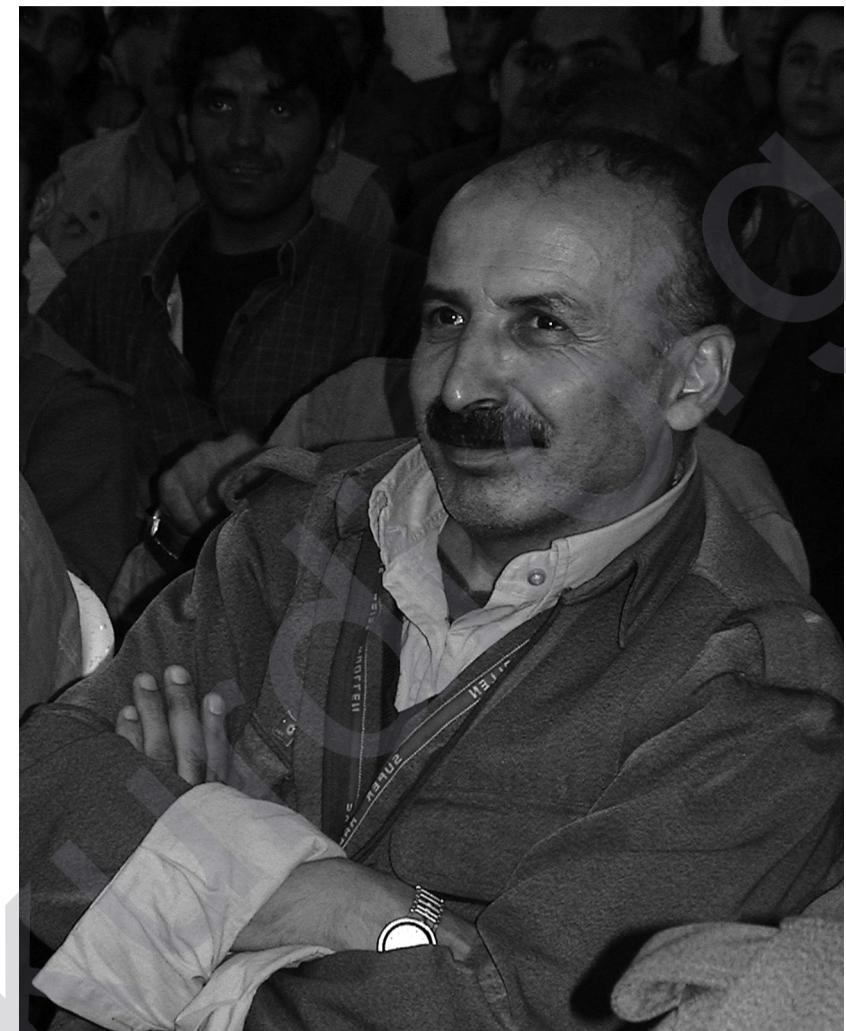
ulus devlet zihniyetinin girmesi ve Fars milliyetçiliğinin gelişmesiyle birlikte bugüne kadar bitmeyen sorunlar yaşanmıştır. Türklerin de, Arapların da benzer sorunlar yaşadığı açıklıdır. Arapların Kürtlerle, Türklerin Kürtlerle, Farsların Kürtlerle savaşı, Kürtleri kültürel soykırıma uğratmak istemesi bu toplulukların kendisine de zarar vermiştir.

20. yüzyılın başlarında, özellikle I. Dünya Savaşı'ndan sonra Ortadoğu'da ulus devletler ortaya çıkmıştır. Böylece bu kadim coğrafya bütünsellini tümde kaybetmiştir. Tabii ki tarihte de sınırlar olmuştur, ama bu sınırlar ulus devlet döneminde sınırlar kadar katı, parçalayan, bölen sosyal, kültürel, ekonomik ilişkileri daraltan karakter taşımamıştır. Sınırlar her zaman bir geçişgenliği olmuştur. Ulus devlet zihniyeti ise tarihte hiçbir dönemde görülmeyecek kadar halkları, toplumlari, kültürleri, kültürel bütünlükleri, bölgesel bütünlük arz eden havzaları parçalayarak onlara tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar kötülik yapmıştır.

20. yüzyılın başında Ortadoğu'nun en kadim halklarından, Semitik kültürün yaratıcısı ve bu değerlerin bugünkü temsilcileri olan Araplar cetvelle çizilmiş gibi sınırlarla devletlere bölünerek her bakımdan sağıksız toplumlar haline getirilmiştir. Tarihselliği içinde bütünlük gövde gibi bir yaşam oluşturmuş olan Ortadoğu'nun parçalanması, büyük sorunlar getirirken, aynı etnik ve tarihsel temele dayalı halkın birbirinden koparılmasının daha ağır sonuçlar yaratağı açıklıdır. Bugün Arapların yaşadığı tüm sorunların altında bu bölünme gerceği bulunmaktadır. Bunun da emperyalist güçler tarafından böl yönetim anlayışıyla gerçekleştirildiği açıklıdır. Zaten bu devletlerin oluşumu bizzat Arap gerçekliğine ihanettir, terstir. Hiçbir biçimde savunulacak yanı yoktur. Sadece Araplar değil, Kurtler de Kasr-ı Şirin Antlaşması'yla ikiye bölünürken I. Dünya Savaşı'nda dört parçaya bölünmüştürler. Tarih içinde bütünlük bir yaşama kavuşan Kurtler bir gövdenin dört parçaya bölünmesi gibi bölünerek her parça, gövdesinin üç parçasını kaybetmiştir. Kurt halkı her parçada dörtte bir gerçekliği yaşayan bir halk haline gelmiştir. Kurtlerin yaşadığı sorunlardan söz ederken bu gerçekliği görmek gereklidir. Sorun sadece belirli bir nüfusun bir tarafta kalması değildir. Olay, mevcut nüfusun dörde bölünmesinden, toprağın dörde bölünmesinden çok ayrı değerler ifade etmekte ve ciddi olumsuzluklar ortaya çıkarmaktadır.

Uluslararası devlet zihniyeti hastalıklı bir zihniyettir

20. yüzyılın başında bu bölünmeyle birlikte Ortadoğu halkları üzerindeki Batı egemenliği pekişmiştir. İlk defa Ortadoğu üzerinde Batı'nın böyle bir üstünlük sağladığını görmekteyiz. Araplar, Farslar, Türkler devlete kavuşmuşlar, ama bunlar uluslararası devlet zihniyeti nedeniyle Kurtleri yok eden bir cinayet makinesine dönüşmüştürler. Kapitalizmin öncesi devletlerin tarihinde böyle bir karakter yoktur. Bunun da Ortadoğu içine sokulan çok fitne ve çok ciddi bir hastalık olduğunu kabul

"Kurtler de Kasr-ı Şirin antlaşmasıyla ikiye bölünürken Birinci Dünya Savaşı'nda dört parçaya bölünmüştürler. Tarih içinde bütünlük bir yaşama kavuşan Kurtler bir gövdenin dört parçaya bölünmesi gibi bölünerek her parça, gövdesinin üç parçasını kaybetmiştir. Kurt halkı her parçada dörtte bir gerçekliği yaşayan bir halk haline gelmiştir. Kurtlerin yaşadığı sorunlardan söz ederken bu gerçekliği görmek gereklidir"

etmek gereklidir. Ulus devlet zihniyeti hastalıklı bir zihniyettir. Ermeniler ve Süryaniler soykırıma uğratılmıştır, Kurtler ezilmiştir, ama Ortadoğu başta Türkler olmak üzere hastalıklı ülkeler ve toplumlar coğrafyası haline gelmiştir. Bu gerçekler görülmenden Ortadoğu'nun güncel tarihi ortaya konulabilir mi? Bugünkü sorunlar izah edilebilir mi?

19. yüzyılda Ortadoğu'ya giren kapitalist modernite fitnesi, 20. yüzyılda I. Dünya Savaşı sonrası yarattığı statükosuyla sorunları fazlaıyla ağırlaştırmıştır. I. Dünya Savaşı sonrası ortaya çıkan siyasal manzara gerçekten işler acısıdır. İngiltere ve Fransa yerel otoritelere destek vererek Arap dünyasını 20 parçaya bölmüştür. Bu 20 ulus devletin sahipleri olan egemen işbirliği sınıflar da bu bölünmeyi bir egemenlik alanı ele geçirildiklerinden kabul etmişlerdir. Dolayısıyla Arapların bu kadar bölünmesinden sadece dış güçler değil, kendilerine ulus devlet bahsedilen yerel Arap egemen güçleri de sorumludur.

20. yüzyıldaki statüko zaten tamamen Kurtlerin aleyhine kurulmuştur. Dört parçaya bölündüğü gibi, uluslararası güçlerin icazeti ve onayı altında Kurtler üzerinde tam bir kültürel soykırımı izlenmiş, gerektiğinde fiziki soykırımlar da uygulanmıştır. Ulus devlet fitnesinin 20. yüzyıldaki ilk kurbanları da Ermeniler ve Süryaniler olmuştur. Ermeni ve Süryanilerin kurban olması, yaşadığı topraktan sürülmlesi herhalde

hiç kimse için bir başarı olarak görülemez. Tarihsel bir suç olduğu açıklıdır. Bugün Türk devleti işlediği bu ağır suçları unutturmak istemektedir. Bu tür ağır suçlar ele alınmadan, yargılanmadan, Ortadoğu tarihinin gerçekliğine, toplumsal yapısına, kültürüne uygun bir siyasal sistem kurulabilir mi? Ulus devlet zihniyetinin ne kadar kötü olduğu, mahkum edilmesi gerektiğini Ermeni soykırımdan, Süryaniler soykırımdan, Kurtler üzerinde uygulanan kültürel soykırımlar politikalarından bilmektedir. Bu zihniyet ve uygulamanın mahkum edilmesi doğru bir zihniyet ortaya çıkarılacak ve bu temelde yeni Ortadoğu yaratılacaktır. Bu olaylar tarihi kalmıştır, artık ilgilendirmenin faydası yoktur denilemez.

Ortadoğu'daki siyasal, toplumsal, ekonomik her türlü sorun soğuk savaşa birelikte daha da artmış ve karmaşıklaşmıştır. Reel sosyalist kampla emperyalist kapitalist kampları arasındaki kıyasıya süren mücadele ortamından Ortadoğu halkları çok olumsuz etkilenebilirler. Ortadoğu'nun ekonomik, siyasi, askeri olarak stratejik değeri nedeniyle hem real sosyalist hem de kapitalist kampları kendilerine bağlı gerici rejimlere tam destek vermişlerdir. Ortadoğu'daki rejimlerin her türlü insanlık dışı, baskıcı, katliamcı politikalarına ve uygulamalarına her iki kamp da göz yummıştır. Bunun sonucu da dışarıdan aldığı desteklerle bölge ülkelerinin tümüne yakını despotik ka-

rakter kazanmıştır. Zaten tarihten gelen devletçi iktidarı despotik bir gelenek vardır. Bu genler soğuk savaş döneminde dış güçler tarafından desteklenince bölgenin egemen güçleri tamamıyla astığım astık, kestigim kestik anlamına gelecek devlet yönetimi haline gelmişlerdir. Halklara nefes alırmamıştır. Halkların en küçük direnişi zorla, şiddetle, kanla bastırılmıştır. Bu devletlerin bu tutuma girmesinin en önemli nedeni soğuk savaş döneminde aldığıları dış destektir.

Zaten soğuk savaş döneminde her türlü olguya iki kamp ekseninden bakılıyordu. Hangi kampa yararlı, yararlı değildir biçimindeki değerlendirmeler politika ve uygulamaları belirliyor. Her ne kadar bölge devletleri farklı iki kamp tarafından desteklene de tümü de kapitalist modernist paradigmaya devlet yönüyorlar, toplumlarını bu paradigmaya şekillendiriyorlardı. Hepsi ulus devletçiydi. Ulus devlet esasında belirli bir halk ve belirli bir coğrafya üzerinde sömürük tekelini kazanmaktadır. Sosyalist kampa sahip olanlar da uluslararası zihniyete sahipti. Her iki kampa da endüstriyalizm esas alınıyordu. Sermaye ve fabrikalar açmak, endüstri geliştirmek, endüstriyel üretimi artırmak temel amaçtı. Biri bunu bireyler ekseinde yürütüyordu, diğeri devlet şirketleri ekseninde yürütüyordu. Ama esasında her ikisi de kapitalist modernist mantıkla ekonomik, sosyal olaylara bakıyorlardı.

Kapitalizm ulus devlet ve endüstriyalizm Ortadoğu'nun geleneğine ters bir sistemdi

Endüstriyalizmi temel bir değer olarak aldılarından doğanın tahrif edilmesi ve dağıtılmaması kaygısı gözetilmeyecektir. Her şey endüstriyel üretim, meta üretmek ve kar elde etmek olduğundan bunun için her türlü doğa katlamı yapılmaktır. Doğa her biçimde kirletilebilir. Bu açıdan endüstriyalizm konusunda kapitalist ve sosyalist kamp arasında çok büyük fark yoktur. Hatta sosyalist kamp kapitalist kamptan daha fazla endüstriyalizmi fetişleştiriyor, kutsallaştırıyor. Eğer endüstriyalizm gelişirse sosyalizmin de geleceği gibi bir tespite hareket ediyorlardı. Her ikisinde de doğayı, toplumu düşünmeye maddi kalkınma esası. Endüstriyalizmin toplumsal değerlerde, kültürel değerlerde ve maneviyatta yarattığı aşınmanın hiçbir önemi yoktu. Özcesi kapitalist modernitenin bu iki yüzü de kapitalist sömürünün ve karın mekanı olan ulus devleti esas alıyorlardı.

Kapitalizm, ulus devlet anlayışı ve endüstriyalizm esas olarak da Ortadoğu halklarının toplusal geleneğine, toplum-doğa ilişkilerine, toplumun kendi iç dengelerine göre yaşamamasına ters bir sistemdi. Bu açıdan başta soğuk savaş dönemi olmak üzere 20. yüzyıl kapitalist modernitenin tüm boyutlarıyla Ortadoğu halklarının içine sokulduğu, halklara her türlü acının çektiliği yüzyıldır. Ortadoğu toplumlarının başkalaşımı ugratıldığı, kendi gerçeklerine yabancılaştırıldığı bir yüzyıldır. Bunu rahatlıkla belirtebiliriz.

"Kapitalizm, ulus devlet anlayışı ve endüstriyalizm esas olarak da Ortadoğu halklarının toplusal geleneğine, toplum-doğa ilişkilerine, toplumun kendi iç dengelerine göre yaşamamasına ters bir sistemdi.

Bu açıdan başta soğuk savaş dönemi olmak üzere 20. yüzyıl kapitalist modernitenin tüm boyutlarıyla Ortadoğu halklarının içine sokulduğu, halklara her türlü acının çektiliği yüzyıldır.

Ortadoğu toplumlarının başkalaşımı ugratıldığı, kendi gerçeklerine yabancılaştırıldığı bir yüzyıldır"

Batı kaynakları da, Sovyet yanlısı da, hatta ıslamçılık deyip Batı karşıtı olduğunu söyleyenler de esas olarak olaylara bakışta Batıcı, pozitivist ve oryantalisttir. Oryantalizme karşı çıktığını söyleyen ıslamcılar da Batı düşünce ustasından kopmamışlardır. Kapitalist modernist zihniyetin etkisiyle hareket etmektedirler. Oryantalizme karşı çıkanlar endüstriyalizme karşı mıdır? Ulus devlete karşı mıdır? Azami kar güden kapitalizme karşı mıdır? Bunlar çok önemlidir. Bunların birisinin tuzağına düşkünlüğü an kaba reddedilerin hiçbir anlama yoktur. Oryantalizm bakış açısının eksenine, içine girilmiş olmaktadır. Bu açıdan oryantalizm ve antioryantalizm yaklaşımların yeniden ele alınması gerekiyor. Oryantalizme yeni bir yaklaşım getirilmeden oryantalizmi yaşamaktan kurtulunamaz. Oryantalizme karşı çıktığını söyleyenlerin başbaba ıoryantalizm haline gelme gerçeği söz konusudur. Bu durumu netleştirmeden de Ortadoğu'nun sorunlarının kaynağını bulmak ve çözümün yollarını ortaya koymak mümkün müdür?

Bölgelerdeki devletler kapitalist modernitenin ulus devlet, endüstriyalizm ve kapitalizmin toplumsal değerleri dâğıtan anlayışıyla birlikte aslında kendi

ve kapitalist sistem içine açıkça girmesiyle birlikte kapitalist modernist sistemin kendi içinde yeni bir zihniyetle yeni bir yapılmamaya gitme ihtiyacı doğmuştur. Kuşkusuz soğuk savaşın ortadan kalkmasından sonra ortaya çıkan yeni sorunlar da böyle bir ihtiyacın varlığını sistemin önüne koymustur.

ABD Ortadoğu'da hakimiyetine engel olacak devletler istemiyordu

Soğuk savaş döneminin sona ermesiyle birlikte kapitalist sistemin tercihleri de değişti. Daha önce devletlerin karakterleri ne olursa olsun aşıktan destekliyorlardı. Diktatör ve otoriter rejimler böylece ayakta kalmışlardır. Soğuk savaş döneminin son bulmasıyla birlikte otoriter rejimleri eskisi gibi her türlü eksiksliğiyle, yetersizliğiyle destekleme dönemi sona erdi. Öncelik artıkkapitalist sistemin, kapitalist modernitenin bütün alanlara derinliğine yayılmasının esas alınmasıydı. Buna sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı denildi. Otoriter rejimler bu ihtiyacı karşılamıyor. Bu nedenle devlet yönetiminde merkeziyetçi çok sert yöntemler yerine toplumu kapitalizme açmak ve kapitalist modernitenin değer-

"ABD'nin hem Afganistan'a müdahalesi hem de Irak'a müdahalesi istenen sonuçları vermemiştir. Güçlü direnişlerle karşılaşmıştır. Düşünüldüğü gibi masa başında yapılan planların Ortadoğu'da yürümediği görülmüştür. Ortadoğu gerçeğinin kapitalist moderniteye göreyle çeliştiğini bir daha ortaya koymustur. Bu kuşkusuz Ortadoğu tarihinin metafizik karakteriyle ilgiliidir. Ortadoğu; ilk toplumsallığın, bu temelde inançların hakim olduğu coğrafyadır"

Bu savaşta Saddam ezildi. 36. paralelin yukarıındaki otoritesine son verildi. Bir bütün olarak hava sahası da Irak hava gücüne kapatıldı. Bu müdahale siyasi ve askeri olarak ABD'nin bölgesinde ağırlığını artırdı.

Ancak bu ABD için geçiş süreciydi. ABD Ortadoğu'yu daha köklü biçimde dizayn etmek istiyordu. Kapitalist modernitenin tüm değerlerini hakim kılacak bir hedef ve planlama yapmıştır. Bu nedenle Saddam'ın kimyasal silah imal ettiği bahanesiyle Irak'a müdahale etti. Irak'a müdahaleinden önce de Ortadoğu'nun toplumsal kültürel değerlerine dayanarak ABD'ye karşı olan radikal islamcı kesimler ortaya çıktı. Sistem Ortadoğu'yu dizayn etmek istediginden

evi direniş içinde olmasına da imkan vermektedir. Kapitalist modernist sistemin çok maddiye yaklaşımları ve politikaları bu Ortadoğu gerçekliği karşısında etkisiz kalmaktadır. ABD bu gerçeki fazla görememiştir. Müdahale ederek direniş kirabilesini sanmıştır, ama yaşadığı pratik bunun kolay olmadığını göstermiştir.

Bölgelerdeki rejimlerin halklar karşısında meşruiyeti kalmamıştır

Öte yandan kendisine dayalı rejimler de kendisi açısından sağlam dayanak taşımadığını öğrenmiştir. Bu rejimler halktan kopmuştur. Hem kendisinin ekonomik siyasi çıkarlarını temsil etmemektedir hem de halkın karşısındasına meşruiyeti kalmamıştır. Bunlar üzerinden de Ortadoğu'daki etkisini sürdürmeyeceğini anlamıştır. Toplumlar üzerinde etkili olan rejimler ortaya çıkarmadığı müddetçe bu ülkelerin de kendisi açısından riskler taşıdığını görmüştür. Kapitalist sistem hem radikal islamın öünü almak hem de halkın muhalefetini yumasınmak için halkın kabul edeceği işbirlikçi rejimler ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Bunun için en uygun olarak da işbirlikçi ilimli siyasetini ortaya koymustur. Zaten ABD'nin islamı kullanma projesi yeni değildir. Daha önce sosyalist sisteme karşı islamı siyaset aracı olarak kullanmayı stratejik biçimde ele almış ve bunu onlarca yıl yürütmüştür. Türkiye'de olduğu gibi komünizmle mücadele dernekleri kurmuştur. Sovyetlerin güneyinde Yeşil Kuşak projesini uygulamıştır. Bu açıdan ABD'nin bölgelerde diğer politikaları iflas etmesi sonrasında işbirlikçi ilimli siyaseti sarılması anlaşılmıştır. Bu projeye bölgelerde varlığını sürdürmek istemesi geçmiş politikalar açısından bırakılmış ilişkili olmayı, bir uyumu ifade etmektedir.

Ancak ABD bu projesini yavaş yavaş devreye sokma biçiminde bir planlama yapmıştır. Bu nedenle de mevcut işbirlikçi rejimleri köklü adımlarla değiştirmeyi değil de zaman içinde yumatmayı hedeflemiştir. Ancak burada hesaplamadığı, Ortadoğu halklarının artıbu rejime tahammüllerinin kalmamasıdır. Gerçekten de Ortadoğu'daki rejimler dış güçlerden aldığı destekle özellikle 20. yüzyıldan günümüzde kadar halklara kan kusturmuşlardır. Halkların sırtına amiyane deyimle eşekmiş gibi binmişlerdir. Geçmişteki sultanlardan, krallardan daha fazla halktan kopuk, halkı dikkate almayan bir tutum içinde olmuş, halkı sadece bir sömürük nesnesi olarak görmüşlerdir. Bu da halklarda mevcut rejimlere karşı tepkiyi artırmıştır.

Öte yandan 20. yüzyılda halkların yürüttüğü özgürlük ve demokrasi mücadeleleri, bunun dünyada yarattığı etkiler Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi özlemlerini yükseltmiştir. Birçok ülkede halklar demokratik eyaletleriyle despotik yönetimi devirmiştir, göreceli daha demokratik rejimler ortaya çıkmıştır. Öte yandan halkın mücadeleyle kapitalist sistem içinde ortaya çıkan kimi yumasalar da

toplumlarından kopmuşlardır. Kendi tarihsel gerçeklerinden kopmuşlardır. Bu açıdan da Ortadoğu halklarının kabul etmediği iktidarlar durumuna düşmüştür. Dış destek olmasayı bölgelerdeki mevcut iktidarların hiçbirinin ömrü birkaç ayı geçmezdi. Bu yönüyle bu despotik devletler bugüne kadar niye yaşadı, yaşıyor denilirse bunun nedeni arkalarındaki kapitalist, modernist dünyadan desteklidir.

1990'lı yılların başında soğuk savaşın bitmesiyle birlikte dünyada yeni bir siyasal durum ortaya çıktı gibi, Ortadoğu'da da yeni bir siyasal durum ortaya çıkmıştır. Soğuk savaş döneminin parametreleri geçerliliğini yitirmiştir. Sovyetler Birliği'nin dağılması

lerini yaygınlaştmak öncelikli hedef haline geldi. Bu hedefler ve öncelikler çerçevesinde kati merkeziyetçi devletler yerine topluma nefes alıracak ekonomik, sosyal yaşama katılmasını sağlayacak rejimler tercih edildi. Böylelikle toplum metaların tüketimine ve kapitalist modernitenin yaşamına açılacaktır. Bu da sistemin Ortadoğu'ya daha derinden yerleşmesini sağlayacaktır.

Bunun için de Ortadoğu'da kendi politikalarına uymayacak rejimlerin terbiye edilmesi gerekiyordu. Ancak Saddam Hüseyin örneğinde olduğu gibi soğuk savaşın sona ermesinden sonra Ortadoğu'da ortaya çıkan boşluğu fırsatçı biçimde ele alarak otoritesini artırmak hamlesi yapmak istedii. Bu kapitalist sistemin öngördüğü Ortadoğu'yla çelişen bir hamleydi. Ortadoğu'da ABD'nin hakimiyetine engel olacak, kendi başına buyruk olacak devletler de istemiyordu. Saddam ise Kuveyt'i işgal ederek Irak'ı Ortadoğu'nun önemli bir gücü haline getirmek istiyordu. Bu durum ABD'nin bölge politikalarında sorun çıkaracak fazlaıyla güçlenmiş bir siyasi aktör yaratacaktı. ABD Saddam'ın böyle bir güç ulaşmasını engellemek için birinci körfez savaşını adını verdığımız askeri müdahalede bulundu.

kendine sorun çıkarılanları bahane ederek hem Ortadoğu'ya müdahale etme hem de bu güçleri ezme planı hazırladı. 2001 ikiz kulelerin vurulması, binlerce insanın öldürülmesi ABD'nin bölgeye müdahale için uygun siyasal ve psikolojik ortamı yarattı. Artık bu saldırılar yönlendirme miydi, yönlendirme değil de radikal islamcı unsurların sistemin zayıf yanından vurması mıydı? Bunlar tartışılabilir. Bu konuda farklı görüşler vardır; ama önemli olan sonuçta ABD'nin ikiz kulelere yönelik saldırısı bahane ederek Ortadoğu'ya kapsamlı planlamaya müdahale etmesidir.

Ancak ABD'nin hem Afganistan'a müdahalesi hem de Irak'a müdahalesi istenen sonuçları vermemiştir. Güçlü direnişlerle karşılaşmıştır. Düşünüldüğü gibi masa başında yapılan planların Ortadoğu'da yürümediği görülmüştür. Ortadoğu gerçeğinin kapitalist moderniteye göreyle çeliştiğini bir daha ortaya koymustur. Bu kuşkusuz Ortadoğu tarihinin metafizik karakteriyle ilgiliidir. Ortadoğu; ilk toplumsallığın, bu temelde inançların hakim olduğu coğrafyadır"

toplumlarda farklı yönetimlerin de olabileceğini, bu despotlara muhtaç olmadıklarını, bunlarla yaşamaya mecbur olmadıklarını görerek tepkilerini günbegün artırmasını sağlamıştır. Öte yandan dünyada bir taraftan tüketim toplumu kültürü her tarafa yayılırken diğer taraftan bu rejimler ülkedeki bütün ekonomik imkanları kendileri için kullanıldığından halkları yoksulluk içinde tutmuşlardır. Bu durum da halklarda mevcut ekonomik imkanları daha fazla paylaşma biçiminde bir talep ortaya çıkarmıştır. Daha doğrusu mevcut rejimlerin bütün ekonomik imkanlara el koyarak sefahat içinde yaşammasına karşı öfkeleri artmaya başlamıştır.

Halklar artık hem adil bölüşüm
hem demokrasi istemektedirler

Bu koşullarda mevcut rejimler dış güçler tarafından eskisi gibi kayıtsız şartsız desteklenen iktidarlar olmadıklarından zayıflık yaşamaktadırlar. Bu durum halktaki demokratik eğilimlerin ve tepkilerin daha da gelişmesini sağlayan siyasal ortam sunmuştur. Tüm bu etkenler birleşince Tunus'tan başlayarak Mısır'a, daha sonra Ortadoğu'nun tüm ülkelerine yayılan halk hareketleri gelişmiştir. Bu halk hareketleri gerçekten de hem yoksulluğa karşı bir tepki hem de mevcut yönetimlerin despotik yönetim tarzlarına karşı bir ayağa kalkıştır. Hem adil bölüşüm istemektedirler hem demokrasi istemektedirler. Zaten demokrasi olmadan adil bölüşüm olmayacağına yaşadıkları pratik içinde öğrenmişlerdir. Adil bölüşüm ve demokrasi isteği birleşince halkın bu tepkisinin gücü hem toplumda ortak bir duyguya yaratmış, toplumsal hareket ortaya çıkarmış hem de halkın bu direnişini kararlıca sürdürmesini sağlamıştır. Bunun sonucu gerçekten de Ortadoğu'daki rejimler sallanmaya başlamıştır. Tunus'taki otoriter yönetim sahibi Bin Ali'nin kaçması, halkın gücünün ne düzeye olduğunu göstermesi açısından önemli bir veridir. Yoksas bu rejimler kolay kolay mevcut imkanları bırakıp kaçmazlardı. Kuşkusuz dünya koşulları ya da arkasındaki sistem de halkın bu isyanlarını bastırmada kendilerine destek vermediğini gördüklerinden halkın gücü karşısında kaçmaktan başka caresi kalmamıştır.

Mısır'ı firavunlardan daha zalimce yöneten Hüsnü Mübarez'e karşı da halk ayaklanmıştır. Birçok kesimin beklemediği biçimde güçlü bir isyan ortaya çıkmıştır. Çünkü Mısır rejimi Ortadoğu'da ABD'nin en fazla desteklediği bir rejimdir. Aslında bugüne kadar ABD'ye dayanarak ayakta kalmıştı. Kuşkusuz bu da Mübarez Mısıri'nın en zayıf yanındı. Çünkü toplumsal dengegeli, siyasete dayanarak değil de dış güçlere dayanarak ayakta kaldığından ister istemez Mübarez rejiminin siyasetini zayıflattığı gibi dayandığı toplumsal dengeleri de zayıf bırakmıştır.

ABD, halk isyanlarının bütün Orta-
doğu'da yayıldığını görmüştür. Artık
kendisinin desteklediği, ama halktan
destek almayan bu rejimlerin avakta

"Libya'ya yönelik müdahaleyi olumlu görmek, demokrasi getirecektir demek yanlıştır. Bu yönüyle Libya'daki durumu diğer ülkelerdeki durumdan daha aynı tutmak gerekmektedir. Yapılan saldırın, Batı'nın ve ABD'nin Libya'da kendilerine bağlı işbirlikçi rejimi oluşturacak bir toplumsal güç olmadığından gerçekleşmiştir. Bir yönüyle kendi sistemini ve kapitalist modernite anlayışına karşı direnen bir Libya toplumsal gerçeği ve siyasal sistem vardır.

Bir yönüyle kendi sistemini ve kapitalist modernite anlayışına karşı direnen bir Libya toplumsal gerceği ve siyasal sistem vardır

kalamayacağı anlaşılmıştır. Çünkü ayakta kalmaları için hiçbir meşruiyetleri kalmamıştır. Bu durum karşısında ABD hızlı biçimde davranışarak olası rejimleri etkisi altına alma yoluna gitmiştir. Zaten öngördüğü siyasal islam projesi vardı. Siyasal ismciler bölgelerdeki ülkelerin hepsinde ana muhalefet gücü gibiydi. Bu bakımdan bu halkın hareketleri sürenken alternatiflerinin işbirlikçi siyasal islam olmasına özen göstermiştir. Ya da siyasal islamcı kesimlere beraber yaşayabiliriz mesajı vermiştir. ABD'nin bir süreden beri Mısırdaki Müslüman Kardeşlerle ilişkilerde olduğu bilinmektedir. Bu ilişkileri daha da geliştirmek onların da içinde yer aldığı bir siyasal blokla Mısır'ı, Tunus'u ve diğer ülkelerdeki halkın isyanlarını kontrol etmeye, yönlendirmeye çalışmıştır.

Kuşkusuz Mısır ABD için çok önemlidir. Mısır'da ABD çok radikal değişiklikleri istemez. Ne yapar eder kendi politikasına uygun olmayan gelişmeleri engellemeye çalışır. Bunu Mısır içindeki islamcılar da bilmektedir. Öte yandan Mısır'da ordunun bir gücü vardır. Bu ordu ABD'ye de bağlıdır. Bu isyanlar başladıkten sonra ABD'nin ilk düşündüğü ve planladığı şey ordu eliyle yumuşak geçiş yapmaktır. Bu açıdan ordu bu isyan günlerinde ABD ile birlikte adım adım öngördükleri planları uygulamış, sonunda asıl hedef olarak Hüsnü Mübarek ve çevresini saf dışı edip ABD'nin ilimli işbirlikçi siyasal islam projesini Mısır'da adım adım uygulamaya yönelmiştir. Zaten ABD'nin radikal herhangi bir dönüşümü izin vermeyeceği ve orduyu kullanacağı isyanın ilk günlerinde belli olmuştu.

Böylece ABD işbirlikçi siyasal islam projesiyle kendisine muhalefet eden, Ortadoğu'da sorun çikaran radikal siyasal islamın öünü alma projesini uygulamaya koymuştur. Toplumsal meşruiyeti kalmayan eski rejimlerin gitmesini sağlayarak halkın islamı ve toplumsal değerlerine belirli duyarlılık içinde olan işbirlikçi siyasal islamcı rejimlerle Ortadoğu'da ayağını sağlam yere basma stratejisi izlemiştir. Böylelikle toplumsal desteği olan, mesruiyeti

likle toplumsal destegi olan, meşruiyeti olan işbirlikçi rejimlere dayanarak Ortadoğu'yu kontrol etme politikasına yönelmiştir. Bu açıdan Ortadoğu'daki isyanlardan sonra ABD'nin devreye girerek halkın taleplerine duyarlı gibi gözükmesi, halktan yana gibi gözükmesi, otoriter rejimleri desteklemediğini açıkça ortaya koyması bu siyasal stratejisinin bir parçası olarak görülmelidir.

Kuşkusuz ABD'nin bu müdahalesine rağmen Tunus'ta başlayıp Mısır'a yayılan halk hareketleri devrimci karakterdedir. ABD'nin yönlendirmesi, ABD'nin müdahalesi ve yeni rejimlerin sisteme bağlı karakter kazanması bu hareketlerin devrimci halk hareketleri olduğu gerektiğini değiştirmez. Bu halk hareketleri ile birlikte yeni bir Ortadoğu ruhu ortaya çıkmıştır. Bu mutlaka sonuçlarını gösterecek, Ortadoğu giderek demokratik ve özgürlükçü karakter kazanacaktır.

Kuşkusuz Ortadoğu'da siyasal dengeler çok hassastır. Ülkeler birbirine benzememektedir. Özellikle sia ağırlıklı ülkelerdeki halk hareketine karşı

İran'da yakın zamanda güçlü bir halk hareketi beklenmemelidir

Ortadoğu'da bu halk hareketleri gelişirken İran'da yakın zamanda çok güçlü bir halk hareketinin gelişmesi beklenmemelidir. Kuşkusuz İran'da çok güçlü bir muhalefet vardır. Her an daha büyük patlamalar ve gelişmeler ortaya çıkabilir. Ancak İran mevcut durumda esas olarak toplumlarını şia milliyetçiyle, şia ajitasyonuyla tutmaktadır. Bütün bölgedeki şia halkların kendi desteğiyle ayakta kaldığı, güç olduğu, kendisinin zayıfladığı taktirde bunların sunanları karşısında ezileceği biçiminde报警 algısı İran toplumunda yaratarak toplumsal desteği sağlamaya çalışmaktadır. Tabii bu konuda somut örnekler de vardır. Irak'ta yürüttüğü politikayla Irak'taki şıileri önemli düzeyde etkili hale getirmiştir. Şıileri bütün ülkelerde uyandırılmıştır. Bu açıdan Ortadoğu'daki gelişmelerden bıralım zarar görmeyi, aksine Ortadoğu'daki halk hareketini kendisini güçlendirme temelinde kullanmayı çalışmaktadır. İran halklarının, toplumlarının görevini şu anda İran'ı birlikte tutup şii kardeşlerine destek vermek olarak ortaya koymaktadır. Bu yönüyle de İran'ın kullandığı bu propagandaın belirli bir süre daha etkili olacağı düşünmek yanlış olmayacağından eminim.

Kuşkusuz gündeme Libya vardı. Libya sıcak gündemdir. Libya'daki sıcak gelişmeleri bölgedeki diğer gelişmelerden belirli yönleriyle ayırmak gereklidir.

“Kuşkusuz ABD'nin bu müdahalesine rağmen Tunus'ta başlayıp Mısır'a yayılan halk hareketleri devrimci karakterdedir. ABD'nin yönlendirmesi, ABD'nin müdahalesi ve yeni rejimlerin sisteme bağlı karakter kazanması bu hareketlerin devrimci halk hareketleri olduğu gerçekini değiştirmez. Bu halk hareketleri ile birlikte yeni bir Ortadoğu ruhu ortaya çıkmıştır. Bu mutlaka sonuçlarını gösterecek, Ortadoğu giderek demokratik ve özgürlükü karakter kazanacaktır”

mektedir. Libya'da da demokrasi eksikliği vardır. Libya'da da iktidarı devletçi zihniyet tümden aşılmış değildir. Bu açıdan toplumda rahatsızlıklar bulunmaktadır. Ancak Libya zihniyet olarak kendi toplumuna daha yakın duran bir iktidardır. Ekonomik bölüşüm konusunda da diğer iktidarlarla göre daha ölçülü bir yaklaşım içindedir. Buna petrol gelirleri de imkan vermiştir. Bu yönyle Libya yönetiminin meşruiyet açısından diğer iktidarlar gibi meşruyetini tümden kaybetmemiştir. Bu davranış halktaki tepkilerin diğer ülkelerde olduğu gibi çok fazla olmasını engellemiştir. Kuşkusuz demokrasi sorunları vardır. Yine toplumun güç olması ve gelişmesi açısından sorunları vardır. Ama diğer ülkelerde olduğu gibi ayaklanma gerekçeleri, potansiyeli Libya'da çok fazla yoktur. Bu nedenle Libya'daki muhalefe bu güçsüzlüğünü görerek baştan silah depolarını saldırmış, silahları ele geç-

isyanı ortaya çıkmamıştır. Halkın isyan ederek yıkma noktasına getirdiği, ABD'nin ve Batı'nın sonradan müda-hale ederek belirli düzeyde bir değişim yaratan bir siyasal süreç söz konusu değildir. Kuşkusuz Mısır'da yaptığı da onaylanamaz, ama Mısır'da bir halk hareketiyle Hüsnü Mübarez devrilimiştir. Mevcut durumda ABD etkisi olsa da halk hareketiyle belirli düzeyde bir uzlaşma içine giren, halkın bazı taleplerini de karşılayan eski despotik karakterleri yumuşamış, halka nefes alıracak, yeni bir siyasal süreç başlamıştır. Kuşkusuz bunun ne getirip ne götürecekünün de tartışılması gereklidir. Ama Libya'da hala halka dayanarak meşruiyet sağlayan bir rejim, diğer Ortadoğu'daki ülkelerle benzeştirilerek, aynı kefeye konularak askeri siyasi müdahalelerine meşruiyet kazandırıp kendilerinin tamamen kontrol ettiği bir ülke haline getirilmek istenmektedir.

Tunus'ta halk belirli bir güç olacaktır. Devrimci tarzda ayağa kalkmış ve iktidarı devirmiştir. Bunun siyasal sonuçlara etkisi olacaktır. Ama Libya'da ABD ve Batı'nın zoruya kurulacak yeni rejim böyle bir karakter taşımayacaktır. Bu açıdan geçmişte dış güçlerin Ortadoğu'da desteklediği despotik rejimlerin yeni bir versiyonu ortaya çıkacaktır.

Libya'ya yapılan müdahalenin demokrasiyle ve özgürlükle alakası yoktur

Libya'yı değerlendirdirken bu çerçevede değerlendirmek gereklidir. Kuşkusuz Libya'nın da demokratikleşmesi gerekken yanları fazladır. Yine devletçi iktidarcı zihniyeti tümden aşmamıştır. Ekonomik kaynakların paylaşımı, yönetimi konusunda toplumun iradesi ve kararının belirleyici olmasından çok, belirli kurumların, kişilerin, grupların etkili olduğu bir sistem söz konusudur. Bu açıdan Libya yönetimini tümüyle onaylamak, olumlu görmek mümkün değildir. Ama mevcut müdahalenin de demokrasiyle ve özgürlükle alakası yoktur. Libya hükümeti çok sivil öldürdü, bundan dolayı müdahale ettik biçiminde bir yaklaşım saptırmadır. Kaddafi müdahaleden önce "Türkiye'ye karşı Kürtler yıllarca savaşıyor, on binlerce insan öldü, Kürtler haklarını istiyor, özgürlük istiyor, ama Batı'nın bir gün Türkiye'ye karşı bu yönlü bir politikasının olmadığını" söyleyerek aslında Batı'nın Libya'ya karşı politikasında ne kadar ikiyüzlü olduğunu ortaya koymustur.

Libya'ya yönelik müdahaleyi olumlu görmek, demokrasi getirecektir demek yanlıştır. Bu yönyle Libya'daki durumdan diğer ülkelerdeki durumdan daha ayırtmak gerekmektedir. Yapılan saldırılarda Batı'nın ve ABD'nin Libya'da kendilerine bağlı işbirlikçi rejimi oluşturacak bir toplumsal güç olmadığından gerçekleşmiştir. Bir yönyle kendi sistemi ve kapitalist modernite anlayışına karşı direnen bir Libya toplumsal gerçeği ve siyasal sistemi vardır. Bu müdahalelerle bunu kırmak istemektedirler. Burada Mısır'da ve Tunus'ta olduğu gibi otoriter bir rejime karşı yaygın bir halk

kültürel olarak nefes alacağı ve kendi sistemlerinin gelişmesine imkan vereceği siyasi rejimleri öngörmektedirler. Bunu kapitalizmin tüketim toplumunun, kapitalist değerlerin yaygınlaması için de gerekli görmektedirler.

Şu andaki Suriye rejimi sırtını Türkiye'ye dayamış bulunmaktadır

Suriye'nin durumu Kürtler söz konusu olduğundan öncelikli değerlendirmesi gereken bir ülkedir. Suriye rejimi de gerçekten kendi halkına ekonomik, sosyal, kültürel alanda nefes aldırmayan bir karakterdedir. Özellikle de Türkiye ilişkileri sonrasında Kürtler üzerinde yoğunlaştırdığı baskıcı rejimi karakterini daha da despotik hale getirmiştir. Sannıldığı gibi Hafız Esat dönemi Başar Esat döneminden daha baskıcıydı, daha otoriterdi gibi değerlendirmeler yanlıştır. Kuşkusuz Hafız Esat da kendi muhaliflerine göz açtırmıyordu, bu konuda otoriterdi, ama Kürtlere yaklaşımında belirli bir yumuşak yaklaşım olduğu gibi, Filistinlileri ya da dünyadaki kimi devrimci hareketleri destekleyen yaklaşımları da buluyordu.

Hafız Esat rejimi de karakteri gereği toplumu güç yapan, topluma dayanarak antiempyeralist ve Batı'ya karşı bir duruş gösteren bir rejim değildi. Antiempyeralist tutumu kaba, ama etkisi olmayan bir karakterdeydi. Çünkü toplumları güç yapmayan rejimlerin tatarlı, antiempyeralist bir yaklaşım göstermeleri beklenemez. Ama Hafız Esat'ta Ortadoğu değerlerine bağlı, Batı'nın Ortadoğu'ya yaklaşımından ve dış güçlerin müdahalelerinden rahatsız olan bir karakter de buluyordu.

Şu andaki Suriye rejimi sırtını belirli düzeyde Türkiye'ye dayamış bulunmaktadır. Bu da Kürtlere karşı düşmanlık yapılmasını beraberinde getirmiştir. Türkiye öyle bir devlettir ki sadecə kendi Kürtlərini baskı altına alımyor, bölgelerde; İran, Irak ve Suriye gibi ülkelerde kendi Kürtlərini baskı altına almasını istiyor. Bir nevi aslında Türkiye bu yönüyle bölge gericiliğinin, bölgelerde demokratik gelişmenin önündeki temel engeldir. Öyle söylenilmiş gibi Türkiye Ortadoğu'da demokrasi için örnek bir ülke değil, tam tersine antidemokratik karakterile demokrasının önünde engeldir. Türkiye'nin bölgelerde tek yüzü ve rolü vardır o da: Batı'nın Ortadoğu'daki beşinci kolu olmasıdır.

Anlaşılmıyor ki kapitalist sistem biraz da Türkiye'nin isteyle, Türkiye üzerinden Suriye'yi sisteme bağlama, entegre etme politikaları yürütmemektedir. Yine Suriye üzerinden Filistinlileri terbiye etme politikası yürütmektedir. Bu açıdan Suriye'de diğer Ortadoğu ülkeleri gibi radikal hareketler kısa sürede beklenemez. Ancak Suriye toplumunda mevcut rejime karşı büyük tepkilerin bulunduğu bilinmektedir. Suriye rejiminin siyasal yaklaşımları ve sosyal politikaları önemli bir muhalif kesim ortaya çıkarmıştır. Suriye kısa sürede belirli değişikler ve reformlar yaparsa belki toplumda bu tepkileri yemisatabilir; daha yumuşak bir geçiş olabilir. Ama bunu yapma kabiliyeti göstermezse, Kürtlere yönelik sert politikalarında değişiklikle gitmezse Suriye'deki muhalif güçlerin Kürt demokratik hareketiyle bütünsüzlük Suriye'de mevcut rejimi yıkıp daha demokratik, halkın taleplerine duyarı olan bir siyasal rejimin gelme ihtimali de söz konusudur. Ancak Türkiye desteğiyle radikal tepkileri gecitirme gibi bir konumu da bulunmaktadır. Eğer demokrasi güçleri, Suriye yurtseverleri Kürt demokrasi güçleri birleşip mevcut iktidarı değişime zorlarsa ulaşma temelinde yeni bir Suriye'nin or-

taya çıkması da mümkünür. Mevcut rejim böyle bir uzlaşmaya da yanaşmazsa Suriye'nin gelecekte daha sert tepkilerle karşılaşması da olasıdır.

Halk ayaklanmasılarından sonra özellikle Türkiye'de Türkiye'nin bir model olacağınınbiciminde değerlendirmeler yapıldı. Bu değerlendirmeleri özellikle AKP yanında basın fazlaıyla yaptı. Son yıllarda AKP'nin Ortadoğu'da model ülke olacağının vurgulanmaktadır. Şu açıktır ki Ortadoğu'daki halk hareketlerinin AKP'nin politikalarından esinlenmesi söz konusu değildir. AKP'nin halk hareketlerini bırakılmış teşvik etmesi, model ülke olmasını, bölgelerde bütün despotik rejimlerle sıkı fikri ilişki içindedir. Hiçbir demokratik ve özgürlük ilkesi yoktur. Sıfır sorun diyerek bütün ülkelerle nasıl uzlaştığı, nasıl sarmaş dolaş olduğu bilinmektedir. İran'la da, Suriye'yle de, Irak'la da hatta hangi ülke olursa olsun despotik midir, demokratik midir karakterine bakmadan bütün Kürt karşıtı güçlerle birleşmektedir. Bu yönüyle AKP'nin bölge halklarına model olacak hiçbir özgürlüğü yoktur. Aksine AKP Ortadoğu'ya yönelik Batı'nın ajanı konumundadır. Ama işbirliğiline model olabilir. ABD'nin hem radikal İslamın önemini almak, hem de işbirlikçi rejimlerin belirli bir meşruyeti

devrildiği için söz konusu ülkeler göreceli daha demokratik hale geleceklerdir. Bu yönüyle halklar açısından Türkiye'nin herhangi bir model olma gibi durumu yoktur. Ortadoğu'da giderek demokratikleşen ülkelerde gerçekleşecek halkların açısından kendi modelleri ortaya çıkacaktır. ABD'nin işbirlikçilik açısından ise değişimden sonra esas olarak Mısır'ı esas alacağını şimdiden söylemek gerekmektedir. ABD esas olarak Mısır'daki ilımlı işbirlikçi İslam üzerinden Ortadoğu'daki etkinliğini daha fazla artırmaya çalışacaktır. İşbirlikçilik modeli açısından kendini tek gösteren AKP, işbirlikçi model olarak başkaları da ortaya çıkacagından ABD ve Avrupa açısından önemi artmayacak, aksine Türkiye'nin bu yönlü önemi eskiye göre gerileyeciktir. Çünkü ABD Ortadoğu'ya şimdiden kadar Türkiye üzerinden, AKP üzerinden kendisini yansıtma çalıṣırken, Türkiye Ortadoğu'daki ajanı konumdayken şimdibu tür işbirlikçi kendi değerlerini taşıyan rejimler artacaktır. Ya da kapitalist sistemin geldiği aşamada kapitalist modernite değerlerinin yaygınlaşması ve tüketim toplumu ihtiyacına Mısır başta olmak üzere diğer ülkeler de cevap olacaklardır. Bu açıdan Türkiye'nin bırakılmış halklar gözünde önemini art-

ortaya çıkarmıştır. Bu aynı zamanda yeni bir Ortadoğu'nun gelişmesi demektir. Ortadoğu'da iktidarçı devletçi zihniyetlerin giderek gerileyeceğini halkların zamanı, halkların çağda diyebileceğimiz bir çağın başladığını söylemek gerekmektedir. Amiyanın deyimle cin şişeden çıkmıştır. Artık Arap halkları Ortadoğu'daki demokrasi ve özgürlükü değişim'in önemli bir aktörü halinle gelecektir. Kuşkusuz tüm Ortadoğu'da özgür ve demokratik yaşamın esas motoru, esas gücü Kürtlerdir. Kürtlerin özgürlük ve demokrasi mücadelesi bundan sonra Ortadoğu'yu daha fazla etkileyecektir. Şu anda Ortadoğu'da gelişen halk hareketlerinde Kürt halkın onlarca yıl yürüttüğü mücadelenin de önemi bir payı vardır. Kuşkusuz Filistin halkın geçmişten bugüne yürüttüğü serhil daneşler da Arap dünyasındaki halk hareketlerini etkilemiştir.

Bundan sonra Arap halklarının demokrasi ve özgürlük açısından hem örgütülüklerini hem de zihniyetlerini geliştirecekleri yeni bir dönemin başladığını söylemek gerekiyor. Her ne kadar şu anda yeni işbirlikçi rejimler ortaya çıksa da bu rejimler halkın mücadele sonucu belirli bir değişime uğraması nedeniyle her zaman halk

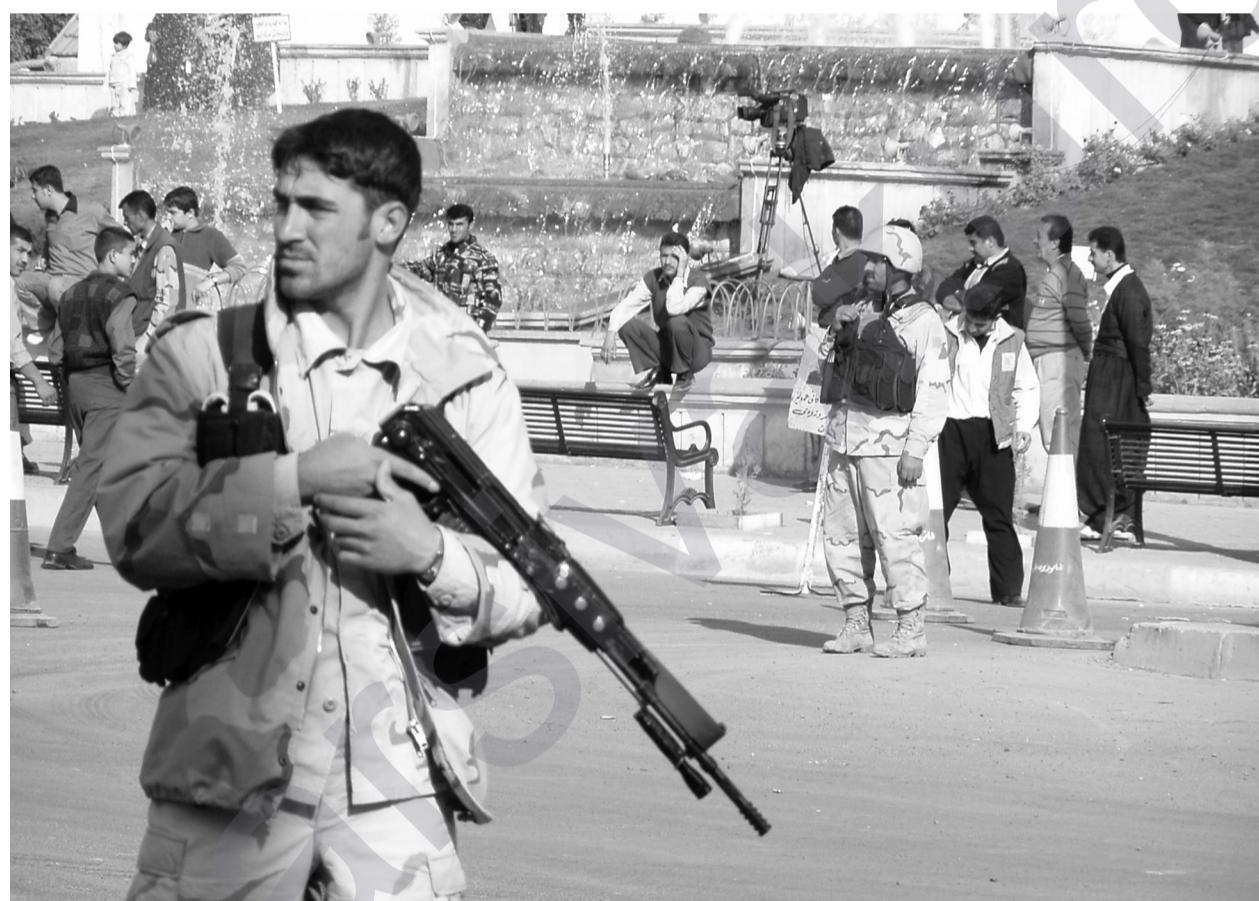
ilk aşaması olarak ele almaktadır. Bu işbirlikçi rejimlerle kendi değerlerini sokacak, yerleştirecek kapitalist modernitenin ekonomik, kültürel, sosyal altyapısını bu kesimlerle hazırlayacaktır. Zamanla bu dayanaklılarıyla Ortadoğu'yu tümden sadece askeri ve siyasi olarak değil de kültürel olarak da teslim alacak, asimile etmeye çalışacaktır. Yani mevcut rejimler öngördüğü planın ilk aşaması olarak değerlendirilecektir. Kuşkusuz bu gerçekleşir mi gerçekleşme mi ayrı bir tartışma konusudur. Ama böyle bir tehlike bulunmaktadır.

Ancak Ortadoğu halklarının güçlü tarihi, toplumsal ve insani değerlerinin, kapitalist modernite değerlerine karşı yabancılığı, mesafeli olması ABD'nin ve Batı'nın planlarının tutmayacağını şimdiden kadar göstermiştir. Halklar mutlaka örgütlü güçleriyle, tutumlarıyla oryantializmin yeni biçimini olan bu işbirlikçi İslam eliyle bölgeye yerlesmesine müsaade etmeyeceklerdir. Kendi toplumsal değerlerine, tarihe dayanan demokratik komünel değerlerine, ahlaki politik toplum değerlerine dayanarak Batı'nın yeni işbirlikçileri eliyle Ortadoğu'yu fethetmesine karşı da büyük direniş gösterecektir. Zatenümüzdeki dönemde böyle bir mücadelede geçecektir.

Ortadoğu'daki sorumlara en iyi çözüm yollarını ortaya koyan PKK Önderliği'nin çözümlemeleridir

Diğer bir husus da eskiden özgürlük demokratik güçler, klasik statükocu güçler bir de dıştan gelerek bölgeyi kendi çıkarları doğrultusunda değişime uğratmak isteyen güçler arasında bir mücadele sürmekteydi. Bu durum üç güç arasında mücadele olarak değerlendirildi. Özellikle klasik statükocu işbirlikçi güçlerin sadece halklarla değil, uluslararası güçlerle çelişki içinde olduğu, bu yönüyle zorlandıkları belirtildi. Artık gelinen aşamada bu işbirlikçi klasik statükocu güçlerin devrinin sonuna yaklaşıldığını görmekteyiz. Bu nedenle artık üç güç arasındaki mücadele yerine, halkın özgürlükü ve demokratik güçleriyle dışarıdan dayatılmak istenen kapitalist modernite ve yeni oryantializm anlayışına dayanan yeni işbirlikçileri arasında mücadeleler yaşanacaktır. Bu yönüyle mücadelenin bu iki güç arasında netleşmesi aslında Ortadoğu halkları açısından özgürlük ve demokrasi mücadeleinin daha net, daha açık, daha doğru biçimde yürütülmüş imkanlarını da sunmuş bulunmaktadır.

Ortadoğu'da yeni bir halklar ruhu ortaya çıkmıştır. Ortadoğu buna dayanarak ve tarihine dayanarak bu değişimi daha da geliştirebilir. Ama hangi zihniyet değişimi, teorik yaklaşımı ve nasıl bir yapılmayıla demokratikleşmenin gerçekleşeceği konuları ve buna öncülük yapılması gerçekteği önemlidir. Bu dikkate alındığında bugün tartışmasız Ortadoğu toplumlarını en iyi analiz eden, Ortadoğu'daki tüm sorumlara en iyi çözüm yollarını ortaya koyan PKK Önderliği'nin çözümlemeleri, değerlendirmeleri daha önemli hale gelmiştir. Bu açıdan PKK Önderliği'nin çözümlemelerinin, değerlendirmelerinin Ortadoğu'daki aydınlarla, halka taşırılması gelinen aşamada birinci görevdir. Bu yapıldığı takdirde Ortadoğu'daki halkın hem öncülük sorunları hem zihniyet değişimini nasıl gerçekleşmesi gerektiği konuları açıklığa kavuşturacaktır. Bu çerçevede halkları güç yapacak demokratik yapılmaların hangi temelde olması gerektiği netleşecek, bu da Ortadoğu halkın hem zihniyet açısından net olmaları hem de nasıl bir yapılmaya demokrasiyi geliştirecekleri konusunda

olması açısından ilımlı işbirlikçi İslami rejimleri Ortadoğu'da kendi stratejisini bir parçası olarak görmektedir. Ortadoğu'da ancak böyle etkinliğini ve varlığını sürdüreceğini düşünmektedir. Bu yönüyle işbirlikçi ilımlı siyasal İslam modelini bütün Ortadoğu'da görmek istemektedir. Bu anlamda işbirlikçiliğe model olabilir, buna bir şey denilemez. Zaten Irak'a müdahale öncesi böyle işbirlikçi ilımlı İslami bir rejimin Türkiye'de iktidar olmasını kendi çıkarlarına uygun görür. Böylece Irak müdahalesında olacak tepkileri hafifletmiştir. Öte yandan AKP hem İslami tondadır hem de Batı değerlerini fazlaıyla benimsedi, kapitalizmin ekonomik sistemini içine girmiştir. Kapitalist modernite değerlerini ilımlı siyasal İslam modeli altında Türkiye'de yaygınlaştırmaya, derinleştirmeye, kalislaştırmaya çalışmaktadır. Gerçekten de kapitalist ekonomiyi, kapitalizmin değerlerini yaygınlaştırmada Özal'da geçmiştir. Bu yönüyle Batı için işbirlikçiliğe önemli bir model olarak değerlendirilebilir.

Ancak bu durumunu bile Türkiye'nin Ortadoğu'da giderek önemini artıracığı biçimde değerlendirmek yanlışır. Aksine AKP'nin Ortadoğu'daki önemi giderek azalacaktır. Ortadoğu'da mevcut despotik rejimler halkın hareketleriyle

ması, ABD ve Batı gözünde bile önemi artmayacaktır. Ortadoğu'daki gelişmelerden kısa vadede belki AKP faydalananmaya çalışsa da orta ve uzun vadede Türkiye'nin Ortadoğu'daki etkinliğini zayıflatır. Gelişmelere yol açacaktır.

Ortadoğu'da yeni bir halklar ruhu ortaya çıkmıştır

Ortadoğu'daki halkın hareketlerinde öncülük yetersizliği net olarak görülmüştür. Bu nedenle Mısır'da gerçekleşen büyük halkın hareketi gerçek anlamda demokratik bir yönetimle taçlanmamıştır. Ordunun kontrolünde yumuşak geçiş ve sınırlı değişiklikler yaşanacaktır. Tunus'ta da benzer gelişmeler görülebilir. Şu andaki durum radikal değişikliklerden çok, despotik rejimlerin yıkılması ve yerine halkın ekonomik, sosyal, kültürel alanda nefes alacağı rejimlerin ortaya çıkmasına imkan vermektedir. Bundan sonra gelişecek halkın hareketlerinin de benzer sonuçlar ortaya çıkarması beklenmelidir. Ama buna bakarak bu halkın hareketlerinin devrimci karakterini küçümsemek yanlıştır. Aksine bugün istenen sonuçlar alınmamış olsa bile Ortadoğu'da büyük değişimin önü açılmıştır. Yeni bir Ortadoğu halkın ruhu

güçlerinin baskısıyla karşılaşacaklardır. Halk güçlerinin baskısı her zaman bu rejimlerin üzerinde olacaktır. Bu yönüyle bu rejimlerle demokrasi güçleri içinde her zaman bir gerilim yaşanacaktır. Zaten demokrasının gelişim dialektiği de budur. Bu gerilim sonucu halkın güçleri mevzilerini daha da ilerleteceklerdir. Önümüzdeki dönemde Ortadoğu halkın özgür ve demokratik güçleriyle dışarıdan dayatılmak istenen kapitalist modernite ve yeni oryantializm anlayışına dayanan yeni işbirlikçileri arasında mücadeleler yaşanacaktır. Bu yönüyle mücadelenin bu iki güç arasında netleşmesi aslında Ortadoğu halkın açısından özgürlük ve demokrasi mücadeleinin daha net, daha açık, daha doğru biçimde yürütülmüş imkanlarını da sunmuş bulunmaktadır.

Ortadoğu'da yeni bir halklar ruhu ortaya çıkmıştır. Ortadoğu buna dayanarak ve tarihine dayanarak bu değişimi daha da geliştirebilir. Ama hangi zihniyet değişimi, teorik yaklaşımı ve nasıl bir yapılmayıla demokratikleşmenin gerçekleşeceği konuları ve buna öncülük yapılması gerçekteği önemlidir. Bu dikkate alındığında bugün tartışmasız Ortadoğu toplumlarını en iyi analiz eden, Ortadoğu'daki tüm sorumlara en iyi çözüm yollarını ortaya koyan PKK Önderliği'nin çözümlemeleri, değerlendirmeleri daha önemli hale gelmiştir. Bu açıdan PKK Önderliği'nin çözümlemelerinin, değerlendirmelerinin Ortadoğu'daki aydınlarla, halkın taşırılması gelinen aşamada birinci görevdir. Bu yapıldığı takdirde Ortadoğu'daki halkın hem öncülük sorunları hem zihniyet değişimini nasıl gerçekleşmesi gerektiği konuları açıklığa kavuşturacaktır. Bu çerçevede halkın güç yapacak demokratik yapılmaların hangi temelde olması gerektiği netleşecek, bu da Ortadoğu halkın hem zihniyet açısından net olmaları hem de nasıl bir yapılmaya demokrasiyi geliştirecekleri konusunda

yeni bir program ortaya çıkaracaktır. Bu da onların özgürlük ve demokrasi mücadelelerine ivme kazandıracaktır.

Halklar kendi demokratik kurumlaşmalarıyla demokratik yaşamlarını ortaya çıkarmalıdır

Burada iki konu önemlidir. *Birincisi* halkın kendi demokratik kurumlaşmalarını gerçekleştirmesi ve kendilerini güç yapması gerekmektedir. Bu açıdan devletçi zihniyette olmayan, toplumun demokratik kurumlaşmasına dayalı, demokratik konfederal sistemlerin geliştirilmesi çok önemlidir. Devletin yanında devlet + demokrasi dediğimiz, halkın konfederal temelde güç yapılması temel görev haline gelmiştir. Halkın iktidar ve devleti ele geçirme değil de, kendini güç yaparak, iktidar ve devlet karşısında konumunu güçlendirmesi hem kendi özgür ve demokratik yaşamını kurmasını hem de devletin otoritesini sınırlayarak halkın demokratik iradesinin daha iyi yansıtılmasını sağlayacak yeni rejimler ortaya çıkarabilir. Taban örgütlenmelerine dayalı gelişen Demokratik Konfederalizm, halkın siyasete katılımlını, demokratik siyaset anlayışını geliştirecek ve bu temelde halkı güç yapacaktır. Halkın bu gücüne dayanarak da ekonomik paylaşımın daha adil gelişeceği demokratik rejimler ortaya çıkacaktır. Bu açıdan demokratik konfederal örgütlenmelerin ve bu demokratik konfederal örgütlenme ve sisteme dayanan halk meclislerinin, kongrelerin halkın kendi kendini yönetir hale geldiği devlet + demokrasının var olduğu yeni bir Ortadoğu gerçeği ortaya çıkarmak mümkündür.

En başta halkın hareketlerinin geliştiği süreçte halkın zihniyet ve demokratik örgütlenme açısından böyle bir yaklaşım içine girmeleri, bunu benimsemeleri ve bunu pratikleştirmeleri çok önemsenmelidir. Bu zihniyet ve demokratik yapılanma gerçeği ortaya çıkan halkın isyanlarının gücünü artıracak ve böyleselike bu isyanların sonuçlarından dış güçlerin ve içteki işbirlikçilerin yaranmasına önüne geçilecektir. Daha doğrusu devletler karşısında toplumun güç olduğu, böyleselike toplumun daha fazla dikkate alındığı yeni siyasal dengelein ortaya çıkacağı, buna dayanarak da Ortadoğu'nun demokratik gelişimin hızlanacağı yeni bir süreç başlayacaktır. Bu açıdan toplumun tabana dayalı kommunler, kooperatifler, akademiler, mahalle, kasaba, il meclislerine dayalı demokratik kurumlaşmalarının gerçekleşmesi gerekmektedir. Bu kurumlaşmaların demokratik konfederal bir sistem haline gelerek kendi demokratik yaşamlarını ortaya çıkarmaları Ortadoğu halkın bu devrimci direnişlerini, bu büyük demokratik hamlelerini gerçekten de daha anlamlı hale getirecektir.

İkinci husus ise Ortadoğu'da uluslararası, halkın parçalanarak güçsüz düşürülmüşdür. Buna da mutlaka bir çare bulmak gerekmektedir. Özellikle de Arap halkın demokratik uyanışının ortaya çıktıgı bir süreçte Arap ulusunun bu kadar parçalı olmasının kabul edilmemesi gerekdir. Bu parçalanmışlık kesinlikle kapitalist modernist sistemin 19. yüzyılda Ortadoğu'ya hakim olmak için cetvelle sınır çizerek halkın gücünü parçalaması ve bu temelde bölgeyi yönetme stratejisinin bir parçası olarak ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan bu devletlerin meşruiyeti yoktur. Bu devletler meşruiyetini halktan değil, dış güçlerin politikalarından, stratejilerinden ve onların desteğiinden almaktadır. Meşruiyetleri olmayan ve aşılması gereken devletler durumundadırlar. Bu açıdan Arap halkın-

yanışı, Arap ulusunun bir insanın vücutundan parçalanması gibi yaşadığı parçalanmanın önüne geçmek durumdadır. Kuzey Afrika'da bir Arap birliği oluşabilir. Ortadoğu dediğimiz Arabistan, Suriye, Irak, Ürdün alanlarında da başka bir Arap birliği oluşabilir. Böylelikle giderek Arap dünyasındaki parçalanmışlığın giderileceği yeni bir Ortadoğu gerçeğinin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Arapların parçalanmış olmasının hiç kimseye faydası yoktur. Ne Türkler ne Kürtlere ne de İranlılara. Araplar parçalı olsun Türkiye ve İran bundan yararlansın, Araplar parçalı olsun Kürtlere bundan yararlansın yaklaşımı kesinlikle doğru değildir. Ortadoğu'nun tarihi Arapların, Türklerin, Kürtlerin, Farsların, daha çok da birbirini besleyerek barış içinde yaşadığı bir coğrafyadır. Kuşkusuz sorunları olmuştur, savaşlar olmuştur, ama bugünkü düzeyde bir parçalanmanın bölge halkınların hiçbirine faydası yoktur.

Bu açıdan Ortadoğu'da gelişen bu halkın hareketlerinin sadece toplumsal temelde bir demokratik konfederalizm, demokratik kurumlaşma sağlamaları yetmez. Halklar demokratik kurumlaşma temelinde ortaya çıkardıkları bu gücü dayanarak Ortadoğu'daki mevcut parçalanmayı da gidermeleri gerekiyor.

Bu, ilk başta söz konusu havzalardaki devletler arasında bir demokratik konfederal ilişki biçiminde olabilir. Giderek bu demokratik konfederal ilişki daha da gelişerek sınırların aşındığı, ülkelerin daha da birleştiği bir Arap birliğinin sağlığı bir coğrafya ortaya çıkar. Bunu sadece Araplar açısından değil, Ortadoğu halkın parçalanmışlığının getirdiği sorunların ortadan kaldırılması; ekonomik, sosyal, kültürel gelişmesine ivme kazandırması açısından çok önemli görmek gerekmektedir. Ortadoğu'da halkın hareketlerinin sadece demokratik kurumlaşmalarına toplumun demokratik güç olmasına dayanması yetmez.

Mevcut sınırları zamanla ortadan kaldıracak, kuzey Afrika'da ve büyük Arabistan yarımadası Arap birliğinin kurulması hedeflenmeli. Böylelikle Ortadoğu'da Arapların kendisine güvensiz kalarak diğer halklara sorun çıkarmasının önüne de gelebilir. Böyle olduğu takdirde Suriye'nin ve Irak'ın Kürtlere baskı ve egemenlik kurma isteğinin hiçbir anlamı kalmasın. Aksine Kürtlere dostluk içinde yan yana yaşamayı tercih ederler. Ne var ki Arapların parçalanmışlığı ve güçsüzlüğü Irak'ı da Suriye'yi de kendine güvensiz yapıyor. Böyle bir ortamda Kürtlere

karşı karşıya geliyorlar. Bu durum sadece Kürtlere değil, Arap halklarına da zarar veriyor. Biz Arap birliğinin sağlanması sonrasında güçlenerek Kürtleri ezecekleri biçiminde bir yaklaşım içinde değiliz. Eğer halkın demokratik temelde demokratik iradelerini ortaya çıkarır, bütün ülkelerde demokratik kurumlaşma gelişir, bu temelde bir Arap birliği kurulursa bu demokratik karakterdeki Arap birliğinin bırakılmış Kürtlere zarar vermesini, Kürtlere demokratik ilişki içinde bir yaşam alanının önü açılır. Türkiye ile Arap dünyası daha adil ve demokratik temelde ilişkiler sürdürür. Ne Türkiye Ortadoğu'da egemenlik peşinde koşabilse de Arapların böyle bir egemenlik anlayışı olabilir. Ortadoğu'da gelişen bu halkın hareketlerinin böyle bir süreç başlatması gerektiğini düşünüyoruz.

Oryantalizm Ortadoğu halkın büyük zararlar vermektedir

Halklar arası kardeşlik ve Ortadoğu'da gerçek bir barışın olması için doğru bir zihniyete, pratikleşmeye ulaşmak gereklidir. Bunun için de PKK Önderliğinin hem demokrasi açısından hem de Ortadoğu tarihi açısından yaptığı çözümlemelerin çok iyi incelenmesi ve irdelemesi gerektiğini düşünüyoruz.

Bir Kurt söylemiş diye bu değerlendirmelere yeterince ilgi göstermemek mevcut şovenist anlayışla yaklaşmak olur. Kurt halkın tüm değerlerine ve taleplerine başta Arap halkları olmak üzere Ortadoğu halkın önem vermesi gerekmektedir. Önder Apo Arap halklarına oldukça değer vermektedir. Yıllarca Suriye'de kalmıştır. Bunu hala önemli görmektedir. Arap dünyasına karşı olumlu bir yaklaşım içindedir. Önder Apo'nun bu çözümlemelerini sadece Kürt halkına karşı sorumluluğu gereği yaptığı düşünmek dar bir yaklaşım olur. Arap halklarına ve bütün Ortadoğu halklarına karşı, bütün Ortadoğu tarihine karşı sorumluluk duyarak bu yoğunlaşmalar içine girdiğini Arap aydınları ve toplumlarının görmesi gereklidir.

Ortadoğu halkın enternasyonalizmi geliştirmelidir

Önder Apo bu savunmalarını bir yönüyle de Ortadoğu'nun Batı'ya karşı savunması olarak değerlendirmektedir. Ortadoğu halkın tarihe karşı duyduğu sorumluluğun gereği bu çözümlemeleri yapmaktadır. Bu açıdan Önder Apo'nun değerlendirmeleri önemlidir. Hatta Önder Apo'nun değerlendirmeleri

Ortadoğu'daki bu halkın hareketi ve yaşanan gelişmeler devrimci demokratik hareketler ve örgütler arasında ilişkilerin gelişmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bir nevi Ortadoğu halkın enternasyonalizmini geliştirmek gerekmektedir. Uluslararası demokratik, özgürlük ve sosyalist birlikten önce Ortadoğu halkın radikal demokrat örgütlerinin ve aydınlarının bunu yapması gerekmektedir. Bu yönyle Ortadoğu halkın aydınlarının, demokratların, sosyalistlerin bir demokratik Ortadoğu halkın konfederalizm içinde bir araya gelmeleri önemlidir. Tabii burada tek tip, geçmişte olduğu gibi sadece sosyalistlerin içinde bulunduğu enternasyonal bir ilişkiden bahsetmiyoruz. Ortadoğu'nun gerçek anlamda demokratikleşmesini isteyen, Batı'nın Ortadoğu'yu kendine benzetme, değerlerini ortadan kaldırma yaklaşımından rahatsız, özgürlük güçlerinin bir araya gelmesinin daha doğru olduğunu düşünüyoruz. İşbirlikçiliğe, Batı'nın Ortadoğu'yu teslim alma yaklaşımına, oryantalizm zihniyeti ve tutumlara karşı çıkan gerçek anlamda özgürlük ve demokrasi isteyen güçler bir araya rahatlıkla gelebilirler. Böyle bir birlik oluşturulmasını öneriken şu tehlkiye düşmemek gerekrir: Yüzeysel ve ucuz Batı karşılığı biçiminde bir yaklaşım da daha baştan Ortadoğu halkın demokratik zihniyetini, demokratik duruşlarını ve yaklaşımını zehirler. Çünkü birçok radikal İslâmçı ya da kendine İslâmçı diyen çevrelerin ucuz Batı karşıtlıkları da haklara zarar vermektedir. Biz bunların da gerçek anlamda antiemperyalist ve kapitalist modernist değerlerle karşı olduğunu düşünmüyorum. Çünkü antiemperyalist olmanın da kapitalist modernitenin değerlerine karşı çıkmayan da yolu toplumun güç olmasından, demokratikleşmesinden geçer. Toplumlarına dayanmayanlar antiemperyalist olamazlar. Toplumlarına dayanmayanlar, toplumu demokratik temelde örgütlenip güç yapamayanlar Batı'nın kapitalist modernist değerlerine karşı duramazlar. Bu açıdan ucuz Batı karşılığı değil; toplumun demokratik değerlerine, demokratik kurumlaşmasına dayanarak bu saldıruları püskürtmek mümkündür.

Öte yandan mevcut kapitalist modernist değerleri ve yaklaşımını mahkum etmek gerekrir. Ortadoğu'ya yönelik dış müdahaleleri mahkum etmek gerekrir. Batı dünyasının Haçlı seferleri zihniyetinin yeni versiyonlarıyla Ortadoğu'yu ele geçirme politikalarına karşı direnmek gerekrir. Kuşkusuz Batı'da da olumlu değerlerin var olduğunu görmek, bunları reddeden değil de bunları kendi değerleriyle bütünlüştiren, sentez yapabilen bir yaklaşımı da benimsemek gerekmektedir. Ancak böyle bir yaklaşım söz konusu olduğunda emperyalist dünyasının, kapitalist modernist dünyasının saldıruları püskürtülerek gerçek anlamda Ortadoğu halkın komünal demokratik ahlaki politik değerlerine dayalı yeni bir demokratik Ortadoğu ortaya çıkarılabilir. Böylelikle Ortadoğu'nun tarihine yakışır olan insanlığı temsil etme rolü yeniden oynanabilir. Biz önumzdeki dönemde özgürlüğün de demokrasının de tüm olumlu değerlerin de Ortadoğu'da temsil edileceğini, Ortadoğu'nun özgürlük ve demokrasi gelişiminde tüm insanlığa örnek olacağını, demokrasiden ve özgürlükten yana olan tüm insanların yönünü Ortadoğu'ya döneceğini söylüyoruz. Ortadoğu halkın uyanışı, ayağa kalkışı ve örgütlenişi bizlerde bu umudu daha da fazla yükseltmektedir.

GÜNEY KÜRDİSTAN'DA SERHİLDAN

Üç aya yakın bir süredir Orta-doğu kayníyor. Temel taşlar yerinden oynayama başladı. Öyle ki, "domino etkisi" gibi teoriler geliştirildi. Başlayan altüst oluşan tarihi arka planı ve birden çok nedeni olduğu açıktır. Nerede duracağı ise merak konusudur. Bu siyasi depremden hemen her ülke nasibini alacak gibi görülmektedir.

Küresel sermaye ve iktidar tekelerinin çıkarları doğrultusunda oluşturulan Ortadoğu siyasi coğrafyası değişmeye başlamıştır. Hem de küresel sermaye ve iktidar tekellerinin tam hazırlıklı olmadıkları bir dönemde. En azından başlangıç itibarıyle halkın kendiliğinden gelişen ve giderek yayılma eğilimi gösteren ayaklanmalarının, on yıllarca süren diktatorial yönetimleri devireceği güçlü bir ihtimal olarak belirdikten sonra da kıza ABD, Britanya, Fransa, İsrail vd Batılı güçler müdahale etmeye başladılar.

Tunus ve Mısır'da müdahalelerinde kısmen başarılı oldukları söylenebilir. Değişim rüzgarından yararlanarak, artık kendileri için de rantlı olmayan bu diktatörlüklerden kurtulma çabası içine girdiler. Halkın reform taleplerini sahiplenerek yönetimlere kismi baskı uygulamakla erkenden iktidarı bırakmalarını sağladıkları propagandasını geliştirdiler.

Küresel sermaye ve iktidar tekelerinin halkın taleplerine uygun davranış gibi bir sorunu yoktur. Libya için "sivilleri ve insan haklarını koruma" adı altında Britanya ve Fransa'nın baskısıyla müdahale kararı alan BM-GK, ABD'nin onayıyla Suudi Arabistan askerlerinin Bahreyn'deki ayaklanması bastırmak üzere Bahreyn'e girişine ses çıkarmamaktadır. Bu somut örnekle bir kez daha ortaya çıkıyor ki, BM de küresel sermaye ve iktidar tekelerinin çıkarlarını koruyan bir kurum durumuna getirilmiştir. Vurucu güç NATO'nun da devreye sokulması tartışılmaktadır. Özellikle Libya ve Bah-

reyn'deki gelişmeleri dikkatle izlemek ve gerekli sonuçları çıkarmak önemlidir. Ancak bu konu ayrı bir yazının konusu olabilir.

Güney Kürdistan'da serhildan ve savaş yaşam tarzı haline geldi

Güney Kürdistan'daki halkımız serhildanlara yabancı değildir. Son iki yüz yıllık tarihi, savaşlar ve serhildanlarla örülmüştür. Bu savaş ve serhildanlarda büyük fedakarlık ve kahramanlıkların yanı sıra büyük ihanetler de yaşamıştır. İhanetin paslı hançeri her önemli dönemece halkımızın sırtından eksik olmamıştır. Bu nedenle de serhildan ve savaş bir yaşam tarzı olagelmıştır.

Ortadoğu'daki son halk ayaklanması tüm bölgeyi etkilemesi zaten beklenen bir durumdu. Irak ve Güney Kürdistan'ın da bundan etkilenmesi şaşırtıcı olmadı. Özellikle de ABD ve müttefiklerinin "insan hakları, demokrasi ve özgürlük getirmek" sözde amacıyla Irak'a müdahale ettikten sonra, bırakılmış insan haklarını korumayı, insan yaşamının bile değeri kalmadı. Demokrasi adı altında işbirlikçilerini iktidara getirmek ve sınırlı sayıda dolar milyarderi yaratmak dışında Irak halklarına bir yararı dokunmadı. Seçim komedisinin içbükeyi da açığa çıktı.

Özgürükler diyerek ABD özel güvenlik şirketleri elemanlarının Iraklıları katletme, ABD askerlerinin Diyarbakır zindanı uygulamalarıyla Ebu Garip Zindanı'nda Iraklılarla işkence etme

özgürlüğü dışında bir özgürlük getirmediği ve öyle bir niyetinin de olmadığı açığa çıkmış bulunmaktadır.

Güney Kürdistan'daki görece güvenlik ortamda geleneksel partilerin, Saddam rejiminin çete başları olan "müsteşarların" aşiret reisi ve şeyhlerin bugün de yönetimde yer almaları nedeniyle huzur getirmemiştir. Saddam rejiminin yıkılması, halkın hak ve özgürlükleri, yaşam standartı ve karar süreçlerine katılmalari anlamında ciddi bir değişiklik yaratmadı. Tüm diktatörlüğe karşın Saddam döneminde halkın açık sorunu yoktu. Siyasetle uğraşmayanlar için ciddi bir tehdit de söz konusu değildi. Bu nedenle bugün Saddam dönemini arayan Iraklı sayısı hiç de az değildir. Iraklılar "eskiden bir diktatör vardı, şimdi ise yirmi bin diktatör var. Hangi birini doyuracak, hangi birine tabi olacağız bileyimiz" demektedirler. Bağdat'ın göbeğinde teneke barakalardan oluşan ve on binlerin yaşadığı mahalleleri görmeden Irak'ın içinde bulunduğu durumu anlamak oldukça zordur.

Güney Kürdistan'ın durumunu anlayabilmek için Hewler ve Süleymaniye'de göçüklerden teneke kola kütüleri toplayıp satarak geçimini sağlamaya çalışan eski pêşmergelerin durumunu görmek, yaşam öykülerini ve yönetime tepkilerini dinlemek, bugünkü halk serhildanlarına anlat verebilmek için de bunları bilmek gereklidir. Aksi halde, "Iran kıskırtıyor," "Kurdistan'da sağlanan federasyon yok etmek isteyen güçlerin oyununa geliniyor" demek birilerini kandırabilir. Bu tür açık-

lamalarda gerçeklik payı olsa da, temel sorunu ifade etmemektedir. Temel sorun halkın mevcut yönetimine, yönetimin yolsuzluklarına, rüşvete, adam kayırmacılığı, her türlü özgürlük karşıtı tutumlara, yoksulluğa, temel yaşam gereksinimlerinin karşılanmasına duyulan öfkedir. Bu öfke olmadan hiçbir dış gücün müdahale ya da kıskırtmaları ortada olan sonuçları yaratmaya yetmez.

Güney Kürdistan'da ne değişti

Tarih 'şimdîyi koşullar, şimdî ise bize müdahale ederek düzeltme ola-nağı veren gerçekleşen tarihtir. Bu nedenle Güney'deki durumu daha derinlikli anlayabilmek için bugüne kadar yaşanan süreçlerin aktörlerine, oynadıkları rollere, bugünkü durumlarına ve son serhildanlardaki sorumluluklarına bakmak yararlı olabilir.

Halkların tarihi açısından sadece bir an sayılabilen 20 yıl öncesine gidelim. 5 Mart 1991 günü Ranya'da halk Saddam diktatörlüğe karşı ayaklanmıştır. Kısa sürede askeri kışlalarıyla birlikte ilçeyi ele geçirmiştir. Serhildan Ranya'dan tüm Güney'e dalga dalga yayılmıştır. O süreçte hemen hemen tüm siyasi partilerin yöneticileri, özellikle PDK ve YNK sekreterleri de yurtdışındaydilar. Halk büyük atılımlar yaptıktan sonra yöneticiler ülkeye döndüler ve serhildanların sonuçlarının üzerine oturdular. Daha sonra kapalı kapılar ardında yürütülen diplomatik(!) çalışmalarından halkın kazanımlarını kalıcılaştıracak bir sonuç elde edi-

lemedi. ABD'nin de izniyle faşist rejimin helikopter ve ağır silahlara geliştiği saldırılardan ötürü Kurt halkı bir kez daha yerini yurdunu terk etmek, kendi ülkesinde mülteci olmak zorunda kalmıştı. Türkiye ve İran gibi stratejik düşmanlarına sığınmak zorunda bırakılmıştı.

Yüzlerce şehit, kayıp, binlere varan yaralı ve büyük zorluklarla ancak Kuzey ve Doğu sınırlarına ulaşılabilde. Kuzey ve Doğu Kürtlerin ölümü ve tutuklanmayı göze alarak kardeşlerine sahip çıktılar. Metrelerce kara rağmen sırtlarında taşıdıkları temel gıda ve ilaçları kardeşlerine ulaştırdılar. Bu büyük dayanışma Türk ve İran devletlerini ürküttü. Bunun üzerine ve uluslararası güvenceler de alarak sınırları açtılar. O günden kalan görüntüler bugünkü insanın tüylerini ürpertmekte, tüm duygularını ayakladırmakta ve büyük öfke yaratmaktadır. İşin ilginci halkın bu büyük trajedisini hiçbir yönetici yaşamadı!

Ortadoğu toplumları için "balık hafızı toplumlar" denir. Toplumsal hafızaları zayıflatılmıştır. Çabuk unutmadırlar. En azından bugüne deðin öyle bilinirdi. Bu pek de yanlış sayılmazdı. Ama son süreçteki gelişmeler gösterdi ki toplumlar unutmayor; zamanı gelince hesap sormayı da biliyorlar. Ama refleksleri oldukça ağırlaþılmıştır. Kürtler için de bu geçerlidir.

Halkımızın yaşamak zorunda bıraktığı bu büyük trajediden sonra da "uluslararası toplum" 36. Paralel'in Kuzeyini uçuşa yasak bölge ilan ederek Kürtleri koruma(!) altına aldı. Güney parçamızın yüzde kırkıń - Kerkük de dahil - faşist Saddam rejiminin denetimi altında bırakarak bugünkü temel sorunlardan birinin kaynağını da yaratarak!

Küresel sermaye ve iktidar tekelerinin Kerkük'ü Irak denetiminde bırakarak hem güçlü bir Kürdistan istemeklerini, hem de ihtiyaçları

"Güney Kürdistan'daki halkımız serhildanlara yabancı değildir. Son iki yüz yıllık tarihi savaşlar ve serhildanlarla örülmüştür. Bu savaş ve serhildanlarda büyük fedakarlık ve kahramanlıkların yanı sıra büyük ihanetler de yaşamıştır. İhanetin paslı hançeri her önemli dönemece halkımızın sırtından eksik olmamıştır. Bu nedenle de serhildan ve savaş bir yaşam tarzı olagelmıştır"

anda Irak'ın Kürdistan'a saldırması ve Arap-Kürt çatışmasının ortamını yarattılar. Böylece iki tarafı da denetim altında tutacak ve birbirlerine karşı tehdit unsuru olarak kullanacaklardı. Nitekim Kürtlerin çıkarlarının zedelendiği ve itiraz seslerinin yükseldiği her dönemde küresel güçler ve Iraklı işbirlikçileri Kerkük'e dayalı şantaja başvurmakta geri durmamaktadırlar.

Halkın acil bekleyen sorunları çözülmeli

2003 müdahalesinin hemen ardından bu sorunu çözme olanakları vardı. Ancak Kurdistan Yerel Yönetimi bunu yapmayarak sorunun kengrenleşmesine yol açtığı için de halkın tepkisini üzerine çekti. Zaman ve olanaklarının büyük bölümünü Kürdistan'da halkın sorunlarının çözümüne harcanacağı yerde, Kurdistan Federal Yönetimi Bağdat'ta sonu gelmez diplomatik müzakerelere boğulmayı tercih etti. Böylece halkın acil çözüm bekleyen sorunları da birikerek sosyal patlamaların zeminini oluşturdu.

İktidar paylaşımı sorununa ayrılan zaman ve maddi olanaklar, Kurdistan'da halkın yaşamsal ihtiyaçlarının temini, halkın kararlara ve yönetimine katılım mekanizmalarının oluşturulmasına ayrılsaydı, bugün Kürtleri yönetimine karşı serhildana kaldırabilecek bir dış güç olamazdı. Halkla bütünlüğe yerine küresel sermaye ve iktidar tekelleri ile bölgenin sömürgeci devletleriyle bütünlüğe esas alındı. Bağdat'ta kazanılacak koltuklar halkın gönlündeki iktidardan daha değerli göründü. Buna büyük bir enerji harcandı. Saddam döneminde de cumhurbaşkanı, bakan vb olan Kürtler vardı. Bundan ulusal kimliğini, hak ve çıkarlarını koruyup geliştirmek için yararlanamadıktan sonra bugün de Kürtler bu makamlarda oturmuş ne fayda! Örneğin, Kürtlerin Celal Talabani'ye güveni ve sevgisi sadece YNK Genel Sekreteri iken çok daha fazlaydı. Dışişleri bakanı Türkiye'nin, İran'ın ya da küresel güçlerin ağıyla konuştuktan sonra Kürt olmasının Kürtlere bir yararı var mı? Güneyli halkımız bu soruları soruyordu, hala da sormaktadır.

2003 müdahalesinden sonra Kürtler büyük gösterilerle müdahaleyi kutladılar. Öyle ya, yıllarca kendilerine kan kusturmuş, yüzbine yakın insanını enfalle katletmiş, göçertmiş, başta Halepçe olmak üzere Kurdistan coğrafyasını kimyasal bombalarla tarumar etmiş ırkçı faşist bir diktatör olan Saddam ve Baas rejimi yıkılmıştı. Bundan sonra kendi ülkesinde, eşit ve özgürce, demokrasi ve insan hakları çerçevesinde bir yaşam süreceklерdi. Hepsinin düşüncesi buydu.

Bu özgürlük düşü ve sarhoşluğu 2006'lara kadar sürdürdü. Ortaya çıkan tüm yetmezliklere, yoksulluklara, yolsuzluklara, hak gasplarına karşı "hükümetimiz yendirdi, zamanla bunlar aşılır. Demokrasi bir rayına otursun, aceleci olmaya gerek yok. Hükümetimize destek olalım" diyerek büyük bir sabırla beklendi. Hiçbir yönetimine nasip olmayacak büyük bir kredi sunuldu hükümete. Elektriksiz, susuz (Irak'ın çöl ikliminde bunun ne anlama

geldiğini yaşayanlar bilir) gelir dağılımında her gün büyüyen ucurum, yolsuzluklar, rüşvet, adam kayırma, eski çete başı olan "müsteşarların" el üstünde tutulması vb halkın sınır uçlarına dokunan tüm yanlışlıklara rağmen gösterdi bu büyük sabrı Güney Kurdistan halkı. Sonunda tahammül sınırları aşılıncaya halkın tepkisi geç de olsa ortaya çıktı.

Petrol denizi üzerinde oturan Irak ve Kurdistan'da benzin sıkıntısı dayanılmaz düzeye çıkınca başta Kerkük'te benzin sorununu çözemediği için hükümeti protesto gösterileri başladi. Pêşmergeler halkın üzerine ateş açılar. Can kaybı ve yaralanmalar oldu. Halk da bir benzin istasyonunu yaktı. Gösteriler yayıldı. Süleymaniye, Qaladizê, Çarqûrnê, Halepçe, Kelar vb birçok yerleşim biriminde gösteriler birbirini izledi. Birçok yerde olaylar çıktı, ölüm ve yaralanma olayları yaşandı. Tutuklamalar oldu. Ama halk sinmedi. Kısmi bazı düzeltmeler ve verilen sözlerle kısmen bir sükünet sağlandı.

Kongra Gel 3. Genel Kurulunda (2005) Kürtlerin kazanımlarını korumak ve geliştirmek ve ulusal birliği sağlamak amacıyla ulusal bir konferans toplanması çağrısı yapmıştır. PDK-YNK dışındaki tüm Güneyli partiler bu önerie sıcak baktıklarını, ama PDK ve YNK'nin katılımı olmadan başarıya ulaşamayacağı görüşünü dile getirdiler. PDK ve YNK dört parçadaki Kürt halkın talebi olan bu öneriyi uzun süre görmezden geldi. Açıktan reddetmedi. Ama zamanı değil gibi komik bir gerekçeyle geçitsizmeye çalıştı.

Ekopolitik ve Abant Platformu (ikisi de AKP'nin dümen suyunda giden kuruluşlardır) ile bazı hükümet yetkilileri "PKK'nın ulusal konferans geliştirme çabalarını nasıl tersine çevirebiliriz?" sorusuna yanıt çerçevesinde bir konferans düzenleme çalışmalarına başladılar. Ama PKK'sız bir Kürt konferansı. Sulama bakanı Tahsin Qadir de bu konferans çalışmalarını koordine etmekle görevlendirildi. Daha sonra Hewlêr'de bilinen konferansı gerçekleştirdiler. Ama hala da ulusal konferansa yaklaşmamaktadır. Kürtlerin her zamankinden çok ulusal birliğe ihtiyacı olduğu bilindiği halde buna gelmemektedirler.

Değişime direnen gerici yapılar

Molla Mustafa Barzani Mahabbat yenilgisinden sonra gittiği Sovyetler Birliği'nden 1958 yılında döndü. Kuruşundan başlayarak PDK-I (Irak Kurdistan'ı Demokrat Partisi) Barzani ailesinin denetimindedir. Molla Mustafa'dan sonra oğlu Mesud Barzani partinin başkanıdır. Mesud Barzani bugün de hem partinin başkanı, hem de Kürt Federe Devleti Başkanı'dır.

Yeğeni Nêçîrvan Barzani başbakanlık YNK'ye geçtikten sonra genel başkan yardımcısıdır. Mesud'un oğlu Mesrûr ise Parastin denilen istihbarat örgütünün başındadır. On yılı aşkın süredir parti kongresini gerçekleştirmemiş olan PDK, nihayet 11 Aralık 2010'da 13. Kongresi'ni yaptı. Parti yapısında önemli bir değişiklik olmadı. Olması

da beklenmedi. Uluslararası ve bölgesel değişim rüzgarlarına (Baas ve bölgelerdeki diğer diktatörlüklerden alınan deneyimlerle günümüzde kadar gelen PDK) en çok direnen bir aşiret/parti konumundadır.

Kendisini sosyalist olarak gören Celal Talabani öncülüğündeki YNK (Kurdistan Yurtseverler Birliği), adından da anlaşılaçığı gibi partiden çok bir ittifak örgütü olarak kurulmuştur. Daha sonra Komela Rêncderan, Kurdistan Sosyalist Partisi gibi çevreleri içinde eriteren Talabani'nin mutlak hakimiyetinde bir parti konumuna gelmiştir. Son yıllarda kadar da Kurdistan Bölge Yönetimi'nin Washington temsilcisi olan Kubat Talabani'yi yerine hazırladığı herkeş bilinen bir 'şırıdı'. Irak Cumhurbaşkanı seçildikten(!) sonra da YNK Genel Sekreterliği'nden ayrılmadı. Yani ölünceye kadar iktidarda kalınaya karar vermişerdendir. Sosyalistlik iddiasından ötürü değişim ve dönüşümü daha açık olması beklenirdi. Ama unutmayalım ki, Kurdistan Komünist Partisi bile Süleymaniye çevresinden partisiz kalan bir aşiret tarafından kuruldu ilk olarak. YNK de PDK gibi uzun yıllardır kongre yapmayan partilerdir. 2009'da yaptıkları bir plenumla Goran Hareketinin YNK'den kopmasından doğan MK üyeleri boşluklarını doldurdular. Her yıl kongre yapma sözü verip, değişim endişesiyle yapmamaya devam etmektedir.

Yekgirtû İslami isimli hareket, Selahattin Bahaddin önderliğinde ilimli İslami bir rota tutturmaya çalışmaktadır bir harekettir. Mısır'daki Müslüman Kardeşler, AKP gibi parti ve gruplarla yakın ilişkisi vardır. Suudi Arabistan Rabita örgütü vb eliyle yaptığı parasal yardımlarla Kurdistan'ın birçok köyüne cami yaptırarak belli bir kitleşleştirmeyi sağlayan bir harekettir. Irak ve Kurdistan parlamentolarında temsilcileri vardır. Son serhildanlarda Goran'la birlikte çağrıci olanlardandır.

Komalî İslami isimli Ali Bapir önderliğindeki hareket, radikal İslami gelenekten gelen Bizutnawey İslamiden ayrılmıştır. ABD müdahalesinin

ardından lideri tutuklanıp 22 ay tutuklu kaldı. Daha sonra serbest bırakıldı. Irak ve Kurdistan parlamentolarında temsilcileri vardır. O da son serhildanların çağrıclarındandır.

Goran Hareketi, uzun yıllar Celal Talabani'nin yardımcısı olan Noşîrwan

Mustafa öncülüğünde YNK'nın parçalanması temelinde ortaya çıkan bir harekettir. Daha önce Komela Rêncderan örgütünün genel sekreteri olarak, Mamosta Şahap, Şehit Aram ve Ali Askeri'nin şehadetlerinden sonra hareketi YNK'ye katan da Noşîrwan Mustafa'dır. Bu hareketin ortaya çıkışına ile Türkiye'de AKP'nin ortaya çıkışına arasında ciddi benzerlikler vardır. İlişkili oldukları yönünde iddialar(defvar). Değişim dönüşüm, yolsuzluklarla mücadele, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü sloganlarıyla ortaya çıktığından kısa sürede belli bir kitlesel güçe ulaşmıştır. İlk seçimlerde Irak ve Kurdistan parlamentolarına temsilci göndermiştir.

Güney halkı taleplerine ulaşmadan durmayacaktır

Ortadoğu'daki halk ayaklanması ardından, seçimlerden bu yana ortaya çıkan başarısız pratiklerini telafi etmeye dönük bir hamle fırsatı ortaya çıktığına inandılar. Adı geçen üç parti, hareket halkı yolsuzluklarla, yoksullukla mücadele için sokaklara dökülmeye çağrıldıkları. Zaten sistemin, yönetimin uygulamalarından oldukça rahatsız olan halk buna dünden hazırıldı. Ancak pratik içinde yönlendirecek bir önderlik, somut bir eylem planı ve hedefler net olmadığından halkın serhildanı da kendiliğinden yürümeye başladı. Süleymaniye'deki PDK bürosuna yönelik olduğunda, büroyu korumakla görevli pêşmergelerin kitleye ateş etmeleri sonucunda bir yurttaş yaşamını yitirdi.

Onlarca kişi yaralandı. Ve bundan sonra serhildanlar Soran bölgesinde yayıldı. Başta Süleymaniye, Halepçe, Seyid Sadık, Kelar, Kifri, Pêncîwin, Ranya, Qaladizê gibi ilçe ve beldelerde serhildanlar hala devam etmektedir. PDK hakimiyetinde olan Hewlêr, Duhok ve ilçelerinde gösterilerin gelişmesine izin verilmemiştir.

Çağrıçı partiler sonradan çağrı yapımadıklarını söyleyerek bir anlamda halkın yalnız bırakıldıkları. Ama serhildan süreci içinde halkın kendi komitelerini oluşturarak taleplerini belirledi. Parlamentodan gelen bir heyete taleplerini

Kuzey'deki halk serhildanlarından önemli dersler çıkarın Güney halkı, geçmişen daha kararlı, planlı ve soğukkanlı olarak mücadeleşini sürdürmektedir. Serhildanlardaki sürekli, yaygın ve eylem tarzlarına bakıldığından Kuzey'deki serhildanları izledikleri, yenilikler geliştirdikleri görülmektedir. Partilerden çok halk inişyatılarının, yanı halkın kendi örgütülükle artık işleri yürüttüğü görülmektedir.

Kurdistan'ın içinde bulunduğu has-

sas durum, hala ülkenin yüzde kırkı-

nın Irak işgalinde olduğu gerçeği

ve eldeki kazanımlar üzerindeki ciddi

tehditleri de dikkate alan halkın son derece vakur, kararlı ve soğukkanlı hareket etmektedir. Ulusal birlik sa-

lanmadan kazanımların ve özgür ge-

leceğin güvencesinin olamayacağı

bilince karışmış olmalı ki, serhildanlarda ulusal birlik istemini dile getiren sloganlar her zamankinden daha fazla duyulmaktadır.

Serhildanlara katılan toplumsal kesimlere bakıldığından bilinçli bir duruş olduğunu görmek mümkündür. Başta yoksullar, aydınlar, öğrenciler ve kadınlar serhildan kitesini oluşturmaktadır. Bu da serhildanların bugünden yarına eriyeceği, giderek durulacağı bekłentisi içinde olmak iktidat güçleri açısından fazla iyimser bir bekłentidir. Halk taleplerini elde etmeden durmayacaktır.

Ortadoğu'daki halk ayaklanmasıının olumlu etkisinden de bahsetmek mümkün. Ama asıl umut kaynağı ve mücadeleyi süreklileştirmeye cesareti veren olgunun Kuzey'deki kesintisiz serhildanlar olduğu açıkça belirtmelidir. Ortadoğu'daki diktatörlüklerin yıkılmasının olumlu ve önemli olduğunu, ancak arkası doğru getirilmekle özgürlik, demokrasi ve farklılıklarla birlikte eşitliğin olamayacağını Saddam'ın devrilmesi deneyiminden iyi bilen halkımız, boş sözlere değil, doğru devrimci, demokratik öncülüğe ve kararlı siyasi iradeye ihtiyaç duymaktadır.

"Serhildanlara katılan toplumsal kesimlere bakıldığından bilinçli bir duruş olduğunu görmek mümkündür. Başta yoksullar, aydınlar, öğrenciler ve kadınlar serhildan kitesini oluşturmaktadır. Bu da serhildanların bugünden yarına eriyeceği, giderek durulacağı bekłentilerinin, iktidat güçleri açısından fazla iyimserlik içeriği söylenebilir. Halk taleplerini elde etmeden durmayacaktır"

Rêber Apo değerlendiriyor

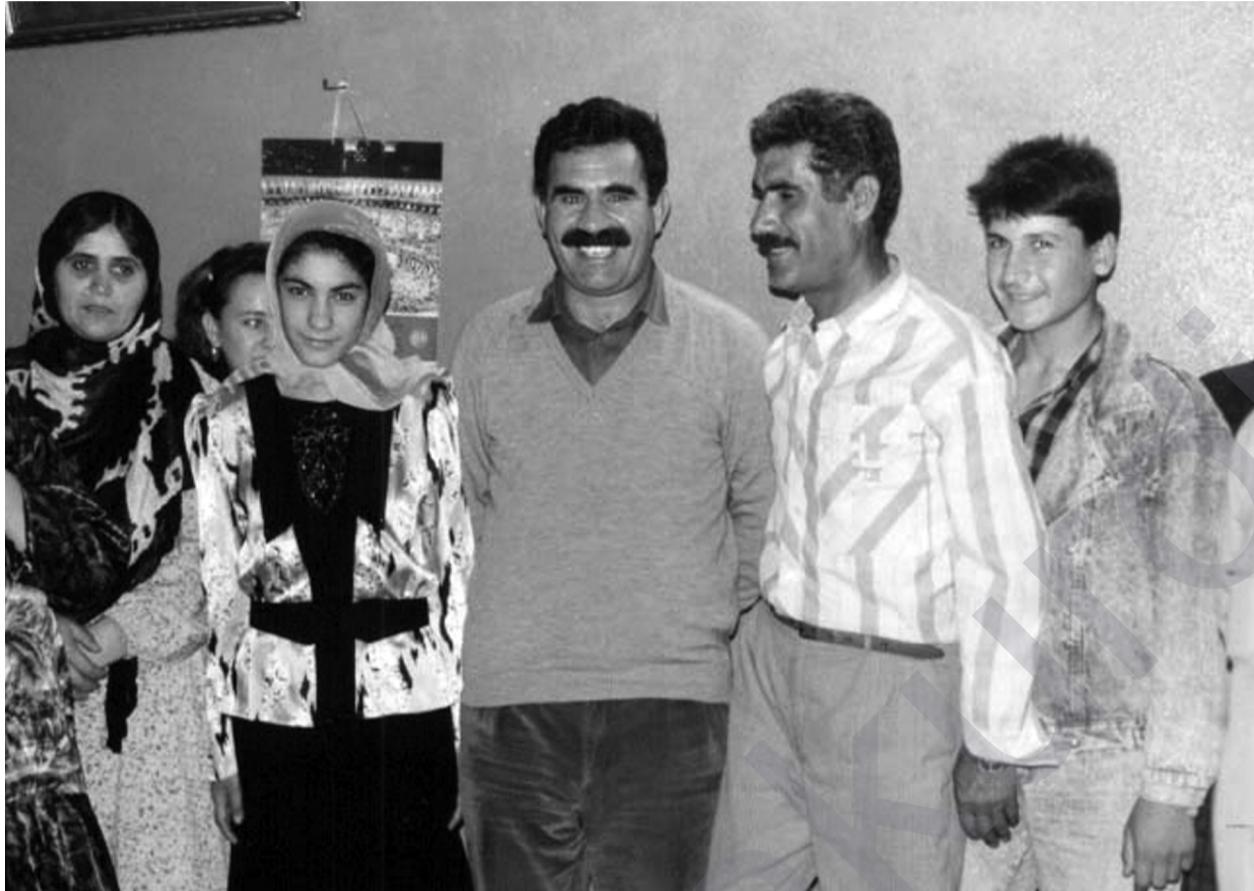
Ben sağ olduğum sürece kimse Kürtlerin onuruyla oynayamaz

Mısır'da, Tunus'ta, Libya'da, Süleymaniye'de olanlar görülüyor. Aslında Türkiye'de de bölgede de bu potansiyel var. Biz istersek benzer süreçleri başlatabiliriz. Bizim Tunus, Libya, Mısır ve Güney Kürdistan'dan daha fazla halkımız ve eylem yeteneğimiz vardır. Bizim bunu yapacak gücümüz ve potansiyelimiz vardır. Newroz'a kadar gözleyeceğiz, hükümetin tavrına bakacağız. Haziran'a kadar bütün gerginliklerin çözüm sürecini olumsuz etkileyebileceğini hesaba katıyoruz. Bu süreçte çok büyük çatışmalarla devlet zor durumda bırakılmamalı. Çünkü hala bir çözüm umudu olduğuna inanıyoruz.

Hüseyin Xızırı sahiplenilmelidir, anısı yaşatılmalıdır. Hüseyin Xızırı'nın halktan saklanarak idam edilmesi Kürt halkın varlığına, onuruna ve kimliğine yapılan insanlık dışı bir saldırıdır.

Diyarbakır'da Genç Kadın Hareketinin konferansı olmuş. Kendilerine selamlarını iletiyorum, çalışmalarında başarılar diliyorum. Gençlik de kendi kaderini kendisi çizecektir. Ne yazık ki, gençlere kendilerini özgürce ifade etme imkanı bırakılmıyor. Bir kısmı başka seçenek bırakılmadığı için eline silah almak zorunda kalıyor. Bir kısmı da en son Mustafa Malçok örneğinde olduğu gibi kendisini feda ederek çözümsüzüğü protesto ediyor. Amed'de kendisini yakan Mustafa Malçok ve geçen yıl Adiyaman'da kendisini yakan Müslüman Doğan'ın bu eylemlerini çok anlamlı buluyorum. Bu eylemlere çok büyük değer veriyorum. Bu eylemler doğru anlaşılmalı ve sahiplenilmelidir. Bu 16-17 yaşındaki gençlerin anısına sahip çıkılmalıdır. Böyleleri bedenlerini ateşe verme eylemleri son derece değerli, önemsenecik ve üzerinde dik katle durulacak anlamlı davranışlardır, kutsal değerdedir. Ancak bu tür eylemlere çok üzülüyorum. Gençlerin bu tür kendi bedenlerini ateşe verme eylemine girmemeleri gereklidir. Kesinlikle kendi bedenlerini benim için veya herhangi önemli bir şey için yakmamalarını söylüyorum. Bundan vazgeçmemelerini tekrar öneriyorum. Bu önemli günlerde örneğin benimle ilgili yıldönümlerinde bu tür eylemlerin yapılmasını doğru bulmuyorum. Yine de bu eylemleri önemsiyor ve sahiplenmesi gerektiğini düşünüyorum. Amed'in ruhundan bahsediyorlar. İşte ruh budur, Amed'in ruhu budur. Bu gençlerin kendilerini feda etmeleri başka nasıl izah edilebilir? Konferansını yapacak olan gençlere de bu arkadaşların anısını unutmamaları, yaşıtmaları gerektiğini söylüyorum. Onların mücadelelerini yaşayarak, ama mücadeleyi, örgütlenmeyi büyüterek sürdürmeleri gerektiğini söylüyorum. Aynı şekilde Hüseyin Xızırı'nın anısını da yaşıtmalıdır.

Mustafa Malçok Eğilliymi herhalde. Eyleminde bir not da bırakmış. Söylediğim gibi bu arkadaşlar ve önceden de bu tür eylemlere giren arkadaşların anısını önünde saygıyla eğiliyorum. Kutsal değerlerimizdir. Bu gençler, başka çıkar yol bulamadıklarından bu yöntemi yürüyorlar. Fakat ben bu yöntemi doğru

bulmuyorum, her zaman başka mücadele yöntemleri, yolları, çeşitleri vardır.

Tasfiyeye ve inkara karşı mücadeleye devam

Devlet Kürtlere karşı 80-90 yıldır inkar ve imha politikasını acımasız bir şekilde uyguladı. 1950'lerden itibaren de 60 yıllık girtlağına kadar NATO gladiosuna batma durumu yaşandı. Ama şimdi Kürtlerin varlığını kabul eden bir noktaya geldi. Yapılan mücadele neticesinde artık devlette bir algı değişimi meydana gelmiştir diyebiliriz. Benim de buradaki çabalарımın da katkısıyla Kürtlerin imha ve inkarı durduruldu. Kürt varlığı artık kabul ediliyor. Artık çözüm döneminin gelişmesi gerekiyor. Tabii 80-90 yıllık bir algıdan vazgeçmek öyle kolay değildir. Ama gelinen aşamada devletin bu inkar politikasından vazgeçme noktasına geldiği anlaşılıyor. Biz de bu imha ve inkar politikasından kurtulmak istiyoruz. Devletteki bu algı değişmesi de öyle kolay olmadı. Bu algının ne kadar köklü olduğunu anlamak için tarihe doğru bakmak gereklidir. Şeyh Sait ayaklanması 15 Şubat 1925 provokasyonuyla başlatılmışıyla benim 15 Şubat 1999 komplosuya Türkiye'ye İmralı'ya getirilişimin aynı tarihlerle tekrül etmesi tesadüf değildir. Daha önce de ben 15 Şubat 1925 tarihini Kürt soykırımının başlangıç tarihi olarak ilan ettim. Aynı şekilde Şeyh Said'in 29 Haziran'da idam edilmesiyle bana aynı tarihte idam cezasının verilmesi de tesadüf değildir. Bunları bilmeden Kürt sorununu anlamak mümkün değildir. AKP'nin yaklaşımı tam bir faciadır. Bu öğrenci affı meselesinde bile benim yüzümden onbinlerce öğrencinin hakkını yediler, gaspettiler. Bilmeyenler mi ki, benim bu saatten sonra gidip Siyasal Bilimler Fakültesi, Mülkiye son sınıfında öğrencilik yapmayıacağımı, bunu yapa-

cak konumda olmadığımı. Bu kadar basit ve yüzeysel yaklaşıyorlar. AKP'nin amacı kesinlikle Kürt sorununu çözmek değildir, kendi hegemonyasını kurmaktır. Kendi hegemonyasını kurmak, iktidarını güçlendirmek için Kürtleri tasfiye etmektedir. Kürtler bunu böyle bilmelidir. AKP'nin bu hegemonyacı yaklaşımı tehlikelidir. Ben hegemonyaya karşı çıkyorum ve buna karşı mücadele edeceğim. Devlet, Kürtleri inkar politikasından vazgeçerek Kürt sorununu çözme konusunda irade sahibi görünüyor ama AKP bunun öndeği en büyük engeldir. Kürtlerin yapması gereken de AKP'nin tasfiye politikalarına, tasfiye ve inkara karşı mücadelelerini yükseltmektir.

Aslolan demokratik ulus çözümüdür

DTK'nın komisyonları olabilir. Ama parçalı görüntü vermemelidir. DTK bir bütünlük içerisinde çalışmalıdır. Komisyonları olabilir ve daimi olarak çalışabilirler. Ama DTK bir bütün olarak hareket etmelidir. DTK'yi parçalara bölmek doğru olmaz, bütünlükten kopulmamalıdır. DTK bütünlük bir çalışma içerisinde olmalıdır. Demokratik Özerklik de tam anlatılamıyor. Savunmalarında demokratik ulus çözümünü belirtmiştim, 8 boyut demiştim, Demokratik Özerklik bunun sadece siyasi boyutudur. Son savunmamda Kürt sorununun çözümüne ilişkin somut önerilerim de var. Yol haritasının da kamuoyuyla paylaşılması yararlı olur. Yol haritasında ortaya konulmuş bir proje vardır, bu bir çözüm projesidir. Önemli tespitlerim de var orada. Devletin de bu yol haritasına yaklaşımı olumluştur, onlar da farkındadırlar, tehlikelerin, gidişatin farkındadırlar. Yol haritasında daha öz ve pratik bilgiler var. Ben son savunmamda bunları daha geniş bir şekilde ele aldım. Son savunmamda demokratik ulus çö-

yorlar ve kendilerince müdahale ediyorlar. Artık onlar da işin içindedir. Onların çözüm olarak sunmak istedikleri şey AKP benzeri ilimli islam dedikleri modeldir. Ama bu henüz Türkiye'de bile sorunlara çözüm olamamıştır, Kürt sorunu bile tüm yakıcılııyla devam etmektedir. AKP çözümünden kaçmaktadır. Çözüm bizim önerdiğimiz demokratik ulus çözümüdür. Daha önceki "Orta-Doğu'da Uyarlık ve Demokratik Uyarlık Çözümü" adlı savunmamda da Ortadoğu kültürünü demokratikleştirmek, demokratik kültür egemen kılmak demiştim. Bu savunmam tam da bu sorunlara işaret ediyor ve çözüm önerilerini getiriyordu. Yine "Özgür Sosyolojisi" savunmamda da bu konuya ilişkin önemli tespitlerim vardır.

Seçimlere demokratik ulus bloku ile girilmeli

Hüsnü Mübarek, benim Suriye'de çıkışmamda rol oynadı, Türkiye ile Suriye arasında arabuluculuk yaptı. Fakat sonunda hizmet ettiği sistem onu koruyamadı, ülkesinden çıkardılar. Kadafi de bana "Libya'ya gel, imkan yaratabilirim" demişti, ama şimdi kendisini bile kurtaramıyor. Kadafi'nin Yeşil Kitap dediği de çözüm getirmediği, sonuç almadığı ortaya çıktı. Bunların kurduğu rejim, kendi kendini bitirme noktasına geldi ve çıktı. Ama içinde bulunduğu bu kısıtlı koşullara rağmen biz daha güçlüyüz, güçleniyoruz.

8 Mart'a ilişkin kadınlarla özel selamlarımı, sevgilerimi iletiyorum. Bugün mücadeleye öncülük edecek birlik ve kapasiteleri vardır. Bunu yapmalıdırlar da. Önemli olan bu gösterilerde eylemliliği ön plana çıkarmalarıdır. Kendilerine başarılar diliyorum.

Seçimlere ilişkin daha sonra da bir şeyle deme imkanım olacak. Ama ana hatlarıyla şunları söyleyebilirim. Yüzde on seçim barajını aşmak için ittifaklar geliştirebilirler. Mesela koşular uygunsa çeşitli kesimlerle ittifak söz konusu olabilir. Diğer sol partilerle, demokrasi güçleriyle, azınlıklarla, sendikalarla, çevreci gruplarla, Yeşilcilerle ortak bir demokratik blok oluşturulabilir. Yani bütün ezilenler, sistemden şikayetçi olan muhalif güçler ve Kürtler bu blocta yer almmalıdır. Böyle bir bloğun hazırlıkları önceden iyi yapılmış olsayıdı belki bu baraj zorlanabilirdi ama geç kalınmış. Seçimlere bağımsız adaylarla girilecek gibi görülmektedir. Ama yine de bu konuda aceleci davranışa gerek yok. Her ihtimal düşünülerek son zamanlara kadar da bu ittifak ihtimalleri göz önünde bulundurulmalıdır. Duruma göre hareket edebilirler. Seçim barajını aşma durumu varsa bu bağımsız adaylık yeniden değerlendirilebilir.

BDP bağımsız adaylarla girmeyi mantıklı görebilir, başka türlü riske girmek istemeyebilirler. Ama söylediğim gibi bu ittifaklar durumu da göz önünde bulundurulabilir ve değerlendirilebilir. Aslında başından beri demokratik bir blok için çalışmalar yürütülmüş olsayıdı belki baraj da asılabilirdi. Ben buna

demokratik ulus bloku demiştim. Bunun için çeşitli çalışmalar yapılabilir. Bu görüşmeler demokratik çevrelerle, sol çevreler, çeşitli sendikalar, emekçiler, eziilenlerle, ÖDP, EMEP gibi kesimlerle görüşülmelidir. BDP'nin oyu için yüzde 7-8 diyorlar. Bence oyaları bu değildir, daha fazladır. Bunun için geniş çerçevede çalışmalıdır. Çıkaracakları milletvekili sayısı en az 30-35 olmalıdır. İyi çalışırsa bu sayı 40 da olabilir. "Az olsun bizim olsun" anlayışından vazgeçilmelidir. Batıdaki adaylar tanınmış ve demokrat adaylar olmalı. Öyle adaylar olmalı ki alındıkları Kürt oyu kadar da Türk oyu alabilecekler. İzmir'in iki bölgesinde Manisa'dan, Denizli'den, Aydın'dan, Adana'dan, Mersin'den hatta Antalya'dan birer milletvekili çıkarılabilir, çıkarılmalıdır. Yine İstanbul'un üç bölgesinde rahat çıkarılır. Eğer uygun ortak adaylar bulunursa hem Kürtlerin hem de Türklerin oy verebileceği şahıslar, doğru isimler seçilirse neden olmasın? Sol demokrat çevrelerle görüşülmelidir. Bunlar Demokratik Ulus Bloku içinde yer almalıdır.

Demokratik bloğu oluşturmaya çalışıyoruz

Devlet de artık bir noktaya gelmiş durumda. Bu demokratik ulus bloğunu devlet de kabul edecek. Bu süreci değerlendirmek gerekir. Bu tarihi süreç kaçırılmamalıdır. Devleti demokratik bloğa ikna ederek, demokratik anayasa çözümünü geliştirmeye çalışıyoruz. Daha önce de söylemiştim. Türkiye'de üç blok var. Bu blokların tarihi eskidir. Birinci blok: 1920'lerin ulusal-milliyetçi bloğu ki bu bloğu şu an CHP ve MHP temsil ediyor. Bunların ilk meclisteki karşılığı Birinci gruptu. Birinci grubu temsil ediyordu. İkinci blok muhafazakar islamci bloktur. O dönemde bu bloğun başını Mehmet Akif Ersoy gibiler çekiyordu. Bunların da ilk meclisteki karşılığı ikinci gruptu. Terakkiperde devam ediyor, şu an bu bloğu AKP ve diğer dini çevreler temsil ediyor. Biz ise Üçüncü blok olan –ki Mustafa Suphilerin de içinde yer aldığı– demokratik bloğu oluşturmaya çalışıyoruz. Çünkü bu ilk iki bloğun söylediğim gibi ilk mecliste temsilcileri-grupları (birinci ve ikinci grup) vardı, ama bizim oluşturmaya çalıştığımız demokratik ulus bloğunu oluşturmaya çalışıyoruz.

Cümhurbaşkanı Abdullah Gül'ün konuşmasıyla birlikte, 2011 yılı Mart ayında Demokratik Özgürlik Çalıştayı düzenlendi. Bu çalıştayda, demokratik bloğu oluşturmaya yönelik öneriler sunuldu. Bu öneriler, genel olarak şöyle sıralanabilir:

- 1. Kürt sorunu: Kürt sorunu çözümüne yönelik öneriler**
- 2. Demokratik yapı: Demokratik yapıyı güçlendirme önerileri**
- 3. Sosyal公正: Sosyal公正ı artırma önerileri**
- 4. Ekonomi: Ekonomiye yönelik öneriler**
- 5. Uluslararası ilişkiler: Uluslararası ilişkilerdeki rolü güçlendirme önerileri**

İçbir anlama yok. Ne silah? Biz silah mı kullanıyoruz? Biz kimseye karşı silah kullanıyoruz, silah kullanmak zorunda bırakıyoruz.

Çözümden yana umutlarımı yitirmiş değilim

Biz demokratik anayasa çözümünü geliştirmeye çalışıyoruz. Demokratik Anayasa Konferansı geliştirilmelidir. Seçime kadar bunun çalışmaları yapmalıdır. Ben çözümden yana umutlarımı yitirmiş değilim hala umutlarım var. Çözüm gelişiyor ve derinleşiyor. 21 Mart Newroz'a kadar devlette birtakım değişiklikler olabilir ve bazı pratik gelişmeler olabilir. Ensarioğlu gibiler DTK bünyesinde çözüm için çaba göstermelidir. Çünkü çözümden en çok onların yararı var. Çözüm değil de, şiddet baş gösterirse ilk önce ve en fazla zarar görecek onlar olur. Yanlış anlaşılması bunları bir tehdit olarak söylemiyorum, bu bir tehdit değildir. Ama bu tür sorunların çözümü tüm dünyada ve tarihsel olarak böyledir. Bu böyle bilinmelidir. Herkes pozisyonunu buna göre almalıdır. Bu noktada şunun da bilinmesini istiyorum, ben, CHP'nin şu anki pozisyonunu AKP'den daha olumlu buluyorum. CHP'nin bu pozisyonu geçmesinde halkın haklı talepleri ve baskısı, tavrı etkili olmuştur. AKP de bu şekilde halkın baskısıyla çözüm yönünde değişime zorlanmalıdır. Şu halde CHP'yi AKP'nin daha ilerisinde görüyorum. Zaman zaman olumlu açıklamaları oluyor.

AKP'nin amacı Kürt sorununu çözmek değildir. Kendine yakın yandaş yaratmaktadır. Amacı Kürtleri tasfiye etmektedir. AKP son zamanlarda Şivan Perwer ve Kemal Burkay ile görüşüyor, onları Türkiye'ye getirmeye çalışıyor. Kemal Burkay öyle televizyonda bizi eleştireceğine samimiye gelip demokratik siyaset içinde yer alınsın önerilerini bol bol tartışımlılar, geliştirebilirler. Bu demokratik bir eylem olduğu için hükümetin polisinin de karşı çıkacağını sanıyorum. Bu seçim sürecinde anlayışla karşılaşacaklardır. Zaten önumzde 8 Mart, 21 Mart gibi etkinlikler de var. Bu etkinlıkların merkezi de bu çadırlar olabilir. Başka türlü şeyler de olabilir. Örneğin bütün partilerin adayları gelip bu çadırlarda seçime dönük programlarını açıklayabilirler, halk da bu çadırlara gelen adaylara-partilere demokratik talep ve çözüm önerilerini iletebilirler. Kim bu önerilerini yerine getirecekse, çözüm geliştirecekse oylarını onlara versinler. Bu çadırların üzerine demokratik çözüm ve barış çadırı yarızabilir. Bu pratik önerileyle halk zamanla yoğun bir şekilde bu çadırlara gider, ziaret eder ve sahiplenir. Zaman zaman kalabalık da olabilir, az kitle de olabilir. Önemli olan böyle bir zemini oluşturmak, bu mutlaka yapılmalıdır. Ayrıca KCK davası da devam ediyor. Duruşma günlerinde ve öncesinde çadırlar bu amaçla da kullanılır. Duruşmaya giden avukatlar da duruşma öncesi ve sonrasında bu çadırları ziyaret ederler. Söylediğim gibi bizim potansiyelimiz gerek eylemELLİK açısından gerek halkın katılımı açısından çok daha yüksek bir durumdadır. Tunus, Mısır'a benzer süreçleri başlatmak için daha fazla imkana sahibiz, bunu yapacak gücümüz ve potansiyelimiz de var. Ancak biz daha demokratik bir şekilde bu çadırlarla seçime gidersek daha uygun olur.

Gerillaya özel olarak çağrı, bu süreçte çatışmalara girmekten mümkün olduğunda kaçınınlar. Güvenlik boyutunda ise kendi öz savunmalarını yapın, kendilerini en iyi şekilde korunun. Gerilladan bu süreçte demokratik çözüme destek vermelerini bekliyorum. Gerilla kendilerine saldırı yapılmadıkça üstlerine

ısrarla düşüyorsunuz? Demek ki bu konuda bir samimiyetiniz yok. Açık ki başka hesaplarınız var. Şivan Perwer'e söyleyorum, gelsin demokratik çözüm sürecinde yer alınsın, kendisini kullanıdırtmasın. Şayet AKP ile hareket edeceklerse onların halk nezdinde beş paralık kıymeti kalmaz. Gelsinler demokratik çözüm sürecinde yer alınsın diyorum. Çözümden yana olan, ben çözüm istiyorum diyen herkes gelip bu süreçte yer alabilir.

Bizim kitle örgütülüğümüz Misir ve Tunus'tan çok daha ilerdedir

Ben Misir ve Tunus'taki gibi kesintisiz ayaklanma yöntemini şimdilik önermem. Biz potansiyelimizin harekete geçmesini uygun bulmuyoruz. Kitemizi, örgütülüğümüzü harekete geçirme çabamız şimdilik yok. Ama Misir ve Tunus'takilerden çok daha ileri olduğumuz bilinmelidir. Çünkü yılın örgütülüğü ve mücadeleden verdiği tecrübe var. Devlet ile görüşmelerim, diyalog süreci devam ediyor ben bu görüşmelerden hala umutluyum, hala umudum var, diyalog devam ediyor. 21 Mart'a kadar herhangi bir olumsuzluğun olmaması gereklidir. Bazı gelişmelerin olabileceği düşünüyorum. 21 Mart'tan hazırlana kadar da bu durum devam edebilir. Kürt sorununun çözümü için demokratik anayasal çözümü geliştirmek istiyoruz. Bu nın için burada yoğun çalışıyorum.

Amed'de bir özgürlük meydanı olmalı. İsmi de Azadi meydanı olabilir. Pratik öneri yapıyorum. Amed'de böyle bir meydana demokratik çözüm ve barış çadırlarının kurulmasını öneriyorum. Bu çadırlar seçime kadar devam edebilir. İnsanlar bu çadırlara yoğun bir şekilde gelip gidebilirler. Çadırlar Wan'da, Elîh'de başka uygun yerlerde de kurulabilir. Bu çadırlarda kendi talep ve çözüm önerilerini bol bol tartışımlılar, geliştirebilirler. Bu demokratik bir eylem olduğu için hükümetin polisinin de karşı çıkacağını sanıyorum. Bu seçim sürecinde anlayışla karşılaşacaklardır. Zaten önumzde 8 Mart, 21 Mart gibi etkinlikler de var. Bu etkinlıkların merkezi de bu çadırlar olabilir. Başka türlü şeyler de olabilir. Örneğin bütün partilerin adayları gelip bu çadırlarda seçime dönük programlarını açıklayabilirler, halk da bu çadırlara gelen adaylara-partilere demokratik talep ve çözüm önerilerini iletebilirler. Kim bu önerilerini yerine getirecekse, çözüm geliştirecekse oylarını onlara versinler. Bu çadırların üzerine demokratik çözüm ve barış çadırı yarızabilir. Bu pratik önerileyle halk zamanla yoğun bir şekilde bu çadırlara gider, ziaret eder ve sahiplenir. Zaman zaman

kalabalık da olabilir, az kitle de olabilir. Önemli olan böyle bir zemini oluşturmak, bu mutlaka yapılmalıdır. Ayrıca KCK davası da devam ediyor. Duruşma günlerinde ve öncesinde çadırlar bu amaçla da kullanılır. Duruşmaya giden avukatlar da duruşma öncesi ve sonrasında bu çadırları ziyaret ederler. Söylediğim gibi bizim potansiyelimiz gerek eylemELLİK açısından gerek halkın katılımı açısından çok daha yüksek bir durumdadır. Tunus, Mısır'a benzer süreçleri başlatmak için daha fazla imkana sahibiz, bunu yapacak gücümüz ve potansiyelimiz de var. Ancak biz daha demokratik bir şekilde bu çadırlarla seçime gidersek daha uygun olur.

Gerillaya özel olarak çağrı, bu süreçte çatışmalara girmekten mümkün olduğunda kaçınınlar. Güvenlik boyutunda ise kendi öz savunmalarını yapın, kendilerini en iyi şekilde korunun. Gerilladan bu süreçte demokratik çözüme destek vermelerini bekliyorum. Gerilla kendilerine saldırı yapılmadıkça üstlerine

gidildikçe herhangi bir saldırıyla geçmemeleri, ama insiyatif daima ellerinde bulundurmaları gerekir, insiyatifli olmaları, insiyatiflerini artırmalıdır. Herhangi bir rehavete kapılıp Çolemêrg'deki 9 gerilinin şehit edilmesi gibi acı kayıplara yol açmamalılar, pusu ve komplolara karşı da dikkatli olmalıdır.

Türkiye kamuoyuna şunu söylemek istiyorum. Gençlerin kanının dökülmeyeceğine, istiyorum. Demokratik çözüm umuduna güç vermelidirler. Demokratik çözüm sürecinde yer almalıdır, AKP'yi de çözüme zorlamalıdır.

Ağrı, Bazîd, İğdır, Kars, Elîh, Amed ve Wan'daki hakimimize selamlarımı iletiyorum. Serhat halkına özel selamlarımı iletiyorum. Serhat halkı çok cile çekmiş bir halktır. Serhat halkı bu dönem tam bir seferberlik ruhuyla mücadeleyi yükseltmelidir.

Ayrıca Maxmur halkına selamlarımı iletiyorum. Maxmur halkımız yaşadıkları bütün zorluklara rağmen direndiler ve hala da direniyorlar. Orada kısıtlı ve zor şartlara rağmen örnek olacak bir model oluşturmuşlardır. Onların bu mücadeleşini özel olarak selamlıyorum. Cezaevinde bana mektuplar gelmişti. Bütün cezaevlerindeki arkadaşlara selamlarımı iletiyorum.

Kürtlere karşı hukuk kırımı yapılmıyor

Son birkaç gündür de yazarları tehdit ettiğim şeklinde tartışmalar yapılmıyor. Televizyonlarda bir haftadır aleyhimde konuşuyorlar. Yok "Öcalan ölümle tehdit etti" diyorlar. Benim söyleyişi ölümle falan tehdit etme durumum yok. Burada öyle bir söz de sarfetmedim. Bize ihanet eden Osman-Botanları falan bile ölümle tehdit etmediğim biliniyor. Açıkça söylüyor, bizim söyleyişi ölümle tehdit ettiğim yok.

Çiller döneminde etrafında 1993-94'te Çiller'in Kürtlere dönük kırıcı politikalarına alet olan Kurt sözcülerini vardi. Bir de bu dönemde Erdoğan'ın etrafında söyleşiyle 200 tane danışmanı var. Şimdi de sürekli bize karşı açıklama yapıyorlar. Her dönemde böyle tipler vardır. Çiller'in özel savaşı örgütünü çözük, Başbakan'ın da özel savaş örgütü var onu da çözmeye çalışıyoruz. Hukuk kullanılıyor. Çiller dönemi, 1993-95'lerde yapılanı AKP de hukukla yapıyor. KCK'den iki bin tutuklu var, bunlara en ağır cezalar isteniyor, ağırlaştırılmış müebbet ve rincaya kadar cezalar isteniyor. Bunlar öyle silahlı da değiller, silahlı alakaları da olmamıştır, tamamen demokratik siyaset yaptıkları halde tutuklanıyorlar. Bunları tutukluyorsun Burkay'ın ise 35 yıllık cezasını bir gecede kaldırıyor, beraat veriyorsun. Bunları anlamak lazzım. Tutuklamalarla yapıyor. Tutuklamalar da halen devam ediyor. Kürtlere karşı hukuk kırımı yapılmıyor. Daha bu sabah yine Hakkari'de gözaltına alınanlar olmuş. Devlet, hükümet bu kişileri bize karşı kullanmaya çalışıyor. KCK tutuklularının bir kelime bile Kurtçe konuşmalarına izin vermiyorsun, ama Kemal Burkay'ı devletin resmi kanalı TRT'de Kurtçe konuşuyorsun. Bu da devlete ilişkilerini ortaya koyan en büyük belgedir. Bu aydınlar hep bizi eleştiriyorlar, bunları niye görmüyor, devleti, hükümeti neden eleştirmiyorlar.

Ben bu Şivan meselesini de biraz açıyorum. Benim Şivan'a özel bir karşıtlığım yok. Şivan'ın Arıçla görüşmesinin benim açımdan hiçbir sakıncası yoktur, istediği kişiyle görüşebilir, görüşmesini demiyorum. Ama söyleyişini çıkar için değil. Kürtlere karşı görüşsün. Kürtlere hakları için ne diyor, çözümleri nelerdir bunları görüşsün. Peki Arıçla görüşüyor musun ama ne yapıyorsun? Kurt so-

“Sıkışmış kadınlar, kızlar olabilir. Her türlü baskı, şiddet, istismar altında olanlar olabilir. Ama kaçma farklı bir durumdur. Egemen erkeğe kaçış, kurtuluş değildir, bunun savunulacak bir tarafı yok. Erkeğe kaçan kadın, kadını aşağılıyor, onurunu zedeliyor. Şiddete uğrayan, zor durumda olan kadına sahiplenilsin, alınıp eğitilsin, her türlü olanaklar sağlansın ama biz bu kaçma kültürünü kabul edemeyiz, bu kültüre teslim olamayız”

rununun çözümü için bir plan, bir proje mi sunuyorsun? Kürtler adına müzakere mi yapıyorsun? Hangi güvenceleri alıyorsun? Aleyhimize konuşan yazarların var mı Kürt sorununa ilişkin bir projeleri, çözümleri? Kemal Burkay'ın bir projesi mi var, Kürtler adına devletle müzakere mi ediyor? Var mı böyle bir durum? Varsa böyle bir durumun, varsa bir projen ve devletle müzakere edebiliyorsan, Kürtler adına seni ciddiye alıp müzakere ediyorlarsa o zaman sen bizi temsil et, biz sana uyalım. Hem Kürtler adına bir projen olmayacak, hem Kürtler adına müzakere etmeyeceksin, hem de devletin resmi televizyonuna bizim aleyhimize röportaj vereceksin. Biz ilk kez devletle ciddi müzakere fırsatı yakaladık, bunu da bozmaya çalışıyoruz. Biz burada bir uzlaşmaya, Kürtlerin haklarını anayasal güvenceye bağlamaya, görüşmelerle bunu sağlamaya çalışıyoruz. Belki de ilk defa tarihi bir fırsat yakalamışız, devlet de ciddi yaklaşırsa, anayasal çözümü sağlayacağız. Kürtlerin hakları için bir çözümleri varsa konuşsunlar, eleştirsünler. Yol haritamız var kamuoyuyla paylaşıldı. Bu konuda bir eleştirileri varsa söylesinler. Ama öyle Öcalan tehdit ediyor demesinler, ciddi olsunlar.

Şunu herkes bilsin, ben sağ olduğum, yaşadığım sürece hiç kimse, Kürtlerin onuruya oynayamaz. Bu böyle bilinsin.

Herkes saflarını netleştirmeli

Demokratik ulus çerçevesinde ittifak yapılabılır. Bu sadece seçim ya da ittifak değil, tarihi bir durumdur. 1920'lerde yapılmayan bir durumdur. 1920'lerde iki blok var. *Birincisi* Mütâfâ-i Hukuk olarak da bilinen ulusalçı blok. *İkinci* Terakkîperver-Liberal blok. *Üçüncüsü* de Mustafa Suphilerin de içinde olduğu; Kürtler, azınlıklar, emekçiler bloğu. Üçüncü blok, yani Kürtler, dini azınlıklar, emekçiler ve ezilenler anayasasının dışında bırakılmışlardır. Biz, 1920'de tamamlanmasına izin verilmeyen süreci kaldığı yerden ele alıyoruz. İttihat Terakkî'den gelen ulusalçı-milliyetçi cepheyi bugün CHP ve MHP temsil ediyor. İkinci bloğu günümüzde AKP temsil ediyor İlîmî islam adı altında. Üçüncü blok Kürtler, dini azınlıklar, emekçiler ve ezilenler anayasasının dışında bırakılmışlardır. Bizim yapmak istediğimiz bu anayasası dışı bırakılan Üçüncü Bloğu anayasal güvenceye almaktır. Çözümü Demokratik anayasal çözümüdür. Biz dini azınlıkların varlığını da anayasal güvenceye bağlamak istiyoruz. 1920'lerde Mustafa Suphilerin doğdurulmasıyla başlayarak gelişen süreçle Üçüncü Bloğun anayasaya girmesi engellenmiştir. Üçüncü blok, bizim bugün savunduğumuz demokratik ulus bloğudur. Kürtler, farklılıklar, dini azınlıklar, emekçiler ve ezilenleri kapsıyor. Benim buradaki görüşlerimin özünde bu Üçüncü Bloğun da anayasada yer alması vardır. Bugün katı ulusalçı blok zayıflamıştır, yeni bir demokratik ulaşma zeminin doğmuştur. Belirttiğim bu üçüncü bloğun da güvenceye alınmasıyla bir demokratikleşme sağlanabilir. Devletle bir anlaşmamız olursa bu temelde olacaktır. Bu blok Kürtlerin, ezilenlerin, farklılıkların hepşinin, anayasaya dışına itilmiş herkesin ulaşma bloğu olsun. Birinci ve ikinci bloğu daha önce açıklamıştım, hangi-

sinin kimleri temsil ettiğini belirtmiştim. Aydınlar da bu durumu anlamalı. AKP'nin bloğunda mı yer alacaklar yoksa demokratik ulus bloğunda mı yer alacaklar? Anayasa yapımı sürecinde hangi blokta yer alacaklarını, yerlerini taraflarını belirleyebilmeliler.

Demokratik Ulus Bloğu'nun sadece Kürtlerden oluşan olmadığı anlaşılır. BDP medyada bilinçli olarak MHP'nin karşısında milliyetçi bir parti gibi gösterilmeye çalışılıyor. Bu anlayış kırılsın istiyoruz. Biz cumhuriyetten dışlanan her kesimin, herkesin partisiz. Biz milliyetçi değiliz. Biz demokrat sosyalist. Cumhuriyetten dışlanan ne kadar azınlık varsa, farklı kesimler varsa, emekçiler, ezişimler varsa hepsinin partisiz. Demokratik Ulus çerçevesinde Süryaniler, Ermeniler de temsil edilmelidir.

Ermenilere ilişkin şunu belirtmek istiyorum: Ermeniler katliam ve kırmış ugradılar. Ermenilerin bugünkü durumda olmalarının nedeni dar Ermeni milliyetçiliğidir, Ermeni milliyetçiliğinin durumudur. Dar Ermeni milliyetçiliğinin bu durumundan da ıngiltere sorumludur. Ermenilerin bugünkü sorunlarını aşabilmeleri için dar milliyetçilikten, dini milliyetçilikten, hristiyanlığa dayalı dini milliyetçilikten de vazgeçmeleri gereklidir. Bu onlara kaybettirdi.

Düşüncelerim Araplar için de geçerlidir. Bu konuda yararlanmaları önemlidir. Yine Kuzey Afrika'dan; Fas'tan, Tunus'tan Irak'a kadar gelişen halk iradesini selamlıyorum.

Kaçmak kadını özgürlüğe getirmez

Cezaevinden mektuplar alıyorum. Kadın arkadaşlar evinden bir erkeğe kaçan kadınlara sahip çıkıyorlar, bu yanı çok öne çıkarıyorlar. Mektuplarında daha çok bunu işliyorlar. Sıkışmış kadınlar, kızlar olabilir. Her türlü baskı, şiddet, istismar altında olanlar olabilir. Ama kaçma farklı bir durumdur. Egemen erkeğe kaçış, kurtuluş değildir, bunun savunulacak bir tarafı yok. Erkeğe kaçan kadın, kadını aşağılıyor, onurunu zedeliyor. Çünkü egemen erkeğe kaçıyor, bu da bir çeşit ölümdür. Arkadaşlar bunlara sahip çıkılması gereğinden bahsediyorlar. Tamam, şiddete uğrayan, zor durumda olan kadına sahiplenilsin, alınıp eğitilsin, her türlü olanaklar sağlansın ama biz bu kaçma kültürünü kabul edemeyiz, bu kültüre teslim olamayız. Ben erkek egemene kaçan kadına karşıyım. Ataerkil bir toplum. Kaçma bu kadını özgürlüğe getirmez. Bu, kaçmanın kültürümüzde savunulacak tarafı da yok. Bu tür sorunlar DTK'nın görevidir, bunları çözecek. Gidip bunları tespit edip, bu olayları çözmeliyim.

Sıkışmış, zor durumda olan kadınlar için belediyeler kadın evleri yapabilir, belediye onları korumaya dönük projeler geliştirebilir. İşte belediyenin koruma evleri, ya da yeni kurumlar, oraya getirecek, onları eğitecek, bilinglendirecek. Yoksa erkek egemene kaçış, bir egenlikten diğerine kaçıştır, özgürlük değildir. Felsefi olarak savunulacak bir durum değildir. Ama şimdi cenazesesi yerde kalmış kadınlara el atılır, yardım edilir o ayrı. Ancak egemen erkeğe kaçmanın, özgürlük açısından, felsefi olarak savunulacak bir yanı yoktur. Kadın kaçışının bu anlamda savunulabilecek bir yanı yoktur. Zaten birinden di-

gerine kaçmak özgürlük değildir. Şimdi bu evlilik konusuna da biraz değineceğim. Şimdi bir erkek kadına "karım oldu" diyorsa o erkek bitmiştir. Artık o erkeken bir şey çıkmaz. Bir kadın da "benim erim" diyorsa o kadın da orada bitmiştir. Bunlar benim kabul edebileceğim şeyler değildir. Buradaki dil, düşüncenin, zihniyetinin ifadesidir.

Kadın-erkek ilişkisi güdüsel temelde gelişiyorsa bu çok tehliklidir, felsefi olarak hiçbir yere götürmez insanı. Ben böyle bir ilişkiden hep korktum. Bilinçli benim de bir evlilik olayım oldu. Ben, güdülerimin beni teslim almasına izin vermedim. Güdü karşısında teslim olma yaklaşımını kabul etmedim. Bu konuda beni ben yapan şey de budur. Daha önce söylemiştim, evlilik insanı rezil de edebilir, vezir de edebilir. Böyle bir söz de var. Filozoflar da böyle ifade ediyorlar. Ben güdülerime teslim olmadım. Ben güdülerime yenilmediğim için, güdüsel evlilik yapmadığım için Apo'yum. Güdülerine yenilen, güdüsel evlilik yapan bir süre sonra "ölür". En aşık olanlar bile bakıyorsun, evliliğin ertesinde birbirlerini boğazlıyorlar. Kadınla yaşamayı öğrenmek lazımdır, kadınla nasıl yaşanılır iyi bilince çıkarmak lazımdır. Bilinçli, kadın Kürtçe'de jin diye ifade ediliyor. Jin, jin kelimesinden geliyor, anlamı hayatı. Kadınla rezonansa girmek lazımdır. Bu evlilik olayında öyle şeklinde bir çiçimin bir önemi yok. Bir rezonans (fizik ve kimya bilim dallarına ait bir kavram. Daha çok iki kuvvet arasında bir dengeyi ifade eder) vardır, eşler arasında asıl olan onun yakalanmasıdır. Bu öyle çok fiziksel güzellikle ilgili bir şey değildir. Ruhta bir rezonansın yakalanmasıdır. Fiziki olarak en güzel kadının bile, anlamlı, özgürlük bir birlilikte yaşamadığı zaman güzelliği bir kerede kaybolup gider. Burada önemli olan kadının ruh güzelliğini de ortaya çıkarabilecek, kadına yönelik bütünsel bir yaklaşımın ortaya çıkarılmasıdır. Kadına dönük böyle bütünlük, anlamlı, ruh güzelliğini de ortaya çıkarabilecek bir yaklaşım olursa o zaman kadın erkek ilişkisi asıl anlamına kavuşur ve jin yanı hayat anlam kazanır. Bilinç düzeyleri henüz bunları yeterince anlamaya yetmeyecek. Bu konuda Kadın hareketi de bunlara öncülük yapmalıdır. Cezaevlerindeki kadınlar da bunları iyi anlamalıdır. Filozofik derecede önemli yaklaşımlar gösterilmeli, bilinç çıkışmalıdır.

Mart konusunda asıl değerlendirmeyi önemzdeki günlerde yapacağım. Eğer olumlu bir gelişme olursa, seçime kadar mevcut eylemsizlik durumu devam eder. Olumlu bir gelişme olmazsa "artık yokum derim" aradan çekiliyim. Ben bugüne kadar da büyük bir savaşın önüne geçtim, durdurdum. Kürtlerin statülerine dönük bir gelişme sağlanmazsa, Kürtlerin hakları anayasal güvenceye alınmazsa, artık Kürtlerle ilgili tamamen KCK sistemi devreye girer. Bundan sonra varlığını koruma ve özgürlüklerini sağlama mücadeleleri olur. Kürtlerin durumuyla ilgili tüm boyutları hayatı geçirir. Bunlar yedi

boyuttur; sosyal, siyasi (demokratik özerklik), kültürel, hukuki, ekonomik, diplomatik ve demokratik özsavunma boyutlarıdır. Eğitim, sağlık da sosyal boyuta girer. KCK bugüne kadar siyasi boyuta ağırlık verdi. Bundan sonra bu yedi boyutu birlikte ele alır. Zaten Murat Karayılan'ın açıklaması da o yönde, topyekün direniş geliştireceklerini belirtiyor.

Benim sağlık durumum artık daha fazla bu işi yürütmem uygun değil zaten. Bir gelişme olmazsa, siyasi ideo-lojik yönleriyle de artık yürütmem. Ben 13 yıldır sorunun çözümü için elimden geleni yaptım, yazılması gereken her şeyi yazdım, sunulması gerekenleri, yol haritasını sundum. Bugüne kadar sınırlarılmış bir savaşvardı, bunun önüne de bugüne kadar geçtim. AKP'ye karşı da 2002'den beri çok sabırlı oldum. Ama AKP bugüne kadar sorunu çözmedi.

Halkımıza selamları iletiyorum. 8 Mart kutlamalarına ilişkin olarak tüm katılımları kutluyorum, benim adıma yaptıklarına da teşekkür ediyorum.

Bakırköy Cezaevi'nde kalan tüm kadın arkadaşlara selamlarımı iletiyorum. Gebze Cezaevi, Adiyaman Cezaevi'ndeki arkadaşlara da selamlarımı iletiyorum.

Halkımıza hizmet her alanda esastır

Gözlerimdeki yaşarma sorunu devam ediyor. Yoğun bir şekilde yaşarıyor. Çok önemli bir sorun değil, geçen yıl da tekrarlanmıştır. Doktorlar damla verdiler, kullanıyorum, göz nezlesi olabilir.

Dört gerillanın kendini yaktığını duydum. Bu tarz eylemler onurlu eylemlerdir. İşte Mustafa Malçık ve Müslüman Doğan yoldaşlara ilişkin de daha önce söylemiştim. Yine son olarak bu dört genç yoldaşla birlikte toplam altı kişi oldu. Bu eylemlerin anlamları büyütür, sahip çıkılmalı, anılarına cevap verilmelidir. Büyük, saygınlık eylemlerdir ama buna gerek yoktur. Ama ben yine söyleyeyim kimse benim için kendini yakmasın. Bu tarz eylemler zorlayıcıdır.

Seçimlere ilişkin olarak ise bize ilişkin konular kadar dışımızdaki sol, demokrat, dini azınlıklar gibi çevreler hakkındaki gelişmeleri tartışmak gereklidir. Bu konuların önemle üzerinde durulması gerekiyor.

Benim burada en büyük çabalarımdan biri de sol tasfiyeyi de önleme çabasıdır. Burada yaptığım görüşmelerde de bu konuları tartışıyorum. Zaten bu konularda görüşlerimi bir süredir dile de getiriyorum. Yine vurgulamak istiyorum, bizim demokratik ulus bloğu çabamız stratejiktir. Öyle kısa vadeli hesaplara dayanmıyorum. Bu stratejik yaklaşımı paralel olarak sol demokrat diğer çevreler seçimlerde aday gösterilebilir ve bu çevrelerin adayları BDP tarafından desteklenebilir. Bizim buradaki amacımız sadece kendilerini destekleme temelindedir. Bu demokratik ulus bloğu geliştirilirse Türkiye'de Kürt sorunu başta olmak üzere birçok temel meselenin demokratik anayasal çözümünün önü de açılacaktır. Biz sorularla bu temelde yaklaşıyoruz, seçim endekslü yaklaşımız yoktur. Bu çevrelerin de bu şekilde yaklaşımlarıdır. Sol 1920'lerde tasfiye edilmeye çalışıldı. Bizim bugünkü çabamız, solun bu tarihsel tasfiye girişimini engellemek, bunları boşça çıkarmaktır. Bu çevreler de bunları anlamalıdır. Bu

ulus ittifakıdır. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra tasfiye edilmek istenen Kürtler, sol demokratlar, dini azınlıkları demokratik uluslararası biraraya getirmeye çalışıyor. Bu ittifak sağlanması demokratik anayasaya temelinde çözüm sürecine katkı sunacaktır. Bu demokratik uluslararası ayrıdır. Demokratik Toplum Kongresi, Kürtlerin demokratik örgütlenmesini ifade ederken diğer bütün Türkiye'nin demokratik uluslararası ittifakıdır. Bu konuları zaten savunmalarında da isledim. Yani biz bu çevrelerin seçimde aday gösterilmesini bu anlayış üzerinden geliştirmeye çalışıyoruz.

Ayrıca kimi Kürt çevreleriyle görüşmeler de yapılabilir bu tartışmalar yapılrken salt adaylıklar üzerinden tartışma yürütülmelidir. Türkiye'de önemli olan Kürtlerin statüsüdür. Kürt statüsü üzerinde bu tartışmalar yapılmalıdır. Bu çerçevede bu çevreler birlikte gelmezlerse kendi kendilerini tecrit etmiş olurlar. Her söylediğimizi her eleştiriye dayatma, hegemonya çabası olarak anlıyorlar, bu da öyle anlaşılmamasın. Önemli olan Kürtlerin bir statüye kavuşturulmasıdır. Büttün tartışmalar buna göre yürütülmelidir.

Öyle anlaşılıyor ki yeni seçeneklerin büyük bir bölümü Kürdistan'da BDP'ye oy veriyor, genel olarak bölgede BDP oylarını artıyor, batı illerinde ise BDP'nin oyları yerinde sayıyor. Bunun nedeni de batının boş bırakılmasıdır, boş bırakılıyor, gerekliliğe önem verilmiyor. Halbuki batıda iyi çalışmalar yapılsaydı bugüne kadar önemli gelişmeler sağlanabilirdi.

Yine seçimlere ilişkin şu hususu belirtmek isterim; BDP tarafından bazı milletvekillерine yeni dönemde görev verilmeyebilir, milletvekillер olarak bu güne kadar yapmış oldukları hizmetler yeterli görülebilir. Bu durumda olan milletvekillерi herhangi bir alınganlık içine girmelidirler. Bu değişimi bir görevdeşikliği ya da devri olarak görmelidirler. Halkımıza hizmet her alanda esastır. Dolayısıyla yeni dönemde milletvekillер olamayacaklar kırılmadan, kendilerinin hiçe sayıldığı hissine kapılmadan başka görevler alabilirler. Bu yaklaşım en doğru yaklaşımındır.

BDP oylarına sahip çıkmalıdır

Bu seçimlerde BDP oylarına sahip çıkmalıdır. AKP ve CHP de oylarına sahip çıkacakları yönünde açıklama yaptılar. BDP'liler mesela paralel sandık sistemi geliştirebilirler. Oyunu BDP'ye kullanan her seçmen oyunu kullandıkdan sonra BDP'nin uygun yerlerde kendi oluşturduğu sandıklara da giderek oraya da oy kullanabilir. Ya da bu sistemi uygulamak zor gelirse, onun yerine her oy kullanan seçmen, BDP görevlilerinin yanında gidip BDP'ye oy verdiğini göstermek için BDP'nin hazırladığı kağıtlara imza atabilirler. Kısacası kendi oylarını böylece karşılaştırıp seçim hilelerinin önüne geçebilirler. Kendi oylarına sahip çıkmak için paralel sandık sistemi ya da daha pratik benzer önləmlər üzerine çalışabilirler.

Ayrıca bugünden itibaren herkes kendi seçmen kütüğüne incelemeli. Seçmen kütüklerine kaydı olmayanlar mutlaka kayıtlarını yaptırmalıdır. Bu konuda bütün önlemler şimdiden alınmalıdır. Önemsenmesi gereken bir konudur.

İçinde bulunduğumuz süreç hassas ve kırılgandır, burada yapılan görüşmeler

"Burada geliştirmeye çalıştığımız demokratik uluslararası ittifakıdır. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra tasfiye edilmek istenen Kürtler, sol demokratlar, dini azınlıkları demokratik uluslararası ittifak etrafında biraraya getirmeye çalışıyoruz. Bu ittifak sağlanması demokratik anayasaya temelinde çözüm sürecine katkı sunacaktır. Bu demokratik uluslararası ayrıdır, demokratik Toplum Kongresi ayrıdır."

tarihi önemdedir. Ben önemsiyorum. İlk günden bugüne kadar bir düzeye getirdiğimizi de belirtelim. Görüşenlerin yaklaşımlarının ciddi olduğunu düşünüyorum. Bu görüşmelerde bulunanlar devletin önemli ve ciddi kurumlarının temsilcileridir.

Bugünlere nasıl geldik? Bunun tarihsel arka planı var. İlk olarak uluslararası güçlerin, NATO'nun PKK'ye müdahalesi 15 Ağustos Atılımı'ndan sonra 1985'ten itibaren uygulamaya konuldu. Tabii bunu NATO'yla birlikte yaptılar, bilindiği gibi o dönemde NATO'nun 5. maddesini de tartışıyorlardı. 1985-90 arası Özal iktidardadır. 1990'a kadar Özal, bize karşı en sert tedbirler geliştirdi, özel savaştı tırmadı, özel savaşın en önemli temsilciliğini yapar. Fakat bunun sonucunu vermeyeceğini görür ve tavrını değiştirir. Çözüm için bazı girişimleri de olur. Ve bu girişimin hayatı öder, bunun ardından bilinen 1993 Güreş-Çiler darbesi gelişir. Güreş-Çiler darbesi bu dönemdeki demokratik çözüm arayışlarına karşılık yapılmıştır. Bu darbeyle birlikte bilinen karanlık dönem yaşandı. Bu karanlık dönemde bize karşı mücadele yöntemleri değiştirildi. Daha sonra Karadayı-Kıvrıkoğlu ekibi bu yöntemleri tasvip etmedi, Çiler-Güreş'in mücadele anlayışıyla, Karadayı-Kıvrıkoğlu dönemlerinde mücadele edilir, bilinen iç çekişmeler yaşanır. Ancak bu dönemdeki karşılık veya çekişmeler Kürt sorununun çözümü için değil, daha çok mücadele yöntemlerine ilişkindir, kısmen daha yumuşak yöntemlerle bu tasfiye ve sınırlama politikasını devam ettirler. Bu çatışmalı-çekişmeli dönem beraberinde Erbakan ve 28 Şubat sürecini getirdi. Erbakan dönemi çözüm arayışları ve buna karşı geliştirilen girişimler biliniyor. Bu dönem askerlerin ve siyasetçilerin çözüm arayışlarının olduğu dönemdir. Bu çözüm girişimlerinden o dönemde uluslararası güçler de rahatsız oldu. Ve çözümsüzluğu derinleştirerek için müdahale ettiler. Ecevit döneminde de benzer şeyler yaşandı. Daha sonra AKP iktidara geldi. AKP benim esaret koşullarımın etkisiyle ve KDP ile YNK'nın de etkisiyle bizim çözüleceğimiz bekłentisine kapıldı. Bunun beraberinde Osmanların Botanların bilinen tasfiyeçi girişimi oldu. Bu dönemde AKP'nin bekłentisi hareketimizin parçalanarak tasfiye olacağı yönündeydi. Bu bekłentile bir süre kaçanları yanlarında tuttular, "belki kullanız" diye. O dönemde biz de yoğun çabalarımızla bu tasfiyenin önüne geçildi. AKP'nin 2002-2005 arası bu gelişmeler paralelinde bekłentisi parçalanacağımız, biteceğimiz yönündeydi. AKP 2004'te bizden ayrılanlarla ve diğer kesimlerle yapay bir Kürt oluşumu yaratmaya çalışı. Bütün bu yaşananlara karşı bizim çağrımla 2005'teki hamle başlatıldı. Bu hamle kararımızdan sonra tasfiye politikasının tutmayacağı anlaşılmıca 2006'da kimi bize yakın isimlerle görüşüller. Onlar üzerinden bilinen süreç başlatıldı. Tabii sonrasında fazla onaylamamakla birlikte, istemedem de olsa bu süreç dahil oldum. 2009'dan bugüne kadar yaptığımız görüşmeler aslında 2006 girişiminin sonuçları üzerinden gelişti. 2009'dan beri devam eden bir süreç var.

Bu süreç 2010'un sonrasında ciddi bir şekilde tıklandı. Buna rağmen Newroz öncesi kadar bekleyeceğimizi belirtik. 2009'da başlayan KCK operasyonlarıyla birlikte legal Kürt siyasetinin tasfiye sü-

reci başlatıldı. İki binin üzerinde Kurt siyasetçi cezaevlerine konuldu. Burada devreye konulmak istenen ve günümüzde de geçerliliğini koruyan plan, gerillaryı Kandil'e hapsedip diğer taraftan legal Kurt siyasetini tasfiye edip onurlu Kurtleri cezaevine gönderme ve kendi yarattığı, kendine bağımlı Kurtleri boşalttığı bu legal sahaya sürme planıdır. AKP'nin tasfiye planı budur. KCK operasyonları buradaki görüşmeleri rağmen yapıldı. AKP'nin bundaki amacı bu tutuklananlara rehine muamelesi yapmaktır. Aslında bununla "İşbirlikçi Kurt olursanız sizi bırakırız" demek istiyorlar. KCK davasından yargılananlar bunu böyle bilmeliyler. Yine AKP, Hizbulallah ve Hamas tarziyla KCK operasyonlarıyla boşalan legal alanı doldurmaya çalışıyor. Hizbulallah mı Hamas mı? Buna çok karar veremedi. Hizbulallah İran'a dayandığı için bunu Hamas tarzında geliştirmeye çalışıyorlar. Daha iyi anlaşılması için FKÖ örneği verilebilir. Bizi bir nevi FKÖ konumuna getirip bizim karşımızda Hamas'ı -daha önce bunu Kurt Hamas'ı olarak tanımlamışım- Kurt Hamas'ını yaratmaya çalışıyorlar. Bu, bir parti şeklinde olmayı bilir, sivil toplum şeklinde de bu boşluğu doldurabilirler.

Yaptığım görüşmeler açıkta hiçbir gizli saklımız yok

AKP niye son dönemde kendine aydın diyen kimi Kurt çevrelerinden medet umuyor, bunlarla görüşüyor? İşte kimilerini Türkiye'ye davet ediyor, bunu da açıktan yapıyor. Türkiye'deki onurlu Kurtleri tasfiye edecek, diğer taraftan bu kişilere Türkiye'ye dön çağrısı yapacaktır! Bu değerlendirmeleri yaparken, bu tehlikeli politikalara işaret ederken beni tehdit odağı olarak gösteriyorlar! Diğer taraftan "Kurt aydını" diye yansıtınan bu kişiler direkt AKP ile bağlantılıdır. Altın alta bu kesimler örgütlenirilmeye çalışıyor. Bunlar, bu kesimler "Apo, PKK bizi kendi vesayetine almaya çalışıyor" diyorlar. Ben de şunu diyorum, "bizi vesayetiniz altına alın deseler" bile kabul etmez. Bir de diyorlar ki "bütün Kurtler sizin gibi düşünmüyorum, bunlar da Kurt değil mi?" Bu kesimler de "biz farklı Kurtleriz, farklı Kurt çevreleriyiz" diyorlar, "bunu kabul edin" diyorlar bize. Doğrudur onlar da Kürtür. Buzim öyle bir sorunumuz da yok. Evet bunlar farklı Kurtlerdir, ancak bunlar işbirlikçi Kurtlerdir. Bizi kاراتılar durmadan. Bugüne kadar yaptığı her şeyi şeffaf bir şekilde yaptı. 1993'ten bugüne 18 yıldır Kürt sorununun demokratik çözümünü geliştirmek için birçok görüşme yaptım, hala da yapıyorum. Yaptığım görüşmeler açıkta. Hiçbir gizli saklımız yok. Geçmişte olanları da günümüzde olan görüşmeleri de kamuoyuya, Kurtlerle hep paylaştım. Yaptığım her görüşmeyi PKK'ye, kamuoyuya, Kurtlerle paylaştım. Aslında bu görüşmeleri açıkladığımız için dönem dönem hedef de alındı. Buna rağmen halklara duyduğumuz sorumluluk gereği açıklığımızdan şeffaflığımızdan taviz vermedik. Peki bu aydınım diyen Kurtler AKP ile ne görüştü, kapalı kapılar arkasında neyin pazarlığını yaptılar? Bunları niye çıkışın kamuoyuya paylaşıyorlar? Yoksa çekindikleri hususlar olduğu için mi açıklamıyorlar! Son beş yıla kadar bu politikalarda kısmen tahribat yarattılar, ama başarılı olamadılar.

"Burada bir diyalog devam ediyor. Kimi pratik öneriler çerçevesinde yaz başına kadar gelişmeleri takip etmek gerekiyor. Diyalog ve müzakere yöntemiyle sonuç alamazsa 2011 yılının ikinci yarısından itibaren toþyekün direniþ ve özgürlüğünü saglama süreci gelişecektir"

"Devletin şimdide kadar bize yönelik politikası tasfiye ve sınırlama politikasıydı. Gelin aşamada devletin Kürt sorununa yaklaşımında değişimler olduğu söylenebilir. Bu tespitin önemli olduğunu düşünüyorum. Devlet günümüz itibarıyle Kürt sorununa yaklaşımında değişimlere gitmiş bulunmaktadır. AKP'nin ateþe oynadığını, tasfiye politikalarını hayatı geçirmeye çalıştığı tespitine ben de katlıyorum"

Bizi 30 yıldır tasfiye etmeye çalışıyorlar. Bu Kurtler 30 yıldır bizim tasfiye-mizi bekliyor. Her yıl "bekleyin, tasfiye olacaklar, parçalanacaklar" diyorlar. Onlar da her yıl bizim tasfiye olacağımız ümidiyle köşelerinde bekliyorlar, parçalansınlar da bize iş düşün diyorlar. Ama işte durum ortada! Hiçbir güç bizi parçalamayı, tasfiye edemedi. Niye tasfiye edilemedi? Bundan da mı ders çıkarımyorlar? Bizi tasfiye edebilselerdi bu kendi Kurtlerine federasyonu da savunabilecek bir parti kurdururlardı, böylesi bir partiye yaşam şansı verirlerdi. Ancak bu partiler son derece küçük, sınırlı partiler olarak tutulacaktı. Kurt halkın kaðerini de böylesi marjinal, küçük partilere bağlayacaklardı. Kurt halkın özgürlüğüne bu kadar düşküneniz, bu kadar samimiyseniz Kurtlerin ortak çatısı olan Demokratik Toplum Kongresi'ne buyrun gelin. DTK kapılarını her tür farklılıklara açık olduğunu açıkça ilan etti. DTK içinde size engel olan mı var, görev almanızı engelleyen mi var? Gelin bu halka hizmet edin, bu halkın, farklılıkların yer aldığı ortak kurumlarında kendi farklılıklarınızla yer alın diyoruz. Böyle bir çağrı yapıldığında da PKK dayatması var diyorlar. Ama gelmezseniz bu Demokratik Toplum Kongresi çalışmalarına katılmazsanız, kimse size bir şey demiyor, söyleyecek bir şey de yok, ama böyle yapmazsanız tecrit olursunuz, gittiginiz her yerde halkın tepkisiyle nefretiyle karşılaşırsınız. Objektif sonuç budur, gidiþat böyle olacaktır. Bunları artık tartışmak bile istemiyorum, ama AKP'nin politikalarını ve bu politikaların tehlikelerini görmeleri için söylüyorum.

Yine biliniyor ki, AKP, bu özel ordu çalmasında, bölgeye gönderdiği imamlarla tasfiye politikasını kapsamlı bir şekilde uygulamaktadır. AKP'nin politikalarının ne kadar tehlikeli olduğu açıkta.

Devletin politikalarında kısıtlı değişim oldu

Devletin şimdide kadar bize yönelik politikası tasfiye ve sınırlama politikasıydı. Gelin aşamada devletin Kürt sorununa yaklaşımında değişimler olduğu söylenebilir. Bu tespitin önemli olduğunu düşünüyorum. Devlet günümüz itibarıyle Kürt sorununa yaklaşımında değişimlere gitmiş bulunmaktadır. AKP'nin ateþe oynadığı, tasfiye politikalarını hayatı geçirmeye çalıştığı tespitine ben de katlıyorum. Ancak devlet, Kürt sorununa yaklaşımında değişimlere gitmiştir derken burada ne AKP'nin devletini ne de CHP'nin devletini kastediyorum. Burada bahsettiğim değişime giden ontolojik devlettir. Bugüne kadar varlığını sürdürün devletten bahsediyorum. Bu tarihsel aşama görülmemlidir. Bir de şu hususa değinmek istiyorum. Devletin kimi girişimlerinin sonucunda vardığı kanaat, sorunun çözümünün pratik olarak yürütmesi için benimle de görüşmelerin gerekli olduğu yönündedir. Benim üzerinden sürecin yürütülmesinin daha pratik ve hızlı sonuç alıcı olduğu

kanaatindeler. Devlet Kürt sorununun çözümünde benim rolüm fark ettiğini düşünüyorum. Şunu da belirtiyim: "Ben çekileceğim" derken bu bir şantaj olarak algılanıyor, böyle sanki yap-boz oyunu gibi görüliyor. Ancak bu konular ciddi konulardır, böyle basit ele alınmamalıdır. Eğer diyalog ve müzakere yöntemiyle sonuç alınamazsa benim de burada görüşme yapmamın anlamlı olmayacağı. Diğer çözüm

ve özgürlüğünü sağlama süreci gelişecektir. Bu yol da çözümü getirir ama tercihimiz değildir. Aynı şekilde gelişecek bu ikinci yol tehdit olarak algılanmamalıdır. Müzakere süreci gelişmezse çatışma süreci kaçınılmazdır. Böyle bir ortamda da geçmişen farklı olarak üç dört misli kayıplar yaşanabilir. Çözüm her koşulda kendini dayatmaktadır. Tüm halkımız her türlü olasılığa göre kendini hazırlamalıdır. Çözüm sürecinin gelişmesi için herkes üzerine düşen görevi sorumlulukla yerine getirmelidir. Türk halkına da Newroz'un kutlandığı bu günlerde şunu söylüyorum; Demokratik birlik çerçevesinde Kürt sorunun çözümüne destek verin. Demokratik anayasa çerçevesinde gelişen çözüm tarihsel sorunlara cevap olacaktır. Kurt halkın demokratik taleplerine karşılık verilmelidir. Türkiye'de Kürt sorunun çözümü demek aynı zamanda Suriye'de, İran'da, Irak'ta Kurtlerin statüsünün değişmesi, buralardaki sorunun da çözümü demektir. Bu inançla bütün halkımızın Newrozu'nu kutluyorum.

Ayrıca cezaevlerinden birçok mektup geldi, isimlerini tek tek söylemeyeceğim. Cezaevlerinde sağlık durumu ağır olan arkadaşlar var. Onlara özel selamları iletiyorum. Onları dışarı çıkaracağım. Onların dışarı çıkarılması, tedavilerinin gerçekleşmesi için herkesin çabalaması gerekmektedir. Cezaevlerindeki tüm arkadaşlara selamları iletiyorum.

Dersim, Amed, Mûş halkımıza özel selamları iletiyorum.

Kimse kendisini hiçbir sebeple yakmamalı

Newroza katılım yüksek olmuş, halkımız kendi değerlerini sahiplenmiş. Ben de tekrar Newroz'a katılan halkımıza ve emeği geçenlere teşekkürlerimi iletiyorum, Newrozlarını bir kez daha kutluyorum.

Avusturya'da yaşayan Elbistanlı Hüseyin Çetinkaya Newroz günü bedenini ateþe vermiş. Çok anlaşılmıştır. Elbistan'daki asimilasyona karşı gerçekleştirdiği bir eyleme benziyor. Özellikle asimilasyon yoğun olarak uygulandığı Elbistan'dan birisinin böyle bir eylem gerçekleştirmesini çok önemli buluyorum, asimilasyona karşı bir cevaptır. Bu yönüyle daha da anlam kazanıyor. Elbistan ve benzer asimilasyonun yoğun uygulandığı bölgelerdeki halkımız Hüseyin arkadaşımızın verdiği mesajı iyi anlamalıdır. Bunlar anlam-mana olarak çok değerli eylemlerdir. Bu eylemleri ben kahramanlık olarak görüyorum, bu arkadaşlar birer kahramandırlar. Bu eylemlere çok değer veriyorum, çok önemsiyorum, anlamlı buluyorum ama bu yöntemi tasvip etmiyorum. Bu tür eylemler yöntem haline gelmemelidir. Bu tür eylemlere engel olunmalı, önüne geçilmelidir. Daha önce Amed'de Mustafa Malkoç ve Adiyaman'da Müslüman Doðan arkadaşlar da bedenlerini ateþe vermişlerdi. En son dört gerilla da bedenlerini ateþe vermiş. Bunlar yöntem olmamalı, özendirilmemeli, başka eylem biçimleri geliştirmeliler. Onların yaptığı kahramanlıktır ama onlar asıl bedenlerini ateþe vererek alevlendireceklerine, kendilerini yakacak duruma getirenlerle karşı etkin ve farklı mücadele yöntemleri geliştirmelidirler. Anılarının önünde saygıyla eğiliyorum. Hiçbirimiz, ben dahil hatta hepimiz bu arkadaşlar kadar ola-

Halkımıza şunları söyleyebilirim. Burada bir diyalog devam ediyor. Kimi pratik öneriler çerçevesinde yaz başına kadar gelişmeleri takip etmek gerekiyor. Diyalog ve müzakere yöntemiyle sonuç alamazsa 2011 yılının ikinci yarısından itibaren toþyekün direniþ ve özgürlüğünü saglama süreci gelişecektir"

mazı. Ben daha önce Diyarbakır'daki, Meletî-Semsûr'daki kendini yakan arkadaşlarla ilgili olarak da söylemiştim, bu eylemleri değerli bulmamla birlikte bu tarzı tasvip etmediğimi belirtmiştim. Bu eylem ve irade gücüne büyük saygı duyuyorum, ama bu irade bu tarzda değil de mücadeleyi büyütmenin birçok yöntemi, biçimini yönünde değerlendirebilir.

Yaşam mücadelesi veren tutuklu arkadaşlar, çok değerlidir. Onlara özel selamımı iletiyorum. Onlara şunu söylüyorum. Çözümü giden süreçte bu sürecin kahramanları onlardır. Benim nezdimde onlar her şeyi yapmıştır, onların eksik yaptığı bir şey yoktur. Ben dahil hiçbirimiz onlardan daha değerli değiliz. Başarımızdır. İşte bu Newroz'u da hep beraber gördük. Mücadelenin geldiği noktayı gösteriyor, mücadelemiz zafere doğru yürüyor. Bu kesindir. Artık bu halkın iradesini hiçbir güç engelleyemez. Bu Newroz'daki katılımların coşkusunu görüp, sevinmeleri lazımdır. Mücadelenin geldiği noktayı görüyorlar, bundan dolayı huzurlu olmalılar. Şehadete yürürken kalan hayatlarını bunun bahtiyarlığı ve huzuru içinde sürdürmelidirler. Onlar bu zaferin kahramanlarıdır. Bu şekilde bakmak, değerlendirmek gereklidir. Çok selam ve sevgilerimi sunuyorum.

Demokrasi blogu stratejik önemdedir

TÜSİAD'ın yeni anayasa konusundaki önerileri fena değil. Bu konuda benim söylediğimle örtüşüyor. Bu anayasa taslağı benim önerdiğim anayasa taslağına yakın, tam inceleyemedim ama bazı eksiklikler de olabilir. Türkiye'de bu aşamada gelinen noktada TÜSİAD bile böyle bir anayasa önerisi yapmak durumuna gelmiştir. Ben de daha önce de gişimisti, demokratik anayasayı biz de ileri sürmüştük, ulus ve vatandaşlık tanımının bir etnisiteye bağlı olmadan yapılması gerektiğini belirtmişim. Özgürükler de ülkesel bütünlük de önemlidir. İki birbirine karşı şeyler değil, ikisini de önemsiyorum, ikisi birlikte de olabilir.

Son savunmam da herhalde daha AİHM'e verilmemiş, bu kadar zaman geçtiğine göre sorun çıkıyorlar, rahatsız olmuşlar galiba. O yol haritası broşürüne de böyle yaptılar, uzun süre engel oldular. Tabii bu savunmamda önemli şeylere de geldim, bundan dolayı rahatsız olmuş olabılırlar.

Bizim demokratik ulus bloğuyla amaçladığımız 1920'den bu yana dışlanan, ezilen demokratlara, sosyalistlere, emekçilere, Kürtlere, dini azınlıklara bir temsil kapısı açma çabasıdır. Eğer bu blok gerçekleşirse, CHP ve AKP kadar güçlü bir bloktur. Bunun zemini vardır. Bunları da sadece seçime dönük ifade etmiyorum, Türkiye'nin demokratik düşünümü açısından stratejik önemdedir bu blogun teşkili.

Aday olmayacak milletvekilleri, bunu görev değişimi olarak görmeleri gereklidir. Mücadeleye başka alanlarda devam edebilirler. DTK'da görev almalıdır, DTK da önemlidir. Pratik çalışmalar yapmalıdır. DTK bu diyalog sürecinde önemli görevler alacaktır.

Amerika ve bağlı uluslararası güçlerin Ortadoğu'ya müdahalesi ve dizayn çalışmalarının devam ettiği görülmektedir. Ortadoğu'yu yeniden şekillendirmeye çalışıyorlar. Bunu Büyük Ortadoğu Projesi olarak da adlandırırlar. Bu projenin önünde engel gördüklerini tek tek tasfiye ediyorlar. Bu tasfiye planı aslında benimle, benim şahsında Kürt özgürlük hareketi PKK ile başlamıştır. Irak'tan önce bize yöneldiler. Benim komployla 1999'da Türkiye'ye teslim edilmemle bu süreç başlamıştır. Daha

sonra Afganistan'a müdahale ettiler, ardından da Irak'a girdiler. Ecevit'in bu müdahalelere karşı bir duruşu var, bu nedenle onu da engel olarak görüyordalar. Bugün de görülmektedir. Ortadoğu kayınıyor, NATO Libya'ya müdahale ediyor, Kaddafi'yi tasfiye etmeye çalışırlar. Arap ülkelerinin çoğu hareketli. Suriye'nin de suyu ıssızdır. Orada da olaylar başlamış durumda. NATO'nun aslında Ortadoğu'ya ilk müdahalesi ve 5. maddenin ilk uygulanması da 1984'teki 15 Ağustos Atılımı'ndan sonra bir yıl geçikmeli olarak 1985'de bize karşı yapılmıştır. NATO Sözleşmesi'nin 5. maddesi ilk olarak bize karşı uygulandı. Bazıları bunu kabul etmese de gerçeği budur. Açık-resmi değil gizli olarak bize karşı uygulanmıştır. Biliniyor, 5. maddeye göre bir NATO ülkesine herhangi bir saldırısı olduğunda diğer müttefikler saldırıyı kendilerine karşı yapmış gibi sayıp saldırıyla uğrayan ülke korurlar. O dönemde bize karşı 5. madde temelinde müdahale resmi anlamda ilan edilmese de NATO'nun özel gizli savaş ordusu gladio tarzında uygulamaya konuldu. O dönemde (1985) NATO gladiosunun merkezi Almanya'ydı. O yıl Almanya bizi, terör örgütü olarak kabul edip Almanya'da yasaklıdı. Bu NATO gladiosunun Türkçesi JITEM'dir. Gladionun Türkiye versiyonu JITEM'dir. Daha çok orduya askere dayalı bir yapılmamıştır. Bu konsept 1985'ten 1999'a, benim buraya getirilişime kadar devam etti. Bu süreçte JITEM bizi sürekli tasfiye etmeye çalışı, binlerce kişiyi yargısız şekilde katletti. Her türlü hukuksuz yöntemi uyguladılar, bir dönem hizbulkontra yönteminin kullanıldılar. Fakat bu yöntemlerin hiçbirinde başarılı olamadılar, öldürmekle bizi bitiremediler. Sonra 1999'da ne zamanki buraya getirildim, JITEM'in de işi bitti. JITEM, bu kadar cinayetine rağmen, bizi tasfiye edemediği için başarısız bulundu. Bir de binlerce cinayet ve hukuksuzlukları, kirli yüzleri açığa çıkmıştı, artık kullanılamaz hale gelmişti. Zaten başına da yansımıştı, 1999'da bu şimdilik adı geçen Savci Cihaner tarafından ilk kez JITEM İddianamesi hazırlanmıştı. Aslında bu durumda JITEM'in gözden çıkarıldığı işaretiydi. Onlara göre JITEM artık fonksiyonel değildi, işi bitmişti.

Bütün bu anıtlıklarım şunu gösteriyor. Kürt sorununda 1999'a kadar iç çözümde yana olanlar etkisiz kalmışlardır. Bu dönemde çözümsüzlükten yana olan NATO gladiosunun, JITEM'in yanı ABD ve Avrupa devletlerinin baskın olduğu bir dönemde olmuştur. Bu dönemde ABD ve AB dışında iç çözümü geliştirmek isteyenler ise hep tasfiye edilmişlerdir. Örneğin Özal ve ekibi bir noktadan sonra bu sorunun şiddetle çözülemeyeceğini anlamışlardır. Diyalog yöntemi geliştirmek istediler. Biliniyor, bu yönde temaslarımız da oldu. Ama sonuçta Özal da tasfiye edildi. Eşref Bitlis de bu çerçevede tasfiye edildi. Halbuki Özal da başta bize karşı her türlü özel savaş yöntemlerini uygulamıştı. Fakat bundan sonra alınamayağın anladıkta sonra diyalog ve iç çözüm noktasına gelmişti. Bu çerçevede benim de devletle diyaloglarım 1993'te başladı. O dönemde Özal'ın iç çözüm yaklaşımı Çiller-Güreş darbesiyle engellendi. Ve JITEM'in uyguladığı yöntemler daha da vahşileşerek devam etti. Bu konseptin devam ettiği süreçte Erbakan da iç çözümü gerçekleştirmek istediği için tasfiye edildi. Karadayı'nın tutumu da biraz farklıydı. Kırıkoğlu da bu yöntemleri tam tasvip etmiyordu. O yüzden Kırıkoğlu'na Kıbrıs'ta suikast yapılmıştı. 1999 sürecinin başlamasından 2002 yılına kadar Kırıkoğlu

ve Ecevit döneminde burada benimle devlet adına çeşitli görüşmeler yapıldı. Sadece 10 günlük sorgu sürecinden bahsetmem. 2002'ye kadar uzun bir süre devlet yetkilileri, gelip benimle görüşmüştür, fikir alış verişinde bulunuyorduk. Bu dönemde görüşmeye gelenler arasında askeri, sivil ve istihbari görevliler vardı. 2002'de bu görüşmeler aniden kesildi. Ecevit'in de o dönemde tutumu iyiydi, iç çözümü geliştirmeye dönük çabaları vardı, bir rol almak, inisiyatif almak istiyordu. Yine ABD müdahalesına karşı duruşu vardı. Bu nedenlerle tasfiye edildi, ölümü hala tartışılmıyor.

1985'te bu şekilde başlayıp devam eden süreç, 1999'da benim buraya getirilmem ve GLADIO-JITEM'İN uyguladığı uluslararası konseptin iflas etmesine kadar sürdü. Bundan sonra yeni bir dönem başladı. Bu yeni dönemde tam olarak 2002'de başlandı. 1999-2002 arası bir ara dönemdi. Yeni dönem önemlidir ve iyi anlaşılması gereklidir. 2002'den sonra yeni bir konsept başlamıştır. Bu yeni dönemin konseptin merkezi Londra-Washington'dur, planlar burada yapılıyor. Tam da bu süreçte, yani 2002 yılından itibaren burada süren yoğun karışık çabalardan sonucunda sağlanan çatışmasızlık ortamına rağmen PKK'nın tüm Avrupa Birliği ülkelerinde ve ABD'de terör örgütü listelerine alınması tesadüf değildir. Bu durum yeni konseptin uygulayıcılarının ABD ve Avrupa ülkeleri olduğunun bir başka göstergesidir. Bu noktada geçmiş hatırlamakta faydalı var.

Kürt sorununun Cumhuriyetin kuruluşundan beri çözümsüz kalması ve kangkanlaşmaya kadar gelmesinde İngiliz politikaları belirleyici olmuştur. Mustafa Kemal'in etkisizleştirilmesinde de İngiliz politikaları etkili olmuştur. Aslında Mustafa Kemal'in tavri cumhuriyetin ilk yıllarından 1924'e kadar olumluyu. Kürtler için geniş bir muhtariyetten, yani özerklikten bahsediyordu. Bu, bizim Demokratik Özberklik dediğimiz şeyin ta kendisidir. Hatta biliniyor 1924 yılı başlarında İzmit konuşmasında bunu açıkça ifade etmiştir. Fakat daha sonra İngiliz politikaları devreye konularak işte bu Musul-Kerkük hesapları temelinde Şeyh Sait ayaklanması zamansız ve örgütsüz haldeyken bir provokasyonla başlatıp, küləkləndi. Bu şekilde Mustafa Kemal'i korkutarak sert önlemler almasını sağladılar. Bu sert önlemler 1940'a kadar devam etti.

DTK bütün Kürtler için bir şemsiye ve çatıdır

Günümüzde yani 2002'den sonra yine bu merkezlerin desteğini de alarak iktidara gelen AKP hükümetiyle birlikte yeni konsept uygulamaya konulmuştur. Yöntemler değişmiştir. Artık orduya askere dayalı GLADIO-JITEM yerine daha çok sivil polislerin yani emniyetin koordinatörlerinde, daha doğrusu bu polis akademisi olarak nitelenen çevrenin -yalnız bir okul olarak kastetmem bunun başında da siyasette de üniversitelerde de kısmen bazı askerler olmak üzere geniş çevrelerde temsilcileri var- öncülüğünde bu yeni konsept uygulanıyor. Bilindiği gibi açılım ilk bu akademi çevresinde ortaya atıldı. İlk çalıştay bu akademide yapılmıştı. Bu demokratik açılım dedikleri de bu konsepte dahildir. Bu konsepti yürütenler iki yöntem kullanıyorlar. Bir yanından Kandil'in siyasi soykırımı dediği benim siyasi tasfiye demeyi daha uygun bulduğum yöntemle özgürlük mücadeleinden vazgeçmeyenleri, legal siyaset yapıp teslim olmayan Kürtleri, özgürlük

mücadelesini sürdürmeleri içeri tikiyorlar. İkinci yöntem olarak da benim "taviz politikası" diye adlandırdığım yöntemi kullanıyorlar. Her iki yöntem iç içe birbirine paralel uygulanıyor.

Birinci yöntem olarak siyasi tasfiye yöntemine en iyi örnek KCK davasıdır. Akıl almadır bir şekilde iki bin kişi sudan sebeplerle cezaevine koymalar. Geçmişte JITEM'in uyguladığı yöntemlerin, faili meçhullerin yerine "hukuk" kullanarak siyaseten tasfiye ediyorlar. Bunu çok acımasızca ve yaygınca yapıyorlar. Ağzını açanı, bir söz söyleyenin içeri alıyorlar. Demokratik siyaset yapma hakkı tanımıyorlar. Öte yandan bu yeni konsepte direnen ve eski konsepte israrçı geçmişteki GLADIO-JITEM yönteminin taraftarlarını da Ergenekon davasıyla içeri alıyorlar. Evet, Ergenekondan yargılananlar 1999'a kadar uygulanan JITEM konseptinden vazgeçmeyip yeni konsepte direnenlerdir. Geçen bir yerde okudum, Ergenekonla yeni konsepte karşı çıkanları içeri alırken, KCK tutuklamalarıyla da Kürt legal, demokratik siyasetini tasfiyeyi kendilerince bir denge içinde yürütmeye çalışıyorlar. Şimdi Ergenekon sürecinde ortaya çıkan belgelerden de anlaşılıyor ki, ordu içinde o dönemde Hilmi Özök, bu yeni konsepti kabul edenlerdir. Ondan sonra gelen Büyükanıt ve Başbuğ'un ikili oynadığı anlaşılıyor. Bu diğer başında yer alan İbrahim Firtina onların içinde yer aldığı yedi general ise 1999 öncesi konsepte direnen yeni dönemde konsepte karşı çıkan isimler olduğu anlaşılıyor. Yine Baykal da 1999 öncesi konsepte dahi, bundan dolayı yeni konsept sürecinde tasfiye edildi ve yeni konsepte uygun Kemal Kılıçdaroğlu getirildi. Bu yeni konsept uyarınca 2002'deki süreçten itibaren bir yandan Güney'deki oluşum üzerinden KDP ve YNK'yi de kullanarak PKK'yi Kandil'de tecrit edip kendi gündemlerine almayı çalışılar. Bu kapsamında işte Osmanlı-Botanlar'ın nasıl kullanıldığını halkımız iyi biliyor. O zaman bizim de müdahalemizle ve halkımızın sağlam duruşuya bu girişimleri sonuçsuz kaldı. Öte yandan da DTP'yi kendilerine bağlamaya çalışmak istediler. DTP'nin de sağlam duruşyla yanlarına çekmeyi başaramadılar. Bunların hepsi siyaseten tasfiye yöntemleriydı. İşte bugün yaşananlar da dahil olmak üzere bu aydınları tehdit etme meselesi, Bengi'nin Sebahat'in meselesi, sonra bu Türkücü Tatlıses olaylarının hepsi planlı, tahrif yöntemi kullanılarak sivil polisler eliyle provokasyon yaratılıyor, bunların hepsi planlı komplolarıdır.

Daha önce de söylediğim biz buradan kimseyi tehdit etmiyoruz, kimse hakkında ölüm kararı vermedim, vermem de. Bizde böyle bir gelenek yok. Bu aydınlar meselesinin bu şekilde ortaya çıkarılarak büyütülecek sunulması tedadüf değildir, planlıdır. Daha başka bazı isimleri de davet ediyorlar. Ben kimseye gelmeyin de demiyorum. Ama amaç BDP'ye karşı kendilerine bağlı yapay bir Kürt parti oluşturmak. İşte bu marjinalleşmiş, etkisi olmayan federasyon savunan bu partilere izin vererek, sözümona "işte her şey tartışılıyor, konuşuluyor, çözülüyor," diyecekler. BDP'ye yönelik KCK adı altında tutuklamalarla legal siyaset alanında doğacak boşluğu bunlarla doldurmak istiyorlar. Bazı partileri bu temelde yine de canlandırmak istiyor olabilirler. Buna bazı isimleri de katmak istiyorlar. Bunların bu çabalalarının hepsi boşdur. Eğer gerçekten demokratik çözümde yanayorsa, dürüstlerse, katkı sunmak istiyorlarsa, buyursunlar gelsinler. Kürtlerin ortak siyasi platformlarında, DTK'da kendi farklı düşüncelerini özgürce ifade edebilirler. HAK-PAR ve KADEX de gelip DTK'da kendilerini temsil edebilirler. Hatta Hizbullah'ın çözüm isteyen samimi kesimleri de gelip DTK'da soñun çözümüne katkı sunabilirler. Çünkü DTK bütün Kürtler için bir şemsiye ve çatıdır. Kürtler DTK bünyesinde; diğer sol, sosyalistler, ezilenler, dini azınlıklar, emekçiler, feministler, çevreciler, tüm demokrat grup ve çevreler ise Demokratik Anayasa Konferansı çerçevesinde bir araya gelip, demokratik anayasa çözümü için çalışırlar. Demokratik Ulus Bloğu da demiştim. 1920'lerden bu yana cumhuriyetten dışlanan kesimlerin bloğudur bu. Bu belirliklerimi sadece seçime dönük olarak ifade etmiyorum, bu yaklaşımımız ilkesel ve stratejiktir. Aydınların, demokratların, sosyalistlerin bunu bilerek bu tarihi süreçte rol almaları gereklidir. Bunun tarihi sorumluluğu vardır, bu sorumluluğa uygun davranışları.

Yeni dönemin, konseptin siyasi tasfiyeyle birlikte uygulanan ikinci yöntemi de taviz politikasıdır. Bir yandan bu tasfiye için her tür şiddet uygulanırken öte yandan sözde atılan küçük adımlarla, Kürtçe kurslara, Kürtçe türkçe şarşıya izin vererek, TRT-6'yi kullanarak sorunu çözduk diyorlar! Onlara göre çözüm bundan ibaret. Yeni Şafak'ta her gün bu temelde "sorunu çözduk, Kürt meselesi bitti" diyorlar. Diğer bazı gazetelerde de bazı yazarlar sürekli konuyu bu şekilde ele alıyorlar. Oysa Kürt sorunu hala dağ gibi önmüzdür duruyor. Bu aydınlar da bu taviz politikalarına, bu oyuna alet oluyorlar. Ben bu politikalara alet olmalarını eleştirince de "tehdit etti" diyorlar. Ama halk her şeyi görüyor.

Demokrasiyi demokratik anayasal çözümü esas alıyoruz

Bu konseptin uygulayıcılarına ve AKP'ye göre aslında bu iş 2010'da seçim öncesinde seçimler başlamadan halledilecekti, seçimlere de böyle gidiyor. Planlama buydu. Bizi tasfiye edip kendine bağlı Kürtlerle çözüm geliştireceklerdi güya. Gördüler ki bizi tasfiye edemediler. Kürt sorunu da önleme duruyor. Bu noktada önemle şu hususu belirtmek istiyorum: Bana altın tepsi içinde bir devletçik sunsanız bile ben bu şekilde asla kabul etmem. Çünkü ilkesel olarak devletin, ulus devletin bir çözüm olmadığını biliyoruz. Demokrasiyi, demokratik anayasal çözümü esas alıyoruz. Ben demokratik çözümden yanayım diyorum.

AKP'yi uyarıyorum, artık bu provokasyonlardan, komplolarдан vazgeç. Aydınların sözde tehdidi meselesinin sürekli gündeme tutulması, halka yapılan saldırular, işte bu Bengi ve Sebahat'a ilişkin olaylar, son olarak bu Tatlıses olayı, bunların hepsi polis tarafından hazırlanan provokasyondur, komplodur, planlıdır. Bizim türkülerle Tatlıses'le ne işimiz olur? Önce saldırıcaksın, tahrif edeceksin, sonra da yok işte taş attı, tokat attı diye kıyamet koparacaksın! Sen bir milyonluk ordunla 30 yıldır bu halka soykırımı uyguluyorsun, katlediyorsun, her türlü şiddetin uyguluyorsun, hapsediyorsun, bu ağır saldırı ve tahrilkere karşı bir taş-tokat atıldı diye ortaşa ayağa kaldırıyorsun. Bu ahlaksızlıktır. Ben zaten gerillanın önüne zor geçiyorum. Ben önüne geçmezsem günde 1500 insan ölü. Devletin ciddi kurumlarına sesleniyorum, ciddi olsunlar, halka yapılan bu saldıruları durdurulsunlar. Bu yapılanlara engel olsunlar.

Amed, Wan halkımıza selamlarımı iletiyorum.

Demokratik Özerkliğin sosyal boyutu

DEMOKRATİK ULUSAL GELİŞİMDE TOPLUMSAL HAKİKAT VE TARİHSEL ARKA PLANI

Toplumsal gerçekliği inkar etmek kapitalist hegemonyacılığın en temel özelliklerinin başında gelir. Bundan dolayı kapitalizm toplumu sadece inkar etmekle kalmaz aynı zamanda ortadan kaldırılmaya da çalışır. Önderliğimiz, kapitalizmin bu özelliğine dikkat çekmek amacıyla kapitalizmi, "toplumkırım" olarak tanımladı. Bu tanım kapitalizmin gerçek karakterini göstermektedir.

Bugün Kurt sorunu adeta Ortadoğu'daki bütün tarihsel toplumsal sorunların bir yumağı haline gelmiştir. Bu yüzden tarihsel sorunların en kemerlişi haline gelmiştir. Demokratik ulus çözümü bağlamında Kurt sorunun çözümünü tartışırken, toplumsallık olgusunu yeniden tanımlamaya ihtiyaç vardır. Bu da Demokratik Ulus'un "sosyal boyutunu" netleştirmek anlamına gelmektedir.

"Demokratik ulus çözümünün sosyal boyutu anlaşılmadan ve yapılandırılmadan demokratik ulus inşa edilemez. Dolayısıyla bu aynı zamanda yürütülen "bireysel haklar" yaklaşımına da tarihsel bir cevap olacaktır. Toplumsallığın kendisi insan türünün varoluş gerçeği olarak insan türü açısından bütün tarihsel süreçlerin temel yaşam konusu olagelmıştır. Demokratik ulusun inşası kapsamında yürütülen bütün tartışmalar bizi toplum nasıl var olmalıdır arayışına yöneltmektedir. Bu aynı zaman da insanın kendi tarihsel akış serüveninde kendini tanıtmaya çalışırken geliştirdiği anlam arayışına da bir cevap olacaktır"

Kurt özgürlük hareketi Kurt sorunun demokratik yollardan çözümünün sağlanması amacıyla demokratik ulus mücadelesini gündeme taşıdı. Bu mücadele perspektifinin siyasi, ekonomik, hukuki, kültürel, diploması ve öz savunma boyutlarının yanında en önemli boyutlarından biri de sosyal boyuttur.

Kapitalist hegemonyanın ideolojisi olan liberalizmin en temel özelliklerinden biri, toplumsal kesimlere karşı kavramsal düzeyde geliştirdiği ideolojik saldırılardır. Aslında kapitalizm, ideolojik düzlemede kazanmayı bütün kazanım alanlarının başarısının temeli olarak öngörür. Bu yüzden de kapitalizmin saldırılalarının en fazla yoğunluğu alan zihniyet alanı olmaktadır. Bunun için hiç boş durmadan her gün yeni kavramsal araçlar geliştirir. Devlet dışı kalmış kesimlerin toplumsal hak ve taleplerini manipüle edebilmek için kendi doğasına ve ideolojisine uygun ideolojik argümanlar geliştirmede ve bunların propagandasını yapmada kapitalizmin üzerine yoktur.

Toplumsal mücadeleler karşısında zorlandığı andan itibaren hem bu zorlanmaları aşmak hem de toplumsal talepleri kendi dünyasına kanalize etmek için kendi siyasal ve ideolojik literatürüne

devreye sokarak hak taleplerini karşılamaya çalışır. Bu bağlamda ele aldığımızda neoliberalizmin en çok başvurduğu kavramlardan biri de "bireysel haklar" kavramıdır.

Bugün Kurt sorununda çözüm tartışmaları geliştirilirken devletçi çözüm seçeneğinin kendi çözümünü dillendirirken en çok bireysel haklar kavramına başvurmaktadır. Kuşkusuz Kurtlerin hak taleplerini "bireysel haklar" sınırlı tutmak TC iktidarının temel yaklaşımlarının başında gelmektedir. Bireysel haklar kavramının kendisi liberalizmle olan bağlantılarından kaynaklı olarak yanlışlık ve çelişkilerle dolu olan bir kavramdır. Ancak özü itibarıyla şunu belirtmekte yarar vardır; hegemonik dünya sisteminin Ortadoğu'daki en önemli ayaklarından biri olan Türkiye'de Kurt sorunun çözümü tartışmaları kapsamında

İnsanın özüne dair hersey toplumsaldır

İnsan denen canlı türünün en temel özelliklerinin başında kendini tanıma arayışını yanı kendini bilme arayışını bütün arayışlarının temeline oturtmasıdır. Önderliğimiz kendini bilmenin bütün bilmelerin temeli olduğu belirlemesinde bulundu. Her varlık için kendini bilme ve tanıma salt kendiliğinden ve kendi üzerinden gerçekleştirilebilecek bir durum değildir. Hatta bu tek başına neredeyse anlamsız ve sonucuz bir arayış olacaktır. Kendini tanımayı geçerli kılabilecek olan, bu anlamda kendini tanıma yaklaştırabilecek olan başkasını tanıma ve anlamlandırma faaliyetidir. Bu neredeyse evrensel bir hakikat değerindedir. Ama en çok da insan için geçerli bir durumdur.

görelecektir. Her ne kadar liberalizm bu gerçeği örtbas etmeye çalışsa da, bu gerçeklik bütün mitolojilerin, felsefenin, ahlak öğretilerinin, dinlerin ve bilimlerin buluştuğu ortak noktadır.

Hiçbir varlığın tanımı onun varoluş tarzından bağımsız gerçekleştirilemez. Eğer bütün varlıklar kendisinin temel özelliklerini üzerinden tanımlanırsa bu, insan için de geçerli bir husustur. Toplum tanımını tek bir cümleye sıdürmek oldukça güçtür. Bundan kaynaklı toplumu ancak tanımlamalar demetyle karşılaşabiliriz. Kaldı ki bu bile gerçeği bütün yönleriyle izah etmekten hala uzaktır.

Buna göre en kaba hatları şu tanımlamalar yapılabilir:

Toplum, araç yapabilen ve kullanabilen insan türünün, temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla hemcinsleriyle bir araya gelmesini ifade etmektedir.

zümleyebiliriz. Önder Apo, "Ortadoğu'da Uygurkışır" isimli savunmasında, altı tane temel karakteristik özelliğine dikkat çektı.

Toplumun varoluşsal özellikleri

1- Tarih olarak toplum

"Tarih olarak toplum, insan topluluklarının milyonlarca yıl süren, zorlu mekanlarda çok acılı geçen ve büyük mücadele isteyen çabaları sonucunda daha gelişkin teknik topluluklar oluşturulmuştur. Bazi mekanlar ve dönemler toplumsal sıçramalarda belirleyici olmuştur."

İnsansal gelişmenin salt kendiliğinden gelişmediği ve bütün tarihsel birikimlerin sonucu olarak ortaya çıktıığı kuşku götürmez bir gerçekliktir. Önder Apo, insana ilişkin geliştirdiği tanımlardan birinde "Big-bangdan beri evrene yayılan ger-

"İnsansal gelişmenin salt kendiliğinden gelişmediği ve bütün tarihsel birikimlerin sonucu olarak ortaya çıktıığı kuşku götürmez bir gerçekliktir.

Önder Apo, insana ilişkin geliştirdiği tanımlardan birinde

"Big-bangdan beri evrene yayılan gerçekliklerin toplamı" belirlemesinde bulundu. Evrensel oluşumun son halkasını temsil eden insan, bu

oluşumun bütün bileşenlerini kendi içinde barındırıyor. Bundan hareketle insan için 'bütün varlıkların toplamıdır' demek abartılı olmayacağı. Zaten insan için yapılan mikro kozmos tanımı da bu gerçekliğe işaret etmektedir."

bu kavrama ağırlıklı yer verilmesi boşuna değildir. Bundaki temel amaç gelişen Kurt toplumsal iradesini, böylesi hak kirintılarıyla boşluğa düşürmek ve tasfiye etmektir. Özgürlük, eşitlik, adalet, barış, kardeşlik, komünalite, ahlak ve politika ekseninde gelişen yeni Kurt toplumsallaşmasını ortadan kaldırılmaktır. Dolayısıyla bu toplumsallığın köleci sistem açısından arz ettiği tehlikeleri de bertaraf etmektedir. Bu gerçeklik üzerinden yaklaştığımızda toplumsal gerçekliği yeniden çözümlemenin gerekliliği bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Demokratik ulus çözümünün sosyal boyutu anlaşılmadan ve yapılandırılmadan demokratik ulus inşa edilemez. Dolayısıyla bu aynı zamanda yürütülen "bireysel haklar" yaklaşımına da tarihsel bir cevap olacaktır. Toplumsallığın kendisi insan türünün varoluş gerçeği olarak insan türü açısından bütün tarihsel süreçlerin temel yaşam konusu olagelmıştır.

Demokratik ulusun inşası kapsamında yürütülen bütün tartışmalar bizi toplum nasıl var olmalıdır arayışına yöneltmektedir. Bu aynı zaman da insanın kendi tarihsel akış serüveninde kendini tanıtmaya çalışırken geliştirdiği anlam arayışına da bir cevap olacaktır.

Bir varlık için "başkası" onun ekoçevresidir. Bu gerçeklik oluşum zincirinin ilk halkası olan atom altı parçacıklardan tutalılmış bu zincirin en üst halkası olan insana kadar bütün varlıklar için geçerli olan bir gerçekliktir. Örneğin, bir organizmayı oluşturan hücreler için geçerli olan bir durum olduğu kadar bir hücreyi oluşturan proteinler için de geçerlidir. Yani organizma hücrelerin ekoçevresidir, yine hücre proteinlerin ekoçevresidir. Kuşkusuz birinci doğa için geçerli olan bu olgular insan toplumsallığını tam karşılayamamaktadır. Ancak memramızı anlatmak için böylesi analogilere başvurmaktaız.

Bu bilimsel gerçeklikler ışığında insan hakikatini tanımlamaya çalışırken yapılması gereken temel çalışma onun ekoçevresi olan toplumu ve toplumsallığı tanımlamaktır.

Kuşkusuz bir yazı ile toplumsal yaşamın bütün yönleriyle tanımlanabileceğii ideاسında değiliz. Ancak çok genel hatlarla da olsa kendini bu tanılamaya yaklaştırmak "iyi, doğru, güzel ve özgür" olanın inşasında vazgeçilmez bir yaklaşım olacaktır. En asgari bir düşünunce kirintisiyle bile toplumsallığın, insan türünün var olma koşulu olduğu gerçeği

Toplum, insan türünün analitik zeka-sıyla inşa ettiği ve simgesel dil kullanarak onu bir araya getiren tekillerin iletişim sağlayabildiği varoluşsal gerçekliktir.

Toplum, insan türünün ana kadınlarda şekeitenen ve gittikçe tarım ve köy devrimiyle en üst düzeyde güçlendirilen ve böylece varlığı garantiye alınan örgütlenme formudur.

Toplum, fiziki ve biyolojik yasaların dışında, doğasında başka hiçbir canlı türünde bulunmayan ahlak ve politikayı barındıran ve insan türüne ait varoluşsal gerçekliktir.

Toplum, insan türünün deneyimlerini biriktirerek kalıcılaştırmasını ve kendinden sonraki kuşaklara aktararak üzerlerine yenilerinin eklenmesini sağlayan ve böylece beslenme, korunma ve çoğalma ihtiyaçlarını garantiye alabildiği örgütlenme formudur.

Toplum, milyarlarca yıl süren biyolojik evrimin insan türü tarafından –kendini ikinci doğa olarak gerçekleştirilmesi sonucu– bir üst aşamaya taşıırlarak toplumsal evrim biçiminde devam etmesini ifade etmektedir.

Bu kapsamda ele aldığımızda toplumsal gerçekliği ancak onun temel karakteristik özellikleri üzerinden çöz-

çekliklerin toplamı" belirlemesinde bulundu. Evrensel oluşumun son halkasını temsil eden insan, bu oluşumun bütün bileşenlerini kendi içinde barındırıyor.

Bundan hareketle insan için 'bütün varlıkların toplamıdır' demek abartılı olmayacağı. Zaten insan için yapılan mikro kozmos tanımı da bu gerçekliğe işaret etmektedir. Dolayısıyla insan için, kendi tarihi bilme evreni bilmekle esdegerdir.

Ve bir parça da evrenin tarihini bilmekten kaçınılmazdır. Yani karşılıklı birbirini koşullayan ve besleyen bir durumdur. Mikro kozmos olarak kendini bilen insan, makro kozmosu yani evreni de bilir. Varlığın, oluşum sürecinde değişik aşamalar katettiği bilinmektedir. Yani her biri kendi içerisinde değişik aşamalar kaydetmek koşuluyla, önce fiziki düzleme, sonra kimyasal düzlemede daha sonra biyolojik düzlemede ve en son olarak da bütün bunları aşan ve kendini ikinci bir doğa olarak gerçekleştirilen toplumsal düzlemede gerçekleşmektedir varlık. Bunların her biri kendinden öncekileri kendinde barındırır.

Bu gerçeklikleri göz önüne getirdiğimizde insansal gelişmenin tüm tarihi birikimin sonucu olduğu görülecektir. Bu tarihin hepsini vermek en

"Ahlaki politik toplum, toplumsallaşmanın başından itibaren neolitik döneme kadar tek ve başat olan ve kendini bir sisteme kavuşturarak insanlık tarihinin yüzde doksan sekizini kapsayan bir toplumsal formdur. Bu toplumsal form kendisinden sonra gelişen uygarlık süreçlerinde de varlığını korumuştur. Uygarlık bu toplumsal forma karşıtlık temelinde ve onu bastırarak gelişme göstermiştir. Ancak çokça söylendiği gibi onu yok edememiştir. Ahlaki politik toplum son beş bin yıllık dönemde içerisinde de uygarlık güçlerine karşı her zaman bir direniş içerişinde olmuştur"

azından böylesi bir yazı kapsamında imkan dahilinde değildir. Buna gerek de yoktur. Ancak kısa bir özeti vermek tarih anlam yaklaşımımızı ortaya çıkarmak açısından önemlidir.

Bing Bang patlamasından başlayarak bundan 5-6 milyar yıl öncesine güneş sisteminin oluşumuna kadar geçen süreçte kaba görüntüsü itibarıyla evren bugünkü biçimini kazanmaktadır. Şimdiye kadar bilinebildiği kadaryla güneş sistemi içinde yer alan dünya denen gezegen biyolojik anlamda canlı yaşamı için müsait olan tek zemindir. Bundan yaklaşık 3-3.5 milyar yıl öncesinde evrensel oluşum, niteliksel bir sıçrama yaparak biyolojik alemin dünya üzerinde ortaya çıkışmasını gerçekleştirir. Bundan öncesi, canlılanmamış –biyolojik anlamda– evrenin tarihidir. Bundan sonrası ise biyolojik evrim olarak tanımlanan süreçtir. Yani okyanusun derinliklerine düşen ilk canlı hücreden başlayarak çoğullaşan, çoğaldıkça yeni türlerle çeşitlenen, gittikçe karalarda ve havada da yaşayan yeni türlere dönüşen, boyalece farklılaşmaya ve çeşitlmeye devam ederek gelişim kaydeden ve en son memeli canlıları oluşturan 33 takımından biri olan primatlardan koparak toplumsallaşma sürecine giren insan türünün hominid(insanımsı) evresinden başlayarak oradan homa habilis, homo erectus ve en son homo sapiens evresine kadar devam eden evrimleşme süreci, biyolojik evrimleşme sürecidir.

İnsan bu evrimin son halkası olarak kendinde biyolojik evimin bütün aşamalarını barındırarak ortaya çıkmaktadır. Bilimsel olarak da ispatlanmaktadır ki insan cenini anne karnında geçirdiği dokuz ay on günlük süre içerisinde neredeyse on beş milyar yılı bulan evrimleşme tarihinin hepsini kendinde tekrarlamaktadır. Dolayısıyla salt bu açıdan bakıldığına bile insanın tarihin bir gerçekleşmesi olduğu görülecektir. Yani insan esittir bütün bir evrenin tarihi. Biz bunu zamanın yaratıcılığının insanda niteliksel bir güçe dönüşmesi olarak da tanımlayabiliriz.

Kuşkusuz bu insansal hakikatin sadece bir yanını temsil etmektedir. Ve daha çok birinci doğaya ayak uydurma anlamında bu doğanın insan yapısına dayattığı bir gerçekliği ifade etmektedir. Bir de bunu tamamlayan ve insan türü açısından bundan daha önemli olan son yedi milyon yıllık tarih içerisinde insanın kendi eliyle gerçekleştirdiği toplumsal evrimi gelmektedir. Çünkü biyolojik evrimleşme süreci her canlı varlık açısından geçerlidir ve her canlı kendinden önceki bütün tarihi temsil

etmektedir. İnsan son halka olarak kendi özgünlüğünü toplumsallığıyla ortaya koymaktadır.

Toplumsallaşmanın tarihsel bir birikim sonucu ortaya çıktıgı bütün tarihçilerin ve sosyal bilimcilerin ortak görüşüdür. Bu noktada toplumsal tarihin evreleri genellikle paleolitik, mezolitik, neolitik, hiyerarşî ve uygarlık süreçleri, toplumsal tarihin genel evreleri olmaktadır.

Paleolitik evre daha çok insanların teknığın ilk hallerini kullanarak avlandıları ve kendilerini korudukları. Gitikçe toplumsal nitelikte gelişmeler yaşanır. Örneğin etkili bir biçimde ateşin kullanılmaya başlanması, orta paleolitik dönemde daha etkili aletlerinin kullanılması, insanların ölülerini gömerek yanlarına eşyalarını bırakmaları gelişim seyrini kanıtlamaktadır. Üst paleolitik evrede mağara duvarlarına resim yapma, kadın heykelleri vb gelişmeler insanlarda bu dönemde sanatsal bir düşünüş tarzının gelişliğini göstermektedir. Yine bu dönemde taşların yanı sıra fildişi, deniz kabuğu, kemik ve benzeri daha gelişkin aletler kullanılmıştır.

Mezolitik dönem MÖ 20 binlerden sonra dördüncü buzul döneminin sona ermesiyle birlikte insan topluluklarının yarı göç halde yavaş yavaş yerleşik yaşama geçitleri aşamayı temsil etmektedir. Paleolitik evre ile neolitik evre arasında ara bir aşamayı ifade etmektedir.

Neolitik devrimle insanlık hafızası cennet tarzı yaşamla tanışmıştır

Neolitik dönem, yerleşik yaşama geçişle birlikte tarım köy devrimine dayanan toplumsal tarih evresini temsil etmektedir. İnsan toplulukları toplayıcılık ve avcılığın yerine yaratıcı emeğe dayanan tarım ve hayvanların evcilleştirilmesi üzerinden geçimlerini sağlamaktadır. Yukarı Mezopotamya'nın verimli toprakları insan tarihinde toplumsallaşmanın niteliksel bir sıçrama yapmasını sağlamıştır. Zengin flora ve faunasıyla binyillardan beri göç halde yaşayan insan topluluklarının burada yoğunlaşmalarını sağlamıştır. İnsan topluluklarının beslenme imkanları artmıştır. Mağaralardan köy yaşamına geçmiştir Nicelîye dayalı yoğunlaşma toplumsal niteliğin de gelişmesini beraberinde getirmiştir. Bu aynı zamanda kültürel birikimin de oluşması anlamına gelmektedir. Kültür toplumsallığın en belirgin özelliklerinden biridir. Tanrıça inancından tutalım ahlaki kurallara kadar çok yönlü manevi kültür değerleri yanında başta tarım araçları olmak üzere günlük yaşamı kolaylaştırın her çeşit araç ve gerece kadar çok zengin bir maddi kültür düzeyi de ortaya çıkarılmıştır. Toplum yeni icatlar ve üretim araçlarında büyük bir patlama yaşamıştır. Ana kadın kültü tanrıça katına yükselmiştir. Bu yeni toplumsallaşmanın ortaya çıkışında özellikle tarım devriminde kadınların belirgin bir rolü vardır. Neolitik devrimin son aşaması olan Tel Halaf kültürü ve bu süreçte yaratılan kültürel icatlar adeta toplumsallıkta zirve yapılmasını sağlamıştır. Neolitik devrimle birlikte insanlık hafızası cennet tarzı yaşamla tanışmıştır. Bu öyle bir zihinsel duyarlılık yaratmıştır ki sonraki süreçlerde toplumsal doku uygarlık güçleri karşısında zorda kaldığı bütün dönemlerde bu cennet yaşamı yeniden yaratmanın mücadelemini yürütmekten bir an için bile geri durmamıştır.

Ahlaki politik toplum, toplumsallaşmanın başından itibaren neolitik döneme kadar tek ve başat olan ve kendini bir sisteme kavuşturarak insanlık tarihinin yüzde doksan sekizini kapsayan bir toplumsal formdur. Bu toplumsal form kendisinden sonra gelişen uygarlık süreçlerinde de varlığını korumuştur. Uygarlık bu toplumsal forma karşılık

temelinde ve onu bastırarak gelişme göstermiştir. Ancak çokça söylendiği gibi onu yok edememiştir. Ahlaki politik toplum son beş bin yıllık dönemde içerisinde de uygarlık güçlerine karşı her zaman bir direniş içerisinde olmuştur. Hatta çoğu zaman uygarlık sisteminin arz ettiği tehlikeleri bertaraf etmek ve onları kendi özgür mekanlarının üzerinde tutmak için bir karşı saldırı halinde olmuşlardır. Bu direniş geleneği daha çok uygarlık sisteminin dışında kalan etnisite tarafından geliştirilmiştir.

Bunların yanı sıra sistem içerisinde kalan ve ancak uygarlık tarihi boyunca her biri kendi dönemine özgü zihniyet ve kültürel özelliklere sahip ve değişik formlarda mücadele yürüten kesimler de bu direniş geleneğinin bir parçası olarak değerlendirilmek durumundadır. Bunların başında peygamberlik geleneği gelmektedir. Yine olgunlaşmış kölelik olarak feudal çağ uygarlığı boyunca sisteme girişmeyen ve ahlaki politik toplum özelliklerini önemli oranda koruyan değişik mezhep ve tarikatları bu geleneğin bir parçası olarak görmek gerekmektedir. Hallac-ı Mansur'dan Sührevendi'ye, Nesimi'den Yunus'a Buruno'ya yüzlerce öncü insanı bu direniş geleneğinin bir devamı ve parçası olarak görmek gerekmektedir. Bunlarla birlikte sosyalist hareketin tarihi, gelişen direniş, ödenen bedeller, hayal edilen komünal toplum bu direniş geleneğinin bir devamıdır.

Özcesi tarih olarak toplumu değerlendirdikten insanın toplumsal kimliği etrafında oluşan birikimin aynı zamanda evrenselleşmiş varoluş toplamı olduğunu hiçbir zaman unutmamak gerekmektedir. Dolayısıyla insanda dile gelen gerçeklik hem maddi evrenin on beş milyar yıllık ömrü hem de yedi milyon yıllık toplumsallaşma birikimidir. Bizler bugün bu birikimin temsili yapmaktayız. İnsanlaşma ve toplumsallaşma birlikte gerçekleşen hususlardır. Bu nedenle de insanın olduğu yerde toplum var demektir. İnsanın tarihi aynı zamanda toplumun da tarihi olmaktadır. Bunun bir an bile unutulması insanın kendi olmaktan çıkmasıdır. Hiyerarşî ile başlayan ve daha sonra uygarlık olarak tanımladığımız devletli köleci sistem kendi olmaktan çıkma sistemidir. Önderliğimiz bu tarihi, sapma tarihi olarak tanımladı. Bu sistem kendini toplumdan kopararak bütün toplumu baskı ve tahakküm altına alan bir kesimin eliyle inşa edilmiş bir sistemdir. Biz buna insanlıktan ve toplumsallıktan kopma tarihi de diyebiliriz. Bu anlamda uygarlığı bastırılan ve geriye itilen ahlaki ve politik toplumdan geriye kalan posa olarak tanımlamak yanlış olmayacağıdır.

Oysa ahlaki ve politik toplum olarak toplumsal gerçeklik, insan dediğimiz hikayenin kendini içerisinde var edebildiği eko çevresidir. Ve bu eko çevre çok uzun bir tarihin birikimi, emeği, alın teri ve ödenilen bedeller sonucu gerçekleşen bir hakikattir.

2- İnsansal zeka ve toplumsallık

"Tarih olarak toplum zeka düzeyini gerektirir. İnsan türünün zeka düzeyi toplumsallığını belirlemiştir. Toplumsallık da bu zeka düzeyini zihniyet halinde çalışmaya, gelişmeye zorlamıştır. Toplumsal doğa zihniyet düzeyi gelişkin esnek bir yapı arz eder."

Toplumsal gerçekliğin oluşum ve gelişiminde insansal zeka ile doğrudan bağlı vardır. Toplum dediğimiz eko çevresi ile bağlı olarak ortaya çıkan insan türünün zihniyet esnekliği, onun kendini ayrı ve daha gelişkin bir tür olarak örgütlemesini sağlamıştır. İnsan zihniyetinin esnekliği dediğimiz şey onun düşünerek, tasarılayarak, planlayarak ve araç kullanarak iş yapabilme kapasitesidir. İn-

sanda ortaya çıkan düşünce kapasitesi diğer canlı türlerinin düşünce kapasitesinden nitelik olarak farklıdır. İnsandaki zeka türünde esneklik, dolayısıyla özgür seçim yapabilme kapasitesi oldukça genişir. Hiçbir canlı, insan kadar sınırsız hareket kabiliyetine sahip değildir. Bununla birlikte insandaki zeka kapasitesi ve potansiyeli, insana "çevresini" bilincle değiştirmeye imkanı tanımaktadır.

Zeka ve toplumsallık bir dialektik halinde gelişmektedir. Yani her iki tarafından birbirini koşullama ve besleme durumu vardır. Zeka toplumsallığı inşa eder; toplumsallık zekanın gelişmesini sağlar. Topluluk halinde yaşamak neredeyse bütün canlılar için bir doğa yaşamı gibidir. Ancak bütün canlı türleri için geçerli olan "topluluklaşma", insan toplumsallığını göz önüne getirdiğimizde çok daha farklı bir yaratıcılık ve nitelik kazanır. Bu yaratıcılık insanın bilinciliğinde gizlidir. Yani düşünce ve toplumsallık insanda iç içe geçen iki olgudur. İnsan ve insanın bütün yaratımları bu iç içeliğin bir sonucu olmaktadır. Ahlak, politika, kültür, sanat, sevgi, moral, paylaşım, komünalite vb manevi değerlerin yanında toplumun yaşamını idame ettirebilmesi için yaratılan bütün maddi değerler bu gerçekliğin bir ürünüdür.

Bu noktada insanın doğa ve doğadaki diğer canlılardan düşünce düzlemindeki farkını koyarsak eğer "insan kendini düşünen doğadır" gerçeğe karşılaşırız. Bu noktada Taoizm'de geçen "Tao taşta uyur, çiçekte rüya görür, hayvanda uyanır, insanda uyandığının farkına varır" sözü anlam kazanır. Uyandığının farkına varma, insandaki zihniyet ve zeka düzeyinin işaretini olmaktadır. Zira insan için yapılan "düşündüğünü düşünen canlı" ve "bildiğini bilen canlı" tanımları da bu gerçeklikle bağlantılıdır.

İnsan ile doğadaki canlılar arasında bu zihniyet ve zeka farklılığını ortaya çıkarır durum, insanın diğer bütün canlılarda olan duygusal zekasının yanında analitik zeka denilen zekaya da sahip olmasıdır.

Uygarlık tarihi boyunca egenmenlerin yaptığı insandaki duygusal zekayı analitik zekanın denetimine ve hizmetine sokmak olmuştur. Halbuki insan hakatinde, zekanın toplumsal doğayı yaratması, her iki zeka türünün birlikte ve uyum içerisinde kullanımıyla gerçekleşmiştir. Örneğin toplumsallaşmanın zirvesi olarak tanımlayabileceğimiz neolitik dönemde her iki zeka türü ahenk içerisinde olmuştur. Bir tarafta duygusal zekanın bütünlilik ve canlılık gibi özelliklerinden kaynaklı doğaya, insanlara, bitkiler ve hayvanlar aleminin varlığına karşı duyarlı diğer taraftan yaratıcılık özelliklerini itibarıyle toplumun ayakta kalması için gereklili olan barınak, araç gereç, teknik ve ahlaki politik kuraları ortaya çıkarabilen bir düzeyde uyum içerisinde olabilmektedir her iki zeka türü. Bu noktada toplumsal bağılılık ve bireylilik, yani komünalite, refleks düzeyinde duygusal zekanın bir özelliği olurken bu komünaliteyi korumak ve geliştirmek için gereklili olan maddi ve manevi değerleri yaratmak da analitik zekanın bir özelliği olmaktadır.

Burada Önder Apo'nun duygusal zeka ve analitik zekaya ilişkin yaptığı belirlemelere yer vermek konumuz açısından oldukça açıklayıcı olacaktır.

"Duyusal zekanın en önemli özelliği yaşamla bağlantısıdır. Yaşamı korumak temel işlevidir. Yaşamı koruma konusunda çok gelişmiştir. Bu yönü asla küçülmemeliidir. Sıfır hatyla çalışır. Bunu anında cevap verme anlamında belirtiyorum. Bu zeka türünden yoksunluk, yaşamın tehlikelere alabildiğine açık hale gelmemesidir. Yaşama saygı ve değer verme, duygusal zekanın gelişmişlik seviyesiyle bağlantılıdır. Doğa dengesini

gözetir. Doğal yaşamı mümkün kılan zeka da diyebiliriz. His dünyamızı tamamıyla bu zeka türüne borçluyuz."

"Analitik zeka, daha çok yorumlayarak duygusal zekaya yeni yönler, davranış biçimleri biçimlendir. Daha çok gelişkin insan türüne aittir. Zaten insan türünün toplumsal tarzda yaşaması da analitik zekanın gelişim seviyesiyle bağlantılıdır. Hızlı toplumsal gelişmeyi sağlayan analitik zekadır. Fakat duyu boyutundan yoksun olduğu için, serbest kalduğunda çok tehlikeli olur. Özellikle iktidar ve savaş kültürüne alışık olup yoksunluğunu, empati ve同情yi tanımaması bu imhaç özelliğini çok tehlikeli kılmaktadır. Buna karşın duygusal zekayla uyum içinde çalışlığında en sağlık, çözümleme yeteneği yüksek birey ve toplulukların oluşumda belirleyici rol oynamaktadır."

Toplumsal gerçekliğin inşa unsuru olan analitik zeka özellikle hiperarı ile başlayan süreçten itibaren toplumsal doğayı tahrif etme ve toplumsallığın ortadan kaldırılması üzerine yoğunlaşmaktadır. Bu dönemden itibaren duygusal zekadan kopan analitik zeka artık sadece baskı ve sömürü araçlarının geliştirilmesi için çalışmıştır. O güne kadar toplumsallığın geliştirilmesi ve korunması için gereklili olan maddi ve manevi değerleri yaratılan analitik zeka o günden itibaren toplumu zapturapt altına almak için egemenlere gereklili olan maddi ve manevi araçların yaratılması için devreye girmiştir. Özellikle kapitalist modernitede analitik zeka çırılık olarak tanımlanabilecek bir boyuta varmıştır. Bu anlamda toplumsal insanların temel gücü olan analitik zeka "toplumkırım"ın temel gücü haline getirilmiştir.

Son olarak konumuzla ilgili şunu belirtmekte yarar vardır; insan düşünesi bütün tarihsel ve toplumsal süreçlerin toplamıdır. Bu anlamda insan zihniyeti ve düşünçeliği evren kadar eski, yaşı ve tecrübelidir. Dolayısıyla insan düşüncesinin toplumsal gücü çok büyütür. Bu onun esnekliğinden gelir. Yukarıda da dejindigimiz gibi bu güç olumlu veya olumsuz anlamda kullanılabilir. Bunu belirleyecek olan insanın sosyalizasyon sürecinde edindiği ahlaki, kültürel ve politik değerlerdir. Sınıflı, iktidarcı ve köleci uygarlığın yarattığı kültürel birikim ve ahlak(sızlık) toplumu yok oluşa götürmektedir. Çünkü insan olusumun evrensel ilkesinden kopmuştur ve insan zekasını kendi içerisinde parçalamaktadır.

Bunun karşısında toplumsal gücün farkına varan insan düşünçesi toplumsal özgürlüğe en yakın zihniyyettir. İnsan anladığını kadar özgürdür ve insan zihniyetinin gelişmesi de özgürlüğe bağlıdır. En güçlü zihniyet özgür toplumda gerçekleşir. En anlamlı ve özgür toplum ahlaki ve politik toplum olduğuna göre insanın zihniyet kapasitesi en fazla bu toplumda açığa çıkar.

3- Simgesel dil ve toplumsallık

"Dil toplumsal zihniyetin sadece aracı değil, aynı zamanda yapılandırıcı bir unsurudur. Dil bir toplumu var eden temel özellikleridir. Kolektif zeka aracı olarak toplumsal doğanın esnekliğini çok hızla geliştirir."

Toplumsal zekanın en güzel yansımısi hiç kuşku yoktur ki dilsel iletişimdir. Toplumsal bilinc düzeyinin kendini ifadeye kavuşturduğu temel araç simgesel dilidir. İnsan toplumunda simgesel dilin ortaya çıkışının bundan yüz elli-iki yüz bin yıl öncesine dayandırılmaktadır. İlk

insan türlerinin görüldüğü alan olan Afrika kıtası simgesel dilin de çıkış kaynağı olarak gösterilmektedir. Ancak simgesel dilde niteliksel sıçrama Yukarı Mezopotamya olmuştur. Toplumsallaşmayı dil bağlamında ele aldığımızda Yukarı Mezopotamya kökenli Aryen dilinin hem nitelik hem de yaygınlık anlamında bu denli köklü olmasının, topoplumsallığın zirvesi sayılan Neolitik döneminin de Yukarı Mezopotamya kökeni olmasından kaynaklandığını görebiliriz.

Önderliğimiz insanın toplumsallaşmasında sembolik dile geçiş tarihin "ilk büyük devrimi" olarak tanımladı. Simgesel dille iletişim, insan türünün ekoçevresi olan toplumsallıkta muazzam bir sıçrama anlamına gelmektedir. Bu neden nedeni insanlar arasındaki iletişim kolaylaştırmasıdır. Topoplumsallığın gelişmesinin en önemli faktörlerinden biri de toplum üyelerinin aynı duyguları yaşaması aynı düşüncelere sahip olması, aynı hissiyatı sezinlemeleri, olay ve olgular karşısında aynı refleksleri göstermeleridir. Bütün bunların temel

düğü günlük pratiklere bile bakılarak anlaşılabilir. Bu anlamda simgesel dil yetisinin insan hakatinde ortaya çıkması tamamıyla toplumsal ihtiyaçlardan ileri gelmektedir. Bu anlamda dil, toplumsal yapılandırcı bir unsur olarak ortaya konulabilir. Topoplumsal gerçekliğin kendisi inşa edilmiş bir gerçeklik ise bu inşada rol oynayan temel faktörlerden biri olan dil neden inşa edilmiş bir gerçeklik olmasın. Bu durumda toplumsal ihtiyaçlar da dilin inşa edilmesinde temel bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla her toplumsal gerçeklik kendi dilini inşa eder diye bir tespit yapmak mümkündür. Değişik toplumsal kültürlerin farklı dil grupları oluşturmaları da bundan kaynağını almaktadır.

Dilin inşa edilmesinde rol oynayan diğer faktör de her sistemin kendi zihniyet araçlarını oluştururken ve bunları ifadeye kavuştururken kendine özgü bir dil yaratma ihtiyacını hissetmesidir. Dolayısıyla dil aynı zamanda ifadesi olunan sistemin de bütün özelliklerini kendinde barındırır. Bu gerçeklik

nayan temel faktörlerden biri iken bu toplumsal formun bastırıldığı ve geriye itildiği uygarlık tarihi boyunca egemenler adına hakim kılınan dil, toplumsallığın ortadan kaldırılmasında rol oynayan temel faktörlerden biri olmuştur. Dolayısıyla demokratik ulusa dayalı toplumsal formun yeniden inşasında dil de ahlaki politik toplumun dili olması itibarıyle yeniden yapılandırcı bir faktör olarak rol oynamak durumundadır. Bu neden için içeriği bütün yalan ve dolanlardan kurtararak bütün yalaklısı ve sadeliğiyle yeniden inşa edilmek durumundadır. Yine toplumsal kimliğin bir ifadesi olduğu gerçeği göz önüne getirerek özgürce ifade edilmesi kullanılması ve geliştirilmesinin toplumsal insan olmanın en büyük görevlerindendir. Bu bağlamda başta Kürtçe olmak üzere yasaklanan, asimile edilen ve ortadan kaldırılmaya çalışılan bütün dillerin yeniden tarih sahnesine çıkarılarak özgürleştirilmeleri ben insanım diyen herkesin en başta gelen görevidir.

4- Tarım devrimi

zam bir birikim olmuştu. Bu birikim insan türünün o güne kadar gerçekleşen, doğuya tek yönlü uyumunun (doğaya kendini uyarlama) çift yönlü bir uyuma –doğayı değiştirerek kendine uyarlama– dönüşmesine yol açabilecek gelişmelerin ortaya çıkarılmasını sağladı. Tarım ve köy devrimi denilen devrim bunun ifadesi olmaktadır.

Tarım ve köy devrimi öncesi yaşanan toplumsal gelişmeler, tarımın salt insan türünün beslenme ihtiyacına cevap olma durumu ile izah edilemeyeceğini aynı zamanda toplumsallaşmanın tarım etrafında nasıl bir gelişim seyri kazandığının da bir göstergesi olduğunu kanıtlamaktadır. Yukarıdaki Önderliğin belirlemesinde görüldüğü gibi, insan toplumsallaşmasında köklü dönüşüm dolayısıyla zirveleşme olarak tanımlanabilecek gelişmeler ancak tarım devrimiyle gerçekleşmektedir. İnsansal doğanın bir bilinc ve örgütlenme gerçeğini ifade ettiğini göz önüne getirdiğimizde, tarımın sadece beslenme ihtiyacını giderme temelinde yapılan bir iş olmadı-

olarak gelişen devletçi, iktidarı, köleci uygarlığın hizmetine koşturulmuştur. Sümer rahipleri belki de her şeyden daha fazla tarımın muazzam toplumsallaştırıcı gücünün farkındaydır. Bundan kaynaklı olarak Yukarı Mezopotamya'nın bütün maddi ve manevi kültürel değerlerini nasıl derleyerek inşa ettikleri yeni sistemin yapı taşıları halinde dönüştürdüler. Dikkat edilirse yaratılan mitoloji meşrulaştıran temel olgu tarıma dayalı üretimdeki verimliliğin bir tanrı vergisi olarak sunulması gelmektedir. Dolayısıyla bir anlamda iktidarın kendini üzerinde kurumlaştırdığı "yeni toplumsallık" da esas itibarıyla tarım etrafında inşa edilmiştir.

Uygarlığın kapitalist modernite aşamasına kadar geçen süreçte tekelcilik esas itibarıyla tarıma dayalı olarak gelişti. Sanayi devriminin endüstriyalizme dönüşümüyle birlikte, toplum dışı olan tekelci sistem, kent devlet-sınıf üçgeninde neredeyse ahlak ve politika eksenli kır toplumunu ortadan kaldıracak düzeyde toplumsuz bir sis-

bize uygarlık dilinin yalansallığının nedenlerini de açıklamaktadır. Örneğin mitoloji belki de bunun en çarpıcı ifadesidir. Topoplumsal ilişkiler bağlamında ele aldığımızda salt "yalan" ve "masal" diyerek geçistirememiz. Mitolojik dili ve mitolojik dilin ifadesi olduğu sistemi oluşturan zihniyet neredeyse beş bin yıldır bizim bütün yaşam alanımıza etki etmektedir. Nasıl ki beş bin yıldır uygarlık sistemi kölelik, sömürge, baskı, zor, istismar, talan, şiddet ve savaş üretiyorsa uygarlığın dili de bunları meşrulaştıracak ifade araçlarını üretir.

Günümüzde eğer toplumsal yaşamın bütün alanları çığır açıcı düzeye varan yalanlarla, düzenbazlıklarla, hilelerle, sahtekarlıklarla, aldanma ve aldatma larla doldurulmuşsa hiç kuşku yok ki bu, uygarlık sistemindeki bütün değerlerin sentezi olan kapitalist modernite ile doğrudan bağlantılıdır. Dikkat edilirse egemenlerin dili son derece demografik, manipülatif, dolaylı, çoğu zaman anlaşılmaz vb özelliklerde olmaktadır. Bunun temel nedeni egemenlerin kendilerini sürekli perdeleme ihtiyacı duymalarıdır. Dolayısıyla dil toplumsal yapıyı bir unsur olabildiği kadar toplumsal yıkıcı bir rol de oynayabilir. Bunun en somut örneği toplumkırımda kapitalist sistemin dilidir.

Toplarda ulaştığımız sonuç şu olmaktadır; ahlaki politik toplumsal formun başat bir sistem olduğu tarihi evrelerde dil, toplumsallığın gelişmesinde rol oy-

ve toplumsallıkta zirve: Neolitik

"Tarım devrimi toplumun maddi ve manevi kültüründe tarihin en köklü devrimidir. İnsan toplumu esas olarak tarımın etrafında şekillenmiştir. Tarımsız toplum düşünülemez. Tarım sadece beslenme sorununun çözümünü sağlamakla kalmaz; zeka, dil, nüfus, yönetim, savunma, yerleşme, din, teknik, giyim, etnik yapı başta olmak üzere, temel maddi ve manevi kültür araçlarında köklü dönüşüm ve gelişmelere yol açar."

Topoplumsallaşmanın zirve yaptığı tarihsel evreyi ifade eden neolitik dönemi yaratılan tarım köy devriminin gerçekleştiği alan, merkezinde Dicle-Fırat nehirlerinin beslediği bereketli topraklar olan yukarı Mezopotamya'dır. Yukarı Mezopotamya'nın bereketli toprakları, nicelik olarak yoğunlaşan insan türü doğayı en güçlü bağlarını burada kurmuştur. Dolayısıyla doğayı tanıma durumu, giderek yoğunlaşan nüfusun ihtiyaçlarını giderme temelinde onu maddi kültür yaratmaya yönelmiştir. Yukarı Mezopotamya'nın coğrafi koşulları hem bitki örtüsü hem hayvan türleri açısından hem de doğal barınakları itibarıyla benzerleriyle karşılaşırılamayacak düzeyde insansal yaşama elverişliydi. Binyolların deneyimleri temelinde insanlarda güçlü bir doğa bilinci gelişti. Örneğin hangi bitkilerin ekilmeye elverişli olduğu, hangi hayvanların evlileştirilebileceği, bunların neye ihtiyaç duydukları ve nasıl geliştirilebilecekleri konusunda muaz-

ğını bilinc ve örgütülüüğünü sağlamıştır. Bugün her zaman bilinc ve örgütülüüğünü sağlamıştır. Bugün her zaman bilinc ve örgütülüüğünü sağlamıştır. Zira tarım yapılmadan önce insanlar değişik otalar ve bitki kökleri toplayarak ve avcılık yaparak bir şekilde beslenme ihtiyaçlarını karşılayabiliyorlardı. Dolayısıyla tarımın bilinc ve örgütülüük gerektiren özelliğini onun yapılandırcı bir faktör olarak insan yaşamında güçlü bir rol oynamasını kendisiyle getirmiştir.

Bu bağlamda tarım devrimi öncesinde başta Göbeklitepe olmak üzere Yukarı Mezopotamya'da ortaya çıkarılan yerleşim yerleri şimdiden kadar bilinen en eski yerleşim yerleridir. Yine bu alanlarda yaşanan yoğunlaşmalar sonucu tarıma geçiş yapıldığı ortaya konulmaktadır.

Yine aynı coğrafyada tarım kültür etrafında ortaya çıkarılan maddi ve manevi kültür değerleri toplumsallıkta niteliksiz bir sıçrama yaratmıştır. Özellikle Tel Halaf kültürü olarak tanımlanan maddi ve manevi kültürel değerler toplumsal yaşamı kutsallıklarla bezemisti.

Öyle ki başta tarım devriminin öncüsü ana kadın olmak üzere tarıma ilgili her durum, her kavram, her araç, her bitki özcesi her olgu bir kutsallık arz etmektedir. Hiç kuşku yok ki bütün bunların temel nedeni, tek başına beslenme ihtiyacına verdiği karşılık olamaz; ondan çok daha fazla toplumsallığın güçlenmesinde sunduğu katkıdır.

Topoplumsallığın gelişiren diğer bütün faktörlerde olduğu gibi maalesef tarım da toplumun ve toplumsallığın karşı-

ife acı dil olduğuna göre, simgesel dilin önemi daha fazla ortaya çıkmaktadır. Simgesel dil, toplumsal pratikin çok büyük bir ivme kazanmasını kendisiyle birlikte getirmektedir. Hızlanan pratik, toplum, dolayısıyla toplum üyelerinin temel ihtiyaçlarının daha hızlı giderilmesi ve güvenceye alınması sonucunu doğurur. Bütün bunların sonunda toplumsal bağların güç kazanacağı kuşku götürmez.

Bu bağlamda ele alınabilecek en önemli olgulardan biri de dilin toplumsal zeka ili ilişkisidir. Simgesellik her şeyden önce soyutlama anlamına gelmektedir. Bir olgunun somut plandan çıkarılarak soyutlanması yani bilinc dünyasına taşırılması ve orada işletilerek yeni sonuçlarla yaşamın pratığıne yani somuta yeniden aktarılması insan türünün dil-bilinc-yaşam diyalektiğinin en güzel göstergesi olmaktadır. Dil ve bilinc ya da düşünce olguları birbirinden bağımsız olgular olarak ele alınamaz. Biri varsa diğeri vardır. Sesi sözcüklerle dönüştürme ve sözcükler ile düşününebilme sadece insana özgü bir özellikir.

Her toplumsal gerçeklik kendi dilini inşa eder

Topoplumsallığın inşasında karşılaşılan zorluklar hesaplandığında dil olgunun kolaylaştırıcılığının ne büyük bir önem arz ettiği ve toplumsal anlamlandırılmışında nasıl bir enerji açığa çıkar-

teme olmuştur. Bugün her zaman bilinc ve örgütülüüğünü sağlamıştır. Zira tarım yapılmadan önce insanlar değişik otalar ve bitki kökleri toplayarak ve avcılık yaparak bir şekilde beslenme ihtiyaçlarını karşılayabiliyorlardı. Dolayısıyla tarımın bilinc ve örgütülüük gerektiren özelliğini onun yapılandırcı bir faktör olarak insan yaşamında güçlü bir rol oynamasını kendisiyle getirmiştir.

5- Topoplumsallık ana kadın etrafında oluşan doğadır

"Kadın toplumsal sürekliliği sağlamada en yoğun çabanın sahibi olduğunu, erkeğe nazaran toplumsallıkta daha başat rol oynar. Doğum, çocukların büyütülmesi ve savunulması toplumsallığın anacıl doğrultuda gelişmesini sağlar. Toplum ağırlıklı olarak ana-kadın kimliğini taşıır. Dilin ve dinin kökeninde dişli öjenin varlığı bu gerçekliği doğrular. Tarım-köy toplumunda kadının kimliği ve sesi gücünü korumaya devam eder."

Topoplumsallığın ilk örgütlenme formu olan klan tipi örgütlenme aynı zamanda insan toplumunun kök hücresi olmaktadır. Ondan sonra gelen bütün toplumsal formlar, bu kök hücrenin karakteristik özelliklerini taşırlar. Bu anlamda toplumsal doğa yani ahlakilik, politiklik, organik olma, tamamlayıcılık, komünlalite vb özellikler kökleşerek kendini günümüzde ullaştırmışlardır. Bütün bu özellikler aynı zamanda toplumsal kimliğin ifadesi olmaktadır. Bu noktada

toplumsal kimliğin hangi güç etrafında şekillendiği önem arz etmektedir. İlk toplumsal form olan klandan başlayarak toplumsal kimlik esas itibarıyla ana kadın etrafında şekillenmektektir. Salt bi-yoloyik bir olgu olarak ele alınmamak üzere yaratıcılık özelliği kadının toplumsal öncü biçiminde bir anlamaya kavuşturmasını sağlamıştır. Bütün yetersizliklerine rağmen tarihi perspektif içeren bütün bilim dallarının kanıtladığı bir gerçeklik de toplumsallığın kadın eksenli bir gelişme kaydettigini ortaya koymaktadır. Bu açıdan da kadın aynı zamanda toplumsal bütün özelliklerini kendinde en iyi somutlaştıran bir kimlidir.

Günümüzde bile her insan için geçerli olan bir husus, ilk toplumsallaşmasını esas olarak anadan öğreniyor olmasıdır. Bu açıdan kadının toplumsallaştırmadaki gücü toplumsal varoluşun adeta doğası gereğidir. İlk insan topluluklarından başlayarak kadının bu rolü neolitik dönemin sonlarına kadar başat bir pozisyonda gelmiştir. Toplumsallaşmadada kadın öncülüğü toplumsallaşmanın kendisi gibi neolitik devrimle birlikte zirve yapmıştır. Tanrıça kültü bu öncülüğün somut ifadesi olmaktadır. Toplumun özellikle ana kadına tanrıçalık düzeyinde anlam atfetmesi kendiliğinden gelişen bir durum değildir. Bunda ana kadının toplumsal yararlılıkla yüklenmiş olduğu misyon ve harcadığı emeğiñ belirleyici bir rolü vardır. Tarım devriminin, öz itibarıyla bir kadın devrimi olarak şekil bulması bunun en somut işaretü olmaktadır. Zira tanrıça düzeyinde anlaşılmır bununla bağlı bir durumdur.

Bu bağlamda ele aldığımızda kadın öncülükü gelişen toplumsallaşmanın milyonlarca yıl süren, ikinci doğa olarak insan toplumunun doğal gelişimi, birinci doğa ile mükemmel bir uyum içerisinde seyretmiştir. Bu uyumda belirleyici faktörlerden biri de analık olgusuyla doğa'nın benzeştirilmesidir. Bu uyumluluğun en bariz sonuçlarından biri, toplumun milyonlarca yıl süren ahlaki politik formunda toplumsal herhangi bir sorunun ortaya çıkmamış olmasıdır. Kuşkusuz insan toplumunun doğa koşulları karşısında yaşadığı sorunlar vardır ve belki de bir hayli fazladır. Ancak bunlar insan eliyle yaratılmış sorunlar olmadığından biz bunlara toplumsal sorun diyezmiyoruz. Dolayısıyla bir sorunun toplumsal sorun olarak ele alınabilmesi için insan eliyle yaratılmış olması gerekmektedir.

Bu çerçevede baktığımızda toplumsal sorunların ortaya çıkması, kadın öncülükü toplumsal düzenin yerini erkek egemenlikli toplumsal düzene yavaş yavaş bıraklığı –bu durum güclü kurnaz erkeğin hile ve zora dayalı olarak geliştirdiği bir durumdu– hiyerarşik döneme tekabül etmektedir. Bu dönemde aynı zamanda toplumsal yaşamda devlete, iktidara ve sınıflasmaya kapının aralık bırakıldığı bir toplumsal düzenlemenin şekillendiği bir dönemdir. Oysa kadın eksenli doğal toplum yaşamı devletleşmeye, iktidara ve sınıflasmaya tamamen kapalıdır. Çünkü "Kadın-anı etrafındaki ilişkinin bir güç, otorite ilişkisinden ziyade organik dayanışma tarzında olması, doğal toplum özüne uygundur. Bir sapmayı teşkil etmez. Devlet otoritesine kapalıdır. Organik oluşumdan ötürü zor ve yalana dayanma ihtiyacı duymaz."

Devletleşmenin tarihini aynı zamanda kadın kaybediş tarihi, dolayısıyla kadın şahsında tüm toplumun kaybediş tarihi olarak da ele alabiliriz. Bu tarih aynı zamanda iktidara, yalana, talana, baskiya, sömüryüye, kölelige, işgale ve gaspa dayalı olarak gelişen bir tarihtir. Bütün bunların toplumsal yaşamın içe-

risinde yer bulmaları, kadın eksenli toplumsal yaşamın ortadan kaldırılması ve kadının köleleştirilmesiyle gerçekleşmiştir. Bundan hareketle Önderliğimiz, kadın köleliğini bütün köleliklerin kaynağı olarak tanımladı. Uyarlık tarihi bu köleliğin derinleştirilmesi üzerinden şekil bulmuştur. Bugün kadın köleliğinin getirildiği aşama "metaların kraliçeliği"dir. Bununla paralel olarak toplum için gelenen aşama da "toplumkirimdir."

Özcesi gerçekleştirdiği öncülük misyonuyla toplumsal varoluşun başat gücü olan kadın, toplumsal insanların temel faktörlerinden biri olması onun doğasıyla bağlantılı bir durumdur. Dolayısıyla şunu rahatlıkla belirtebiliriz; eğer bir toplumsallaşmadan bahsedileceğe bu, ancak kadın öncülüğünde gelişebilir. Bu açıdan nasıl ki bütün köleliklerin kaynağında kadın köleliği yatiyorsa tersi de geçerlidir. Yani bütün özgürlüklerin kaynağında kadın özgürlüğü yatomaktadır. Kadının özgürlüşmediği hiçbir toplumsal özgürlük anlayışı hakanatı temsil edemez.

6- Toplumun doğası ahlaki ve politiktir

"*Toplumsal doğa özde ahlaki ve politiktir. Ahlak toplumun kural düzenini, politika da yönetimini belirler. Ahlak toplumun düzen ve kalıcılığını sağlar, politika yaratıcı gelişimini sağlar. Ahlaksız ve politikasız toplum düşünülemez. Ahlaki ve politik düzeydeki aşınma her türlü kölelik ve eşitsizliğin gelişimi ile iç içe yaşanır.*"

Her canlı varlık gibi toplumun da bir doğası vardır. Bu doğal olma durumu, söz konusu varlığın temel karakteristik özellikleri anlamına gelmektedir. Dolayısıyla her varlığın anlamlanması kendi doğası içerisinde gerçekleşir. O varlığa ilişkin tanımlamalarımız, tariflerimiz, anlama arayışımız öz itibarıyla onun doğasına ilişkindir. Toplumsal gerçeklik de her varlık gibi bir doğaya sahiptir. Hatta bu öylesine bir doğadır ki diğer bütün varlıkların doğasını kendi içerisinde barındırmakla kalmaz, kendi özgünlüğünü ortaya çeken farklılıklar da gösterir. Bu farklılığın en bariz kavramlaştırılması toplumsal ahlaklılık ve politiklidir.

İnsanın sadece biyolojik evrimle insanlaşamayacağı bilimsel bir tespitir. Bunun esas olarak metafizik olan toplumsal boyutları vardır. Böyle bir toplumsallık içinde insanları bir arada tutan, maneviyatını sağlayan, zora dayanmayan ve yazılı olmayan kurallar vardır ki, buna da ahlak denir. Bir insan veya toplum ahlaksız varlığını sürdürmez. Ahlakını yitirmiş toplum ya da birey yıkılmış toplum ve bireydir. Ahlak için toplumu bir arada tutan, dağıtlamasını önleyen enerji akışı da diyebiliriz. Bu enerji olmazsa eğer toplumun yaşama şansı kalmaz ve toplum ortadan kalkar. Dolayısıyla ahlaksızlık ölüm halı olmaktadır.

Önderliğimiz toplumun, dolayısıyla toplumsal doğanın ahlak özelliğine dikkat çekmek için şöyle bir belirlemeye bulundu: "Ahlak ekonominin, daha doğrusu yaşamın temel ihtiyaçlarının elde edilmesinin en iyi yolu olarak tanımlanabilir. Tore ve usul olarak ahlak, ekonominin veya temel ihtiyaçların elde edilis tarzıdır... Ahlak, başta ekonomik çabalar olmak üzere, tüm toplumsal eylemliliklerin iyi tarzında gerçekleştirmesini ifade eder. Dolayısıyla toplumsal olan her şey ahlakıdır. Ahlaki olan her şey de toplumsaldır. Örneğin ekonomi ahlaksal olduğu gibi, din de ahlaksaldır. Doğrudan demokrasi olarak siyaset ahlakin kendisidir."

Önderliğin belirlemelerinden de anlaşıldığı üzere ahlak, toplum için yararlı olan bütün işlerin en iyi yolla yerine getirilmesidir. Burada "en iyi yol" top-

lumsal kuralların bütünü olduğu kadar, toplumsal doğaya zarar vermeyecek hatta toplumsallığın gelişim seyrine katkı sunacak yöntemler olmaktadır.

Politika toplum için en iyi işleri bulma sanatıdır

Ahlak ile politika iç içe gelişen özeliklerdir. Birini diğerinden ayırmak imkansızdır. Politika en iyi yolla yapılan işlerin kendisini bulma faaliyetidir. Önderliğimiz politikayı "toplum için en iyi işleri bulma sanatı" olarak tanımladı.

Politika olarak, toplum için en iyi işler bulunduktan sonra ahlak devreye girer ve yukarıdaki tanımlamada da ortaya konulduğu gibi bu "en iyi işleri" en iyi şekilde yerine getirme biçiminde anlam kazanmaktadır. Toplumsal doğanın kendisinde, belirli bir tarihsel evreye kadar kavramlaştırılmasa da politikanın gerçekleşme biçimi demokratiktir. Burada toplumun tüm üyeleri doğrudan bu karar süreçlerine katılır. Örneğin bu, bir klan toplumu için geçerli olduğu kadar doğal toplumun bütün toplumsal diğer formları için de geçerlidir. Ahlaki politik olan bütün toplumsal formlar nicekileri ne olursa olsun buna uygun bir işleyiş geliştirmiştir. Bugün toplumun doğal formu olan demokratik ulus seçeneği için de geçerli olan bir durumdur. Bu anlamda toplumun politik özgürlüğü demokratik olduğu sürece kendi doğasına uygunluk arz edecektir. Bunun dışındaki politika biçimleri -örneğin uygarlık süreçleri için geçerli olan 'politika'- öz itibarıyla politika değildir. Ancak ve ancak idarecilik olarak tanımlanabilir ki, bu da toplumun içinde yer almazı bir yönetim düzeyine işaret etmektedir.

Bu bağlamda ele alındığında toplumun doğası olan "politika" ile egemenlerin sistemlerini yürütmek için hukuk yoluyla geliştirdikleri "idareciliği" bir birine karıştırmamak önemlidir.

Ahlak ve politika dışında toplumun doğasına ilişkin dikkat çekilecek en önemli hususlardan biri de toplumun organik bir gerçeklik olduğunu. Toplumda organiklik ontolojiktir. Yani toplum, canlı bir hakikat olarak varlık kazanmıştır. İnsan türü kendini anlamladırırken kendi ekoçevresi olan toplumu her şeyden önce canlı bir varlık olarak görmekte ve kendini bu canlılığın bir parçası ve bileşeni olarak anlamladırmaktadır. Canlı bir varlık olarak anlaşıldığı toplumsallığının dışında herhangi bir yaşam seçeneğinin olmadığı bilincindedir. Nasıl ki herhangi biyolojik bir canlı hücrelerden ve dokulardan oluşuyorsa ve o hücreler ve dokular o canlı ile anlam kazanıyorsa, toplum da insanlardan oluşmakta ve insanlar kendi toplumlari içerisinde anlam kazanırlar.

İnsanlar arasındaki ilişkinin temel niteliği "tamamlayıcılık" biçiminde taze hâl etmektedir. Bu da toplumsal doğanın diğer bir özelliği olmaktadır. İnsanlar iş yapma becerisi, yetenek, düşüncə, duygular, dil vb noktalarda farklılıklar arz edebilirler. Bu anlamda toplum aynı zamanda farklılıkların birliğidir. İşte bu "birlik" tamamlayıcılık özelliğinden gelişmektedir. Dolayısıyla birbirini tamamlayarak canlı bir varlık biçiminde bütünlük oluşturmak insanların en temel toplumsal özelliği olmaktadır. Bunun yolu toplumsal doğanın bir başka özelliği olan "paylaşımındır."

Toplumsal doğanın bunlardan kaynakını alan ve bunlarla gelişen bir başka özelliği de eşitsizlerin eşitliğidir. Toplumu oluşturan insanların her birinin farklı bir özellik arz ettiğini yukarıda belirtmişimdir. Bununla birlikte toplum kadınlar, çocuklar, yaşlılar, erkekler, hastalar, sakatlar vb değişik insan manzaralarından oluş-

maktadır. Dolayısıyla bu özellikler itibarıyla da insanlar eşit değildir. Yani birbirlerinin aynı değildir. Ancak bu eşitsizlik durumu toplumsal ilişkilerde herhangi bir ayrılmış, baskının ve hakimiyetin kaynağı olmamaktadır. Toplumsal doğanın eşitlik özelliğine ile bu eşitsizlik durumu giderilmekte, dolayısıyla eşitsizlerin eşitliği sağlanmaktadır.

Bütün bunların toplamından toplumsal doğanın belki de en temel özelliğinin ortaya çıkmaktadır. Bu da toplumun komunal bir hakikat olduğudur. Komunalite toplumun olmazsa olmazdır. Komunalitenin olmadığı bir toplumdan bahsedilemez. Çünkü eğer komün tarzı bir yaşam yoksa orada toplumdan bahsedilemez. Bundan kaynaklı komunalite eşittir toplumsallığın kendisidir.

Bugün sistem içi ilişkilerde en çok așındırılan toplumun bu özelliğidir. Ve esasta toplumun bu özelliğinin așındırılması üzerinden toplumkırım gerçekleştirmektedir. Bunun için birey, bireycilik, bireysellik kavramları kutsallaştırılmaktadır. Birey eksenli düşünsel kurulum adeta kapitalist modernitenin mabedi haline gelmiştir. Kürler yirminci yüzyıl boyunca da az çok komunal değerlerini koruyabilen bir topluluktur. Bugün eğer Kürler söz konusu olduğunda, "bireysel haklar" kavramı bir çözüm yaklaşımı olarak bu kadar ön plana çıkarılıyorsa bundaki temel amaç, çözüm adı altında Kürlerin komunal özellikleri de ortadan kaldırılarak toplumsallık adına hiç bir şey bırakmamaktır.

Hakikat bütündür

Toplumsallığın bu temel karakteristik özelliklerinin çözümlemesini yapmak toplumu bütünlük bir hakikat olarak ele almak bakımından oldukça önemlidir. "Hakikat bütündür" sözü en çok da toplumsal varoluş için geçerli bir sözdür. Toplumsal hakikatın parçalanması, uygarlık güçlerinin en temel eylemi olğmuştur. Bu parçalanmışlık durumu toplumu kölelige alıstırmaktadır. Bu köleci sistemin aşılması, dolayısıyla ahlaki politik toplumun yeniden inşa edilmesi, toplumsal olanı bütünlük algılamayı geliştirebilecek bir paradigm ile mümkün kündür. Toplumsal alana ilişkin çözümlemelerimizi, hiç kuşku yok ki toplumun tanımı ve karakteristik özelliklerini çözümlemek sınırlı tutamayız. Bunun temel nedeni toplumun da her varlık gibi hatta bütün varlıklardan çok daha üst boyutta bir değişim ve dönüşüm gerçegine sahip olmasıdır. Bu değişim gerçekliği tam olarak anlaşılmadan günümüz toplumsallığını ve onun yeniden inşasını saglıklı temellere oturtamayız.

Bugün toplum yaklaşımlımızda geliştirdiğimiz "Demokratik Ulus" tanımını doğru bir temelde ele alabilmek için toplumun tarihsel akış süreçlerinde hangi formlarla geliştiğini irdelemek gerekmektedir.

Toplumsal 'form'laşmada yaşanan değişim, 'öz'sel gelişimin eseridir

Bütün varlıklar için en geçerli varoluş dialektiklerinden biri de öz-biçim dialektigidir. Bu durum en çok toplumsal gerçeklikte ortaya kendini göstermektedir. Toplum dialektığında değişim olusunu ele alırken mutlak surette ele alınması gereken temel noktalardan biri de hangi düzlemede ve nasıl ortaya çıktıktır. Bu anlamda toplumsal formda ortaya çıkan değişim ile toplumsal özde ortaya çıkan değişim farklı niteliklere sahiptir. Toplumsal özde yaşanan değişim "gelisme" biçiminde seyretmektedir. Gelişen öz ya da toplumsal nitelik mevcut "biçimi" kabul etmemekte ve onu değişe zorlamaktadır. Bundan

"Ahlat ile politika iç içe gelişen özelliklerdir. Birini diğerinden ayırmak imkansızdır. Politika en iyi yolla yapılan işlerin kendisini bulma faaliyetidir. Önderliğimiz politikayı "toplum için en iyi işleri bulma sanatı" olarak tanımladı. Politika olarak toplum için en iyi işler bulunduktan sonra ahlak devreye girer ve yukarıdaki tanımlamada da ortaya konulduğu gibi bu "en iyi işleri" en iyi şekilde yerine getirme biçiminde anlam kazanır. Toplumsal doğanın kendisinde, belirli bir tarihsel evreye kadar kavramlaştırılmasa da politikanın gerçekleşme biçimi demokratiktir süreçlerine katılırlar"

kaynaklı eski form artık o toplum için tamamen ortadan kalkarak yeni bir "form" ortaya çıkmaktadır. Ve toplumsal öz kendini bu yeni "biçimin" içerisinde ifadeye kavuşturmaktadır. Öz gelişime dayalı değişim yaşayarak bu yeni formu da așacak boyutlara ulaşınca kadar bu durum böyle devam eder. Eğer gelişen "öz" yeni bir "biçim" kazanmazsa kendisi dağılmak zorunda kalacaktır.

Bunu daha anlaşıllır kılmak için bir örnek izah etmek gereklidir; uygarlık tarihi boyunca kölelik uygarlığın "özüdür." Ancak uygarlık tarihi boyunca köleliğin biçimi hep aynı kalmamıştır. Uygarlığın ilk "formu" arkaik kölelik ya da klasik kölelik dediğimiz biçimdir. Uygarlığın özü olan kölelikte yaşanan derinleşme ve gelişme mevcut biçimde değişime zorladığından, yaşanan biçimde değişimle klasik kölelik yerini olgunlaşmış kölelik olan feudal kölelige bırakmıştır. Yani biçim tamamen değişmiştir. Oysa bunun karşısında öz'de yani köleliğin kendisinde değişim, "gelisme" ve "derinleşme" değerinde ortaya çıkmıştır. Uygarlığın özü olan kölelikte yaşanan derinleşme ve gelişme bir süre sonra da artarak mevcut feudal "biçimi" kabul edemez bir boyuta gelmiştir ve bu biçimde değişime zorlamıştır. Dolayısıyla feudal form ortadan kalkarak yerini "derinleşmiş ve genelleşmiş kölelik" olarak kapitalizme bırakmıştır. Oysa uygarlığın özü olan kölelikte, kapitalizmin tanımından da anlaşılmacı üzere sahne gelişme yaşanmıştır.

Kapitalizmin kendisi, aynı zamanda uygarlık dediğimiz kölelik sisteminin son ve kaos aşaması olduğuna göre artık hiç bir "biçim" köleliği kaldırmaya muktedir değildir. Dolayısıyla ya kölelik insan türünün yaşamında tamamen ortadan kalkacaktır ya da bu sistem kendisiyle birlikte insan türünü de yok edecktir. Kuşkusuz palyatif çözümlerle ömrünü daha fazla uzatmak isteyeciktir. Bunun olmaması için de uygarlığın karşı kutbunda yer alan ahlaki politik toplumun, kendini yeni örgütlenmelere kavuşturarak -bu da ahlaki politik toplumun 'demokratik ulus' dediğimiz formu olmaktadır- sistem haline getirmesi gerekmektedir.

Yukarıda izah etmeye çalıştığımız öz ve biçim dialektiği ahlaki politik toplumun gelişim seyri açısından da geçerli bir dialektiktir. Toplumsal gelişim dialektığını baz alarak tarihsel toplumu ele almak konumuzun anlaşılmışlığı açısından da önemlidir.

sürecek...

KÜRTLER KAPITALİST KÜLTÜRE KARŞI

PKK İLE DİRENİŞE GEÇTİ

Sınıflı uygarlığın en usta olduğu alan toplumu 'yönetme sanatı'dır. Egemenler bu sanatın araçlarını arayıp bulmada, yöntem geliştirdiğinde halkın büyük bir birikime sahiptirler. Sınıflı uygurkılık bu ustalığı sayesinde tarihin belli kesitlerinde en hastalıklu halini mutlu bir yaşam, lanetliliğini kutsal gösterebilmiştir. Hakimiyetin bu biçimde toplumsal yaşamda ideolojik ve kültürel üstünlük kurmak anlamına gelir. Bu insan aklının, duygularının toplumsal komünal özünden saptırılmasıyla sağlanmıştır. Sınıflı devletçi uygurkılık bu yönetim becerisi sayesinde, toplumu kendi yalanlarına ve yarattığı her türlü çirkinliğine 'olması gereken en doğal yaşam hali budur' deyip tümüyle iktina etmeye çalışmaktadır. Toplumu buna alıştırıp yaşanan bu adaletsizliğe rıza göstermesini istemektedir. İnsan aklının özgürlüğe ters düşünmeye başladığı bu duruma toplumun inanması ve bundan başka yol ve yöntem arama ihtiyacı duymaması için, sistem yaşamın her alanını denetimine almayı temel kural haline getirmiştir. Yaşamın her alnına müdahale etmek ve hükmünü geçerli kılmak insanlığa karşı çok değişik saldırı biçimlerini devreye koymayı gerektirmiştir. Devletçi uygurkılık bu tür saldırılarda topluma karşı sürekli savaşan bir mekanizma gibi işlemektedir.

Kapitalist sistem topluma yapısal olarak karşısındır

Beş bin yıllık devletçi uygurkılık tarihi yukarıda dile getirilen yöntemleri aralsız sürdürme tarihidir de. Uygurkılık kurgusu yalana dayalı dizi film misali aynı öyküyü tekrar tekrar topluma sunan bir sistemdir. Baskı, işgal, işkence, sömürgecilik, inkar ve imha öykülerinin yazıldığı ve topluma sunulduğu dönemde devletçi uygurkılık tarihinde kapitalizmin daha özgün bir yeri vardır. Köleci devlet mekanizmasıyla başlayan feudal dönemde devam eden uygurkılık, kapitalizmde insanı maneviyattan tamamen kopartarak yaşamı gereksiz maddi yapılarla doldurmuş bir karakter kazanır. Önderliğimiz toplumsal yaşamda uygurkılık aşaması ile beraber açılan yarıklara yerleşen tüccar ve tefecilerin varlıklarından bahsetmektedir. Bu kesimlerin her zaman toplumsal ahlakin haksızlığa ve hırsızlığa müsaade etmeyen yapısal özelliğinden dolayı kontrol altında tutulduklarını belirtir. İşte kapitalizm diğer uygurkılık aşamalarında ahlakin izin vermediği bu hırsız grubun tarihte ilk kez bu yarıklardan gün yüzüne çıkararak ulus devlet adıyla iktidar olmasına doğdu. Tarihin kapitalist aşamasında, hırsız bir grup tüm insanlık adına konuşma hakkını ele geçirmiştir. Toplumsal ahlakin ilkelere gereği hiçbir zaman kabul görmemiş bu tefeci hırsız grubun kendi-

sini topluma kabullendirmesi kuşkusuz ki sıradan iktidar yöntemleri ve yönetim sanatıyla olamazdı. Bunun için kapitalizm yaşamın her alanına müdahale ederek toplumun her hücresına nüksederek kendi iktidar sistemini kurmayı esas almıştır. Toplum ilk defa kapitalist dönemde tümüyle hedeflenerek iktidar kültürüne ve devlete açıldı. Kapitalist sistem derinleşen bir avuç hırsızın iktidarı olarak durdurak bilmeden toplumsal yaşamda el atmadık yer bırakmamayı esas almıştır. Bu, içinden geçtiğimiz dönemde de dahil insanlığın kapitalist dönemde yaşadığı tüm sorunların sebebidir.

Kapitalist sistem topluma yapısal olarak karşısındır. Toplumsal yaşam sürekli üreten canlı bir organizma şeklinde işler. Hep doğuran ve büyütürken varlığı karşılık bunun tam tersi olan kıskırıştır tüketen ve aşındırıp körelten olmak demektir. Bir sistemin topluma karşı olması demek onu canlı olmaktan çıkarıp ruhsuz kılmaktır. Bu temel özelliğinden dolayı kapitalizm toplumun maddi ve manevi kültürünü tüketim canavarıyla yutma sistemidir. Topluma bu kadar karşı olan bir sistem nasıl oldu da küreselleşebildi. Kuşkusuz küreselleşme her toplumsal ogluda bir amaç olmasa da bir meyil olarak vardır. Kapitalist sistemden önce de sistemler küresel düzey yakalamışlardır. Başta toplumsal yaşamın komünal demokratik sistemi olan neolitik dönem olmak üzere, daha sonra gelen köleçilik ve feudal sistemler de küreselleştiler. Ancak kapitalist sistem küreselleşmesi sadece ekonomik siyasi bir küreselleşme değildir. Kapitalist sistem uygurkılığın diğer aşamalarından farklı olarak daha derin bir biçimde kendi kültüründe göre toplumda bir kimlik ve kişilik yaratarak küreselleşmiştir. Bu da toplumu ve insanı devletçi sistemin her türlü sömürgeçiliğine açmayı sonuçlanmıştır. Hatta denebilir ki kapitalizm insan bilreylelerinin bedenlerinde de küreselleşmeye çok yaklaşmıştır. Uygurkılığın son temsilî kapitalizmin diğer sistemlerden en çarpıcı farkı burada görülür. Kapitalizm bu özellikleyle topluma yaşama ve kültürel değerlere düşmanlığını çok açık ilan etmiştir. Sistemi analiz eden tüm toplum bilimcilerin ve vicdanlı her toplum üyesinin kapitalizm hakkındaki tespitleri ve yargıları bu siyasal iktidar modelinin "deccal" olduğu yönündedir. Toplumun komünal yaşamına düşman bu sistem tüm insanlık değerleriyle "oynayarak" yaşamak istemektedir.

Kapitalizmde toplum yaşamı seyirlik bir oyun derekesine düşürülmüşse bu sistemin kültüre yaklaşımlarından kaynaklanmaktadır. Sanal alem, medya denilen araçların bu dönemde çok geliştirilmiş olması kültürlerin satışa çıkarılmasıyla direkt ilişkili bir gelişme olmaktadır. Yaşama anlam veren her değer oyuncak gibi ele alındığından

gerçekler kapitalist döneminde TV ve bilgisayar ekranlarının içine hapsedilmiştir. Yaşamın bu çeşidini topluma kabullendirmek için kendi insanını yaratın sistem için vazgeçilmez olan bilreycilik ve maddiyeçilik olmuştur. Zincirleme reaksiyon gibi çalışan bu döngü nihayetinde kapitalist modernitenin toplumu çok kolay yönetebilmesine sonuna kadar kapı açmıştır.

Kapitalist modernite yaratıcılarının maddiyeçiliği bir kültüre dönüştürerek baş tacı yapmaları kendilerine büyük faydalı getirmiştir. Bu kültürle insanları birbirleri ile yarıştırarak temel gündemlerden kopartıp kolay yönetmeyi ve kazanmayı sağlamışlardır. Her değeri mutlak suretle ölçen maddi bir ölçü biriminin olması yaşamı tüketime açmanın hem sebebi hem de bir sonucudur. Oysaki insan toplum içinde tüketen bir varlık olmaktan kurtulmuş ikinci bir doğa yaratacak kadar kültürleşmiştir. İnsan yaşamının kazanılmış anlamına göre değerlendirildiğinde insanın üreticiliğinin yol açacağı bolluk durumunun bir soruna dönüştmesi daha mantıklıken kapitalizmde tüketip bitirme esas kültür olmuştur. İnsan her yana ektiği ormanlarla, bağ bahçelerle her tarafı sulamaya açarak yesillendirerek doğaya katılacak bir varlıktır. Tohumla ekmeği ilkesi insanın doğaya birçok şey katmasına da olanak vermektedir. Tarımın kutsal bir kültür olduğu bilinmektedir. Doğanın ve toplumsallığın yaratıcı ve geliştirici özüne bakıldığında kapitalist sistemin bu öze tam ters işlediği rahatlıkla görülecektir. Çünkü sistem üretikçe yaşam yoksullaşmaktadır.

"Kapitalist sistemin tüm yaşam karşıtı özelliklerine rağmen varlığını sürdürmesinin başlıca nedeni kültür değerlerini pazara sunarak bir endüstri haline getirmesidir. "Kapitalist sistem hegemonyacılığında siyasi ve askeri zorun yeri önemli olmakla birlikte, hegemonyayı esas ayakta tutan şey toplumun kültür endüstrisiyle teslim alınması, hatta felçli hale getirilmesidir." Kültürel değerleri satışa çıkarmak emek sahibine emeğinin sonuçlarını parıyla satmaktadır. Toplumsal ahlakta en büyük düşüş insanın yaptığı bir şeyi para vererek satın almıştır. Yapılığını para vererek satın almak kişinin emeğine yabancılasmadan kaynaklanmaktadır. Oysaki insan, emeği ile kendini yaratın bir varlıktır. Şayet insanın kendisini yaratın çabasının sonuçlarını başkasının mali olarak maddi bir karşılık vererek satın alıyorsa orada insanlık adına çok şey

bitmiş demektir. İşte kapitalizm böyle bir kişiliği sistem haline getirdiği için çok rahatlıkla kültür değerlerini pararlanacak mal yapabilmektedir.

"Kültürün endüstrileşmesi, diğer bir deyişle yaygın metasal üretimi de köleliğin en etkin araçlarından ikincisidir. Kültür dar anlamıyla toplumların zihniyet dünyasını ifade eder. Düşünüş, beğeni ve ahlak üç temel konusudur. Kültür unsurlarının sistem dâhilinde siyasi ve ekonomik iktidar tarafından kuşatılıp satın alınmaları yüzyılların işidir. Tüm uygurkılık tarihinde kültür unsurlarını bağlamak meşruiyetleri açısından vazgeçilmezdir. Ekonomik erkler ve iktidar erkleri erkenden bu hususu fark edip tedbir almaktan asla gecikmezler. Kültürün iktidarca asimilasyonu, hiyerarşilerin kuruluş dönemlerine kadar gider. Esas yönetim araçlarıdır. Kültürel hegemonya olmazsa, ekonomik tekeller ve iktidar tekellerini yönetemezler. Zora ve sömürüye dayalı sistemler zorla olsa olsa kısa süreli talanlarla varlıklarını ayakta tutabilirler ki, talan edilecek bir şey kalmayınca ya birbirlerine girerler ya da yıkılıp dağılırlar.

"Kapitalist uygurkılıkta kültürün rolü hayatıdır. Tüm toplumsal alanların zihniyet toplamı olarak kültür, önce asimile edilip (ekonomik ve siyasi iktidara uyarlama) sonra da yaygınca ve yoğunca tüm dünya topluluklarına (uluslar, halklar, ulus devletler, sivil toplum ve şirketlere) taşırılması için bir endüstri haline getirilir. Edebiyat, bilim, felsefe, sanatın diğer alanları, tarih, din ve hukuk gibi belli başlı alanlar objeleştirilerek metalaştırılır. Kitap, film, gazete, TV, internet, radyo gibi araçlar bu endüstrinin malatları olarak işlev görürler. Burada kültürel metalar dev bir maddi kazanca yol açmakla birlikte, esas tahripkar işlevlerini zihinsel tatsaklı tarihte eşi görülmemiş boyutlarda gerçekleştirip sığırдан beter sınıf, ulus, aşiret ve her tür cemaat, anlamını yitirmiş,

"Kapitalist sistemin tüm yaşam karşıtı özelliklerine rağmen varlığını sürdürmesinin başlıca nedeni kültür değerlerini pazara sunarak bir endüstri haline getirmesidir. "Kapitalist sistem hegemonyacılığında siyasi ve askeri zorun yeri önemli olmakla birlikte, hegemonyayı esas ayakta tutan şey toplumun kültür endüstrisiyle teslim alınması, hatta felçli hale getirilmesidir."

tutan şey toplumun kültür endüstrisiyle teslim alınması, hatta felçli hale getirilmesidir"

özce amorf, şekilsiz ve maymun iştahlı bir kitle oluşturarak oynarlar. Baş mirarları ulus devletler, küresel şirketler ve medya tekelleridir. Para kazanmak ve tüketmek dışında toplumun hiçbir şeyi onları esas olarak ilgilendirmemektedir. En yoksullaşırılmış kesimler bile bir gün çok kazanarak dilediğince yaşama amacı dışında düşünemez kılınmışlardır.” (A. Öcalan, Kapitalist Uygarlık)

Günümüzde kültür endüstrisi karşımıza kültürün popülerleştirilmesi şeklinde çıkmaktadır. Popüler kültür, kültürel pazar demektir. Kapitalizmde toplumun bollukla tanışığı iddia edilir. Bolluktan kast edilen ise satılacak çok malın olmasıdır. Bu anlamda kapitalist dönemde bir bolluk vardır. Ancak bu bolluk doygunluk getirememektedir. Çünkü üretilmesi gerekenler üretilmemektedir. Onun yerine toplumların, halkın binlerce yıllık göz nuru alını teri değerleri satışa çıkarılmaktadır. Bu yöntemle kapitalizm kendisine has bir modernite yaratmıştır. Kapitalist yaşam bu sayede iyi bir göz boyamacı sistem olmuştur.

Kapitalizmin farklılıklara tahammülü yoktur

Kapitalizm uluslararası milliyetçi kültürle zehirleyerek kardeşlik köprüsü kültür sanat değerlerinin iktidar çıkarları için kullanılmasına yol açmıştır. Bu saptırma sonucu demokratik ulusun bileşenleri arasında çelişkiler yaratılmış bu çelişkiler savaş ve çatışmalara kadar vardırılmıştır. Demokratik ulus yerine hakim bir dini, dili, aşiret kültürünü hakim kılarak ulusu devletin hakimiyetine alarak tek tiplilik hakim kılınmıştır. Ulusu oluşturan binlerce yıllık toplumsal zenginlikleri iktidar ve devletin çıkarlarına uyarlamak, bu zenginlikleri iktidar ilişkilerine dönüştürerek bir biryle çelişirip çatıştırarak birini hakim kılmak, yaşamı fakir kılmaya yol açmıştır. Doğadaki renkliliğin yansması ve onun toplumsal yaşamındaki karşılığı olan çok kültürlük kapitalist modernite ile tek renkliliğe, griliğe dönüştürülmüştür. Bu kültürel katlamı çarpıcı olarak kültürün en etkileyici alanı sanat kolunda görmek mümkündür.

Sanat bir kültürün özgün ve özerk yanlarını en güçlü yansıtın bir alandır. Sanat maddi ve manevi kültür kendi özgün dili içinde beraber işler. Sanata konu olan kültür değerleri sanatın dilden yeniden üretilir. Bu özelliğinden ötürü kültür tarihi ile bağlıları en güçlü alan sanattır. Ancak kapitalist modernite sisteminde popüler kültür anlayışı sanatı kültür değeri olmaktan çıkardığı gibi onun tarih ile de bağıntı kopartarak güncelik içinde hapsederek her gün tüketilen bir nesneye dönüştürmüştür.

Sanat bir kültürün geçmişini, bugününe ve geleceğini beraber işleme ayrıcalığına sahip tek kültür alanı olmaktadır. Bir sanat ürünün etkili olmasına, kalıcılaşmasına felsefik olarak da estetik olmasına kaynaklık eden onun bu yanıdır. Sanat toplumsal yaşamın ve kültürün güzel olanı ile ilgidir. Önderliğimiz “*güzel olan ahlaki ve politiktir*” dedi. Demek ki sanat toplumun en güzel işlerini arayıp bulma ve toplumsal işleri güzel yapma eylemidir. Bu özellikler sanati yaratıcı kılan temel faktörlerdir. Kapitalizmde

sanat bu özelliklerinden kopartıldığı için yaratıcılıktan uzaklaştırılmış taklit ve tekrar temel tarz olmuştur. Sanat ayrı siyaset ayrı denilecek sanat toplumsal sorumlulara karşı duyarsızlaştırılmıştır. Sanatın tarih-güncel-gelecek diyalogu kopartıldığından kapitalist modernitede sanat içeriksizdir. Günümüzde sanat kendi kendini tekrar eden bir durumdadır. Bu tekrar aşırı biçimselliğin doğmasına neden olmuştur. Artık sanata konu, mesaj, arayış, yaratıcılık, eleştiri yol gösterme gibi temel özellikler mevzu bahis olmamaktadır. İçerik yerine biçimde yüklenmiştir. Bu yaklaşım sanat gibi tümüyle manevi kültür alanı olan bir sahayı ruhsuzlaştırmış canlılığını yitirmesine sebep olmuştur.

Sanatın bir işlevi de toplumsal yaşamı yeniden yaratma özelliğidir. Ancak kapitalizmde sanat hem kendisini hem de kendisi ile bütün yaşamı tüketmektedir. Yine bu sistemde bireyciliğin en çok derinleştirildiği toplumsal alan sanat alanı olmuştur. Sanatçıların bireycilik kültür ile yaşaması sanatın tüketilen ve tüketen konuma düşürülmlesi eski kutsallığı, gizemi, etkisini yitirmiş olması da kapitalist modernite ürünüdür. Tüm kültür değerleri gibi sanat eserleri de kapitalist modernite sürecinde hangilerinin daha çok sanatsal olduğuna değil hangilerinin devlet ve iktidara yaradığını bakılarak üretilmektedir. Bu realite sanat adı altında yapılan birçok işin zanaat olmasına yol açmıştır. Sanat gibi bir alan yaratıcılıktan uzaklaşmış ise nedeni kapitalizmde yapılanın sanat değil zanaatçı usulü tekrarlardır. Kültürlerin doğasında olan özerklik daha çok da sanat ve edebiyat sayesinde bunu sürdürmesi gerekliken kapitalist çağda bu özellikle tümüyle yitirilmiştir.

Sanat ürünleri toplumsal hafızayı zinde tutarak toplumsal yaşamı ve bu yaşamı geliştiren faaliyetleri her zaman hatırlatan bir özellikte yaratırlar. Fakat günümüzde sanat insana kendi değerlerini unutturmak için yapmaktadır. Günü birlik yaşamın temel fikrini topluma en çok aşıyan sanat olmaktadır. Kapitalist sistem özellüğü olan tüketiciliğin sanata da hakim hale getirilmesi ile içinde bulunduğu hale getirilmesi ile aynı zamanda zoraki satıştır. İnsanların bir malı almayı zorlanması demek olan reklamcılığın temel yöntemi de sanatla yapılmaktadır. Bir alış veriş merkezindeki satış reyonlarının dizaynı, bu reyonlardaki malların dizilişi, ambalajlama biçimleri göz alıcı şekilde hazırlanmaktadır. Satış teşvik eden desenlerden kullanılan renklere yine kullanılmış sloganvari sözlere kadar hepsinin bir estetikle hazırlanmış bunun bir meslek düzeyine çıkarıldığı bilinmektedir. Bu sanattın kültür değerlerini endüstrileştirme için son haddine kadar kullanılmasıdır. Artık ne “sanat sanat içindir ne de toplum içindir.” Kapitalist modernite döneminde sanat kültürün satışı içindir. Yaşananların bu olduğunu inkar etmek mevcut duruma destek çökmek onu onaylamaktır.

Kaynağında kutsallık olan, toplumun beğendiği ve kendisine güzel dediği değerleri arayıp bulan, onları geliştiren sanat alanı kapitalist modernite hakimiyetinde toplumu çürüten bir tekrara girmiş ve yozlaşarak topluma yozlaştırma dayatarak sistemin yozluğunun en güzel olarak sunmakla görevli kılınmıştır. Bir sanat ürününün değeri ne kadar satıldığı ile ölçülmektedir. Çok satılan çok tüketilen olduğu için sisteme yaranan kendisine en çok ilgi duyulan anlamına getirilmiştir. Yapılanların ne kadar sanatsal olduğuna bakılmadan, ne kadar satıldııyla ölçülen sanat eserleri hem

“Kapitalizm uluslararası milliyetçi kültürle zehirleyerek kardeşlik köprüsü kültür sanat değerlerinin iktidar çıkarları için kullanılmasına yol açmıştır. Bu saptırma sonucu demokratik ulusun bileşenleri arasında çelişkiler yaratılmış bu çelişkiler savaş ve çatışmalara kadar vardırılmıştır. Demokratik ulus yerine hakim bir dini, dili, aşiret kültürünü hakim kılarak ulusu devletin hakimiyetine alarak tek tiplilik hakim kılınmıştır”

kendini hem de toplumsal yaşamı parazlamak için elinden gelen tüm hünerini göstermektedir. Bu anlayışla yapılan sanat ile özü ayrı biçimde ayrı çelişkili bir tip hem yaratılmakta hem de ölçü olarak topluma sunulmaktadır. Sanat ile kapitalist sistemin çarkını çeviren kültür ve kişilik model olarak sunulup toplumun ve bireyin bu kültür içselleştirilmesi amacıyla yarış içine çekilmişlerdir.

Sanat aynı zamanda biçim verme işidir

Kapitalist sisteme sanatla yapılan en büyük kötlüklerden biri de hemen her şeyin topluma sanatsal olarak sunulmasıdır. Sistemde temel felsefe tüketicilik olduğu için, sistem ne kadar çok tüketim olursa kendini o kadar güçlü ve kabul edilir kabul etmektedir. Sanat ıslubu tüm topluma ortak hitap edebilen bir karakter taşıdığı için satışı yapılan hemen her şey sanatsal olarak sunulmaktadır. Kapitalist modernite döneminde reklam sektörünün çok gelişmiş olması, her malın reklamla satışının yapılması, malların sanatsal tarzda sunumunun fazla satışlara yol açmasıyla ilişkilidir. Sanat aynı zamanda biçim verme işidir. Satışı yapılan tüm ürünlerin çok özel biçimlerle alıcıya çıkarıldığı bilinmektedir. Amaç, ihtiyaç olanı yaratmak ve toplumun hizmetine sunmak değildir. Artık amaç daha çok satmaktır.

Reklamla yapılan aynı zamanda zoraki satıştır. İnsanların bir malı almayı zorlanması demek olan reklamcılığın temel yöntemi de sanatla yapılmaktadır. Bir alış veriş merkezindeki satış reyonlarının dizaynı, bu reyonlardaki malların dizilişi, ambalajlama biçimleri göz alıcı şekilde hazırlanmaktadır. Satış teşvik eden desenlerden kullanılan renklere yine kullanılmış sloganvari sözlere kadar hepsinin bir estetikle hazırlanmış bunun bir meslek düzeyine çıkarıldığı bilinmektedir. Bu sanattın kültür değerlerini endüstrileştirme için son haddine kadar kullanılmasıdır. Artık ne “sanat sanat içindir ne de toplum içindir.” Kapitalist modernite döneminde sanat kültürün satışı içindir. Yaşananların bu olduğunu inkar etmek mevcut duruma destek çökmek onu onaylamaktır.

Sanat ürünlerinin etkileyiciliği sanatçıların da toplumda örnek olmalarına yol açmaktadır. Gelinen aşamada sistem içinde sanat sadece yaratıcı tarzı, toplumu güçlü etkileyen yanlarıyla kullanılmıyor. Sanatçılar, toplumda kötü örnek haline getirildikleri halde en iyi, etkili, güçlü kişilikler olarak topluma model insan diye sunulmaktadır. Tarihin hiçbir döneminde uygarlık sistemleri ile sanatçıların tümüyle uzlaştığı görülmemiştir. Sanatçılar tarihin her döneminde sistemlere karşı tavır almış onları eleştirmiştir. Sanatın temel kaynaklarından dolayı sanatçıların sınıflı uy-

garlık sistemleriyle uzlaşmaları mümkün olmaz. Sanatçıların bu tarihsel özelliklerini, varlık gerekliliği kapitalist modernite içinde değişmiştir. Artık sanatçılar sistemle uzlaştan değil adeta sistemin sahibleri gibidirler. Günümüzde topluma sistemin propagandasını yaparak enjekte edenlerin başında sanatçılar gelmektedir. Tarihte ilk defa –özellikle kapitalist sistemin son altmış yetmiş yıllık döneminde– sanatçılar ile egemen sistem adeta kader birliği yapmıştır. Sistem sanatçıya kendilerine hizmet karşılığında maddi olanaklar vermektedir. Sanatın doğal bir sonucu olan toplumda söyleyle, saziyla durusuyla etkili olma gerçeği sistem içinde şan, şöhret, star kültür olup çıkmıştır. Sanatçıların çok önemli bir kısmı bu saptırmadan maddi olarak beslenmeyeceğinde bunun karşılığında da sistemin çirkinliklerini topluma güzel diye sunmaktadır. Toplum üzerinde kimi sanatçılarla sistem arasında bir paylaşım yapılmış gibidir. Bireyi ve toplumu sisteme uzlaştıran sanatçı anlayışı ile kapitalist sistem, doğayı da yıkma götüren vahşetine perde çekmekte bu vahşeti müzik eşliğinde onaya sunmaktadır. Halkların yaşamından ve mücadeleinden uzaklaştırılan sanat, sistemin düşünce ve eylemleri için rol oynamaktadır. Kapitalist modernitede sanat toplumu çirkinlige alışırmak için bir uyuşturucuya çevrilmiştir.

Birçok sanatçının milyon dolar servete sahip oldukları bilinmektedir. Sistem sanat alanını koca bir sektörde çevirmiştir. Kültür endüstrisi ağırlıkta sanat değerlerinin endüstri haline getirilmesidir. Milyon dolarlar harcanarak yapılan filmler, milyon dolar para kazandıran konserler ve sanatsal turnelerin olduğu bilinmektedir. Ulusal, uluslararası yarışmalar adı altında her yıl yapılanların ne kadar debdebeli olukları gözler önüne sermektedir. Bu tür şatafatlı gösteriler sanatın kendini reklam etmesi ve kendine ölçü koymasıdır. Böylece kapitalist modernitenin kurulmuş çarkı, dışlarını yağılayarak yüreyüzüne hız katmaktadır.

Sistem tarafından kullanılmak amacıyla teslim alınmış sanat çağımızın en etkili araçlarından olan medya yoluyla günün her saatinde toplumu düşünmekten alı koyarak duygularıyla güdüleriyle oynayıp insanı adeta insanlığından çıkarmaktadır. Bu biçimde sistemin toplumu adeta güdülen gerçeklik haline getirmesi demek olan kitle kültür yaratılmıştır. Kültür değerlerinin popülerleştirilmesi yolu ile halkın temel değerleri basitleştirilip pazara sunulmakta sınır tanınmamaktadır. Böylece temel değerler degersiz kılınıp satışı kolaylaştırılmış olmaktadır. Sistem bu iş için adeta bir starlar ordusu yaratmış ve bu ordusuya toplumu bombardıman altında tutmaktadır. Bu saldırı öylesine yoğun veince yöntemlerle yapılmaktadır ki bireyin bırakılmış düşünmesi nefes alışı dahi zorlaşmıştır. Hemen herkese, toplumun her katmanına hitap edebilecek bir ayarlama içinde yapılan bu karşı saldırı ile toplum, refleksiz bırakılmaktadır. Sonuçta ortaya çıkan şey alıklaşmış birey ve toplum olmaktadır. Böyle bir bireye köleliğin her biçimini kabullendirmek ve her işe koşturmak sağlanmaktadır, toplum sistemin öngör-

düğü biçimde kolay yönetilir duruma getirilmektedir. Toplumsal zemin hem pazarlanmaya açılmakta hem de bu saldırı karşısında tepkisiz kılınmaktadır. Kapitalist sistemin istediği birey, bencil, tarihinden kopmuş günü birlik yaşayan, nemelazıcı tipin hem yaratılmasında hem de yönetilmesinde sanatın verdiği olanakları başka hiçbir şey vermektedir. Hem Atina uygarlık döneminde hem de Avrupa Rönesansı'nda görüldüğü gibi özgünlük yaratılan yeni bir çağ başlatan sanatçı ve sanat kapitalizmde insanlığı karanlığa mahkum eden bir kapatma hareketi olmuştur. Artık onda toplumun canlı, dinamik kendini hep üreten dilini aramak nafıledir. Maneviyat, ahlak gibi büyük erdemler ise yanında geçmediği kavamlar olmaktadır. Oysa toplumsal sorunların derinden yaşandığı ve hissedilmeye başlandığı dönemde sanat, toplumun dört nala koşan atılısı rolü oynamıştır. Ancak bu gün kapitalizmin ‘mahşer atılı’nın nali görevini görmektedir. Sistemin kendini topluma kabullendirmesi için en etkili ideolojik propaganda aracı olan sanat çağımızın en büyük ideo lojisi olan ideolojiksizliğin köşe taşı görevini de yapmaktadır. İki düşündeden uzak, sorgulamayan bireyi hem yaratmak hem yönetmek olmuştur.

Kapitalist ideoloji ile yapılan sanata kadın temel cinsel bir meta olarak sunulmaktadır. Bu tür sanat eserlerinde kullanılan dil verilen mesajlar kullanılan argümanlar cinsiyeti ve kadını seks nesnesi olarak sunmaktadır. Toplumu ve bireyi en çok etkileyeninema, dizi filmler müzik kliplerinde kadın hep kullanilan bir meta konumunda tutulmaktadır. Bu alanla bağlantılı ele alınabilecek reklamlarda da durum aynıdır. Nasıl ki tüm reklamlar sanatsal bir tarz ile yapılyorsa aynı biçimde reklamlarda değişmeyen temel bir figür de kadın olmaktadır. Hazırlanan her reklamda satılan bir mal bir de kadın vardır. Reklamlarda sanat ve kadın iç içe kullanılmaktadır. Yani günümüz sanatında cinselliğin istismarı ve reklamcılık yan yana sunulmaktadır.

Kapitalist sistemin kültürel sömürgecilğini sadece sanata değil yaşamın diğer tüm alanlarında da aynı çarpıcı sonuçlarla görmek mümkündür. Toplumsal yaşamın maddi yanı olan ekonominin içinde bulunduğu durum yaşınan işsizlik her kesin etkiliendiği, görevlilikleri sonuçlardandır. 21 yüzyıl, kapitalizmin sürdürmezliğini artık gizleyemediği bir dönemdir. Bunun için önemli olan bu sisteme alternatifleri ifade eden maddi manevi kültürü geliştirmektir. Çağımızda toplumsal yaşam için zorunluluk haline gelen konu sistemin yakınınak değil ona her noktadan alternatif olan değerler geliştirmektedir. Bu konuda Önderliğimizin çığrı tespitleri perspektifleri tüm savunmalarında işlenmiştir. Özellikle son dört kitap çalışması mutlaka okunması ve pratikleştirilmesi gereken savunmalardır. Önderliğimiz insanlığın yeni bir toplumsal sisteme kavuşmasının yolunun kültür değerlerinin gücü ile olacağını belirtmektedir. Nedenlerini kapsamlı ele aldığı bu tespiti için yeni bir çıkışın genelde Ortadoğu, özelde de Kurt Kültürü ve toplumsallığının öncüsü ile gelişeceğini gelişmesi gerektiğini belirtmektedir.

“Kapitalist ideoloji ile yapılan sanata kadın temel cinsel bir meta olarak sunulmaktadır. Bu tür sanat eserlerinde kullanılan dil verilen mesajlar kullanılan argümanlar cinsiyeti ve kadını seks nesnesi olarak sunmaktadır. Toplumu ve bireyi en çok etkileyeninema, dizi filmler müzik kliplerinde kadın hep kullanilan bir meta konumunda tutulmaktadır”

"Kürdi olan evrenseldir"

Önderliğimiz, Ortadoğu kültürünün tarihsel toplumun kapitalist modernite dışında kalan tüm süreçlerine öncülük etmiş olması, Kürt kültürünün ve toplumsal yapısının da devletçi uygarlığı yaşamamasının özgür bir yaşamın yaratılması için insanlığa önemli olanaqlar sunduğunu belirtmiştir. Kapitalizmde toplumsal sorunlara yol açan maddi ve manevi kültür en az beş bin yıllık devletçi uygarlık kültüründür. Kapitalist uygarlık bu sorunlu kültüre kendi özgünlüklerini ekleyerek yaşamı çekilemez bir noktaya vardırılmıştır. Bu sistem 2000'lerden sonra daha şiddetli bir tarzda Ortadoğu'ya müdahale ederek küreselligin zirvesini korumak peşindedir. Bu kadar büyümüş kanser gibi her yeri sarmış bu sistem, 12. yüzyıldan itibaren Venedik, Cenova ve Floransa gibi şehirlerde temelleri atılmış, 16. yüzyılın sonlarında Londra ve Amsterdam merkezlerinde hakim hale gelmiştir. Bugün tüm dünyayı yutacak noktaya gelen bu sistemin de bir başlangıcının olduğu ve bir noktadan başladığı bilinmelidir. Bu toplumsal kültürlerin doğup büyümesi ilkesidir. Demek ki alternatif olacak yeni toplumsal model de bu ilke ile hareket edecektir. PKK olarak bu ilkenin yaşam bulması konusunda yaklaşımlımız Önderliğimizin felsefik ideolojik tespitleri gereği özgür yaşamın Kürdistan coğrafyasında Kürt kültürü ve toplumsallığının gücü ve PKK öncülüğünde yaratılacağıdır.

Bu iddia her aklın ve duygunun pek de kolay kabullenenebileceği bir tespit değildir. Çünkü dile getirilen husus sadece bir halkın veya dar bir bölgenin tarihsel veya güncel kimi sorunlarını çözmek değildir. Bu ideolojik tespitlerle sadece bir halkın devrimi yapılmıyor. Bütün insanlığa özgür, demokratik bir yaşam modeli sunuluyor. Bu modelin evrenselleşmesi için somutlaşacak yaşam projesinin insanlık tarihinden beslenmesi için insanlığın köklerine uzanması esas alınıyor. Milliyetçilikle kirletilmiş kültürler, bencil bireyci kılınmış insan bireyleri düşünündüğünde yapılmak istenenlerin çok kolay olmadığı ancak bundan daha kutsal ve heyecan veren bir degerin de olmayacağı ortadır.

Kürt toplumunun ve kültürünün tarihsel olarak analizi Önderliğimizin ele aldığı temellerde yapılp ayrıntılıdırıldığında ileri sürülen iddiaların sadece Kürt olduğumuz için dile getirilmediği rahatlıkla görülecektir. Kürtler olarak mevcut örgütülük düzeyimiz ve pratigimiz bu büyük kutsal amaca denk düşüp düşmediği ayrı bir konudur. Toplumsal model olma bir yaşamın kendisini sürekli geliştirmesi ile zafer kazanacağı için Kürt kültür için de insanlığın kurtuluşuna dayanak olabilecek değerleri temsil edip etmediği önemlidir. Önderliğimizin özellikle iki binlerden sonraki toplum, tarih ve kültür çözümlemeleri bölge olarak Ortadoğu'nun halk olarak da Kürtlerin bu özellikler taşıdığını gösteriyor. Bilimsel tarihsel verilerle bu ispatlı olarak analiz ediliyor. Kisa ve ana tespitlerle bu özgünlüğün kültürel tarihsel dayanaklarına bakarak konuyu daha yakından görelim.

Günümüzde dünyada hakim kültür Aryan kültürdür. Bu kültürün verimli hilalde mayalandığı burada bünyeyerek olgunlaşlığı ve tüm dünyaya yayıldığı her geçen gün daha çarpıcı argümanlarla kanıtlanmaktadır. Aryan kültürün bu üstünlüğünü yitirmesi Önderliğimizin deyimiyle "...doğal veya toplumsal bir afetle insan yaşamı ciddi oranlarda ortadan kalkmadıkça..." mümkün gö-

"Kürt kültürü komünal demokratik yaşamın başlatıcısıdır. Bugün özgürlük, demokrasi, eşitlik, adalet kardeşlik vb kavramlarla dile getirilen temel insanlık değerleri komünal kültürün kendisi olmaktadır. Kültür yaşamın zihniyeti beğeni ölçüsü ve dilidir. Bu kavramlarla ifade edilen özellikler Kürt kültüründe sonradan öğrenilen şeyler değildir. Bizzat yaşamın içinde yaratılmış ve yaşamın kendisi olmuşlardır"

rünmemektedir. Bu kültürün merkezi bölgesi giderek daha çok tespit edildiği gibi Kürdistan'dır. Bu kültürün çekirdek kültürü de Kürt kültürü denilen kültür olduğu giderek kabul gören bir bilimsel yaklaşımındır. Aryan kültür olarak evrenselliği yakalamiş kültürün mayası Kürt kültüründen kendisidir. Bu noktalardan her açıdan yeni tespitlerle deseklenmesi işi en başta Kürt aydın yazar sanatçılarının da içinde olduğu entelektüel çevrelerin işidir. Fakat eldeki veriler de Kürt kültürü için yukarıdaki tespitleri dile getirmeye yetecek kapsamdadır. Kürt toplumu ve kültürü, sorunların çözümü için kültür değerlerinin esas güç kaynağı olduğu bir dönemde neden özgür yaşama öncülük edebilir sorusuna en çarpıcı cevap bu nokta ile bağlantılıdır.

Kürt kültürü komünal demokratik yaşamın başlatıcısıdır. Bugün özgürlük demokrasi eşitlik adalet kardeşlik vb kavramlarla dile getirilen temel insanlık değerleri komünal kültürün kendisi olmaktadır. Kültür yaşamın zihniyeti beğeni ölçüsü ve dilidir. Bu kavramlarla ifade edilen özellikler Kürt kültüründe sonradan öğrenilen şeyler değildir. Bizzat yaşamın içinde yaratılmış ve yaşamın kendisi olmuşlardır. Bu değerler tüm insanlık için vazgeçilmezdir. Bu vazgeçilemezlerin ilk yaratıldıları yer Kürtler olarak içinde yaşadığımız topraklardır. İnsanlık bu kutsal değerleri bu topraklarda olup bitenlerden tanıdı. Nasıl ki bir şey nerede kaybedilmişse orada aranmak durumundaysa bir şey yeniden yaratılıp geliştirilmek isteniyorsa da ilk biçimini meydana getiren özünün esas alınması kaçınılmazdır. Kürt kültürünün evrenselleşmiş en önemli değerleri olan komünal insanlık erdemleri gelişip büyükçe yaşamın daha özgür ve anlamlı olacağını iddia ediyoruz. Bu konuda Önderliğimizin tarihsel, toplumsal, kültürel tespitlerine yardımcı olmuş birçok araştırma ve inceleme yapıldığı için konuya daha ayrıntılıdırılmak yerine temel başlıklarları veriyoruz. Ancak Sümer tabletlerinde köle kelimesinin yerine kullanılan işaretin

"dağılı kadın" anlamına da geliyor olması bununla da ifade edileninde Kürdistan toplumu olabileceği yine ilk yazılı tarih olduğu kabul edilen Sümer tabletlerinde özgürlük kelimesi amargının de "anaya kaçış, anaya dönüş" anlamına da geldiği hatırlanırsa belirtmeye çalıştığımız noktalar daha iyi anlaşılır. Bilindiği gibi Kürt kültürü Ana tanrıça kültüründür. Ana kadının tüm özellikleriyle bir yaşam yaratması Kürt kültürünün özü olmaktadır.

Bu iki özgün özellik Kürt kültürünün evrensel karakterini izah etmektedir. Önderliğimiz "Kürdi olan evrenseldir" dedi. Evrenselleşme karakteri bu kadar güçlü olan bir toplumsal kimliğin özgürlük için atacağı her adının tüm insanlığı doğrudan veya dolaylı etkilemesi kaçınılmazdır. Güncelde yaşadığımız sömürgeciligin yaklaşımından kaynağını alan ve adına "Kurt sorunu" denilen durumlara dünyanın hatırları sayılır etkili tüm güçlerinin muhatap olmasının bir nedeni de bu ilkeden kaynağını almaktadır. Çünkü herkes bir şekilde Kürdistan'da ki gelişmelerden etkilenmektedir. Bu konuda en çarpıcı örnek her yıl kutlanan 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde yine Newroz kutlamalarında görülmektedir. Kürt kadınları ve toplumunun 8 Mart'ı özgürlük demokrasi merkezi kutlaması sadece Kürtler olarak yaşadığımız sorumlardan kaynağını almıyor. Bunun toplumsal yapımızdaki derin özgürlük bilinciyle direkt bir bağı vardır. Bu, insanlık değerlerinin Kürt toplumunun kültürel hafızasıyla buluşunca aldığı seyri göstermesi ve kendi özüyle buluşmasına en çarpıcı örnek olmaktadır. Yine Newroz Bayramı'nın Kürt halkınca kutlanmaya başlanmasıyla binlerce yıldır kutlanan bu bayramın seyri değişmiştir. Newroz birçok halkın bayramıdır ancak onun gerçek kimliğine ulaşması Kürt halkın öncülüğünde kutlanmaya başlanmasıyla daha çok açığa çıkmıştır. Kürt kültürünün özgürlük ve demokrasi mücadeleşine öncülük misyonunu bu iki olgunun Kürtleşikçe aldığı tarz çok net ortaya koymaktadır. Demek ki kapitalizmin yaşamı bitiren köleciliğin de-

rinleşiren saldıruları karşısında Önderlik felsefesine ve ideolojisine göre "Kürtleşerek" cevap olunur denildiğinde basit bir söylem dile gelmiyor.

Apocu Kürtlük demokratik yurtsever Kürtlük

Kürt halkın PKK öncülüğünde kültüründen aldığı dinamizmle içinde yaşadığımız kapitalist modernite çağının sorunlarına cevap olmak için güncelde de sahip olduğu olanaklar vardır. Her şeyden önce Kürdistan halkı PKK'ye kendi geçmişi ile doğruya çok yakın bağlar kurmuştur. Kürt kültür geleneği PKK'de belli oranda güncelleşmiş ve yeniden dirilmiştir. Kürt kadının mücadeledeki duruşu, gerilla olarak dile gelen yaşam ve mücadele tarzi, hakların kardeşliğini temel bir siyaset ilkesi olarak kabul etmek, kökleri derinde olan bir kültürün güncellik kazanmasına birkaç örnektir. Kürtlerin tarihsel gelenekleri insanı bir yaşamı yaratmak için yeni geleneklere dönükerek kimlik oluyor. Bu kimlik her gün görüldüğü gibi Kürdistan halkının demokrasinin öncüsü yapmıştır. Dolayısıyla PKK kültürel bir olgu olarak ele alındığında anlamanın binlerce yıldır Kürdistan topraklarında onca baskı ve zulme karşı yaşamayan insanların olduğu görülecektir. PKK'nın bu topraklarda yaşayan özgür insanın en son gür sesi olarak boşuna Kurt toplumsallığında ortaya çıkmadığını bilmek gereklidir. Önder Apo bir kişilik olarak kendi kimliğinin oluşmasında bu realiteyi çok çarpıcı ifade etmiştir. PKK'nın halklaşan gereği Kürt kültürünün öncülüğe kavuşması anlamına gelir. Bir kültürün yaşaması ve gelişip sistem kazanması için temel dinamiklere ihtiyaç vardır. Kürt kültür ve kimliği için bu dinamik PKK'dır. Bu açıdan PKK bir toplumsal olgunun evrenselleşmek için harekete geçtiği başlangıç noktası, ilk yaratıcı lahzasıdır. Kürt kültürünün insanlık sorunlarına cevap olması açısından güneldeki en büyük şansı PKK'dır.

Kürtler halk olarak devletçi uygarlık baskısına inkar ve imhasına çok defa maruz kalmış bir halktır. Bu kendisiyle

toplumsal yaşamda birçok soruna yol açmıştır. Ancak Kürt kültürünün kendi iç dinamiği ile derin bir sınıflaşamaya izin vermemesi de bir avantajdır. Devletleşmemiş olmak gelecek için kazanımları olan tarihsel bir gelişmedir. Devletleşmemiş olmak Kürtlerin hem kendi coğrafyasında hem de komşusu olduğu halklarla tarihsel anlamda ciddi sorunlar yaşanmamasını sağlamıştır. Bu da içinden geçmiş sürece kardeşlik eşitlik ve demokrasi için Kürtlerin diğer halklarla daha kolay birlik içinde yaşamaya fırsat vermektedir. Kürt halkı bu tarihsel özgünlükten kaynaklı başta bölgemizin kadim halklarından olan Farslar, Ermeniler Asuriler, Yahudiler ve Araplar olmak üzere bir çok halkla kolay kültürel alış veriş içine girebilir. Kürtler bu tarihsel özelliklerinden dolayı milliyetçi devletçi değil halklar arasında kültürel birlik ve kardeşlik geliştirme ve halkları birlesitmeyen bölgesel dinamigidir. Kürt kültürünün köklü yerelligi ve aynı zamanda bundan güç alan evrenselligi diğer halkları egemenlerin tuzaklarından kurtaracak bir yol gösterebilme potansiyeline sahiptir. Bu konuda önemli olan Kürtlerin kendi kültür sanat değerlerini işlemesi ve diğer halkları etkileyebilecek eserler yaratmasıdır. Kürt kültür sanat değerlerinin köklü geçmişinden kopma yaşanmazsa Kürtlük adına işlenen her degerin başta kadim komşu halklar olmak üzere diğer bölge halklarını da etkilemesi zor olmayacağındır. Zaten bölge halklarının kültür sanat değerleri içerik ve form olarak bir birine çok yakındır. Örneğin Kürt müziği ve govendleri ile Fars ve Ermenilerin müzik ve govendleri arasında çok çarpıcı benzerlikler vardır. Bu özellikler halkların birlik dayanışma köprüleridir. Yeter ki batı Avrupa merkezli kapitalist modernite hastalığına düşüp onu taklit etmeden bu yaratıcı saha geliştirilsin. Çünkü taklit, kültürleri bir birinden uzaklaştırır. Toplumların birbirleriyle tanışmasını engeller.

Kürt kültürünün ve sanat değerlerinin güncelde işlenmesi Kürtler için ve tüm bölge içinden özgür yaşama doğru yol alıracak bilinci ve enerjiyi verecektir. Kürt masal ve destanları, stran ve goven figürleri ve daha birçok kültür değeri demokratik komünal yaşamı başlatan sürecin temel özelliklerini taşıdıkları için bu değerler büyütüldükçe özgür yaşam üyeyecektir. Bu konuda Kürtlerin kendi kimlik değerlerinde israr etmeleri diğer halkların da Kürt kültür ve sanat değerlerini milliyetçiliğin inkarçı zihniyetinden uzak bir bingölle tanımları çok önemli bir konu olmaktadır. Bu yaklaşımıla ele alındığında Kürt kültür sanat insanların tarihi görevlerle karşı karşıya oldukları belirtmek gereklidir. Bırakalım sömürgecilik ile Kürt özgürlük mücadeleleri arasında kalmak ve Kürtleri inkarçı sömürgeci devletlerle tehdit etmelerini, özgünlüğümüzü işlememeleri bile çok büyük bir haksızlık olur. Hatta Kültürel kırımla ve sömürgecilige hizmet etmek olur. Kürt halkın da yaşadığı uzun süreli asimilasyon ve inkarcılığın yarattığı olumsuzlukları bilerek daha çok Kürtleşmeleri tarihsel bir görevdir. Kürtleşmek diğer kültür ve halkları küçük görmek onları inkar etmek anlamına gelmez. Kürtlükten kastımız Apocu Kürtlük. Apocu Kürtlük demokratik yurtsever Kürtlük. Bu Kürtlük tarihin şafak vaktinde halklara öncülük eden Kürt ana ve atalarının günceldeki ifadesidir. Kendisi olduğu kadar Ortadoğu, Ortadoğulu olduğu kadar dünyalıdır. Bu kimlikle güç olmak için başta Kürtçe'nin geliştirilmesi olmak üzere Kürt mitolojisinde hep işlendiği gibi kahramanların mücadeleşini tipki gerillada olduğu gibi güncelleştirerek yüremek olmazsa olmazdır.

Türkiye'de demokratikleşme sorunları Kürdistan'da çözüm modelleri

YOL HARİTASI

Baştárafi sayfa 32'de

Açıka tanımlanması gereken kavramların başında demokratikleşmenin kendisi gelmektedir. Demokratikleşme Türkiye'de en çok çarpıklaştırılan kavramdır. Benim değerlendirmemde kullandığım anlamıyla demokratikleşme sınıf kökeni değildir. Tüm toplumsal bağlamları kapsar. Herhangi bir sınıf veya tabakanın damgasını taşımaz. İster azınlık ister çoğunluk, farklı dil, din, etnisite ve ulusallıklar ne olursa olsun, tüm toplumsal kesimlerin aynı ifade ve örgütlenme özgürlüğünün ve bireysel hakların devlete karşı güvenceye alınmasını ifade eder. Ne devletin demokrasi ne de demokrasinin devlet içinde erilmesi, etkisizleştirilmesi doğrudur. Her ikisinin rolü ve işlevi farklıdır. Devlet ve demokrasinin birbirini dengelemesi, demokratikleşmenin en hayatı sorunlarından birisidir.

Önem taşıyan ve çözüme doğru gidilirken aydınlatılması gereken diğer bir kavram ikiisi 'cumhuriyet' ve 'ulus devlet'tir. Her cumhuriyet bir ulus devlet değildir. Örneğin Roma Cumhuriyeti böyledir. Kendine cumhuriyetim diyen her ulus devlet de cumhuriyet olamaz. Cumhuriyet kavramı demokrasıyla ilgili olup, halkın da içinde yer aldığı toplumsal kesimlerin oligarşik tekelci elitlere takılmadan temsili yönetimi ifade eder. Ulus devlet ise açık örneği faşist İtalya, Nazi Almanya'sı ve Japonya'da gözlemlendiği gibi devlet = millet özdesliğine dayanır. Millet içinde farklı çıkar gruplarını hak ve özgürlükleriyle birlikte kabul etmez. Devlet ve millet içindeki grupların çelişkili ve farklı çıkarlara sahip olmalarına imkan tanımaz. Özünde diktatörlüktür. Şekli demokratik örtüler bu niteliğini değiştirmez. Dolayısıyla Türkiye'de demokratik çözüme gidilirken cumhuriyet ve ulus devlet kavramlarını doğru tanımlamak ve kavramak önem taşır. Örneğin Kürt sorunu cumhuriyet içinde çözümlenebilir, ama cumhuriyetin inkar anlamına gelen ulus devlet içinde çözümlenemez.

'Ortak vatan' ve 'millet' kavramlarının aydınlatılması da çözüm açısından hayatıdır. Farklı kültürlerden halkların aynı coğrafayı ortak vatan olarak kabul etmeleri gayet mümkündür ve tarihte sıkça karşımıza çıkan da budur. Örneğin eskiden Anadolu ve Mezopotamya denilen ve bugün genel olarak Türkiye ve Kürdistan olarak adlandırılan coğrafyalar, birçok halkın -Türklerin, Kürtlerin, Ermenilerin, Asurilerin, Arapların, Yahudilerin, Hristiyanların, Rumların, birçok Kafkas kökenli grubun ortak vatanıdır. Yalnız Türkler ve Kürtlere vatan kılmak adil ve gerçekçi değildir. Türkiye Cumhuriyeti'nin devlet sınırları olarak buraları kapsaması, bu coğrafyaların tek başına Türk etnisitesine aidiyetini doğurmaz.

'Ortak millet' kavramı için de benzer bir tanım geliştirilebilir. Millet sadece tek tek vatandaşlardan oluşmaz; ayrıca ve daha önemlisi, bu vatandaşların mensubu oldukları halkların, hatta milletlerin milleti olarak da anlaşılmalıdır. Eğer 'ortak vatan' kavramında anlaşılırsa, o zaman bu kavram dahilinde

olan ve aynı devletin sınırlarında yaşayan tüm halkların ve milletlerin ortak milleti, o devletin milleti olur. Nasıl Türkiye Cumhuriyeti, Türkiye Büyük Millet Meclisi diyeysak, Türkiye milleti demek de demokratikleşme açısından daha çözümleyici bir kavram olacaktır.

'Kimlik' kavramına açıklık getirmek çözüme katkı sunacaktır. Kimlik toplumların herhangi bir nitelikteki dini, milli, etnik, kültürel, cinsi vb aidiyetini ifade eder. Fakat bu konuda önemli olan, kimliklere ucu açık ve esnek mi, yoksa ucu kapalı ve katı mı yaklaştığımızdır. Ucu açıklık ve esneklik demokratik çözümlere muazzam katkı sağlar. Ucu kapalılık ve katılık ise çözümü çok zorlaştırmıştır. Kimliklerin birbirleriyle melez ilişkiye girmelerine zenginlik olarak yaklaşmak mümkündür. Önemli olan, sentezle bir kimliğin dğeri içinde erimesinin çok farklı ve çelişkili yaklaşımlar olduğunu kavramaktır.

Kavramsal sorunlara ilişkin olarak en önemli husus, kavramları felsefetirmemektir; herhangi bir toplumsal olgu dar bir kavramın abartılı, gerçekliğini aşan şoven bir değeri halinde sunmamaktır. Örneğin ulus, ülke, din, dil vb gibi değişken ve soyut olan bazı kategorileri temel dogmatik değerler olarak dayatmak, demokratik çözümlerin ruhuna aykırıdır.

B- Kuramsal çerçeve

Demokratikleşmeye ilişkin bazı kuramsal çerçevelere açıklık getirmek çözüme katkıda bulunacaktır. Ulus devlet kuramıyla demokratik ulus kuramı arasında açık seçik ayrılmak başta gelen en temel husustur. Ulus devlet tek dilli, tek etnisiteli vatandaş homojenliğini esas alır. Ayrıca bu vatandaş aynı resmi inanca bağlayarak aynı ritüelleri gerçekleştirmeye koşullandırır. Bahsedilen inanç vatanseverlik değil, şoven milliyetçilik ve dincilik. Ulus devlet ilişki ve gelişkileri içinde toplumsal farklılıklar kabul etmez. Her grubun diğerleriyle özdeşliğini

esas alır. Bunun faşist ideolojiye uygun bir ulus kuramına denk düşüğü açıklar. Demokratik ulus kuramı oldukça farklıdır. Çok dilli, dinli, etnisiteli, ulusal, kültürel, çıkarları farklı gruplar ve bireylerden oluşan bir ulus tanımına sahiptir. Vatandaş ve grup aynılığını esas almaz. 'Devlet = ulus' tanımını kabul etmez. Her ikisinin farklı oluşumlar olduğu gerektiğini esas alır. Devlet ve demokrasi, üzerinde hasasiyetle durulması gereken farklı iki alandır. Önemli olan, bu iki alanın birbirinin meşruyetini tanıyarak denge içinde varlık kazanmasını anayasanın en temel hükmü haline getirmektir. Demokratik ulus kuramı vatandaş kadar grup, cemaat ve sivil toplumda önemli olduğunu varsayar ve varlıklarını anayasal güvenceye kavuşturur. Soyut vatandaşın bir liberal lafazanlığı olduğunu, vatandaşın ancak grup, cemaat veya sivil toplum mensubiyetiyle somut bir anlam kazandığını düşünür.

Diger önemli bir kuramsal sorun anayasaya ilişkindir. Anayasa kuramının temelinde yatan "devlet mi, birey mi esas olmalı?" sorusu çok tartışılmış bir husustur. Devleti düzenleyen kuralların bütünlüğü olarak anayasa kuramı ile bireyin devlet karşısında hak ve özgürlüklerini düzenleyen anayasa kuramları arasında büyük fark vardır. Aynı şey kolektif hak ve özgürlükler için de geçerlidir. Demokratikleşme kuramında esas alınması gereken anayasa kuramı, açık ki, bireysel ve kolektif hakları ve özgürlükleri devlete karşı koruma anlayışına dayanır. Azami örgütlenmiş iktidar olarak devletin korunmaya ihtiyacı yoktur. Zaten varlığı korunmayı ifade eder. İşleyişini temel kurallara bağlamak demokratik anayasa kuramına ters düşmez.

Demokratikleşme kuramı açısından iyi kavrana gereken bir husus da toplumsal sorunların devletçi çözüm kuramıyla, demokratik çözüm kuramları arasındaki çok önemli ayırmadır. Devletçi kuram toplumsal sorunların

çözümünü her şeyin devletleştirilmesinde görür. Örneğin din gibi metafizik felsefeyi ve inancı ilgilendiren bir konu bile devletleştirilerek, çözümden ziyade sorun haline getirilir. Hemen hemen diğer birçok ekonomik, sosyal, kültürel, ulusal sorunlar devletleştirilerek veya devlet gündemine alınarak çözümendiği zehabına kapılır. Açık ki bu kuram sorun çözmez, sorunları ağırlaştırır ve çoğaltır. Demokratik çözüm kuramı sorunların sahibinin devlet değil toplum olduğunu, dolayısıyla çözümünün de ilgili toplumdan gelmesi gerektiğini esas alır. İlgili toplum birimi kendini ne kadar özgür ifadeye ve örgütlenmeye kavuşturursa, bunun kendi çözümüne de o kadar yol açacağını idea eder. Devletçi kuram ilgili topluma hep kural dayatırken, demokratik kuram ilgili toplumun kendi inisiyatifinin önem taşıdığını ve kendisini belirleme ve inşa etme hakkına sahip olduğunu söyler. Devlette ilişkinin birbirini ya tamamen reddetmesini veya tersini içermez. İlişki ve çelişki içinde gerginlikler yaşasalar da, uzlaşma ve barış içinde bir arada yaşamalarını öngörür. Bu meyanda demokratik çözüm barışla da bağlantılıdır. Her barış demokratik çözüm eksen olmayı bilir, ama her demokratik çözüm 'onurlu barış' dediğimiz her varlığın gelişim hakikatini sağlaması alır. Onurlu barışlar birbiriley barışan güçlerin birbirlerinin varlığını ve gelişim hukukunu tanımlarıyla gerçekleştir.

Devletçi kuramların diğer bir sahnesi, sorundan etkilenen karşısındaki güçleri de devletçiliğe yöneltmesi, yani tek çözüm yolu olarak kendi ulus devletini dayatma riskine sokmasıdır. Bir nevi devlete karşı devlet zihiyetine götürür. Demokratik kuramın yüksek çözümçılık şansı ne devlet sınırlarından ayrılmayı, ne de karşı ulus devlete yönelmemi gereklili ve zorunlu kılmıştır. Devlet olmayan, devletiodeflemeyen, ret ve inkar da etmeyen esnek bir çözüm öngörmesi demokratik kuramların büyük şansıdır.

Demokratikleşme sorunlarının çözümünde kuramsal çerçeveyi geliştirmek, en önemli bir sorunun da Avrupa ve özellikle Fransa merkezi pozitivist

sosyal bilimciliğten kaynaklandığını çok iyi kavramak gereklidir. Beşinci Cumhuriyet deneyimi yaşammasına rağmen Fransa'nın hem hala laiklik, yurtaşlık ve cemaatçılık nedeniyle sorunlar yaşamasında, hem de Britanya İmparatorluğu karşısında dışta, tüm Avrupa'da ve dünyada hegemonik ideasını kaybetmesinde pozitivist sosyal bilimciliğin belirleyici payı vardır. Türkiye Cumhuriyeti ve daha önceki Tanzimat ve her iki Meşrutiyet deneyimi esas olarak Fransız Üçüncü Cumhuriyet deneyimini kendilerine temel aldıklarından, ayrıca modernite ideolojisi olarak Fransız pozitivizmini benimsediklerinden, bunun günümüzde yaşanan demokratik sorunlardaki payını araştırmak ve sonuçlarını netleştirmek büyük önem taşır. Açıkçası eğer cumhuriyet doksan yıldır demokratikleşme yönünde kaplumbağa hızında bir yürüyüş bile gerçekleştirememişse, Fransız pozitivizminin teorik ve cumhuriyetçi deneyimlerinin bundaki pratik etkisini açığa çıkarmadan başarılı çözümler geliştirmek yine de zor olacak, eski sorunsallıklar devam edecektir. Fransız pozitivizmi ve cumhuriyetçilik deneyiminin tüm etkilerinin reddinden bahsetmiyorum. Ama 1950'ler sonrasının bilimsel devriminden ve demokrasi kuramındaki büyük gelişmelerden yararlanıp olumsuz etkilerini aşmazsa, büyük bir demokratikleşme ve fikir özgürlüğü şansını iyi kullanmamış olacağız.

Theorik ve pratik bağlamdaki Fransız etkisi günümüz için de büyük önem taşımaktır ve çözümlemeyi gerektirmektedir. Genel olarak Avrupa merkezli sosyal bilimin de günümüzde büyük eleştiri aldığı bilinmektedir. Ortadoğu'ya ilişkin oryantizmin maskesi giderek düşürülmemektedir. Özcesi şunu demek durumundayım: Ortadoğu'nun 15.000 yıldan beri kanıtlanmış kültürel öncülük değerlerini, özellikle son 5.000 yılı aşkın merkezi uygurlıkların başat olmuş kültürel değerlerini, ondaki çözüm olanaklarını heften göz ardi edip, çoğu da Ortadoğu kültüründen ayrılmış Avrupa'nın son beş yüz yıllık kaba maddeci pozitivist yaklaşımı kültürüyle sorunlarımıza, temel toplumsal sorunlara anlam yükleyebileceğimizi ve bu sorunları çözebileceğimizi pek zannetmiyoruz. Bu kültür esas alınarak varılacak çözümler daha hastalıklı yapılanmalara yol açabilir. Doğru olan, Avrupa merkezli ideolojik hegemonyadan kurtulmak, Ortadoğu ve diğer Doğu geleneğindeki muazzam insani değerleri ve toplumsal sorunların çözüm yaklaşımalarını gündemeştir-

mektir. Eğer bir Türkiye veya Ortadoğu modelinden bahsedilecekse, bu modelin ancak bu büyük tarihsel ve toplumsal gerçekliklerden kaynaklanması gerektiği gayet açıkltır.

Pozitivist felsefenin en önemli sonuçlarından biri, idea ettiğinin aksine dogmatizmin en katı biçimine yol açan niteliğidir. Bilimsellik adı altında modernite dogmatizmini meşrulaştırmış, dinden daha katı bir inanç fanatismine yol açmıştır. Örneğin ulus, ülke, devlet, sınıf, toplum vb kavamlara yüklenen anlam allah kavramına yüklenenden daha kesin niteliktir. Bu kavamlar tanrıdan da güçlü tanrısallıklar halinde yükseltilmiş oluyorlar. Dolayısıyla hem bu kavamlar gerçek içeriklerini yitiriyorlar, hem de genelleştirilerek hakikat kapsamını yok ediyorlar. Nesnelleştirme öznellestirmeden daha tehlikeli bir dogmatizme götürüyor. Dünnyadaki son beş yüz yılın savaş geçegenin ve günümüz dünyasının birçok alanda sürdürülemezlik sınırlarına dayanması pozitivist materyalizme yakından bağlılılıdır.

Nesnel dogmatizmden kurtulalım derken öznel dogmatizmi yeğlemiş olmuyoruz. Batı'nın ideolojik hegemonyasından kurtulmak önceliğimiz olmalıdır. Ancak o zaman toplumsal sorunları ve bunlardan en önemlisi olan demokratikleşmeyi kendi toplumsal doğasına uygun olarak gündemleştirebiliriz. Kalıcı demokratikleşme tam bir fiksnel özgürlük içinde kendi toplumsal doğasına uygun olarak tartışıldığından çözümünü bulabilir. Avrupa merkezli sosyolojik kavram ve kuramlarla başta islam kültürü olmak üzere muazzam bir katanınlar bloğu teşkil eden kültürel miras güncelleştirilemez, çözümlenemez. Son iki yüz yıllık oryantalist uygulamalar bu gerçekliği yeterince kanıtlamıştır. Tek başına 'İsrail-Arap' anlaşmazlığı bile nasıl bir çözümsüzlük yaşadığını gösterdiği gibi, İsrail ve Arap kavamlarının (pozitivist ulus kavamları) kendi başına birer sorun üreten mekanizma olduğu da bu kanıtlamanın örnekleri olarak sunulabilir. İsrail ve Araplıya ne kadar gerçeklik yüksersen, sorunu o kadar içinden çıkılmaz hale getirirsın. Çünkü hem Arap, hem İsrail kavamları idea edilen gerçeği taşımaz, hakikatini ifade edemez.

Benzer bir uygulamayı Türk ve Kurt kavamları için de önerilebilir. Türk'e ve Kurt'e ne kadar gerçeklik yüklenirse, bu durum bu kavamlar etrafında oluşan sorunların o denli ağırlaşmasına yol açar. Kurt ve Türk kavamları en çok da son yüzyılın zayıf bir olgusallık

kazanmış gerçekleridir. Bu zayıf olgusallıkların tersine çok abartılan hakyatler düzeyine yükseltilmesi, altından çıkmaz sorunlara yol açmışlardır. Pozitivist din olarak milliyetçilik, toplumsal sorunları geleneksel dinlerden daha çok ağırlaştırmaktadır. Özcesi demokratikleşme kuramları nesnel ve öznel dogmatizmden kurtulduğu oranda gerçekçi çözümlere katkı sunar.

Tarihsellik ve güncellik arasındaki ilişki

Kuramsal bağlamda ele alınması gereken diğer bir konu "tarih ve şimdi" veya "tarihsellik ve güncellik" arasındaki ilişkidir. Pozitivizmden esinlenmiş nesnel dogmatizm etkisini en çok tarih ve şimdi arasındaki anlam üzerinde gösterir. Ya şimdiyi tarihin katı determinist bir nicel birikimi olarak kabul eder, ya da tarihi şimdinin geriye doğru uzanmış bir nicel birikimi sayar. Aslında tarih ve şimdi arasında bir fark görmemektedir. Dolayısıyla tarih reddedilmiş olmaktadır. "Şimdi neye tarih odur" demek korkunç bir hatalar ve yanlışlıklar yumağını oluşturur. Kaldı ki, şimdinin pozitivist inşası yüzde doksan hakikatin inkarı üzerindedir. Tarihe yansımışı ya muazzam nitelikte bir inkara ya da tescine bir abartmaya götürür.

Doğru olan, tarihin şimdidi nasıl koşullandırdığını titiz bir araştırmaya belliemedir. Hiçbir toplumsal sorun tarihinden kopuk veya ters olarak ele alınıp çözümlenemez. Tarihini yansıtmayan bir şimdiden bahsedilemez. Şimdidi tarihte aramak ne kadar doğru bir yöntemse, tarihi de biraz şimdide aramak o kadar doğru bir arayış yöntemidir. Ama bundan tarih = şimdidi sonucu çıkarılamaz. Aralarında koşullandırma kesindir. Tehlikeli olan, koşullandırmayı doğru ölçüden aynılaştırımadır. O zaman kadere boyun eğilmiş olunur ki, ne bir sorunun anlaşılma gereği kalır ne de çözüm şansı doğar. Şimdi bir özgürlük, çözüm fırsatı olarak görmek, ama koşullarını tarihsel hakyatlerde aramak kaydıyla. Aralarındaki sıkı koşullanmayı görmek ne kadar önemli ve gereklidir, farklı görmek de o kadar doğru ve çözüme katkı sunucu niteliktedir.

Kuramsal çerçeveye ilişkin son bir katkıyı din ve ahlak eksenli düşünce ve pratiklerde aramak gereklidir. Demokratikleşmeyi sadece bir siyasal kuram çerçevesinde çözmek ne adil ne de vicdanidir. Toplum sadece siyasi

bir gerçeklik değildir, ahlaki ve dini bir gerçeklikdir. Din ve ahlak birlikte binlerce yıl mensup oldukları toplumların sorunları üzerinde en fazla durmuş ve çözüm üretmiş olan kurumlardır. Bu tarihsel, vazgeçilmez kuruşları göz ardı ederek, sadece ekonomik ve siyasal gerçeklerle analiz yapmak ve çözüm üretmek kaçınılmaz olarak eksik kalacak, dolayısıyla yanlışlıklara açık olacaktır. Bir yönüyle sorunlar çözülmeye çalışılırken, diğer yönleriyle sorunların daha da ağırlaşmalarına yol açılmış olacaktır.

Pozitivizmin toplum üzerindeki yıkıcı etkilerinden biri de dini ve ahlaki hakyatların sorun çözmedeki rollerini aşağıya indirmesidir. Din ve ahlak yargıları, özellikle Doğu ve Ortadoğu kültürlerinde binlerce yıllık toplumsal deneyimlerden sözülmüş, sorunları adalet ve vicdan ölçütlerinde çözümleme ve çözmenin sonuçlarıdır. Başvurulmayı şart kılar. Oryantalizm bu geleneksel çözüm yollarını etkisiz kılmakla toplum üzerindeki despotik baskıları artırmış, demokratik sorunları ağırlaştırmıştır. Adalet ve vicdan olmadan toplumsal yaşam sürdürülemez. Sadece sermayenin buz gibi soğuk hesaplarına indirgenmiş katı determinist, ekonomist ve iktidarcı yaklaşımalarla olsa olsa çığırından çıkış kaotik bir duruma yol açılır ki, yaşanan gerçeklik de coğunlukla böyledir.

Devasa boyutlara tırmanmış toplumsal sorunların demokratik çözümünde adalet ve vicdana dönüş kaçınılmaz bir değer hükmündedir. Örneğin Ermeni, Asuri gibi halkların yaşadıkları trajedileri aşmak için ne ekonomik ne de politik askeri güçleri yeterlidir. Ancak Ortadoğu kültüründe tarihi boyunca yaşanmamış kapitalist modernitenin tuzağına düşürülmüş olmanın sonucu olarak, bu halkın yaşadıkları trajediyi aşmalarına yardımçı olmak, yine bölge kültürlerinde her zaman var olmuş dinin ve ahlakin vicdanı ve adil yargılara başvurmakla mümkündür.

C- İlkesel çerçeve

İlkesel çerçeve kuramsal çerçeveye bağlı olarak geliştirilmek durumdadır. Geliştirilecek demokratik çözümlerin güncel ve konjonktürel olmanın da ötesinde yapısal olmaları kalıcı olmalarını da beraberinde getirir. Sorunların çözümü günü kurtarmaya değil, ya sistemi kurtarmaya ya da yeniden inşa etmeye hizmet etmelidir. Fonksiyonel devlet ve toplumun kalıcı

istikrarı bu tip çözümleri gereklidir. Demokrasi bir devlet ve toplum sistemi olduğuna göre, demokratikleşme adımları sistemi olmak durumundadır. Daha da geliştirilmeleri mümkün olan aşağıda sıralayacağımız ilkelerin demokratik sistem için kalıcı bir çerçeve tesis etmenin asgari koşullarını sağlayıcı nitelikte olduğu kanısındayım.

1- Demokratik ulus ilkesi

Bütünlük sağlayıcı uluslararası, devlet ulus olarak değil, demokratik ulus olarak inşa edilmeli veya var olan uluslararasılar demokratik ulus olarak dönüşüm yaşamayı hedeflemelidir. Ucu açık kimlik ve esnek ulus anlayışı bu hedef için yeterli bir başlangıç oluşturabilir. Burada önemli olan, içinde bütünlüğe yönelik uluslararası zoruya değil, demokratik gönüllülük temelinde inşa edilmesi veya dönüşümle sağlanmalıdır. Demokratik ulusa hem bireysel hem de kolektif hak ve özgürlükler bir madalyonun iki yüzü gibi birbirini tamamlayıcı niteliktedir. Sadece vatandaşlığı içermez; farklı sivil toplum, cemaatler ve halkın etkisiyle birlikte bir kolektif bir zenginlik kaynağıdır. Vatandaşlar ne kadar fonksiyonel bir kolektivitenin unsuru olurlarsa o kadar güçlü bir konum teşkil ederler.

2- Ortak vatan (demokratik vatan) ilkesi:

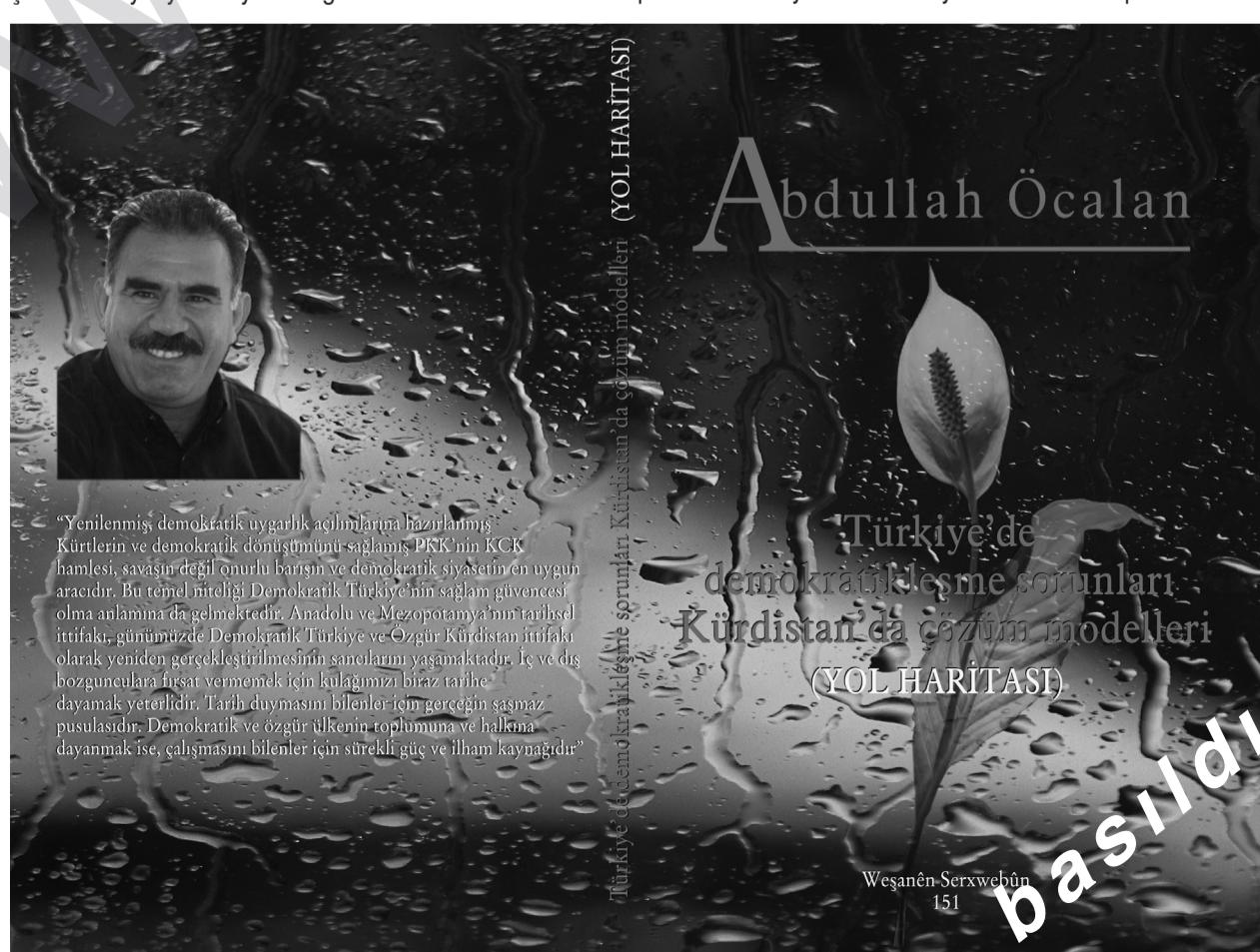
Ortak vatan (demokratik vatan) anlayışı esas alınmalıdır. Yani sadece tek dilli bir etnisiteye ve tek dine ait olmayan, çok dilli, çok ulusal ve çok dinli vatandaşlardan oluşan bir vatan anlayışı en gerçekçi olmalıdır. Dolayısıyla bütünlük ve kardeşliği daha çok karşılar, yaşar. Sadece bir etnisiteye aidiyet hissi veren vatan anlayışı, vatandaşların büyük bir kısmını ötekileştirir. Kutuplaşmayı artıran ötekileştirme asıl bölücü rol oynayan anlayıştır. Aynı tornadan çıkıştıktan sonra anlayışı açık kişi faşizmden kaynaklanır. Farklılık hem doğanın hem toplumun yaşam zenginliğini ifade eder. Vatanseverlik duygusunu şovence ve ırkıçılık olarak değil, toprağa, ekolojiye ve geleğime duyulan bağlılık olarak yaşamak en doğrusudur.

3- Demokratik cumhuriyet ilkesi:

Devletin şekli olarak cumhuriyeti ulus devlet olarak yorumlamak, özellikle katı bir ulus devletçilik biçimini, ötekileştirmenin diğer bir etkenidir. Cumhuriyet için ideal olan devlet rejimi ulus devlet değil, demokratik devlettir. Bir devlet hem ulus devlet hem demokratik devlet olamaz. Bu iki sıfat birbiriley gelişir. Demokratik devlet demokratik sistemde açık olan, onunla uzlaşılan devlettir. Ulus devletin böyle bir hedefi olmayıp, bilakis demokratik toplumu kendi içinde asimile eder. Demokratik çözüm ilkesi cumhuriyetle uyuşur, ama aynı uyuşumu ulus devlet biçimile sağlayamaz. Önemli olan, cumhuriyeti demokratikleşmenin çatı örgütü olarak düşünmek ve inşa etmektedir. Devlet biçimini veya cumhuriyeti ideolojikleştirmemek, bir etnisiteye ve dine bağlamamak demokratik çözüm için önemlidir. Cumhuriyet kavramını, tüm vatandaşların demokratik çatı örgütü olarak bir hukuki tanımla geliştirmek en doğrusudur. Yani cumhuriyeti tüm vatandaşların demokratik hukuk örgütlenmesi olarak tanımlamak büyük önem taşır. Böylelikle sosyal ilke ve laiklik ilkesi de en özlü şekilde cumhuriyet tanımına içerisinde olur. Cumhuriyet böylece açıkça tanımlanmış olarak bir etnisiteye, dine, ideolojiye bağlamamış olur. Örneğin etnisite ve soy içeren 'Türk' ve 'Kurt'

"Hiçbir toplumsal sorun tarihinden kopuk veya ters olarak ele alınıp çözümlenemez. Tarihini yansıtmayan bir şimdiden bahsedilemez. Şimdidi tarihi de biraz şimdide aramak o kadar doğru bir yöntemse, tarihi de biraz şimdide aramak o kadar doğru bir arayış yöntemidir. Ama bundan tarih = şimdidi sonucu çıkarılamaz. Aralarında sıkı koşullanmayı görmek ne kadar önemli ve gereklidir, farklı görmek de o kadar doğru ve çözüme katkı sunucu niteliktedir.

Aralarında koşullandırma kesindir. Tehlikeli olan, koşullandırmayı doğru ölçüden aynılaştırımadır. O zaman kadere boyun eğilmiş olunur ki, ne bir sorunun anlaşılma gereği kalır ne de çözüm şansı doğar"

"Yenilenmiş demokratik uygulamalar hazırlamış Kürtlerin ve demokratik dönüşümü sağlayış PKK'nın KCK hamlesi, savaşın değil onurlu barışın ve demokratik siyasetin en uygun aracıdır. Bu temel nitelikli Demokratik Türkiye'nin sağlam güvenliği olma anlamına da gelmektedir. Anadolu ve Mezopotamya'nın tarihsel ittifakı, günümüzde Demokratik Türkiye ve Öğür Kürtistan'ın ittifakı olarak yeniden gerçekleştirilmesinin sonolarını yaşamaktadır. İc ve dış bozgunculukla fırsat vermek için kulagımızı biraz tarihe dayamak yetmedi. Tarihi duyması bileler için gerçeğin sarsılmaz pusulasıdır. Demokratik ve özgür ülkenin toplumuna ve halkına dayanmak ise, çalışmalarını bileler için strekelik güz ve ılahı kaynagıdır"

kavamlarıyla din ve diğer ideolojik ifadeler olan islamilik, hıristiyanlık ve sünnet sifatlarını eklemeden ifade edilmesi daha kapsayıcı ve bütünlük sağlayıcı olur.

4- Demokratik anayasa ilkesi:

Demokratikleşme siyasi bir hareket olmasına rağmen, toplumsal bir consensus oluşturulan bir anayasaya dayanmadan kalıcı ve sistematik bir yönetim rejimi haline gelemez. Demokratik anayasalar demokratik toplumla devletin uzlaşmasını ifade eder. Bireysel hak ve özgürlükler ancak demokratik toplumla anlam kazanabilir. Aksi halde muazzam güç yoğunluğu olan devlet karşısında bu hakların korunması mümkün değildir. Devleti de sürekli problem oluşturan ve ağırlaştırılan bir kurum olarak değil, uzmanlık ve tecrübe birikim alanı olarak çözüm sağlayıcı bir etken halinde tutmak için demokratik anayasa vazgeçilmez bir araçtır. Demokratik anayasa, devleti hem işlevsel kılan hem de tecrübe ve uzmanlık birikimi halinde tutan niteliğiyle toplum ve devleti bir arada tutan tutkal durumundadır.

5- Demokratik çözüm ilkesi:

Demokratik çözüm ilkesi, daha çok devlet olmayı hedeflemeyen, devletin uzantısı da olmayan sivil toplumun demokratikleşmesini, yani demokratik toplumu esas alan çözüm modelidir. Devletin bünyesinde temel biçim değişikliklerine yönelikten ziyade, toplum bünyesinde işleyen bir demokratik rejim arayan çözümlere yönelir. Devlete ilişkin olarak en çok demokratik bir anayasa talep eder. Tabii ki demokratik anayasanın oluşumu için teorik ve pratik çabaşalar tattırmak olmalı, bu anayasa devletten çok toplumsal esenliği esas almalıdır. Demokratik çözüm ilkesinin zitti iktidarçı devletçi çözüm zorlamalarıdır. İlke olarak demokratik çözüm iktidar paylaşımıyla uğraşmaz, hatta iktidardan uzak durur. Çünkü iktidar ne kadar yoğunlaşırsa, demokrasiden o kadar uzaklaşma yaşanır. Yalnızca hükümetler veya devletler adına toplumlar düzenlenirse, ortaya çıkan düzen anti-demokratik olur. Çünkü toplumsal güçler işin içine dahil edilmemiştir. İktidar ve hükümet düzenlemeleri olumlu yönde olursa belki demokratikleşmenin önemini açar, ama demokratikleşmenin kendisini oluşturmaz. Demokratik çözümlerin hedefi de iktidar veya devlet olanaklarını paylaşmak olamaz. Devlete tutumak, devletin bir bloğunu teşkil etmek, demokratik çözümün hedefi olamaz.

Demokratik çözüm ilkesinde temel husus, demokratik kurumlarla devlet kurumlarının barış içinde bir arada yaşamalarının anayasal güvence al-

"Tek hücreli canlıdan cansız zannedilen ama öyle olmadığı ve dahası tüm canlılık ilkesinin temeli olduğu anlaşılan atom altı parçacıkların yaşamına kadar özsavunmasız varlığın olmadığı bilinen bir hakikattir. Bu bilimsel olarak da kanıtlanmıştır. İnsan toplumlari gibi son derece zekalı ve esneklik düzeyi yüksek varlıkların özsavunmasız olamayacakları her yaşam ve mekanında rahatlıkla gözlemlenmektedir"

tina alınmasıdır. İki kurumsal varlık arasında yasal bir meşruiyet vardır. Varlıklarını birbirlerinin inkarına dayandırmazlar. Ne demokrasi adına devletin tasfiyesi gereklidir ne de devlet adına demokrasi eritilmelidir. Batı sistemindeki aşırı iç içelik, ulus devlet içinde demokrasinin göstermelik bir kuruma dönüşmesine yol açar. Demokratikleşmenin en güncel sorunu, bu iç içeliği aşan iki kurumsal varlığın bir arada yaşamasını yeniden düzenlemektir. Demokrasinin devleti sınırlaması ne kadar vazgeçilmez bir ilkeyse devletin de tecrübe ve uzmanlık birikimi olarak demokrasiye katkı işlevi görmesi o kadar ilkeseldir. Tarihte sürec içinde galip çıkacak olan demokratik toplum olacaktır. Özcesi devletle demokratik kurumların barış içinde ama gergin duruşları rekabete yol açan bir durumu ifade eder ki bundan gelişip güçlenecek olan demokratik toplumun kendisi olacaktır.

6- Bireysel ve kolektif hak ve özgürlüklerin birlikteliği ilkesi:

Demokratikleşme sorunlarının çözümünde hayatı bir rol oynayan hak ve özgürlükler ilkesinin uygulanmasında bireysel ve kolektif ayrımlı gitmenin kendi başına çözümden çok sorunları daha da ağırlaştırdığını ve içinden çıkmaz hale getirdiğini dündiadaki sayısız deneyimden öğrenmek mümkündür. Ayrıca bu ayrımlı toplumların doğasına aykırıdır. İnsan toplumunda birey hiçbir zaman ve mekanda haklı veya haksız, özgürlük veya özgürlüksüz olarak topluluksuz yaşamamıştır. Zaten insanın özelliği, en gelişmiş toplumsal hayvan olmasıdır. Dolayısıyla bireyin elde ettiği veya yaşadığı hiçbir hak ve özgürlük, aidiyetini yaşadığı topluluklarla paylaşılmadıkça hiçbir anlam ifade etmez. Toplumdan soyutlanmış birey ne kadar anlamsızsa edindiği hak ve özgürlükler de o kadar anlamsızdır ve uygulanma yeteneğinde değildir. Tersi de doğrudur: Bir topluluğa tanınan hak ve özgürlükler, mensubu olan bireylere yansıtılmadıkça hiçbir değer ifade etmez. Hak ve özgürlükler bireysiz yaşanmaz. Bireyleri hak ve özgürlüklerden yoksun bırakmak, mensup olduğu toplumu aynı duruma düşürmek mümkün olduğu gibi toplumu, kolektiviteyi hak ve özgürlüklerden yoksun bırakmak da mensubu bulunan bireyleri aynı duruma düşürmek demektir. Özcesi hak ve özgürlükler, ne bireysiz ne de toplumsuz; birlikte olmadan, paylaşılmadan yaşanacak değerler değildir.

7- Ideolojik bağımsızlık ve özgürlük ilkesi:

Bu ilkenin temelinde daha çok kapitalist modernitenin dünya çerçevesinde egemen kıldıği kaba materyalist nitelik taşıyan, özünde ise idealist olup 'pozitivist bilimci' geçinen ideolojik hegemonyacılığından kurtulmadıkça, demokratikleşmenin ve özünde var olan özgürlüşmenin sağlanamayacağını kavramak yatar. Pozitivist bilimcilik, Avrupa hegemonik uygarlığının başat ilkesidir. Bu ilkeyi hegemonik kılmanın, diğer temel unsurları olan kapitalizmi, endüstriyalızmı ve ulus devletçiliği dünya çerçevesinde kendine bağımlı olarak inşa edip yürütemez. Ideolojik hegemonya Ortadoğu'da oryantasyonla bilimle zihinleri fetheder. Bu arından veya bununla birlikte diğer temel unsurlarla fetih, işgal ve sömürgeciliğini çok çeşitli biçimler altında gerçekleştirir. Eski despotik yerel unsurlarla doğası gereği hep işbirliği içinde olan yeni sömürgecilik,

demokratikleşme sorunlarını daha da ağırlaştırır. Buna karşı gelişen her tür direniş demokratik bir yan taşır. Bu demokratik yanın gelişip güçlenmesi ve kendisini ayakta duracak ve sistematize edecek biçimlere taşıyabilmesi için hegemonik ideolojiden kopması gereklidir. Alternatif ideolojik seçeneklerin anlamlı olması için yerel, kentsel, bölgesel, çoklu ulus ve ortak vatan kategorilerini içermesi gereklidir. Aksi halde başka bir ideolojik hegemonya gelişim gösterebilir.

Geleneksel dinci ve ırkçı görüşler de en az kapitalist modernite ideolojisini olan pozitivist hegemonyacılık kadar hegemoniktirler. Bahsedilen ana kategorilerde özgürlükçülüğe dayanan ideolojik çıkışları özgürlük ideolojileri olarak değerlendirmek mümkündür. Ancak bu özgürlük ideolojileriyle demokratikleşme sorunları ve çözüm yolları anlaşılmış kılınıp uygulanabilir. Ideolojik özgürlük olmadan demokratikleşme adımları her an tökezleyebilir, hegemonik ideolojilerin kontrolüne gitirebilir. Ideolojik özgürlük toplumsal doğanın hakatiyle bağlantılı olup, demokratik toplumun gerçekleştirilmesi ve yaşanmasıyla kendini daimi olarak ifade eder. Toplumsal hakikat, demokratik toplum gerçeklerinin özgürce ifadesidir.

8- Tarihsellik ve şimdilik ilkesi:

Demokratikleşme sorunları ve çözüm olasılıkları tarihsellikle şimdilik arasındaki ilişkilerin doğru kurulmasıyla yakından bağlantılıdır. Tarihte ilgili sorunları ve çözüm olanaklarını göz ardı eden, sansüreyen bir zihniyetin sadece demokratikleşme sorunlarını değil, tüm toplumsal sorunları kavramak surada kalsın, daha da ağırlaştırap içinden çıkmaz bir hale getirmesi, kriz, çatışma ve savaşlara dönüştürmesi kaçınılmazdır. Tarihte olup bitenler şimdidiyi belirleyen en temel koşullardır. Şimdi veya güncel olan, tarihin kendini sorun ve çözüm olanaklarıyla sunma halinden ibarettir. Tek fark şudur: Geçmişe müdahale etmemiz, ama şimdidiye, güncel mücadele edebiliriz. Müdahalenin fikri temelleri ve maddi gücüyle bağlantılı olarak güncel değiştirebiliriz. Değişimi hızlandıracaktır, farklı yöne çevirebilir, özgür kılabilir veya daha çok köleleştirilebiliriz. Bu tamamen müdahale güçlerinin konumlarıyla bağlantılı bir husustur. Önemli olan, "Geçmiş, tarih ana halkasıyla şimdidiye nasıl yansıtılmalı?" sorusuna verilecek yanıttır. Şimdidiy tarihin özellikle ilgilendiğimiz sorunlarıyla ilgili alanlarının ifadesi olarak çözümlemek, toplumsal sorunların çözüm anahtarıdır. Bu anlamda tarih kavrandıkça en büyük güç kaynağımız olacaktır. Tarihini doğru kavrayamayan ve yazamayanların, şimdidiyi doğru kavrayıp özgürleştirilmeleri ve demokratikleştirilmeleri çok zayıf bir olasılıktır. El yordamıyla yaşanacak özgürlükler ve demokratikleşmeler kalıcı olamazlar; nasıl elde edilmişlerse öyle elden kaçabilirler.

Cok iyi bilmek gereklidir ki, toplumun kendisi en gelişmiş tarihtir. Kendisi bir tarih olan toplumu bu yüzüyle, hukuki tanımadıkça, onu sorunlarından kurtarmak, demokratik çözümlere ve yaşam tarzına kavuşturmak pek olası değildir. Bunun içindir ki despotların ilk yaptıkları eylem, toplumsal hafızayı yok etmektir. Demokratların da yapmaları gereken ilk şey, toplumsal hafızaya yani tarihe olanca doğrularıyla sahip çıkmaktır. Kapitalist modernitenin en büyük tarihî tarihi insanlık hafızasını yok edici darbelere maruz bırakması ve şimdidiy sonsuzmuş, daha doğrusu tarihin sonuymuş gibi sunmasıdır. Ona göre her şey sıkışmış şimdiden iba-

rettir. Bireycilik denilen hastalık bu anlayışla bağlantılıdır. "Kendini yaşı, gerisi boştur" bireyciliği tarihsel toplum inkarıyla ilişkilidir. Böyle bir zihniyetten toplumsal hakikat ve onun ifadeye kavușacağı demokratik toplumculuk beklenemez. Bu açıdan liberal bireycilik demokrasının inkarıdır. Tarihte anı, anda tarihi görmek sosyal bilimin doğru ilkesidir.

9- Ahlak ve vicdan ilkesi:

Batı sosyolojisi vicdan ilkesini tanıtmaz. Analitik zeka olarak işler. Vicdan, duygusal zekâ gereksinim duyar. Analitik felsefe olarak başlayan modern sosyoloji, günümüzde bir yönetim teknigine dönüşmüştür. Halbuki vicdan toplumsal kuruluşu var eden ilkelere başında gelir. Vicdan toplumun adil yargısı olarak işlev görür. Yok sayıldığından toplum en tehlikeli canavar makinesi olarak işler. Vicdan dinin ve ahlakin özü de sayılabilir. Eğer kuru gelenek olarak din ve ahlaki bir tarafa bırakırsak, bu iki kurumdan geriye kalanın toplumsal vicdan olduğunu söylemeyecektir. Toplumsal vicdan siyasi, askeri, ekonomik gücü olmayan sığınacı tek alandır. Bu alan tahrif edildiğinde toplumda sadece güç ilkesi işler ki o zaman herkes herkesin kurdu olur.

Demokrasi, vicdansız işleyeceğin bir rejim değildir. Tekelci güç ve sermaye sistemleri vicdanın inkarı üzerine kuruludur. Demokratikleşme, özünde bu vicdan inkarını geçersiz kılmak ve toplumsal vicdan kazanma hareketi olarak tanımlanabilir. Güç ve sermaye tekelinin dışındaki devasa toplum ancak vicdan hareketiyle savunulabilir. Günümüzde toplumsal mücadele bir anlamda yitirilmiş vicdanı kazanmaktadır. Demokratikleşme yitirilmiş olan vicdan değerlerini edinme hareketi olmadıkça tam anlamına ulaşamaz, birey ve azınlıklar haklarını ve özgürlüklerini kazanamaz. Tüm bu gerekçeler demokratikleşme sorunlarının çözümünde dinin ve ahlakin süzülmüş toplumsal değeri olan vicdan ilkesinin mutlaka devrede olmasını gerektirir.

Soykırım gerçekleri vicdan devreye sokulmadan çözümlenemez. Kapitalist modernitenin tüm cinayetleri ve soykırımları ancak vicdan ilkesi harekete geçirildiğinde itiraf edilebilir ve adalete yol açabilir. Modernite tüm toplumsal sorunlarda güç ilkesini esas alır. Gücü olan kazanır veya halleter, olmayan ise kaybeder ve gerçeklik olmaktan çıkar. Modernitenin temelindeki en büyük hastalık budur. Toplum bu ilkeyle ancak taş devrinin bile aratacak bir cingila döner. Eğer köklü toplumsal sorunlara ve bunların başta gelenlerinden olan demokratikleşmeye kalıcı, adil yanıtlar bulmak istiyorsak, güç ilkesi yerine mutlaka vicdan ilkesine yer vermeliyiz. Doğu kültürü bu ilkeye yabancı değildir. Tersine tüm sorunlarında bu ilkeye baş yeri vermiştir. Kapitalizmin, gücün buzdan hesapları uğruna bu ilkeyen vazgeçmemeyiz. Türkiye'nin demokratikleşme sorunlarına çözümler geliştirirken, diğer tüm ilkelere baş koşesinde vicdan ilkesine yer vermek ve bu ilkeye başvurmak durumundayız.

10- Demokrasilerin özsavunma ilkesi:

Tek hücreli canlıdan cansız zannedilen ama öyle olmadığı ve dahası tüm canlılık ilkesinin temeli olduğu原子的 parçacıkların yaşamına kadar özsavunmasız varlığın olmadığı bilinen bir hakikattir. Bu bilimsel olarak da kanıtlanmıştır. İnsan toplumlari gibi son derece zekalı ve esneklik düzeyi yüksek varlıkların özsavunma biriminde de yaşamak durumundadır. Tüm canlılar için geçerli olan beslenme, üreme ve korunma, en çok da insan toplumu için geçerli, vazgeçilmez üç yaşam koşuludur.

"Demokrasinin devleti sınırlaması ne kadar vazgeçilmez bir ilkeyse devletin de tecrübe ve uzmanlık birikimi olarak demokrasiye katkı işlevi görmesi o kadar ilkeseldir. Tarihi süreç içinde galip çıkacak olan demokratik toplum olacaktır. Özcesi devlette demokratik kurumların barış içinde ama gergin duruşları rekabete yol açan bir durumu ifade eder ki bundan gelişip güçlenecek olan demokratik toplumun kendisi olacaktır"

O ÖDERİNDEN AKARDI

Adı soyadı: **Mehmet CAMKILIÇ**
 Kod adı: **Ali**
 Doğum yeri ve tarihi: **Maraş
 Pazarcık-Ortadelhiz Köyü, 1974**
 Mücadeleye katılım tarihi: **1989 sonu**
 Şehadet tarihi ve yeri: **15 Ağustos
 1994, Xurşit Dağı İslahiye**

1 990'larda Önderlik Sahası'nda yım. Pazarcık alanından Önderlik Sahası'na kalabalık bir genç grup gelmişti. Hepsinin gözleri birer ateş parçası gibi parlıyordu. Çivil civıldılar. Hani "namlunun ağızındaki fişek gibi" denir ya, aynen öyle. Hepsinin belirgin ortak Özelliği, deli dolu, kabına sığmaz olmalarıydı. Ama bir tanesi biraz daha ağır başlı, olgundu. İsmi Merdan, Pazarcık Pirikanlı (Vietnam olarak da bilinir.)

Ben ise onlardan sonra gelmiştim Önderlik Sahası'na. Yaşa da hepinden daha büyütülmüştüm. Ali yoldaşla burada tanışmıştık. Birlikte ülkeye yonelecek grubun içerisinde yer almıştık. Bunun için Önderlik Sahası'nda aynı planlama grubunda bulunuyorduk. Bizde gelenekti, mücadele sahasına gitmeden önce, gidilecek yere ve alana ilişkin özel eğitimler veriliyordı. Alanın özgünlükleri, düşmanın durumu, halkın durumu, airstrikes, arazi şartları vb birçok konuda eğitimler verilerek gruplar hazırlanıyordu.

Ali yoldaşı burada biraz daha yakının tanıdım. Oldukça genç bir yoldaştı. En fazla 16-17 yaşlarında ya var ya yok. Merdan da o yaş civarlarındaydı. Salman hepimizden büyük, aynı zamanda evlidi. Ali oldukça sessiz, göze batmıyordu. Ama canlı, atık, çalışkan, emekçi, sevimi. Konuşkan değil, konuşurken de oldukça kısa cümleler kullanılarak üsluba sahip.

Yaklaşık 45 gün süren planlama ve eğitimlerden sonra, Önderlik bizi çağrıda ve hazır olup olmadığını sordu. Grub hazırlandı. Güneybatı'ya acil gitmemiz gerekiyordu, alanda bulunan güçlerimizden şehitler vardı. Boşlukları doldurmamalıydık.

Önderlik Sahası'nda ayrılmadan önce son defa Önderlikle bir araya

geldik. Birlikte yemek yedik. Önderlik, yemek esnasında bize son uyarılarını yaptı, perspektiflerini verdi. Daha sonra oldukça duygusal bir atmosferde Önderlikle vedalaşıp, yola düştük. Önce Şam sonra Halep derken Afrine ulaştık. 17 Haziran günü de sınırı geçtik.

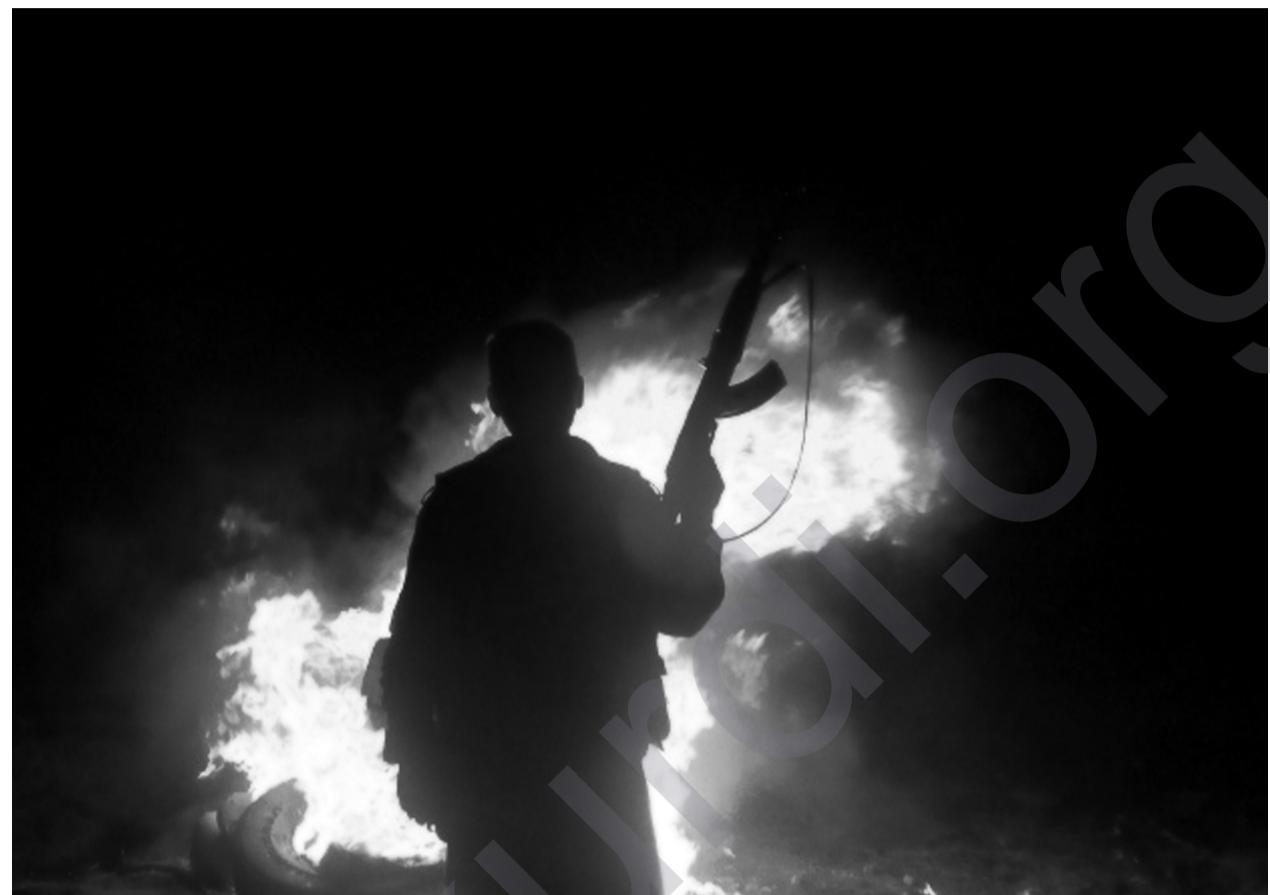
Akşam üstüydü, hafiften ay ışığı sızıyor, hilale çalışıyordu. Kalabalık bir gruptuk. Toplam 31 kişiydik. Geçiş zor olmadı, ancak saatler ilerledikçe ovayı geçip kendimizi atacağımız dağa yetişip yetişmeyeceğimiz kuşkulu. Bizi götürürecek kuryeler yok. Bizde yol bilen de olmayınca arkadaşların çoğu da yeni olduğu için gerillacılığı bilmediği için, biraz kaygılıydık. Fakat her şeye rağmen ovaya vurduk. Grubumuz yer yer zorlansa, parçalansa da, ovayı aşmayı başardık.

Ama bazı kaçışların yaşanması, bizi oldukça zorladı. Özellikle yönetim kademesinde yer alan Lezgin isimli unsurun kaçarak düşmana teslim olması, grubumuz, yapacaklarımız, yol hattımız konusunda ayrıntılı bilgi vermesi oldukça zorlayıcı oldu bizim için. Zaten kısa bir süre sonra operasyon çıktı ve henüz alana gelişimizin 12. gününde çatışmaya girmek durumunda kaldık. Bu çatışmada, Salman yoldaş şehit düştü ve grubumuz dört parçaya bölündü. Ben 18 kişinin bulunduğu ana gruptaydım, komutanımız ise Abuzer yoldaştı.

Ali yoldaşı bu çatışmada 4 arkadaşla birlikte ayrı bir yöne gitmişlerdi. Grubun en genci Ali olmasına rağmen, en inişyatlı davranan da o olmuştur. Grubun öncülüğünü yapmış, hiç bilmediği arasında grubu sapa sağlam Pazarcık'a kadar getirmiştir. Daha sonra Armutlu köyü civarında tesadüfen arkadaşlarla karşılaşarak, yanımıza dönmüştü.

Ali yoldaşla birlikte Engizekler'de yapılan ikinci eyalet konferansına delegelik olarak katılmıştı. 1991 Ağustos'tunda konferans görevlendirilmesi olarak Adıyaman alanına düzenlendi. Adıyaman o dönemler eyaletin en zor alanıydı. Fakat Ali yoldaş bunun da üstesinden gelmeyi billekti.

1991-92 kişi oldukça sertti. Kişi öncesinde eyalette birkaç eylem yapıldığı

için (ki bu eylemlerde, bazı düşma subayları da vurulmuştu) ciddi bir yönelik beklenisi vardı. Kişi bitmeden Besni alanına geçmemiz gerekiyordu, izimizi kaybettirmek için.

Besni deyip geçmemek gereklidir, gerilla için oldukça güzel ve elverişli bir araziye sahipti. Biz aslında Gölbaşı ile Besni arasında Suvarlı'ya yakın bir yerde konumlanmıştır. Buralarda kuruluk yaptırmış için alanın güzelliğine birçok defa şahit olmuşum.

Besni'de tekrar buluşmuştu Ali ve Zınar yoldaşla. Her ikisi de büyümüş, olgunlaşmıştır. Bir süre birlikte kaldıkten sonra tekrar eyalet konferansı için Engizeklere çıktıktı. Yapılan konferansta Zınar yoldaş bölge yönetimine alındı.

Bir süre ayrı yerlerde de kalsak, hatta Ali yoldaş bir ara bazı arkadaşları Güney'e götürecek kurye grubunun içinde de yeralsa, birkaç ay sonra tekrar bir araya gelmiştir. Ben Pazarcık alanına düzenlenmemiştim, israrlı önerilerimle Ali yoldaş da bu gruba dahil olmuştu. Birlikte tekrar Engizekler'e çıktıktı.

Ali arkadaşla işte böylesine görkemli bir araziden ovaya, yani Pazarcık ovasına indik. Ali yoldaşla o kişi birlikte çalıştık. Sessizliği kitle çalışmasında çabuk kırıldı.

Biz Ali yoldaşla işte böylesine görkemli bir araziden ovaya, yani Pazarcık ovasına indik. Ali yoldaşla o kişi birlikte çalıştık. Sessizliği kitle çalışmasında çabuk kırıldı.

Ali arkadaşla kişi böyle geçiyoruz. Hareketli bir kıştır. Ovaların soğuğu bilinir. Ayazları meşhurdur Narlı ovasının. İnsanı derinden etkiler. Kemiklerini sıslatır. Dondurur adamı. Buna birde ev barksızlık eklenirse durum daha iyi anlaşıılır.

Biz bahara doğru Pazarcık merkezde bir Newroz serhildanı planı yaparken Engizeklerde yaşanan Terzi Cemal tasfiyesiyle sarsıldık. Tüm serhildan hazırlıkları boş geçti. Halbuki tüm kişi hazırlığımız bu serhildanı örgütlemek, gençleri bir araya getirerek sporsal etkinlikler düzenlemek ve dağa gidecek gençleri hazırlamak olmuştu.

Ancak bir çırıpta hepsi boş gitmiştir. Oldukça zorlu bir süreci yaşıyorlardı. Önderliğin "tarihle oynuyorsunuz" dediği yillardır bunlar. Hiç beklenmedik bir

zamanda tüm gündemimiz alt üst olmuş, çalışmalarımız durmuştu. Derinlikli olmayan militan yaklaşımlarımız sonucu özel savaş oyularına gelerek, Önderlik gündeminde uzaklaşarak savunma pozisyonuna geçti. Önderliğin özel çabalarıyla adım adım yeniden bir toparlanma ve gelişme yaşanacaktır, ancak onca emek heba olmuş ve onca değerli yoldaşın şehadeti yaşamıştı.

1993 baharında yaşanan Terzi Cemal tasfiyesi ardından ben Binboğalar'a, Ali arkadaş ise Adıyaman'a geçti. Uzun bir süre görüşmedik. 93 yılının sonlarında Önderlik Sahası'na doğru giderken Ali arkadaşla Pazarcık'ta hem de onun köyünde tekrar karşılaştık. Uzun uzun konuşuk o görüşmemizde. Önce Sabri arkadaşları Engizeklere çıktı, peşinden Adıyaman, Pazarcık, İslahiye derken birçok alanı doğaşmış. Ve giderek alanın en güvenilir kuryesi olmuştu.

Daha sonra da önerisi çerçevesinde tekrar Önderlik Sahası'na gitmesi kararlaştırılmıştı. Önderlik Sahası'nda bir süre Önderliğin güvenliğini yapıp eğitim görmeyen yanı sıra, grupları Güneybatıya götürün kurye olarak da çalışmalarını sürdürdü.

Onunla son kez burada gördük. Yeni bir grup hazırlanmıştı. Güneybatı için. Kurye de yine Ali yoldaştı. Grubu giderken duygulu bir vedalaşma yaşandı. Ali yoldaş grubu olarak gitmişti. Daha sonra öğrendiğimiz kârlarıyla grup sınırı geçmeye zorlanıyor, düşme her tarafı tuttuğu için bir süre geçemiyorlar. Sonra İslahiye'den vurarak geçmeye çalışıyorlar. Hürşit dağına ulaşmadan da fark ediliyorlar. Grubu kalabalıktır. Çatışmaya girmek zorunda kalıyorlar. Arazi tek tanyanın Ali yoldaştır.

Fakat ovada kaldıkları için oldukça zorlanıyorlar. Çatışma uzun sürüyor. Ve tarih 1994 yılının Ağustos ayını gösterirken, yaşanan çatışmada Ali, 15 yoldaşıyla birlikte şehidate ulaşıyor. Ali ve birlikte şehidate ulaştığı 15 yoldaşı mücadeleümüzde yaşayacaktır. Anıları mücadeleümüzde önderdir.

Türkiye'de demokratikleşme sorunları Kürdistan'da çözüm modelleri

YOL HARİTASI

Bu değerlendirmeyi Türkiye'de demokratikleşme tartışmalarının yoğunluğu ve bu tartışmaların temelinde yer alan Kürt sorununun çözümünde 2009 yılının bizzat Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül'ün deyişine "ya çözülecek, ya çözülecek" derecesinde önem arz etmesi ve taşıdığım sorumluluk nedeniyle sunmak durumundayım. Ayrıca devlet güvenliğiyle ilgili bütün temel kurumların sorunlarının çözüm acilyetleri konusunda gösterdikleri açıklayıcı tavırlar, kamuoyunda şahsımla ilgili değerlendirmeler ve çağrılar nedeniyle sunuş daha da önem kazandı.

Aynı konuda 1990'ların başında dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özal'ın, 1997'de Başbakan Sayın Necmettin Erbakan'ın sözlü ve yazılı dilekleri, aynı dönemde Ordu Toplumsal ilişkiler Bölümü'nden gelen bilgilendirme notları, 1999'da tutuklanma döneminde on günlük tutuklanmayla ilgili soruşturma sırasında ve soruşturma sürecinden sonra bazı yetkililerle yapılan görüşmeler, yine çeşitli makamlara yazılı olarak sunduğum mektuplar ve değerlendirme yazılarımıza ilaveten Türkiye Cumhuriyeti'nin eğiliminin biraz daha belirginlik kazanması bu sunuştan etkili olmuştur.

I. BÖLÜM

Giriş

Demokratikleşme sorunları tarihte hep var olagelmiştir; çokça yansıtılmaya çalışıldığı gibi Avrupa modernitesiyle ortaya çıkan bir olsa değildir. Toplumların doğasında demokratik eğilimler her zaman mevcuttur. Demokrasi özünde her varlıkta gözlemediğimiz kendisine ilişkin inisiyatif ve yönelim, yönetim oglarıyla bağlantılıdır. Bunun evrensel bir görünüm olduğu kanısındayım.

Uygarlık tarihinde özellikle Sümerlerde başlangıç dönemlerinde tarım toplumu ve kent halkın sözülerinden oluşan meclis kurumlarının önemli rol oynadıkları kanıtlanmaktadır. İlk gözlemlenen demokratik kurumların Grek-Atina'da değil, Sümer kentlerinde oluştuğu inkar edilemez bir gerçekliktir. Sürec içinde yönetimde rahiip, politik yönetici ve askeri yetkilinin ağırlığının artmasıyla demokratik kurumlar ikinci plana düşmüştür ve yönetimdeki öncülerini yitirmiştir. Tanrı krallarlığı olan Nemrutlar ve Firavunlar döneminde tüm halk 'yaratılmış kollar' olarak anlamlandırdığından, artık demokratik kurumlardan bahsetmek mümkün değildir. Benzer süreçler hemen hemen tüm uygarlıklarda yaşanmıştır. İlkçağda bunun son örneğini Atina ve Roma'nın demokrasi ve cumhuriyet deneyimlerinde görmekteyiz.

Ortaçağda Hristiyanlığın ilk dönemlerinde, yani henüz Bizans İmparatorluğu'nun resmi dini olarak kabul görmediği dönemde ve İslamiyetin ilk yıllarında demokratik unsurlar önem kazanmış, güçlü olan imparatorluk geleceği hızla bu unsurların etkilerini tasfiye etmiş ve kenti merkezi yönetimlerle varlığını sürdürmüştür. Avrupa kıtasında 1000'li yılların başında yükselen yeni

kent kuruluşları uzun süre demokratik geleneklerle yönetildiler. Kentler uzun süre feudal otoritelere karşı bağımsız ve demokratik kurumlarını savunmak zorunda kaldılar. Gelişen krallık rejimlerine karşı prenslerin ve bağımsız köy (kışsal) toplumlarının direnişlerinde de demokratik unsurlar önemli rol oynadılar.

15. yüzyıldan itibaren mutlak monarşilere dönünen krallıklar, geleneksel uygarlıklar gibi demokratik kurumları da büyük oranda devre dışı bıraktılar. Sadece Britanya Adası'nda 1216'da krallığa karşı resmen kabul ettirilen Magna Charta, demokratik bir gelenek olarak varlığını korudu. 1789 Büyük Fransız Devrimi, mutlak monarşije karşı bir halk devrimi olarak başlamasına rağmen, süreç içinde burjuvazinin diktatörlüğe dönüştü. Bu diktatörlük ulus devlet olarak örgütlenip, kendini mutlak monarşinin çok daha üstünde bir otoriteyle donattı. Britanya İmparatorluğu'nun böl yönet politikasıyla çoğalan küçük ulus devletlerle Avrupa'da bir denge statüsü inşa edildi. Ulus devlet dahilinde yürürlükteki rejimler, tüm liberal ideallerine rağmen, elitlerle icra edilen oligarşik rejimler niteliğindedi. Var olan parlamenter kurumlar oligarşik elitlerin egemenliğini hiçbir zaman tasfiye edemediler. Şüphesiz kent ve kır halkın uzun süreli mücadelesine dayanan demokratik kurumlar da hiçbir zaman tamamen tasfiye edilemedi. Dolayısıyla günümüze kadar Avrupa'da geçerli olan demokrasi, burjuvazinin oligarşik güdümü altında halkın içeriği sınırlı olan bir sınıf demokrasisidir. 1950'lardan sonra AB (Avrupa Birliği) olarak ulus devleti aşan bir demokratik birlilik konfederasyonu teşkil etme çabasına rağmen, ulus devletlerin oligarşik tekeli kırılamamaktadır. Deneyim önemlidir, ama başarı şansı kesin değildi.

Tüm dünyada yaşandığı gibi, Osmanlı İmparatorluğu da endüstri devrimi temelinde 19. yüzyıldan itibaren hegemonyasını kesinleştiren Britanya İmparatorluğu başta olmak üzere Avrupa'daki büyük güçlerin etkisine girdi. Eski Ortadoğu devlet geleneğine dayalı olarak inşa edilen imparatorluk, ulus devletçi akımların hızla gelişimi karşısında çözülmemek için kendini bürokratik temelde yenileyip daha sıkı bir merkezi Osmanlı ulus devletine dönüştürmek isted. Gelişen iç isyanlar sertçe bastırılmak istendi. Sonuçta Anadolu ve Kuzey Mezopotamya'da ağırlıklı olarak Türk ve Kurt milliyetleriyle çok sayıda etnik gruptan oluşan ve bugünkü Türkiye Cumhuriyeti olarak inşa edilen varlık, imparatorluktan miras olarak kaldı. Bunda belirleyici rolü Britanya İmparatorluğu oynadı. Sürec içinde 20. yüzyılın başlarından itibaren kendini İttihat ve Terakki Partisi olarak devlet içinde örgütleyen ve karışık milliyetlerden oluşan ismen Türk burjuvazisi, çok katı bir milliyetçilikle önce ikinci Meşrutiyet döneminde, sonra cumhuriyet rejiminde diktatörlüğe gitti. Başta Mustafa Kemal Paşa olmak üzere bazı karizmatik liderlere rağmen, devlet içindeki bürokratik oligarşik diktatörlük günümüze kadar varlığını korudu. Sağ sol, laik dinci ayrimı yapılmaksızın kurulan devlet odaklı legal

ve illegal birçok siyasi parti ve cemiyet, oligarşik diktanın kurumsal ve ideolojik etkisini yaşayıp yaşamaktan kendilerini alıkoyamadılar. Günümüzde yürütülmeye çalışılan Ergenekon yargılama, son yüzyılın devlet içindeki bu oligarşik diktatörlüğüyle ilgili olup, sonuçları açısından demokrasinin kaderini belirleyecek denli önemli bir yargılama olarak değerlendirilebilir.

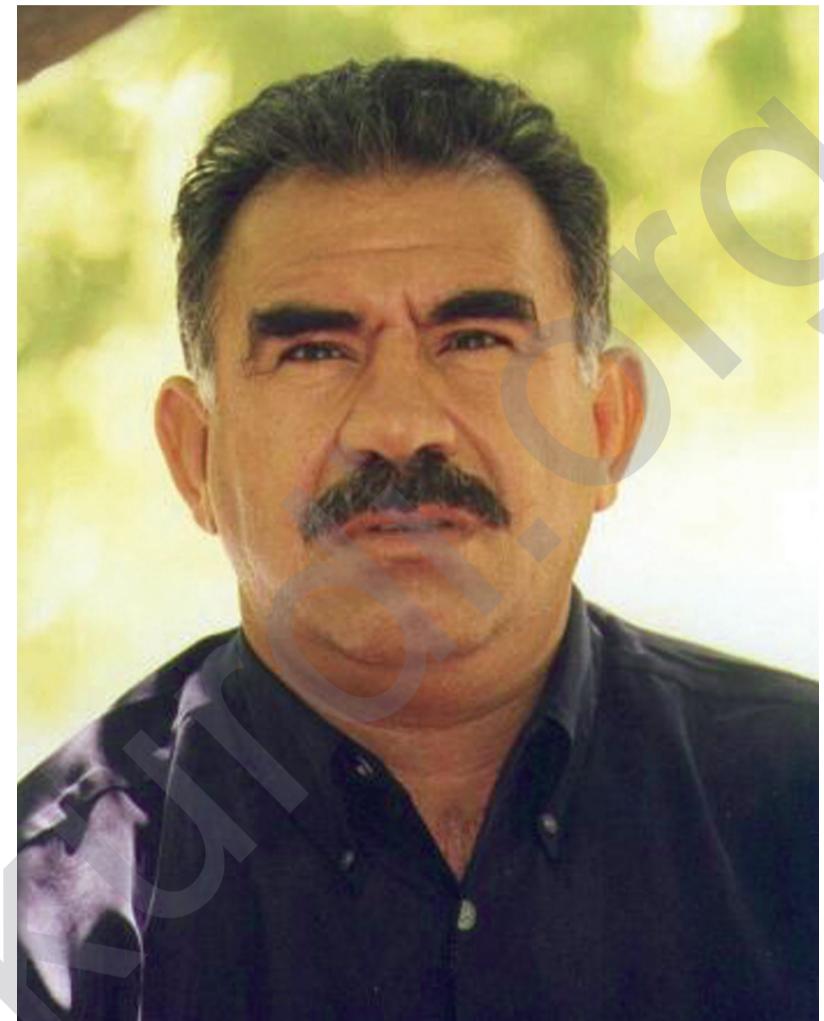
Türkiye'de demokrasi meşrutiyetten, hatta tanzimattan beri tartışılan bir konu olmasına rağmen, kuram ve kurum olarak gelişmedi; özellikle demokrasının demosu, halkın tabana indirgenmedi. Daha çok taşra eşraf ile devlet bürokrasisine dayanan oligarşik iki seçkin grup arasında oynanan bir oyuna dönüştü. Gerçekten halkın çıkarlarıyla ilgili olabilecek her şey iki seçkin oligarşik grup tarafından ortaklaşa bastırıldı, ezildi. Sistem kendini halka karşı ekonomik, ideolojik, politik, askeri ve kültürel olarak çok sıkı ve kapalı bir biçimde inşa etti ve pekiştirek günümüze kadar sürdürdü. Fakat gelişen toplumsal yapı ve halkın mücadeleleri bu yapıyı kuruluşundan beri ve en çok da günümüz koşullarında sarsıtmaktan geri kalmadı. Demokratikleşme sorunları bu gelişmelerle bağlantılı olarak gelişti. Rejimin içe kapalı karakteri ve katı milletçi, dinci, cinsiyetçi ve pozitivist bilimci diğer ideolojiler nedeniyle sorunlar, tartışma alanında bile doğru bir tanımlanmaya kavuşturulmadı. Hukuk, devlet kuralları olmaktan öteye gitmedi. Birey ve halkın hukukuna asla fırsat tanınmadı. Verilen izinler de güdümlü olmaktan ve sık sık darbelerle kesilmekten kurtulmadı. Ne anlamlı bir ifade özgürlüğü ne de örgütlenme özgürlüğü tanındı. Belli bir toplumsal konsensüse dayalı bir sivil anayasa ihtiyacı çözüm için başta gelen şart olmaktadır. Bu temelde tüm toplumsal kesimlerin konsensüsüyle garanti altına alınacak temel bireysel ve toplumsal haklarla ifade özgürlüğü ve demokratik örgütlenme hakları belirleyici önem kazanmaktadır. Bireysel ve toplumsal özgürlükler ve haklar üzerinde yükselecek bir anayasa, Cumhuriyet'in demokratik, sosyal, laik ve hukuki niteliğini gerçek anlamda işlerlige ve güvenmeye kavuşturacaktır.

Bu anayasal çerçevede diğer toplumsal sorunlarda olduğu gibi Kürt sorunu da çözüm yoluna konulabilecektir. Katı ulus devlet gömleğini esneten bir cumhuriyet, Kürtlerin bireysel ve toplumsal haklarını kazanması sonucunda, bölümne şurada kalsın, tarihte hep kurucu unsur olarak rol oynamış temel bir direğin daha da sağlamlaştırılmasıyla gerçek ve kalıcı bir demokratik bütünlüğe kavuşmuş olacaktır. Bu temelde yaşadığı ağır travmalardan, sonu gelmez mal ve can kayıplarından, acı ve gözyaşlarından kurtulmuş olacaktır. Böylelikle ülke ve milletin güvenliği, kalkınması ve mutluluğu kalıcı kılınacaktır.

II. BÖLÜM

Kavramsal kurumsal ve ilkesel çerçeve

Türkiye somutunda demokratikleşme ve Kürt sorununa çözüm için bazı kavramların açıkça tanımlanmasına, muhtemel çözümlere gidilirken temel varsayımlara, kuramsal çerçeveye ve

bağlı kalınması gereken ilkelere ihtiyaç vardır. Sorunlar günlük ve dönemsel olmaktan yapısal olmaya kadar değişik süre kavramlarının açıklamasını gerektirir. Günlük ve dönemsel çözümler, yapısallığı içermemişinden sorunların yeniden nüksitmelerine yol açabilir. Örneğin bazı sorunlar yönetmelikler ve yasalarla çözümlenebilir, ama yapısal anayasal sorunlar yönetmelikler ve yasalarla çözülemez. Yapısal sorunlar anayasal sistemle ilgilidir ve o çerçevede çözüm gerektirir.

A- Kavramsal çerçeve

Türkiye'de yakın geçmişte adını koymak dahi bazen yasaklandığından, sorunlar kavramsal düzeyde bile tıkanabiliyor. 'Kürt' kavramı, yine daha önceleri sol literatürün birçok kavramı yasaklamıştır. Halen 'Kurdistan' kavramından çekinilmekte ve resmi çevrelerde kullanılmadan kaçınılmaktadır. Kurdistan kavramının bilimsel gelişmesine dechinmek yerine, bunun bölge halkın niteligidenden kaynaklandığına, yani Selçuklu ve Osmanlı yönetimince 'Kürtlerin diyarı' anlamında yoğunca kullanıldığına ilişkin çok sayıda kanıt ortaya koymak mümkündür. Cumhuriyet'in kuruluşunda 'Kurdistan Mebusu', 'Kurdistan Meclisi', 'Kurdistan Vilayeti' gibi kavramlar bizzat Mustafa Kemal Paşa tarafından bolca kullanılmıştır. İnkarı, assimilasyonist dönemde Kürt ve Kurdistan kavramlarının yasaklanması olması geçerliliklerini yok edemez. Çözüme gidilirken Kürt ve Kurdistan adlarının kullanımına yasak getirilmesi baştan çözümsüzlüğe götürür. Ayrıca ad olarak kullanılması yanlış ve kabul edilemez durumlar ortaya çıktığında, ilgili yargıyla birlikte taraflardan kimlerince reddedilir.

Devamı 28'de